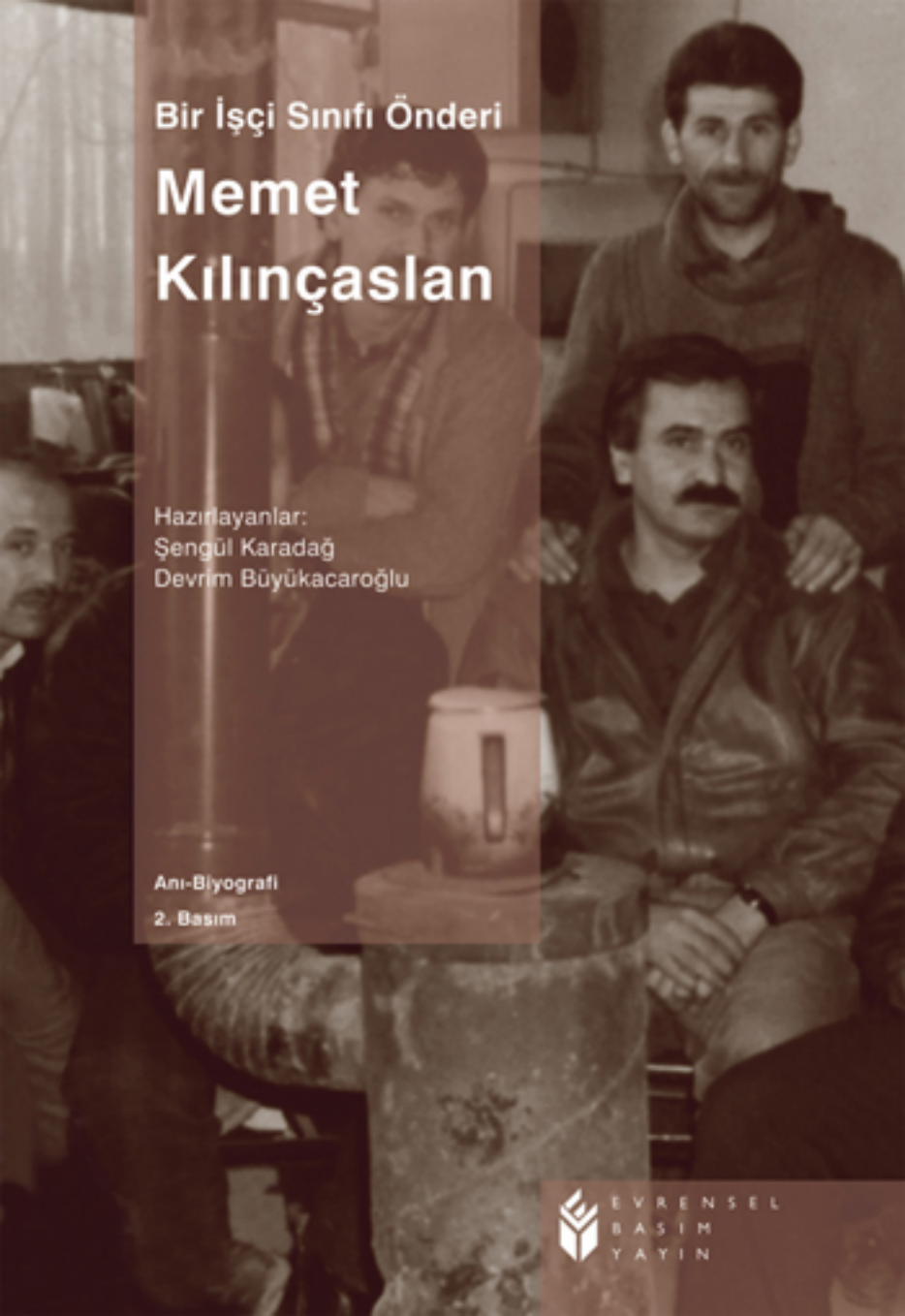

Bir İşçi Sınıfı Önderi

Memet Kılınçaslan

Hazırlayanlar:
Şengül Karadağ
Devrim Büyükacaroğlu

Anı-Biyografi

2. Basım

EVRENSEL
BASIM
YAYIN

EVRENSEL
BASIM YAYIN

Fotoğraflarını paylaşan Kılınçaslan ailesine; Evrensel gazetesine;
Özcan Yaman ve Nihat Karadağ'a teşekkür ederiz.

Bir İşçi Sınıfı Önderi

Memet Kılınçaslan

Hazırlayanlar:
Şengül Karadağ
Devrim Büyükacaroğlu

Doğa Basın Yayın
Dağıtım Ticaret Limited Şirketi
Eskişehir Mah. Dolapdere Cad.
Karabatak Sok. No: 27A
Şişli / İstanbul
Tel: 0212 247 65 17 (pbx)
Faks: 0212 247 24 61
web: www.evrenselbasim.com
e.posta: bilgi@evrenselbasim.com

Evrensel Basım Yayın – 355

Bir İşçi Sınıfı Önderi
Memet Kılınçaslan

Hazırlayanlar:
Şengül Karadağ, Devrim Büyükacaroğlu

Genel Kapak Tasarım
Savaş Çekiç

Kapak Uygulama
Bahar Eroğlu

Birinci Basım: Nisan 2008
İkinci Basım: Haziran 2008

ISBN 978-975-6106-87-7

Baskı
Ezgi Matbaası
Sanayi Caddesi Altay Sokak No: 10 Çobançeşme -Yenibosna / İSTANBUL
Tel: 0212 452 23 02 - 654 94 18 e-posta: ezgimatbaa@mynet.com

Bir İşçi Sınıfı Önderi

Memet Kılınçaslan

İÇİNDEKİLER

Önsöz 9
Özgeçmiş 11

Ailesi Anlatıyor
- Onunla Yaşamak 17
- Doktorlar Hangi Sınıfa Giriyor Baba? 21
- Kabadayı, Gözüpek Ama Naif Bir İnsan 29

Direniş ve Grevlerin Örgütçüsü
- Bencil Olan Devrimci Olamaz 37
- Çağırırım Memet Abiyi Görürsün! 46
- Eyleminin Doğruluğuna İnanıyorsan Kimseye Hesap Verme! 52
- O Varsa Korkacak Bir Şey Yoktu 55
- O Zamanlar "Ben" Yoktu "Biz" Vardı 57
- Bir İşi Memet Kovalarsa Ben Hiç Arkasından Bakmazdım 68

Sınıf Partisinin En Önünde
- Kılınçaslan-Antioş ve Emek Partisi 77
- İşçilerin Önünde İri Yarı İki Adam 80

Kılınçaslan Diyor ki
- Hep Lacivert Elbiseliler mi Parlamentoya Gidecek! 89
- Çetelerin Yakasını Bırakmayacağız! 95
- Her Zorluğa Göğüs Gererek Örgütlenmek Zorundayız 99
- İki Sene Sonra Stadyumlarda... 103
- Benim Mirasım Örgütümdür 105

Söyleşiler
- Avrupa Tekellerinin Değil Avrupa Emekçilerinin Birliği 113
- 1 Mayıs'ta Fabrikalardan Alanlara 119
- Filistin'le Dayanışma İçin 123
- 'Rantiyenin Değil Halkın Adayıyım' 126
- 12 Eylül Darbesiyle Sessizliğe Gömülen İşçi Hareketi Bahar Eylemleri'yle Dirildi 132
- Güçlerimizi Birleştirelim 143
- Mücadele İçin Kenetlenelim 146

Armağan Yazılar
- Kılınçaslan'ın Gerçeği 153
- Başkandan Öğrenmek... 156
- O, Romanlardaki Devrimci İşçilerin Soyundandı 161
- Sana Geldik Başkan Mücadele İçin Fikir Almaya 171
- Keşke Telefonum Olmasaydı 176

Binler Uğurladı
Levent Tüzel 181
Hamma Hammami 184
Hayri Kozanoğlu 185
Filiz Koçali 186
Doğan Erbaş 186
Yener Kaya 187
Sevgi Göğçe 187
Abdullah Kılınçaslan 188
Orhan Atan 188
Sennur Sezer 189
Mesajlar 192

Ardından Yazılanlar
İşçi Sınıfına Adanmış Bir Ömür 203
Kılınçaslan'ı Kaybettik Davasını Sürdüreceğiz 205
Kırk Ayaklı Karıncaydı 207
Acının Tadı 210
O Sırra Ermek... 212
İlk Işıklarla... 214
Onu Unutmayacağız 216
Onur veya Uşaklık 218
Memet Kılınçaslan'ı Kaybettik 221
Kılınçaslan İçin 223
Ondan Öğrenmeye Devam Edeceğiz 225
Kılınçaslan'ın Anısına 228
Memet Kılınçaslan 231
Kılınçaslanlar Olmadan Ne Emek Mücadelesi Olur, Ne De Sol Olur(!) 233
Sonbaharın Ardından 236
'Öğrenebilirsek Öğreteceğiz' 239

Kılınçaslan'a Mektuplar
Yiğit Bir Yoldaşımızı Kaybettik 245
Sınıfımızın Başı Sağ Olsun 246
'Hemi Kürtler Hemi Türkler' Öğrettiklerini Konuşuyor 247
O Babayiğit Bir İşçi Önderiydi 249
Seni Mücadelemizde Yaşatacağız 250
Bir Tersane İşçisi Gibi Konuşuyordu 251
Keşke 252
Bir Yoldaşın Ölümü 252

Albüm

ÖNSÖZ

Kılınçaslan İşçileri Toplamaya Devam Edecek

Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı Memet Kılınçaslan 1 Aralık 2006'da aramızdan ayrıldı. Anısına hazırlanan bu kitap, onun mücadelesine ve emeklerine bir saygı ifadesi olmasının yanı sıra işçi sınıfını, sınıflar mücadelesini ve onun ülkemizdeki temsilcisi Emek Partisi'ni anlamak, tanımak isteyenler için de yararlı bir eser olarak görülmelidir.

Bu kitapta okuyucu, kendini iyi yetiştirmiş, mücadeleci bir işçi önderinin hayat hikâyesini bulacaktır –genç yaşlarda başlayan işçilik yaşantısına sendikacı olarak devam eden ve hayatının son 15 yılını işçi sınıfının devrimci kitle partisinin kurucusu ve önder bir yöneticisi olarak geçiren Memet Kılınçaslan'ın öyküsünü... Ama bu, bir işçi politikacısının hayat öyküsü de değildir sadece. Okuyucu; sevilen, sayılan bir baba ve eşin, sohbeti aranan bir hemşehrinin, dostlarının neşeli sofra arkadaşının, iyi bir dinleyicinin, öğrenmek ve değiştirmek için güçlü istek taşıyan bir devrimcinin geride bıraktığı izleri, duygu dünyasının derinliklerinde hissedecektir.

Bu işçi yöneticinin bizler açısından en belirgin özelliği, kurucusu olduğu Emek Partisi'nin mücadelesine, emekçi hayatının ona kazandırdığı özellikleriyle katılmasıdır. Bu durum şöyle de ifade edilebilir: onun gibi işçi hareketinin içinden çıkmış birinin özellikleri ve birikimi partisinin karakterine, mücadele tarzına yön vermiştir.

Değişen dünyada, yıkılan değerler içinde oraya buraya savrulanların, hastalıklı düşünce ve yaşam tarzlarıyla bocalayanların, iddialarını yitirenlerin karşısında işçi sınıfını ve emekçi yığınları birleştirecek, özlenen iktidarına taşıyacak bir netlik ve tutarlılık... Bir sohbette kızına anlattığı "iki sınıf, iki dünya ve onların çıkarları" sade gerçeğinin, onun, dünyayı ve gelişmeleri yorumlamada şaşmaz pusulası olduğunu görüyoruz. Bu sayede en sıkıntılı ve zorlu dönemlerin geride bırakılması, karmaşık olayların açıklanması onun için hiç zor olmamıştır.

Bu kitabı eşitlik ve özgürlük isteyen, barışın ve kardeşliğin ülkesine kavuşmayı arzulayan, safını mazlumlardan yana belirleyen her işçi, genç, kadın ve aydın okumalı; bu işçi önderini tanımalıdır. Eminim ki bu, Memet Kılınçaslan gibi daha nicelerini bağrından çıkartacak olan işçi hareketinin ve sınıflar mücadelesinin yeni önderlerinin şekillenmesine katkı sağlayacaktır.

Onu unutmayacağız.

Levent Tüzel
Emek Partisi Genel Başkanı

ÖZGEÇMİŞ

Onu tek cümleyle anlatmak gerekirse: "Yaşamını işçilikle ören ve partili mücadelenin gerekliliğini bu yaşam içinde kavrayan biri."

1950 yılında Adıyaman'ın Besni ilçesinde dünyaya gelen Kılınçaslan, liseyi bitirdikten sonra, yoksulluk nedeniyle tahsiline son vermek zorunda kaldı. İşçilik yaşamına, ayakkabıcılık yapan ve fakat fabrikasyonun devreye girmesiyle işleri bozulan ve ayakkabı tamirciliğine başlayan babasının yanında adım attı.

1969 yılında hayatını kazanmak için İstanbul'a geldi. İstanbul'da kaldığı ilk yer Kadırga'da bir dükkân oldu. Kılınçaslan o günleri, "4 kişi altımıza pazar tahtalarını serip yatıyorduk" diye anlatırdı.

İlk çalıştığı yer bir atölyeydi. Ekmek parasını kazanmak için pek çok işte çalıştı. Mısır Çarşısı'nda tezgâhtar, konfeksiyonda ütücü, Mahmutpaşa'da işportacılık yaptı.

1976 yılında askerden döndü ve Ülker fabrikasına girdi. Kılınçaslan kısa sürede işçilerin güvenini kazanarak işyeri temsilciliğine aday oldu. Patron bu durumdan rahatsız oldu ve işyeri temsilciliğine adayken işten atıldı. Ancak, Kılınçaslan, pes etmedi, işe geri dönmek için inatçı bir direniş sergiledi; sabah-akşam fabrika önünde kahvelerde işçilerle birlikte oldu. İşçiler, Kılınçaslan'ı sahiplendi, aylarca çeşitli direniş ve eylemlerde bulunarak işe geri dönmesini sağladılar.

Ülker fabrikası, Kılınçaslan'ın işçi sınıfı mücadelesine, modern bir sanayi işçisi olarak katıldığı ve aynı zamanda, zor ve uzun

soluklu mücadelelerden nasıl başarı ile çıkılacağını öğrendiği bir okul oldu. "Ülker bizim için en iyi fakülte" derdi hep.

Darbeyi grev çadırında karşıladı

Kılınçaslan, grev çadırı darbeciler tarafından sökülen işçilerden biriydi. 12 Eylül'de gözaltına alındı, sendikal faaliyetleri nedeniyle işkenceli sorgulamalara maruz kaldı.

1984 yılında Cem Boyner'in sahibi olduğu Alboy Beymen Deri Fabrikası'nda çalışmaya başlayan Kılınçaslan, burada işyeri temsilciliği ve Türk-İş'e bağlı Deri-İş Sendikası'nda yöneticilik yaptı. 1986 yılında Deri-İş Sendikası Beyoğlu Şube Sekreterliği, aynı yıl Deri-İş Genel Merkez Örgütlenme Sekreterliği görevine seçildi.

1992 yılında işçi ve emekçilerin günlük basına olan yakıcı ihtiyacını görerek, Evrensel gazetesinin kuruluş çalışmalarında bulundu. Aynı dönemde işçi sınıfının gündeminde olan partileşme sürecinde aktif olarak yer aldı. Birçok sendikacı, öncü, işçi ve devrimci arkadaşıyla; il il dolaşarak işyerlerinde, semtlerde sayısız kitlesel toplantılar yaptıktan sonra, 25 Mart 1996 günü Emek Partisi'nin (EMEP) resmî kuruluş başvurusunda bulunanlar arasında yer aldı.

Kılınçaslan, EMEP'te Genel Başkan Yardımcılığı ve İstanbul İl Başkanlığı yaptı. Partisi tarafından İstanbul Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı, Tuzla Belediye Başkanlığı ve İstanbul Milletvekilliği'ne aday gösterildi. Ulusal ve uluslararası düzeyde düzenlenen panel, sempozyum, konferans ve kongrelerde partisini başarıyla temsil etti.

Yaşamını işçi sınıfına adadı

1990 1 Mayısı'na katıldığı için yargılandı, ceza aldı ve sendikacılık yapması yasaklandı.

1982 yılında evlendiği Selvi Kılınçaslan da kendisi gibi işçiydi. Bakırköy Sümerbank işçisi olan eşiyle, özelleştirmeye karşı yaptıkları eylemlerde omuz omuza oldu. Kılınçaslan çiftinin Övgü ve Övül adında iki kızları var. Kılınçaslan, kızlarına çok düşkün bir

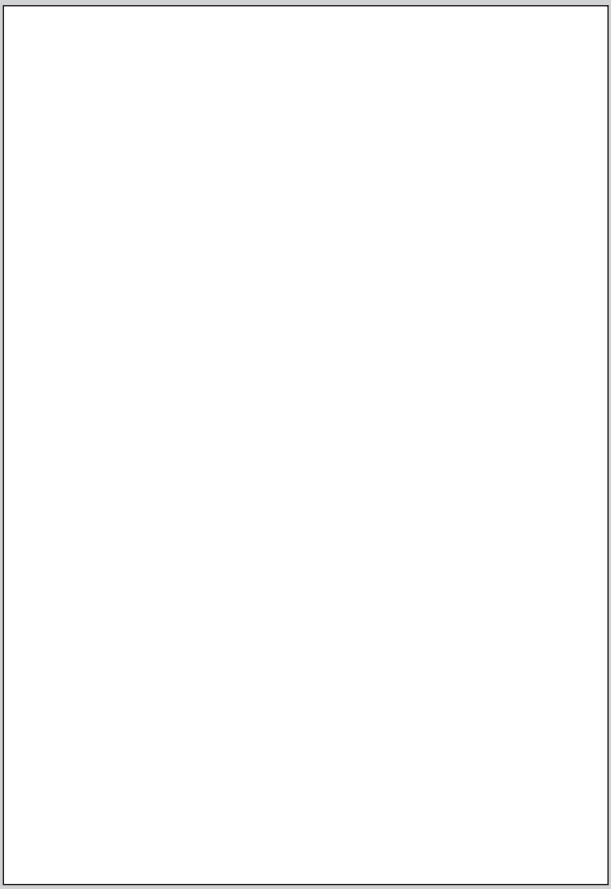
babaydı; onca yoğun faaliyet arasında çocuklarına bir biçimde zaman ayırmayı bilir, onlarla arkadaşça dertleşir, gezer, oynardı.

Tansiyon ve şeker hastası olan Memet Kılınçaslan, 1 Aralık 2006 gecesi, evindeyken, yüksek tansiyona bağlı olarak geçirdiği kalp krizi sonucunda yaşamını yitirdi. 3 Aralık 2006 Pazar günü Zincirlikuyu Mezarlığı'nda toprağa verilen Kılınçaslan'ın cenazesine binlerce işçi, emekçi katıldı. İşçiler, yaşamını işçi ve emekçilerin kurtuluş mücadelesine vakfetmiş bu dava adamını son yolculuğuna omuzlarında uğurladılar.

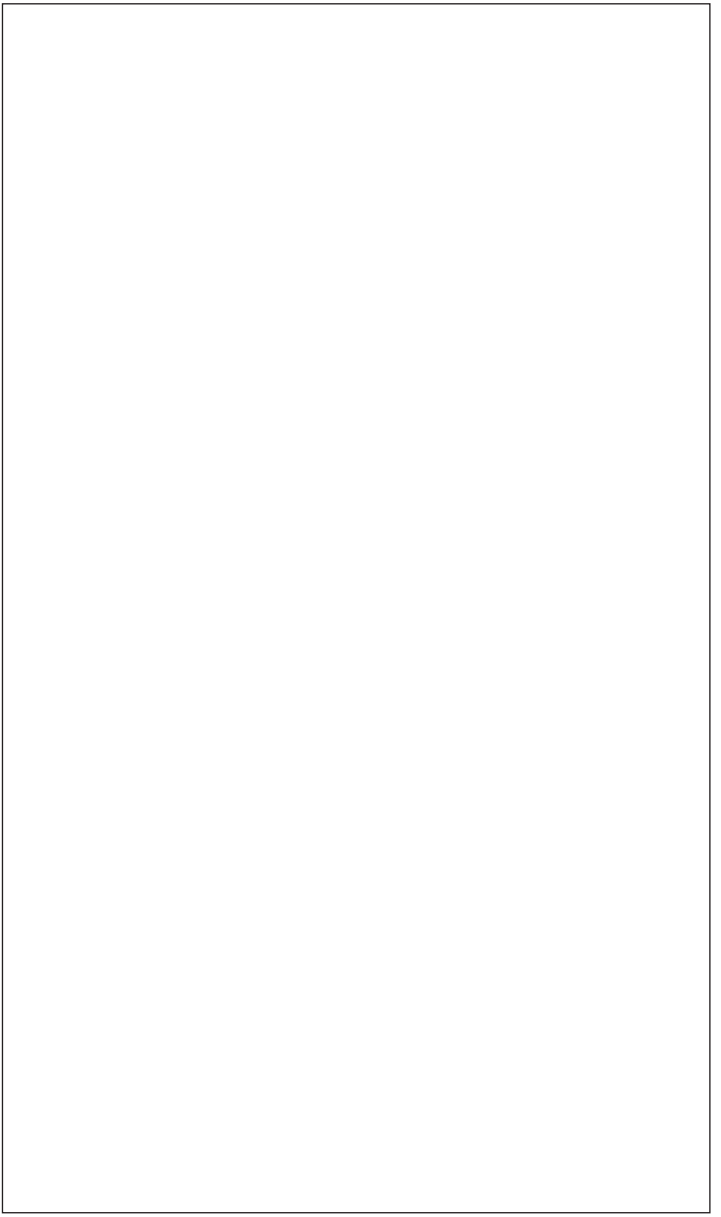
Kahramanlar ulaşılmaz olur; onları kendi yaşantımıza uzak bir hayranlık duygusuyla benimseriz çoğu zaman. Memet Kılınçaslan'ın örnek yaşamından en önemli kesitlerin yer aldığı bu kitabı okuyanlar, yine bir kahramanla, ancak bu kez her şeyiyle içimizde, aramızda, yanımızda yaşamış bir halk adamıyla karşılaşacaklar. Ufku geniş, gözü pek, onurlu, vefalı, alçakgönüllü, ince, esprili bir halk adamıyla...

İşçi sınıfımız ve halkımız onu direnişlerden, baskı koşulları altındaki gösterilerden, barış ve kardeşlik yürüyüşlerinden, emek, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin ön saflarında bir sıra neferi olarak hatırlayacak ve hiç unutmayacaktır...

Ailesi Anlatıyor

Her şeyden önce arkadaştı...

Onunla Yaşamak

Selvi Kılınçaslan

Lise yıllarında duymuştum Memet'in adını, çünkü kız kardeşiyle aynı sınıftaydık o yıllarda. Ülker fabrikasında çalıştığını ve işçi hakları için sınıfı adına mücadele verdiğini, sık sık gazetelere çıktığını bize anlatırdı.

Memet'in babası ayakkabı tamircisiydi. İleri yaşına rağmen gazeteleri ve siyasi dergileri okurdu. Öğrenci hareketlerine destek verir, nereden haber alıyorsa iş önlüğüyle gelip en önde öğrencilerle birlikte yürürdü. Lise son sınıfta, Memet'in kız kardeşiyle siyasi olaylar yüzünden polis arabasıyla okuldan ilçe emniyetine getirildiğimizde Memet'in babası da iş önlüğüyle gelmişti. Komiser ona, "Utanmıyor musun hiç terbiye verememişsin kızına" diye bağırmıştı. Babası, "Bu çocuklar utanacak bir şey yapmıyorlar" diye gülümseyerek cevap vermişti. İlçeden polis arabasıyla Adıyaman Sıkıyönetim Komutanlığı'na götürülmüştük. Gece geç vakitte bırakmışlardı bizi. İlçeye geldiğimizde babası öyle güleryüzle karşıladı ki, hani bazı aileler çocuklarının böyle olaylara karışmasını istemez ya, o hiç öyle bir baba değildi.

Memet'le bir iki yıl sonra İstanbul'da tesadüfen karşılaştık ve anlaşarak evlendik. Babasından "Kuranlı sosyalist" diye söz ederdi. Memet her sabah eve iki gazete bırakır, işe öyle giderdi. O zamanlar Gedikpaşa'da ayakkabı atölyesi olan hemşehrisinin yanında kesimcilik yapıyordu. Ben çalışmadığım için aldığı para yetmiyordu ama yine de okumam için günlük gazeteleri alıyordu. Sobaya kömür alamadığında evdeki eski ayakkabıları, akşamları çalıştığı atölyeden getirdiği ayakkabı kalıplarını yakardık. Bir taraftan da bana, "işte gerçek yaşam bu, alışacaksın bu yaşantılara" diye yaşamın zorluklarını anlatırdı. Sanki ben yokluğu yaşamamışım gibi. O dönemlerde duymuştum Necmi'yi, Orhan'ı, Mustafa'yı, Ülker'den yol arkadaşlarını. O kadar güzel arkadaşlarmış ki; Orhan evlendiğinde kömür alacak paraları olmadığı için apartmanların kömürlüklerinden arkadaşları ile birlikte kömür çalıp Orhan'ın evine

getirirlermiş.

Evlenmemizden bir yıl sonra Övgü dünyaya geldi. Çocuğu olamayabileceğini düşündüğü için Övgü'nün gelişine çok sevinmişti. Daha önce girdiği cezaevinde çok kötü işkencelerden geçtiği için kendince öyle bir kaygıya kapılmıştı.

Birkaç yıl sonra Sümerbank fabrikasına girdim. Bana sürekli örgütlü olmamızı, örgütlü olunca bütün sorunları daha kolay çözeceğimizi anlatırdı. "İşçinin sağı solu olmaz! İki sınıf vardır; işçi sınıfı ve işveren sınıfı" diyordu. "İşçiler işten atılırken, hakları gasp edilirken, baskılar uygulanırken sağcı işçi, solcu işçi diye ayırmıyorlar, sömürü bütün işçi sınıfına uygulanıyor" diye defalarca anlatırdı.

Zaten Memet'in en zevk aldığı muhabbet işçiler emekçilerdir. Bir de çocuklarının muhabbetleridir. Çocukları ile muhabbet ederken sanki bir baba değil de bir arkadaş gibi konuşur; onlara yaşadıklarından örnekler vererek örgütlü olmanın kazanımlarını anlatırdı. Maddiyata dayalı muhabbetlerden zevk almazdı, bu yüzden sık sık tartışırdık. Ama siyasi içerikli muhabbet ettiğimiz zaman sabaha kadar karşısındakini dinlerdi. Çocukların isteklerini, imkânı varsa hiç düşünmeden yerine getirirdi. Öyle ki mahalle bakkalımız bile Övgü'nün adını "saltanat" koymuştu. Cebinde parası varsa yarını düşünmeden çocuklarına harcardı ve bundan büyük keyif alırdı. Çünkü ileriye yönelik birikim yapmak onun düşünce yapısına çok ters gelirdi. Çünkü bireyselliğe karşıydı.

Gezmeyi çok severdi. Bir keresinde beni Florya ormanına götürdü, bir ağacın altına uzanıp ağaçları seyrederken, ben yine 'eve şunu bunu alalım' diyerek konuşmaya girdim. Beni azarlarcasına, "Sus da şu ağaçları seyret, baktıkça insanın resim yapası, şiir yazası geliyor; gereksiz mevzulara girme" diye susturmuştu. Keyfi yerindeyse bizim resmimizi çizmeyi çok severdi; bekârken cezaevinde kaldığı zaman öğrenmiş olacak ki röntgen filmlerinden fotoğraf çerçevesi yapardı.

Sendikacılık dönemlerinde birkaç kez cezaevine girdi. Ben işyerinden zar zor izin alıp onu ziyarete giderdim. Görüş on beş dakika olduğu halde sadece bana beş dakika ayırırdı. O beş daki-

kada da çocukları, sağlık durumumuzu, bir de para durumumuzu sorar, ihtiyacımız varsa arkadaşlarına yönlendirir, başka koğuştaki arkadaşlarının kendisini beklediğini söyleyerek giderdi. Çıkana kadar bütün görüş günleri öyle geçerdi. Maga Deri direnişinde günlerce eve gelmediği olurdu, hatta bir gece eve işverenin adamlarından tehdit telefonu gelmişti. "Eşine söyle fazla uğraşmasın yoksa biz yapacağımızı biliriz" diye beni uyarmışlardı. O hiçbir şeyden korkmazdı, inandığı davadan asla vazgeçmezdi. Benimle kavga etme pahasına da olsa arkadaşları para istediğinde eğer parası varsa bizim ihtiyacımızdan önce onlara yardım ederdi.

Okumayı çok severdi, gece yarılarına kadar okurdu. Eve günlük en az iki gazete girerdi. Zaman zaman kızardım paramız yok sadece Evrensel al diye, ama beni dinlemezdi. Çocuklara da okuma alışkanlığını kazandırdığı için çok mutlu olurdu.

Ufaklıkla mutfakta yemek yapmayı çok severdi.

Bir akşam eve İhsan Çaralan ve eşi gelmişti. Övül İhsan abiye "insan amca" derdi. Bu Memet'in çok hoşuna giderdi. İhsan abinin yazısını okurken, bizi yanına çağırır, size "insan amcanın yazısını okuyayım" derdi.

Bir dönem hastalanmıştı, evde yatması gerekiyordu. Ben evde olduğu için ufaklığı ona bırakıp işe gidiyordum. O zaman ölmekten çok korkardı, kendisi için değil, Övül'ün korkacağından dolayı. O yüzden ben eve gelene kadar hep Övül'ün yanında uyanık kaldığını söylerdi. Kaç kişi kendisinden önce çevresini bu kadar düşünürdü bilmem, ama Memet'i farklı kılan özellikler bunlardı.

Ben Sümerbank'ta çalıştığımda Memet sendikacıydı. Eğer elinden bir şey geliyorsa, yani Sümerbank'ta masa başı işi gibi, bunu benim için yapmaz arkadaşlarının eşleri için yapardı. Ben yeteri kadar bencilliği atamamış olacağım ki, bizi düşünmeyip başkalarını düşündüğü için bunlarla ilgili tartışmalar yaşardık.

Çocuklar benden çok onunla sohbet etmeyi severdi; buna çok kızardım, zaman zaman onları kıskanırdım. Bir keresinde Övül'le dışarıda gezerken sormuştum, "Benimle mi gezmeyi seviyorsun; yoksa babanla mı?" diye. Övül, "Babamla gezerken yolların nasıl

geçtiğini bilmiyorum, çünkü hep konuşarak yürüyoruz, onunla yürümekten çok zevk alıyorum anne" demişti.

Hiçbir şeyle uğraşmayan insanların –bu insanlar geçmişte devrimcilik yapmış olsalar dahi– asla partisini eleştirmelerini istemezdi. Çünkü bir şeyleri eleştirmek için o insanın da bir şeylerle uğraşması gerektiğini söylerdi.

Arkadaşları hakkında muhabbet ederken o kadar güzel konuşurdu ki, onu dinlerken zaman nasıl geçerdi anlamazdık. Bazen kızarak "Memet, bizi konuşurken hiç böyle gözlerin ışıldamıyor" dediğimde, Memet de, bir gün Sennur Sezer'le sohbetleri sırasında Sennur ablanın Memet'e, "Herkes çocuklarını anlatır ama sen çocuklarını bir başka anlatıyorsun" dediğini söylemişti.

Çok doğaldı, samimiydi, pozitif biriydi. Her şeye umutla bakardı, onunla konuşurken sanki bütün sorunlar çözülmüş gibi olurdu.

Yani onunla yaşamak demek, gereksiz sorunları kafaya takmamak demekti.

Doktorlar Hangi Sınıfa Giriyor Baba?

Dr. Övgü Kılınçaslan

Yokluğunu kabul edemediğim babamın ardından yazı yazmak çok zor geliyor aslında. Ona çok sevdiği Besni biberlerinden bir kahvaltı hazırlamak olmalıydı yapmam gereken ya da bir uzun bir de kısa kollu gömlek ütülemek, akşam beraber mangal yapmak, rakısını içerken sohbet etmek, yani onu mutlu edecek ne varsa onu yapmak istesem de, sadece onu tarif etmek düşüyor bana.

Sonsuz bir sevgi, saygı ve arkadaşlık ilişkisiydi aramızdaki. Onun mücadelesi, hiçbir zaman bize zaman ayırmasına engel olmadı. Hatta bizi de o mücadelenin içine katarak hayatı en güzel şekilde öğretti bizlere. Beş altı yaşlarındaydım, onun beni omuzlarına çıkartarak götürdüğü eylemde. Grev yapan işçilerin çadırlarına da götürürdü, toplantılara, şenliklere de; kısacası gittiği her yere. Yaşatarak öğretti her şeyi ve en basit şekliyle anlattı hayatı:

– Dünyada iki sınıf var; işçiler ve patronlar.

– Baba doktorlar ne oluyor peki?

– Kime hizmet ediyorlarsa o sınıftan oluyorlar.

Kendisi de hayatı boyunca hizmet ettiği kendi sınıfının bir önderi olarak hep gurur verdi bize.

Dayanılması imkânsız olan yokluğunda ölümsüz düşünceleri ayakta tutuyor bizleri. Ama babanın yokluğuna alışamıyor insan bir türlü. Anlatmak çok zor bu bağı. Onun kendi babasını anlatışı geliyor aklıma. Onun hakkında söylediği, "Onurlu, dürüst bir insandı, bu onun hazinesiydi" sözleri babamın 'hazine' kavramını yansıtırdı. Maddiyata zerre kadar önem vermedi. Bu özelliği özel hayatımızda ufak birtakım sıkıntılar yaratsa da o kendi çizgisinden hiç sapmadı. Zaten paylaştı her şeyini. Çocuğu kendisinden harçlık istediğinde, "Pantolonumun cebinden al. Bana yol parası

Mehmet Kılınçaslan kızı Övgü'yle birlikte.

bırak gerisini alabilirsin" cevabını verebilen kaç baba vardır ki yeryüzünde.

Bu arada aile hayatımızı dışarıya anlatmayı sevmezdi, ama ben yine de biraz bahsedeyim:

Sabah 7.30'dan akşam 17.30'a kadar çalışan emekçi bir anneyle, hayatını emek mücadelesine adamış ve para kazanma hırsı olmayan bir babanın tartışmaları olurdu bazen evimizde. Bize de çocukları olarak arada kalmak düşerdi tabii. İki taraf da haklı gelirdi çünkü. Küçükken annemden yana olurdum daha çok. Ben de babamın çalışması gerektiğini düşünürdüm. Çünkü o zamanlar bana göre en can sıkıcı şey ilkokulda öğretmenimin babamın ne iş yaptığını sormasıydı. Diğer çocuklardan farklı olarak, "Babam sendikacı" cevabını vermek hiç hoşuma gitmezdi. Anlamını da bilmiyordum zaten. En sonunda babama bu derdimi anlattığımda, "Babam işçi" diyebilirsin demişti, fakat beni bu da kesmiyordu.

- İşçi diye iş olmaz. Başka bir şey söyle.
- Ayakkabıcı de o zaman.
- Bu olur.

Nihayet biraz büyüdüğümde babamı anladım ve annemle tartışmalarında tam olarak tarafsız kalmaya karar verdim. Annem, "Azıcık ileriye yönelik yatırım yap. Bir evimiz bile yok. Çocukları düşün bari" derdi. Babam ise yatırımını insanlığa yaptığını, bir sürü dostu olduğunu ve bu sayede hiçbir zaman zorluk çekmeyeceğini, ama annemin hiç dostu olmadığını ve bu kafayla da olmayacağını söylerdi. Uzun yıllar sürdü bu tartışmalar. Sonunda annem emekli olup tazminatıyla bir ev almayı başarabildi. Babam ise bildiğinden şaşmadı. Para biriktirme huyu olmadığı için elindeki parayı bizimle harcaması hoşuma da giderdi. Ben alışverişe gideceğim zaman o da gelmek isterdi. En sevdiği de markete gidip çiğ köftelik malzeme ve akşam içmek için "bi büyük" almaktı. Evde yine büyük sorun olurdu bu "büyük".

Anne: İçme artık. Zaten hastasın. Hem de bir sürü para veriyorsun.

Baba: Sen sigaraya ne kadar para veriyorsun?

Anne: Sen de yıllarca içtin ondan sonra zorla bıraktın.

Baba: Sigara daha zararlı işte. Doktor, sen söyle hangisi daha zararlı?

Ben: Sigara kesin zararlı. Kanser yapar. Ama içki haftada bir içilebilir.

Baba: Bak gördün mü rakı faydalı dedi. Hem tansiyonumu da düşürüyor.

Anne: Nasıl dinliyorsun. Haftada bir dedi. Övgü?

Ben: Evet baba sen abartıyorsun.

Baba: Git ordan! Sen doktor değilsin daha.

Ben: Yahu ben diyorum ki ikisi de zararlı. Anne sen sigarayı bırak madem, babam da içmesin, olsun bitsin.

Baba: Sen politika yapmayı nerden öğrendin?

Ben: Senden öğrendim baba.

Bu tartışma sürekli tekrarlardı.

Ağladığını hiç görmedim ama gözünden yaş gelecek kadar içten olurdu gülmesi. Beni de çocukluğumdan beri en çok o güldürdü. Bir böbreği alındığı zaman cep telefonunu alınan böbreğin olduğu taraftaki cebine koyarak, "Bak böyle dengede

duruyorum" demişti. Yine başka bir zaman neden denize girmediğini sorduğumda, "Deniz tuzluymuş, tansiyonumu yükseltebilir" yorumunu yapmıştı. Kardeşimle şakalaşmaları, saksıda soğan yetiştirmeleri, balık beslemeleri; beraber salata yapmalarımız, alışverişe çıkmalarımız... Ben ayakkabı alacağım zaman mutlaka yanımda olmalıydı. Anlardı ya; ayakkabıcıydı ne de olsa. Vinleks ile gerçek deri arasındaki farkı öğrettiğinde ortaokuldaydım. Zevkliydi de. Kıyafet alacağım zaman da bana eşlik ederdi. Ben işi uzattığımda sıkılırdı tabii.

- Baba gelme o zaman, madem sıkılıyorsun!

- Ne yapalım. Bir erkek evladımız yok ki beraber kahvehaneye gidelim.

- Öyle olsun. Çay bahçesine gidelim o zaman.

- Hadi gidelim, gir koluma.

Kitap okuma alışkanlığını babamdan edindim. Bir sürü kitabı ve notlar aldığı ajandaları vardı. Özenirdim ona. Karikatürlü kitapları vardı, onların resimlerine bakardım. Sonra okumayı öğrendiğimde bir sürü güzel kitap alarak sürekli teşvik etti beni. Karnemde notlarım kötü gelirdi bazen, hiç kızmazdı ama dalga geçmeyi, gülmeyi de ihmal etmezdi. Üniversitede iki stajdan kaldığımı öğrendiğinde de söylediği tek şey, "O zaman bu akşam bi büyük içmemiz lazım" oldu. (Sınavlarımı geçtiğim zamanlarda da kutlamak için yine aynı sözleri söylerdi.) Bu tavrı bizi umursamadığından değildi. Bizi dersler konusunda hiç sıkmadı ama başarılı olduğumuzda bizden çok sevinirdi. Övül'ün sınıf başkanı oluşunu bile herkese anlatmıştı.

Başım sıkıştığında ilk aradığım insan babam olurdu hep. Çünkü hayatımdaki sakin, güçlü ve sorunları çözümleyici karakterdi. Telefonlarımı hiçbir zaman meşgule almadı. Toplantıda bile olsa açar, toplantıda olduğunu söyler, acil bir şey olup olmadığını sorardı.

Bizi çok gezdirirdi. Ben çocukken neredeyse her akşam beni Ataköy'deki oyun salonuna götürürdü. Langırt oynardı benimle. Evde de kâğıt oynardık. Kız tavlası gibi sıkıcı bir oyunu bile benim hatırım için hiç bıkmadan oynardı. Neyse ki sonradan normal

tavlayı da öğrendim ama babamı hiç yenemedim. Her oyunu bilirdi neredeyse ve bildiği oyunları da çok iyi oynardı. Bir de çok güzel resim çizerdi. Sık sık beni karşısına oturtup resmimi yapardı. Bazen çok komik olurdu çizimleri. Mesela beni bir kültablası şeklinde, bir yılan şeklinde, vs. değişik şekillerde çizerdi. Şirinevler'deki evimiz yedinci kattaydı ve asansör yoktu tabii. Babam neredeyse her akşam koca bisikletimi yedinci kattan aşağı indirirdi tek başına.

Sonra beni bindirip Ataköy'e kadar eşlik ederdi. Bunca çabasına rağmen bisiklet kullanmayı öğrenemedim bir türlü, bir türlü beceremedim. Eve döndüğümüzde yine tek başına yedi kat çıkartırdı bisikleti.

Son yıllarda artık öyle kalın kalın kitapları okuyamıyordu tabii. Ama dergileri, yayınları takip ederdi. Gazete okumadan geçirdiği bir gün olmadı zaten. Hem de biri Evrensel olmak üzere en az iki gazete okurdu. Evrensel bulunamayan bir yerde tatil yaptığımız iki hafta boyunca her sabah gazeteyi almak için minibüsle şehir merkezine gidip geldi. Sadece bir kere bulamadı gazeteyi, onda da telefonla öğrendi yazanları. Heyecan da vardı babamda. Her

seçim ayrı bir heyecana bürünürdü ve kendimi tutamayıp gerçekten umutlu olup olmadığını sorardım. Cevabı da net olurdu: "Soruya bak, biz inanmadığımız işe girer miyiz?" Sorduğum sorunun sıradanlığından utanırdım.

Görüş ayrımı yapmadan bütün emekçileri kucaklaması da şaşırtırdı beni:

– Baba bu mitingde bizim partiden kaç kişi vardı?

– Oraya gelenlerin hepsiyle aynı partideniz.

Kitap cümlesi gibi konuştuğunu düşünürdüm ama zaten onu sıradan insanlardan ayıran en büyük özelliği bu inancı olsa gerek.

Her şeye rağmen, edindiği kültürün toplumun ilgi alanlarıyla arasına girmesine de izin vermedi. Hatta sonradan futbola bile merak sarıp, takımı olan Galatasaray'ın maçlarında tansiyonunun yükseldiğini söyler oldu. Onun da takip ettiği televizyon programları vardı, bize kumanda kavgası yaptıran. Ciddi kavga değil tabii. Zaten hatırladığım en uzun süreli küslüğümüz iki gün bile sürmemiştir. Sonrasında hiçbir açıklama yapma gereği duymadan yine konuşmaya, gülmeye devam ederdik.

Eleştirilerinde de sınır tanımazdı. Her açığı yakalayıp hemen söylerdi. Konu bizimle ilgili olunca biraz bozulurduk ama içten içe dediği yönde değişirdik fark etmeden. Haklı olurdu çünkü.

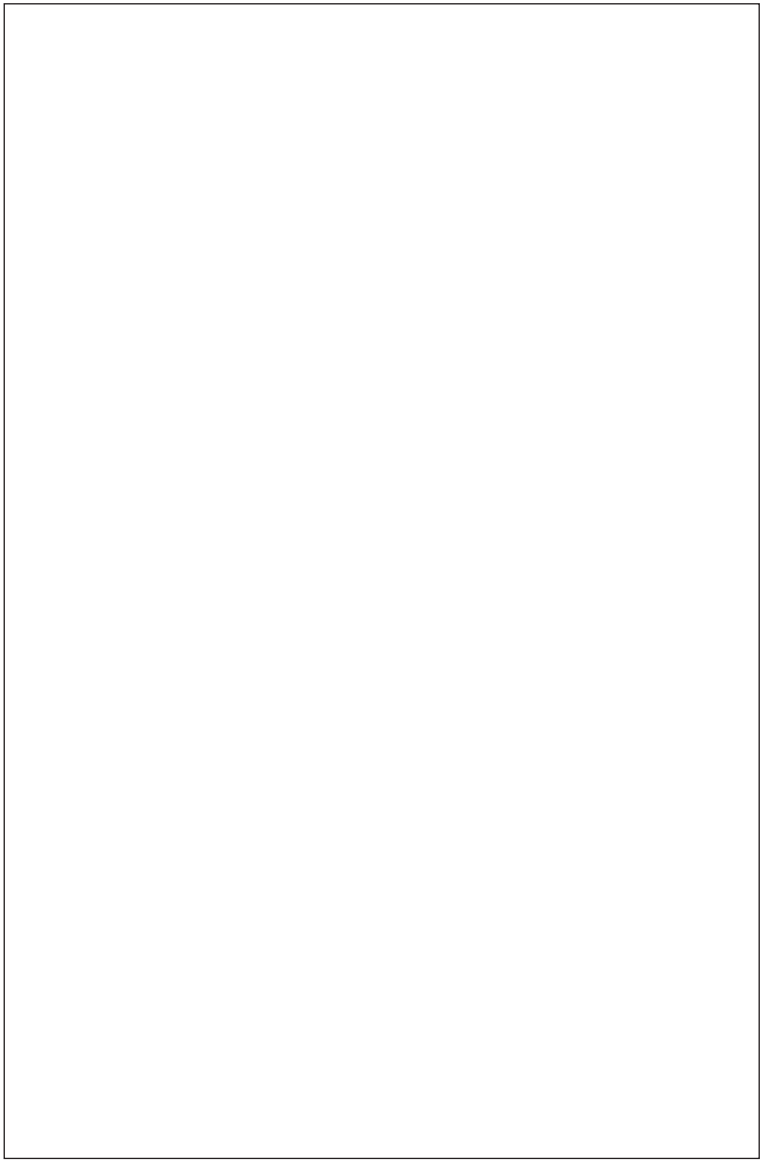
Memleketi Adıyaman'a çok bağlıydı. Zaten en son konuşmamızda birkaç gün sonra memlekete gideceğini söylemişti. Bir de, iyi şanslar dilemişti tabii vefat ettiği gün gireceğim son sınavım için. Babamın öldüğünden haberim yoktu sınavı geçtiğimde. Zaten ilk rahatsızlandığında bana haber verilmesini istememiş etkilenmemem için. Hayatım boyunca içimi sızlatacak olan son fedakârlığıydı bu babamın.

Yaklaşık 8 sene önce geçirdiği ilk kalp krizinden sonra bana, "O an bir seni, bir de Övül'ü düşündüm. Sen kendini idare edebilecek kadar büyüdün ama Övül'ün bir 6-7 sene daha bana ihtiyacı var" demişti. Neredeyse söylediği kadar zaman geçmişti aradan. Temiz yüreğinden o an ne geçirdiyse oldu. Ama değil Övül, ben bile bunu kaldırabilecek kadar büyüyemedim.

Son gününde sesini duyamadım babamın. Bizden ne istedi-

ğini öğreneceğimiz kadar fırsat verilmedi bize. Oysa her cümlesi çok değerli olan bir insandan son bir açıklama dinleyebilme fırsatımız olsaydı keşke. Acaba böyle mi gitmek isterdi diye düşünüyor bir yanım; ani, kararlı...

Ardında güzel düşüncelerini, örnek yaşamını bırakan bir babam olduğu için gurur duyuyorum.

Kılınçaslan, Adıyaman'da lise öğrencisiyken abisiyle birlikte.

Kabadayı, Gözüpek Ama Naif Bir İnsan

Abdullah Kılınçaslan

Biz yoksul bir ailenin çocuklarıydık. Memet'le yaş olarak da çok yakındık, aramızda iki yaş vardı. İkiz kardeş gibi büyüdük. Yoksulluğa karşı mücadele nedenlerimiz doğal olarak vardı. Aklımız başımıza gelince de yoksullukla mücadele ettik, ama zengin olmak gibi bir şeyimiz yoktu; Memet'le benzeştiğimiz taraftır bu. Oturdukları evi de Servet aldı zaten, Memet'in hiç evim olsun filan gibi bir şeyi olmadı. Benim de yoktur evim. Bir ev alamayacak kadar basiretsiz değildik aslında, bunun nedeni başkaydı. Yoksulluğun kalkması için bütün yoksullar için mücadele ederdi Memet. Hani ölümünden sonra çıkan yazılarda 'kitapsız bilen' filan gibi laflar edildi ya... Pusulası hep doğruyu gösteriyordu. Pusulası hep yoksullara ayarlıydı. Yoksullukla mücadele, yoksulluğun, eşitsizliğin ortadan kaldırılması için çok haklı, çok kararlı bir duruşu vardı.

Memet lisedeyken ben öğretmendim. Ayakkabıcıydı babamız, sonra bu fabrikasyon ayakkabılar çıkmaya başlayınca Besni'deki ayakkabı esnafı dağıldı. Çoğu İstanbul'a ya da Antep'e gitti. Babam Besni'de kaldı ve ayakkabı tamirciliğine başladı. Durumu artık iyi değildi. Ben öğretmen okulunu bitirdiğim zaman, öğretmenim bana mutlaka enstitüyü okumamı önermişti. Ama ben arkadan gelen kardeşlerim için bunu yapamadım. Artık aileye destek olmam gerekiyor diye düşündüm. Memet de lisedeyken üniversite okuyamayacağını, ailesinin kendisine bu imkânı sunamayacağını, başının çaresine bakması gerektiğini biliyordu. Bunun için ailesini suçlamıyordu. Kimsenin rızasını bile almadan çekti İstanbul'a gitti.

İstanbul'a gelince, önce ufak tefek işler yaptı. Mahmutpaşa'da

işportacılık yaparken ben bir yaz tatilinde ziyaretine geldim. Bunlar iki arkadaş, manyak iş yapıyorlardı. Kurdukları tezgâhın başına üşüşüyordu insanlar. Ama bunlar mesela canları çay istedi, 'satmıyoruz tamam hadi' derler, tezgâhı toplayıp, geçerler çay ocağında tavla oynar, çay içerlerdi. Tavla bitince tezgâhı tekrar açarlardı. O zaman şimdinin parasıyla günde 200-300 milyon para kazanırlar, ceplerini doldururlardı... Ama kazandıkları gibi de harcarlardı. Onların yerinde başkası olsaydı –ki Mahmutpaşa'da esnafların, mağaza sahiplerinin hepsinin eskiden Memetler gibi tezgâhtarlık yaptığı söylenir– rahatlıkla dükkân sahibi olabilirlerdi. Memet'in Mahmutpaşa'dan sonraki durağı esnaflık değildir, mal mülk sahipliği değildir; fabrikadır, Ülker'dir.

O zaman siyasi faaliyetler içerisine girmeye başladı. Mahmutpaşa'da o zaman teyzemizin oğlu vardı; Halil. Bazen onunla buluşurdu, bazen de başka arkadaşlarıyla kafa çekerlerdi. Ama artık yaşamının ekseninde başka şeyler vardı; işçilik ve fabrika ilişkileri.

Memet'in İstanbul'a geldiği zaman benim de siyasete ısındığım zamanlardı. Teslim Töre Türkiye'ye gelmişti. Mücadele Birliği diye bir broşür çıkarmıştı. Arkasından THKO davasından yargılananlar, Atilla Keskin'ler filan içerden çıktılar. Ünye'de yatıyorlardı. Onların çıktığının ikinci ayıydı galiba, örgütlediğimiz köyde konferans gibi bir şey yapmıştık. Ama bizim THKO adına epey bir örgütlenmemiz vardı. 30-40 kişilik bir konferans yapıldı; tekrar toparlanma kararı alındı, sonra "Yoldaş" dergisi çıktı. Orda bastık yine "Yoldaş"ı. "Yoldaş"ın ikinci sayısında bölündük. Konferansta Sovyet sosyal emperyalizmi gibi konular nedeniyle THKO davasından yargılanıp çıkanlarla, Teslim Töre gibi dışarıda kalanlar ayrıldı. Biz de Teslim Töre ile "Emeğin Birliği"ni çıkarmaya başladık. Memet'e de gönderdim ben. Memet bu ayrışmada, ideolojik yanını çok da irdelemeden, tercihini benden yana yaptı. O zaman ben İstanbul'a sık sık gidiyorum, ilişkilerimizi derli toplu tutmaya çalışıyorum. Sonra bana 'İstanbul'a tayinin çıktı' dediler. O sıralar Memet Ülker'e girmeye karar verdi. Biz destekledik tabii, ama bu kararı asıl kendisi verdi; Ülker'e girdiği zaman artık örgütlüydü.

Ne dostunu kayırır, ne düşmanını ayırır

Ülker'de çalışırken, bir kıza sevdalıydı. Çok güzel ve çok aklı başında bir kızdı, Hayriye. Benim hanımla, ailemizle tanıştı... Çok seviyor Memet'i. Memet de seviyor ama faaliyetlerini de asla ihlal etmiyor. O zaman ilişkide olduğu sendikalar-dernekler var, onlara aktif olarak gidip geliyor. Bu kızla da evlenmeyi düşünüyor. Kız Almanya'da yaşamış bir dönem. Kız Memet'in kendisine daha fazla zaman ayırmasını istiyor. Bir gün Memet'e demiş ki, "Bak seni polise söylerim, gizli işlerle uğraşıyor diye." Bu laf bitiriyor olayı. Kız bunun şaka olduğunu, bunu sadece kendilerine biraz daha fazla zaman ayırması için söylediğini anlatmaya çalıştı. Hatasını telafi etmek için gecesini gündüzüne katıp örgütsel faaliyet yürüttü, fabrikalardan kadınları toplayıp getiriyordu, Emekçi Kadınlar Birliği diye bir şey vardı o zamanlar. Fakat Memet onu asla affetmedi.

Nâzım'ın şiirindeki gibi "Ne dostunu kayırır, ne düşmanını ayırır" bir adamdı. O hatayı hata olarak bilirdi, kim yaparsa yapsın. Çocuğu da yapsa başkası da yapsa... Eski tabirle kabadayılık vardır ya! Memet kabadayı bir adamdı. Paraya pula tamah etmezdi. Onun birtakım ilkeleri vardı, ilkesine ters düşen bir durumda kârını zararını asla hesap etmezdi.

Gözüpekti. 1969'da o lise sonda okurken, ben de Adıyaman'da öğretmendim. Bir öğretmen sevgilisi var; Memet'ten belki bir yaş büyük. Çok da güzel bir kızdı. Memet'le aynı evde oturuyoruz, bir çocuk daha var Hüseyin Akkanat diye, ev arkadaşımız. Bir gün üçümüz eve giderken, baktık ki arkamızdan bıyıklı bıyıklı, 7-8 adam geliyor. "Ne oluyor yav" dedim. Memet biliyor işi, gardını almış bekliyor. Biz biraz diklendik. "Sonra görüşürüz" deyip gittiler. Öğretmenin babası binbaşı mıymış neymiş. Aleviymiş herif. Alevi köyleri de onu çok severmiş, yoğurt yumurta getirirlermiş. Bu da, "Bizim kızı rahatsız eden birisi var, ona gözdağı verin" demiş. Halbuki kızla tanışıyoruz biz. "Kim lan bu subay" dedik. Filan yerde oturuyor, kalktım gittim, o da geldi silahını

masanın üstüne attı. "Ben Memet'in abisiyim, varsa bir sorunun söyle" dedim. "İsteyin" diyor bize, "bu işin yolu bu" diyor yani... "Memet lisede okuyor, işi gücü yok, evlilik onun için çok erken ama başvurduğunuz yol çok yanlış, çok amiyane; biz konuşmayı biliriz" dedim. Ondan sonra Memet bir gün üstü filan çamurlanmış eve geldi. Meğer randevulu kavgaya gitmiş, pataklamış gelmiş herifleri. O zaman da babayiğit bir gençti. Tek başına birkaç kişinin içinden sıyrılıp çıkardı.

Olaylara esprili bir bakışı vardı, ti'ye alırdı. O zaman Gırgır dergisi çıkardı, Gırgır'ın boş bulduğu yerlerine karikatürler çizerdi. Gedikpaşa'da çalışırken bir gün haybeye gözaltına alınıyor. Filistin askısına alıyorlar, falaka filan da başlıyor, elektrik de veriyorlar. Memet, "Ne yapıyorsunuz lan!" diyor polislere. "Sorgu yapıyoruz" diyorlar. "Böyle sorgu mu olur, adam gibi sorsanıza" diyor bu da. "İndirin indirin konuşacak" diyorlar Memet öyle deyince. Askıdan indirip "Anlat bakalım" dediklerinde, "Ne anlatacam, anlatacak bir şeyim yok" diye karşılık veriyor. Küfür ediyorlar, o da onlara küfür ediyor. Bam güm giriyorlar buna.

Memet naif bir insandı, naif bir kardeşti, naif bir politikacıydı. Naif kelimesini kendisine özgü, arı anlamında kullanıyorum. Politikacılığı da hem kendisine özgü olmuştur, hem de hep kendisini doğrulayan, çoğu kere de başarıya götüren bir mücadele içinden geçmiştir. Mesela Ülker'den ilk atılıp geri alındıktan sonra, Memet'i bir odaya koyuyorlar işçilerden ayrı, orada bir ay kadar çalışıyor. Sonra Sabri Ülker, bunu makamına çağırıyor. Diyor ki, "Ben seni araştırdım, sen doğulu mert bir çocukmuşsun, ailen yoksulmuş, henüz evlenmemişsin evin de yokmuş. Ne istiyorsun?" Memet ne diyor biliyor musunuz? "Bandıma dönmek istiyorum." Sabri Ülker, "Senden adam olmaz" diyerek, tekrar banta veriyor onu.

Her yönüyle hayatın içindeydi

Erken gitti Memet, yapacak işleri vardı daha. Mesela kendim için böyle düşünmezdim, ben yapmak istediğim bir sürü şeyi

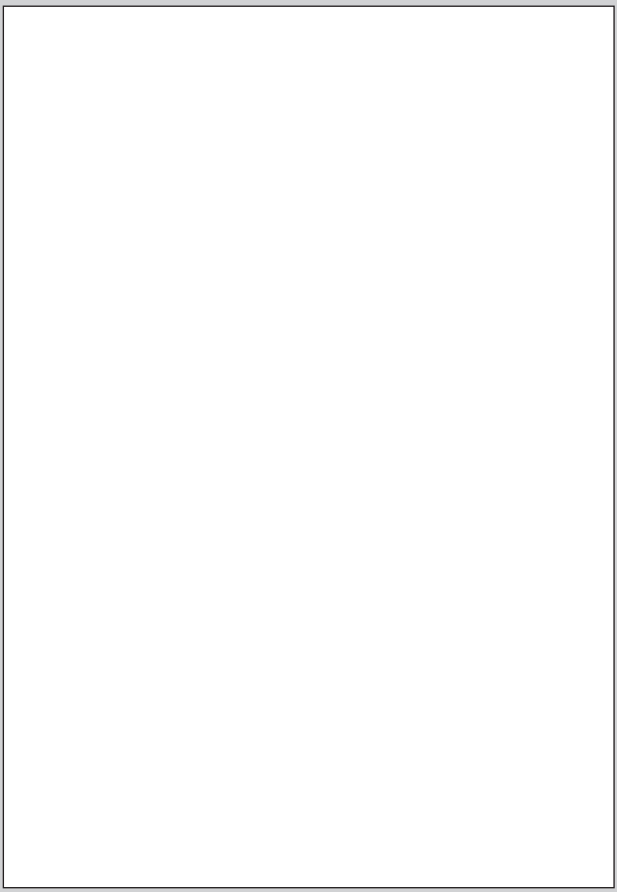
yaptım... Ama Memet çok erken gitti. Benim küçüğümdü, biraz daha kalması çok iyi olurdu. Ben esasta bunu kabullenemiyorum. Yoksa hepimiz doğuyoruz, büyüyoruz ve öleceğiz. Bir sürü yakınımız, sevdiğimiz, hatta yaşamaya çok hakkı olan bir sürü genç insanımız da göçüp gitti. Onlara hayıflanıyoruz tabii ki, ama bazıları için de yapacağını yaptı diyoruz. Memet yarım bıraktı bazı şeyleri... Mesela Övgü'yü biraz daha görmesi çok iyi olurdu. Övül daha çok küçük.

Örgütlü yaşamanın önemini bilirdi ve bunu asla ihmal etmedi, ertelemedi. Bazılarının sığındığı gerekçelere hiç sığınmadı. Örgütlü yaşamak ilk tercihti, diğer şeyler sonradan gelirdi. Mesela ben İstanbul'a geldim, Beyoğlu'ndayım veya şuradayım, buradayım. İşlerini halletmeden beni görmezdi. "Toplantım var veyahut şuraya gitmem gerekir, gelirsem ben seni ararım" derdi. Yani önce o işlerini bitirecekti. Ev işleri de dahil buna, çocuklarıyla ilgili işleri de dahil. Onları bitirdikten sonra kendisini başka yönlerden besleyebilecek, rahatlatacak ya da başka türlü keyifler alabileceği mekânlara ve insanlara giderdi. Bunlardan birisi de dernekti. Yakınlık duyduğu insanlarla oturup yarenlik ederdi, hoşgin oynardı, okey oynardı.

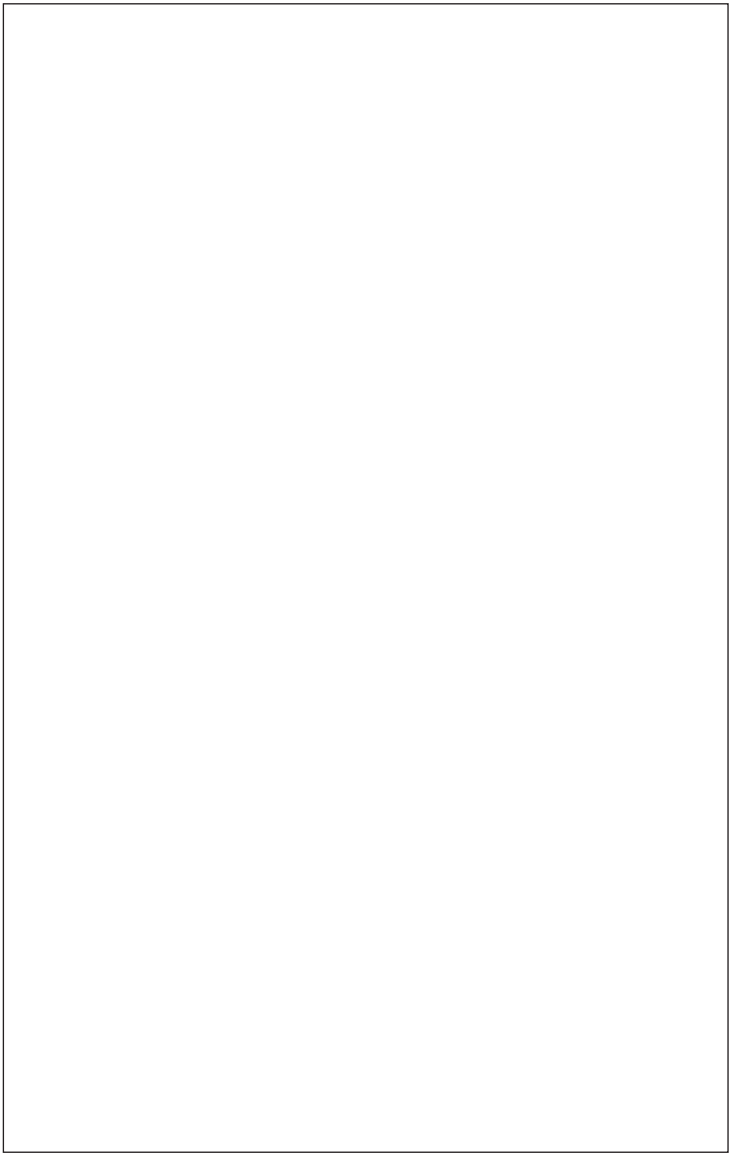
Hasan Dönmez diye bir adamın Aborjinlerle ilgili bir kitabı vardır. Kitabın adı Nunnajina. Bu bir Aborjin kadının ismi. Nunnajina kendisini tanımayan oğluna yazdığı mektuplarla medyanın gözde makalecilerini allak bullak eder. Oğlu 40 yıldır annesini görmemiş. Avusturalya işgal edilince Aborjinlerin büyük çoğunluğu öldürülüyor, beyazlar bazı kadınları yakalayıp hapse atıyor. Nunnajina bu kadınlardan biri. Nunnajina'ya beyaz adamlardan biri tecavüz eder, Nunnajina hamile kalır ve çocuğu doğurur. Çocuğunu sever Nunnajina ama çocuk 4 yaşına gelince beyazlar onu da elinden alıp çocuğu olmayan varsıl bir beyaz aileye verirler. Çocuk iyi bir burjuva eğitimi alır, güçlü bir medya grubunun gözde bir yazarı ya da televizyon programcısı olur. Tam bu sıralarda Nunnajina uzun süredir aradığı oğlunu bulur ve ona mektuplar yazar. Mektuplarıyla oğlunun o zamana kadar edindiği kültürü ve bilgi birikimini tuzla buz eder. Nunnajina doğayla barışık yaşar,

kuşlarla konuşur, timsahların, köpekbalıklarının insana saldırmadığını filan anlatır. Oğlan önceleri, "Nerden çıktı bu kadın, hayatımı allak bullak etti!" der. Ama sonra bakar ki mektuplar derya deniz. Küreselleşmeden filan bile bahsediyor. Çocuğun dünya görüşü değişime uğrar. Annesini tanıyan birisine, "Bu kadının eğitimi nedir, bu kadar şeyi nerden biliyor?" diye sorar. O da, "Nunnajina ortaokul mezunu ama hayatın içinde yaşayan, hayatın acılarını bilen, yoksulluğu bilen ve bunlarla mücadele eden birisi, tabii ki bilecek..." Memet de hayatın içindeydi. Her yönüyle; mücadelesiyle, yoksul evleriyle, kıraathanesiyle, meyhanesiyle...

Direniş ve Grevlerin Örgütçüsü

O varsa korkacak bir şey yoktu...

Necmi Dede ve Memet Kılınçaslan Ülker'de çalıştıkları yıllarda.

Bencil Olan Devrimci Olamaz

Necmi Dede (Ülker işçisi)

Memet Kılınçaslan'la nasıl tanıştınız?

Ben Ülker'e girdiğimde 17-18 yaşlarındaydım. Memet arkadaşla o işten atıldıktan sonra tanıştım. Patronlar iki kişiyi atmışlardı, iki temsilci adayını. Yanlış hatırlamıyorsam ya 7 ya da 9 ay filan dışarıda kaldı Memet arkadaş o zaman. Fakat çıkışını almadı, sürekli fabrikaya gelip gitti. İşçilerle bağını koparmadan devamlı görüştü. Hatta konuştuğu bir kız arkadaşı vardı, bizi tercih ettiği için kız arkadaşıyla arası bozuldu. Diğer temsilcinin ise bizle bir ilişkisi olmadı. Hatta kulağında yara çıkmıştı Memet'in, beyaz bir bez vardı, onu sarıp öyle gelirdi, işyerinin önünde tek başına beklerdi.

Neden işten atılmışlardı?

İşyeri temsilciliğine adaylığını koyduğu için. İşveren babayiğit görüntüsünden mi korktu, ya da tanıyor muydu, biz bilmiyorduk. Zaten tanımıyorduk ki. Atıldıktan sonra iki üç arkadaşla birlikte yanına giderdik, konuşurduk; hâlâ kimse yoktu yanında. Fabrika önünde beklerken etrafı oldu.

O zaman işyerinde herhangi bir örgütlülüğünüz var mıydı, komite filan...

O sürede Memet'i kimse tanımıyordu zaten, zamanla tanıdık, bu zaman zarfında sendikayı sıkıştırmaya başladık, içeri alınsın arkadaşımız diye. En sonunda geri aldırdık.

Alındı, hatta temsilci oldu değil mi?

Yok öyle olmadı. Atılmadan evvel işçilerle beraber bant başında çalışıyordu, içeri alınınca depoda bir yere vermek istediler, önce istemedi. Biz de; "gir de sonradan değiştirirsin" dedik. O depoya girdi. Bir iki ay sonra yukarı çıktı, "beni buradan alın, isterseniz tuvalet temizlemeye verin ama buradan alın" dedi. İki fabrikası vardı Ülker'in biri bisküvi, diğeri çikolata. Bisküviden alıp

çikolataya verdiler. Orda göçmenler ağırlıktaydı. Bu arada delege seçimleri oldu.

Kılınçaslan, Ülker'den ikinci kez atıldığında siz de yanındaydınız. Bu kez sebep neydi?

Gıda-İş'in kongresi vardı. Delege seçiminden önce biz Memet arkadaşla, tüm kısımlarda, dürüst, sevilen sayılan insanları tespit edelim, aday gösterelim dedik. Bizim delege adaylarımız bu şekilde tespit edildi ve hepsi seçildi. Çikolata da en büyük oyu o aldı.

Göçmen işçilerden oy alamaz diye düşünülürken...

Evet, en çok oyu o aldı. Toplam sekiz delege seçildi.

İki fabrikanın toplam delege sayısı sekiz miydi?

Evet, delege seçimlerini 8/8 biz almıştık. Uzel'de, Perfetti'de grev vardı o zaman. Grevi desteklemek için para topluyoruz, temsilcilerin haricinde. Biz böyle yapınca temsilciler de para toplamaya başladılar. Fakat grevdeki fabrikaları ziyarete gidecekleri zaman kimseyi bulamadılar, grevi desteklemeye servisleri zorla götürdüler. Biz sonradan 50-60 kişi toplanıp gittik. Hatta Kemal Sunal'ın bir filmi var; Kibar Feyzo. Orda bizim ziyaret sırasında götürdüğümüz pankart görünüyor; "Yaşasın İşçilerin Mücadele Birliği/Ülker İşçileri" yazıyor pankartta.

Grevdeki işçilere para toplarken Genel Müdür, "iş saatinde ne yapıyorsunuz" diye çıkıştı. Paydosta yaptığımızı söyleyince; "Sizin 8 saatiniz benim, bu sırada hiçbir şey yapamazsınız. Sizi atsam ne yapacaksınız" diye tehdit etti. İçimizden biri "O gücü kendinizde görüyorsanız atın" deyince, genel müdür geri adım attı.

Yani siz hem temsilcilere, hem merkeze muhaliftiniz... Peki sizinle birleşen başka fabrikalar yok muydu?

Delege seçimleri sırasında toplantılar oluyordu, TÖBDER'de filan, gidiyorduk diğer fabrikalardan ve şubelerden gelen delegelerle toplantılar yapıyorduk. İki aday vardı; Kemal Nebioğlu ve Demirhan Tuncay.

Kemal Nebioğlu "devrimciyim" diyordu, Demirhan Tuncay da

Ülker işçilerinin hazırladıkları pankart Kibar Feyzo filminde yer aldı.

CHP'liydi. Bize iki seçenek dayatılıyordu. Biz dedik ki; "Al birini vur ötekine! İkisinin de birbirinden farkı yok, biz en iyisi bir liste çıkaralım. Kazanıp kazanmamak önemli değil. Yol göstermiş oluruz."

Bir şey daha var; seçtiğimiz delegelerden biri, önceleri bizimle değildi, Kıvılcımcı'ydı galiba. Bizimle birlikte olmak istedi. Biz dışlamadık, adaylığını koydu bizimle beraber. Kazandı, ama kongrede bizden ayrı hareket etti.

Kongre süresince o gün ne oldu, ne konuşuldu işçilere anlattık.

Kongreden çıkıp işçilere mi gidiyordunuz?

Tabii, sürekli her gün olanı biteni aktarıyorduk. Bu arada iki başkan da bize "sizin vereceğiniz oylar belirleyici" diyerek yönetimde yer teklif ediyorlardı. Biz "hayır" dedik, işte o zaman dediğim arkadaş bizden ayrıldı, Demirhan Tuncay'ın listesinden yönetime talip oldu. İşçiler kızdı tabii, "niye birlikte hareket etmediniz" diye, ama yapacak bir şey yok, adam gitti. Demirhan Tuncay'ın listesi seçildi ve yönetime de geldi. Biz ise liste çıkaramadığımız için boş oy kullandık.

Kongrede konuşmacımız Memet arkadaştı. Diğer konuşmacılar birbirlerini karalarken, şu şu kadar yedi, şurda şunu yaptı, bunu yapmadı derken Memet arkadaş direk DİSK'i hedef alarak DGM direnişinde atılan işçilere sahip çıkılmadığını, Gıda-İş'in yanlışlarını anlattı.

Kongrede sendikaya muhalif olduğunuz için mi işten atıldınız?

Neyse kongre bitti, yeni yönetim geldi. Biz fabrikaya dönüp imza topladık, temsilci seçimi yapılsın diye. İşveren sendikayı sıkıştırıyor, temsilciler vasıtasıyla. En sonunda attılar bizi. Gerekçe de şu; silahla, zorla imza toplamışız. "Tazminatlarınız şurda, fazla fazla yatırdık, gidin alın" dedi işveren. Biz çıkışımızı almadık, kapı önünde beklemeye başladık.

Atıldıktan sonra direnişe geçmek istedi işçiler. Ama sendika yönetimi yeni, temsilci yok. O zaman yönetimde demokrat bir adam vardı, Diyarbakırlı biri.

Dört ay filan oldu, görüşmeler devam ediyor. En sonunda sendika dedi ki, "Patron çağırıyor, sizinle görüşecek." Biz, "Sendika ağırlığını koymazsa bizimle ne görüşecek?" dedik ama kalktık gittik. Sabri Ülker bizimle tek tek görüşmek istediğini söylemiş, biz 7 kişi birden girdik içeriye. Geldi, "Siz hep beraber mi geldiniz" dedi. Memet arkadaş dedi ki, "Hep beraber atıldık, hep beraber geldik." Patron, "Ben sizi tek tek çağıracağım. Hepinizin durumu farklı. İşte mesela Kamber; sen evli barklı adamsın, senin kaç çocuğun var?" dedi. Kamber'in dört çocuğu var, "Benim altı çocuğum var, ben iş istiyorum, geri dönmek istiyorum" dedi. Sabri Ülker kızdı tabii. Memet arkadaşa, "Bunları hep sen toplayıp getiriyorsun" dedi. O da "O zaman ben çıkayım" dedi. "Bizim de konuşacak bir şeyimiz yok" diye, bıraktık masada adamı çıktık. Sabri Ülker o zaman çok bozulmuş.

Görüşmeden sonra benimle bir arkadaşı daha işe geri alacaklarını söylediler. Benim askerlik durumum var, 78 senesiydi iyi hatırlıyorum. Arkadaşlar "gir" dedi. Öyle karar çıkınca biz içeri girdik, beni başka bölüme verdiler ama biz diğerlerinin de alınması için içerde çalışma yürütmeye başladık.

İşten atılanlar için eylem yapılmadı mı?

Biz dışarıdayken temsilci seçimi yapılmıştı. Bizi sandıkların başına bırakmadılar. Temsilci adayları içinde bizimle birlikte delege seçilip yönetime giren adam da var. O, bir de bizimle birlikte hareket eden biri daha seçildi, diğerleri yine kendi adamları. Ben içeri girdiğimde temsilciler vardı yani.

Neyse biz dışarıdakiler için çalışma yürütüyoruz. Toplantılar yapıyoruz. Toplantılarımıza bu yönetimdeki arkadaş da geliyor. Biz ona güvenmiyoruz, ama direk dışlamıyoruz da. En son karar aldık, üretimi yavaşlatacağız. Ama gününü belli etmedik. Çünkü arkadaşa güvenmiyoruz. Eylem günü Hasan geldi, "Ne yapıyorsunuz?" dedi. "Eylem yapıyoruz" dedi işçiler. "Benim niye haberim yok?" diye kızdı. İşçiler, "Sen kimin yanındasın!" dediler. "Doğruysa destekleyeceksin, değilse desteklemezsin." Kızdı, çekti gitti. Öyle dışlandı.

Bütün kısımlarda üretim yavaşladı. Eylem şöyle oldu; şimdi bisküviler bant usulü geliyor. Bir kişi üç tane alıyorken, birini alıp ikisini bırakıyor. Yani sen üç tane alacaksın diye bir anlaşma yok ya. Yasadışı bir durum yok. Ben bu kadar çalışabiliyorum, bantın sonunda yaşlı bir amca var, o çuvallara dolduruyor bisküvileri. Özellikle onları yere dökmedik. Ama gazeteler filan yazdı, "yere döktüler, işçiler yerlerde çiğnediler bisküvileri" diye. Aksine çuvallara doldurduk; onlar tekrar gidip hamur olacak ve bisküvi yapılacak yani.

İşveren bu kez 5 kişiyi daha attı mı! Sendika başımızda yok, işçiler atılıyor. Sendikayı sıkıştırdık, eylemin üçüncü günü sendikacılar geldi, toplantı yaptılar, büyük bir katılım oldu. Birliğimizi görünce, "gerekeni yapacağız" dediler. Tabii o zaman Memet arkadaş Ülker'in dışındaki başka fabrikalarla ilişkiye geçerek oralardan destek örgütlenmesini de düşündü, ama bunu sağlayamadık. Sağlayabilseydik, belki eylem daha uzun sürerdi.

Daha sonra beni çağırdılar. Sıkıyönetim vardı, "yarın kimliğini getir" dediler. Ben anladım tabii, askere yollayacaklar. Ertesi gün müdür "seni şubeden aradılar" dedi. Arkadaşın biriyle gittik

Yeşilköy Şubesi'ne. İçeri girdim, Yüzbaşı, "Ülker'den mi geliyorsun" dedi. İşlemleri yaptım, fabrikaya döndüm. Biraz sonra baktık ki Yüzbaşı geldi. Yukarı çıktı, bir saat sonra koltuğunun altında şeker, çikolata falan çıktı gitti.

Siz askere gittikten sonra fabrikada neler oldu?

Dağıtım Çerkezköy'e çıktı. O zaman firar olurdu, şimdi izin veriyorlar herhalde. Usta birliğine gidene kadar firar ediyorsun, altı güne kadar kimse bir şey demiyordu. Firar ettim geldim, Memet arkadaşla fabrikanın önüne gittik. Baktık lokavt ilan edilmiş, gittik sendikacıları yataklarından kaldırdık. Ondan sonra grev başladı, çadırlar kuruldu, daha sonra çadırları filan yıkmışlar. Ben askerdeydim.

Darbe olduğunda askerdeydiniz yani...

Evet. Gittiğimde de ilginç bir şey oldu. Binbaşı postası yaptılar beni. Meğer binbaşı ile bizim Sabri Ülker çok yakın görüşüyorlarmış.

Neyse askerlik bitti, 80'den sonra geldim. O zaman Memet arkadaş Alboy'a girdiydi galiba. Boyner'in fabrikasına. Deri-İş'e üye oldu sonra.

Memet Kılınçaslan'la ilişkiniz nasıl devam etti?

Askerden geldikten sonra babam Marmara Etap Oteli'nde işe gireyim diye uğraşıyordu. Otelde 20 bin lira maaş veriyorlardı, oraya girmedim. Altınyıldız'da çalışmaya başladım, 4 bin kişi çalışıyordu. Orada da delege seçimi vardı, atıldık. Çıktım, Penyelüks'e girdim, oradan da attılar. Adidas'a girdim, 6 ay kadar çalıştım, yine attılar, sendikal faaliyetten. 86-87 yıllarıydı. İstanbul Hava Yolları'na girdim sonra, 10 yıl da orda çalıştım, emekli oldum.

Marmara yerine, Altınyıldız'da işe başladığınıza göre demek ki Ülker'in, Memet Başkan'ın yaşantınızda etkisi büyük.

Etkiledi tabii, etkilemez mi? Onun bir lafı vardı, "Bencil insan devrimci olamaz" derdi. O beni çok etkilemişti. "Bir insan kendini

nasıl düşünmez! Önce kendisini düşünmesi lazım" derdim. Fakat sonradan tanıyınca, öyle olmadığını ben de öğrendim. Otelde 20 bin lira aylıkla daha rahat yaşamak varken, gidip 6 bin lira maaşa çalıştım.

Hatta bir şey daha var. Beni içeri aldıkları zaman Ülker'de o zamanın parasıyla 49 bin lira tazminatımız vardı. Kamber dediğimiz arkadaş, bir gün gittik, evde üç-dört tane çocuk, kira, çaya ekmeği batırıp kahvaltı yapıyorlar, katık filan yoktu yani. Ben kendi tazminatımı ona verdim. Evde bazı sorunlar oldu bu yüzden. Ki o zaman 49 bin lira iyi paraydı. Ayda 4 bin lira alırdık, yani bir yıllık maaş.

Memet Başkan da Ziraat Bankası'nda iş bulmuş ama çalışmaya gitmemiş, işçilik yapmak için.

Sizin unutamadığınız anılarınız var mı, Memet Başkan'la ilgili?

Adamın bencillikle hiçbir ilgisi yoktu. İlk tanıştığımız zamanlar bizim evde inşaat vardı, ben aldığım parayı sürekli eve veriyordum. Bilirdi bunu, kendisi bekârdı, sürekli bana sorardı, "Harçlığın var mı?" diye. Cebinde 5 lirası varsa yarısını bana verirdi.

Onun bir hemşehrisi var, emekli öğretmen, geçenlerde anlatıyordu; işsiz olduğu zamanlardan bir gün Memet arkadaşı çağırıp, "Filan yerde buluşalım, yemek yeriz" demiş. Memet arkadaş, adrese diğer arkadaşlarını da toplayıp gidiyor. Hepsine yemek ısmarlatıyor.

Benim bir teyze oğlu var. Sakattır, 15 senede emekli oldu. Dedi, "benim ayakkabı almam lazım." Memet arkadaş, Gedikpaşa'da ayakkabı tezgahı olan birisi vardı, onun yanında çalışırdı işsiz kaldığında. Dedim, "onun yanına gidelim". Teyzeoğlu bir ayakkabı beğendi. Kaç para maç para derken, bu elini cebine attı, para üstü verdi teyzeoğluna. Patron görmesin diye sanki parayı almış gibi gösterdi.

Ülker'de birlikte çalıştığımız Orhan arkadaşımız yeni evlenmişti, evinde hiçbir şey yoktu. Memet'in teyze oğlu Halil demircidir. Atölyesine gelen sandalyeler varmış, kendi evine götürmeyi düşünüyormuş. Memet, Halil'in atölyede çalışan işçilerden san-

dalyelerin ayaklarını kesip acemice kaynak yapmalarını istedi. "Kötü kaynak yapılmış sandalyeyi Halil alıp da evine götürmez" dedi. Gerçekten dediği gibi de oldu. Biz, Halil'in beğenmediği sandalyeleri alıp Orhan'ın evine taşıdık.

Ona dair son olarak ne söylemek isterseniz?

Tanıdığım en iyi insanlardan birisiydi. Hiçbir zaman kendisini düşünmeyen, bencilliği olmayan bir arkadaştı. "Ülker bizim için en iyi fakülte" derdi. İşçilere olan güvenini hiçbir zaman kaybetmedi. Hiç duymadım, "Bu işçilerden adam olmaz" dediğini. Çok söylerler mesela; "bunlarla uğraşılmaz" diye. Ondan hiç duymadım, umudunu hiç kaybetmedi.

Dayanışma fonu oluşturdu

Memet Kılınçaslan'ın Ülker'deki iş arkadaşlarından Mustafa Savaşeri ise şunları anlattı: "Memet, sınıf bilincini almış politik bir işçiydi. Her şeyi biliyordu. Sadece sanayi işçileri ile bir araya

Kılınçaslan, Ülker fabrikasından atılan diğer işçilerle birlikte.

gelmemişti Ülker'e girene kadar. Ülker'e girdiği zaman ileri sorunlara karşı iyi mücadele edebilmek için önce kendi çevresinde mücadele arkadaşlarını oluşturdu. Daha sonra da işçiler aleyhine yapılan uygulamalara müdahale etmeye başladı. 1980 darbesi öncesinde Davutpaşa kışlasından Topkapı'ya kadar var olan fabrikaların yüzde 80'i grevdeydi. Hepsinde tanıdıkları, ilişkileri vardı. Ülker'de çalışırken işçiler içinde zor duruma düşecek, ekonomik sıkıntı yaşayacak olan işçilere yardım etmek için Memet'in önerisi ile fon oluşturduk. Her ay belli bir kısım parayı bu fonda topluyorduk. Birçok arkadaşımıza yardım ettik. Hatta bir işçi arkadaşımız ölmüştü. Ailesinin evi yoktu, Memet gidip onlara bir gecekondu yapmıştı. Biz işten atıldıktan sonra 10 aylık direnişimiz boyunca bu fondaki para ile geçimimizi sağladık. İşçilerin dilinden çok iyi anlıyordu. Hayatının sonuna kadar işçilerin içinden hiç kopmadı ve mücadelesini sürdürdü."

Evrensel gazetesi Hayat ekinde 10 Aralık 2006 tarihinde
yayınlanan röportajdan alınmıştır

Çağırırım Memet Abiyi Görürsün!

Sultan Karaca (Maga Deri işçisi)

Memet abiyle ilk tanışmamız Acısu'daki sendika binasında oldu. Ücretsiz izne çıkartılmıştık ve haklarımızı almak için Deri-İş Sendikası'na gitmiştik. O gün çok kalabalıktı ve insanlar ne denecek, ne yapacağız diye merak ediyordu. Benim daha önce hiç sendikal deneyimim olmamıştı. Memet abi kendini tanıttı, "Haklarınızı almak için sendikaya üye olacaksınız" dedi.

Bize işveren bir gün vermişti, o tarihte paramızı verecekti ama gittiğimizde ücretlerimizi alamadık. Sonra işverenin paramızı vermeyeceğini öğrendik ve sendikada bu durumu değerlendirdik. Memet abi, "İşyerine gideceğiz ve eylem yapacağız, herkes var mı?" diye sordu, herkes kabul etti. Önce fabrika önünde oturma eylemi yaptık, oturma eylemimiz birkaç kez daha tekrarlandı; ancak bir sonuç alamadık. Tekrar sendikada ne yapacağız diye konuştuk ve yeni bir eylem yapmaya karar verdik. Fabrikanın önüne gittik, tellerin önünde durduk, içeride jandarma vardı. Telleri indirerek içeri girdik ve yemekhaneye gittik. Jandarma çıkmamızı istedi "Yoksa zor kullanırız" dedi. Buna hakları olmadığını söyledik. Jandarma "Bizim görevimiz bu" deyince Memet Başkan, "Bizim görevimiz de bu" dedi.

Yemekhaneye yerleştik ve akşam çocuklarımız bize yastık, battaniye getirdiler. Sonra Memet abi bir konuşma yaptı. Ben Memet abiyi ilk gördüğümde şunu hissettim; yardıma ihtiyacı olan bize bir ağabey gibi sahip çıkan biri. Konuşmasında şunları söylemişti: "Biz haklarımızı almak için buradayız, taşkınlık yapmaya gelmedik. Örgütlü hareket eder ve fabrikamızdan ayrılmazsak haklarımızı alırız. Ben böyle bir eylemde ikinci kez yer alıyorum." Memet Başkan güven veren biriydi. Sadece bende değil bütün işçilerde Başkan büyük bir güven oluşturmuştu. Beş yüz kişi vardık ve herkes birbi-

rine bağlıydı. Direniş boyunca Başkan bizi hiç bırakmadı. Yemekhanede bir kargaşa olduğunda Başkan hemen orada olurdu ve olayı yatıştırırdı. Hep işçilerin arasında dolaşır ve sohbetleriyle insanlara moral verirdi.

Ben daha önce penyecide çalışıyordum, Maga Deri'ye 92 yılında falan girdim. Direnişimiz güzel gidiyordu ve biz çok inanmıştık hakkımızı alacağımıza. Patron Ali Şen gelip, "Jandarma gelecek burayı basacak" dedi. Biz kapıda nöbet tutuyorduk ve her şeyi göze almıştık; bu kararlılığımız onlara geri adım attırmıştı.

Ben 5 yaşındaki çocuğumla birlikte bekliyordum. Sonra bir otobüs İstanbul'a gittik, Ali Şen'in işyerine, görüşme yapmaya.

Oraya gittiğimizde bir yol üstünde bekledik, çok yorulmuştuk. Bir süre bir kapının önüne oturdum, o kapı Ali Şen'in işyerinin kapısıymış, bilmiyordum. İçeriden biri geldi ve kalkmamı söyledi. "Neden" diye sordum, "Girişi kapatıyorsun" dedi. Ben de "Kenardan geçebilirsiniz" dedim. O ara sanki bir tartışma oluyormuş gibi oldu ve gazeteciler fotoğraf çekmek istediler. Memet abi buna izin vermedi, çünkü benim ailemin tutucu olduğunu biliyordu ve fotoğraflarım yayınlanırsa sorun olabilirdi. İşte Başkan bu kadar iyi tanırdı hepimizi ve tek tek ilgilenirdi.

Sonra Memet abi yanında bir heyetle birlikte içeri girdi. Görüşme uzun sürdü. Biz biraz kaygılandık, ne oluyor diye. Sonra

Başkan heybetli görünüşüyle kapıdan çıktı ve, "Paranızı alacaksınız" dedi. Fabrikaya döndükten sonra Başkan bize, "Neden bu direnişi sürdürüyoruz, ne istiyoruz biliyor musunuz?" diye sordu. Herkes fikrini söyledi. Başkan, örgütlenmenin ve mücadele etmenin önemini anlattı. Bunu bazen küçük gruplar halinde her akşam yapardı. O kadar hoşsohbetti ki kimse onun anlattıklarından sıkılmazdı.

Gündüzleri bir heyetle birlikte Başkan esnafları dolaşırdı, kahvelere gider konuşmalar yapar, direnişe destek toplardı. Belediyeyle de görüşmüştü ve belediye bize ücretsiz ulaşım kartları çıkarmıştı. Esnaftan çok destek almıştık. Bunlar hep Memet abinin sayesinde olmuştu. Halk bize sabahları kahvaltı, akşamları yemek getirirdi.

Biz 75 gün boyunca böyle kaldık yemekhanede.

Başkan konuşmalarında asla kendinden bahsetmez, hep haklarımızı nasıl alacağımızı anlatırdı. Direnişteki 75 gün boyunca onca sıkıntıya rağmen hiç kimseyi kırmadı, herkes onunla ilgili olumlu konuşurdu. O fabrikada olunca insanlar kendilerini gayet rahat ve güvende hissederdi. Birkaç yaşlı işçi vardı, onlar gitmek istiyordu. Benim oğlum Adnan, 5 yaşında, onlarla dalga geçmiş "kaçıyorsunuz" diye. Başkan'ın haberi olunca onları vazgeçirmişti.

Başkan çok iyi gözlemciydi; kim ne zaman, ne yapar iyi bilirdi.

Ben hep fabrikanın içindeydim. Aliye diye bir arkadaşım vardı, onlar hep dışarıda dolaşırlardı; esnafı, halkı gezer, bilgilendirirlerdi. Memet abi zaman zaman volta atardı fabrikada, ben merak ederdim ne yapıyor diye. Sonra bir gün sordum, dedim ki, "Ne yapıyorsunuz böyle bütün gün ayaktasınız, fırsat buldunuz mu dolaşıyorsunuz." O da bana, "Böyle dinleniyorum" dedi.

Bana o sohbette "İnsanlar sence bıkar mı?" diye sordu. Ben de "Bıkabilirler" dedim. O, "Yok bıkmazlar" dedi, "Bak Adnan gibi 5 yaşındaki çocuk bile bıkmıyor." "Sizce ben bu direniş bittikten sonra sizinle dışarıda konuşur muyum?" diye sordum, o da "Konuşursun tabii" dedi, "Nereden biliyorsunuz?" dedim. "Çünkü senin başörtün fikrini örtmemiş, yalnızca başını örtmüş" dedi.

İşte böyle, herkese dair bir gözlemi vardı ve iyi tanırdı bizi.

Yıllar sonra bir şenliği oldu partinin, Başkan'ın geldiğini bilmiyordum. Belkıs diye bir arkadaş vardı, o bana "Gel" dedi, "Bir yere gidiyoruz, sana bir sürprizim var." Gittik, bir baktım Memet abi orda oturuyor. O an Maga'daymışım, yemekhanede ve sanki Başkan konuşma yapacakmış gibi geldi bana. O da beni gördü. Yanına gittik hal hatır sorduk, bize çay ısmarladı, biraz sohbet ettik.

Çok değerli bir insandı

Parti kurulmuş ve Başkan partideydi, dedim ki kendi kendime; "Başkan hiç değişmemiş, halen işçiler için mücadele ediyor." Başkan bize "Emekçiler hiç değişmez" derdi. Yıllar sonra da Başkan aynıydı, hiç değişmemişti.

Direniş yerinden hiç ayrılmaz, hep bizimle birlikte kalırdı. Yalnız bir kere evine gitmişti. Ertesi sabah biz kalkmadan gelmişti. Çok emek harcadı ve biz sonuçta haklarımızı aldık.

Fabrikada 20 göçmen işçi vardı. Onlar az çalışmıştı ve paralarını alamamıştı, Başkan bize; "Size bir şey söyleyeceğim ama kararı siz verin, siz şimdi haklarınızı alacaksınız ve bu arkadaşlar haklarını alamıyor. Bu arkadaşlar da direniş boyunca bizimle kaldı. Karar sizin" deyince, herkes paralarının bir bölümünü o işçilere verdi.

Ben 52 yaşındayım ve hayatımın en güzel dönemi, Maga Deri'deki 75 gündü. Bir de geçenlerde çocuklarımla birlikte ilk defa tatile gittik. İşte bu iki olay hayatımın en huzurlu günleriydi.

Biz Maga Deri'deyken 75 gün içinde Ramazan Bayramı ve 1 Mayıs'ı kutladık. Bayram sabahı herkes fabrikada namazını kıldı; Memet abi de.

Direniş bittikten sonra bize destek veren kurumları, esnafları dolaştık.

Şimdi çalıştığım yerde çaycılık yapıyorum ve sigortasız çalışıyoruz. Bazen diyorum kendi kendime, "Keşke Memet Başkan burda olsa..." Gerçi buranın yemekhanesi biraz küçük; 16 kişi çalışıyoruz. Çalıştığım yerde bir abi var, 25 yıldır çalışıyor. Ona Memet

Başkan'ın ölümü sonrasında çıkan haberleri gösterdim. Bazen ona, "İşte böyle yapmalıyız" diyorum, o da her seferinde "Olmaz" diyordu. Geçenlerde tekrar "Olmaz" deyince, "Çağırırım Memet abiyi görürsün" dedim.

Herkes onun gibi olmalı

Emriye Irmak, Maga Deri'de 2 yıl çalışmış. İki çocuk annesi Irmak, direniş boyunca işyeri komitesinin en aktif üyelerinden biri olmuş. Irmak, Kılınçaslan ile ilgili şunları anlattı:

"İflas ediyormuş Ali Şen. Kapatacakmış. Biz fabrikanın önüne alacaklarımız için gittiğimizde asker vardı. Fabrikanın ana kapısında bekliyordu askerler, kapının bir bölümünü zincirlerle tutturmuşlardı. Zincirleri kırarak içeriye girdik. Kimse bizi dışarı atamadı. Ben Memet Kılınçaslan'la o gün tanıştım. Çok değerli bir insandı. İçeriye girdiğimiz gün bizimleydi. Bizimle birlikte içeri girdi. Direniş boyunca hiç moralimizi bozmadık. Çünkü kazanacağımıza dair inancımız tamdı. Her an üzüntülerimizi bizimle paylaştı. 75 gün boyunca bizimle birlikte kaldı. Biz içeriye girdikten sonra komite oluşturmuştuk. Kadınlardan o komitede ben ve birkaç arkadaşım daha vardı. Biz hep Memet Kılınçaslan'la sendikaları, belediyeyi, diğer fabrikaları dolaştık. Hep iç içeydik. Hiç tanımadığımız insanlarla aynı tabaktan yemek yedik. Sırt sırta yattık. Çok güzel bir kaynaşma vardı. Biz direniş boyunca mahallelere gidiyorduk. Gruplar oluşturuyorduk. O gruplarda hep Memet Kılınçaslan da olurdu.

Bu 75 günde şunu öğrendim: Memet Kılınçaslan'ın benzeri olamaz diyebilirim. Yani herkes gidip de sabaha kadar o işçiye destek olmaz diye düşünüyorum. Hava soğuk, kış. Kömür yok, odun yok ve o insanlarla birlikte evden uzak, onlarla birlikte mücadele veriyor. Evlerimize gelirdi, ailemizi tanımaya çalışırdı. İki kızım var, onlarla sohbet ederdi. Çocukla çocuk, büyükle büyük olurdu.

Direniş bize çok şey öğretti. Mücadelenin sonunda kazanacağımızı öğrendik. Kılınçaslan'ın vefatını duyunca çok üzüldüm. Öyle bir insanı kaybettiğimiz için çok üzüldüm. Herkes onun gibi mücadeleci olmalı, tuttuğunu koparmalı."

Evrensel gazetesinin Hayat ekinde 10 Aralık 2006'da yayınlanan Arzu Sarpkaya imzalı röportajdan alınmıştır.

Eyleminin Doğruluğuna İnanıyorsan Kimseye Hesap Verme!

Ayla Tuna (Humanic işçisi)

Humanic, Turgut Özal'ın "Burada işçilik ucuz, gelin yatırım yapın" çağrısıyla 1989 yılında Çorlu'da kuruldu. Avusturalyalı, kalitesiyle Avrupa'da üçüncü denilen bir ayakkabı firmasıydı. Ben 1988 yılında Çorlu'ya geldim. Fabrikaya kurulurken girdim. 20 yaşındaydım ve Humanic ilk işimdi. 1989'da yedi-sekiz ay süren bir sendikal çalışmadan sonra, çoğunluğu alarak bakanlığa başvurduk. Sendikalaşma sürecinde işten atılan arkadaşlarımız oldu, ama biz şalter kapatarak, direnişe geçerek arkadaşlarımızı geri aldırmayı başardık. Patrona zorla sendikayı kabul ettirdik. İlk sözleşmemizi böylece yaptık. Sosyal haklar bakımından iyi bir sözleşme oldu.

İkinci sözleşme de bir şekilde geçti, ama üçüncüde greve gittik. Fabrikanın mevcudu 480'di; 450'si kadın işçi, göçmen kadınlar çoğunlukta. Göçmen kadınlar tecrübeleri ile bize yardımcı oluyorlardı.

Grevimizde Trakya için ilk defa gerçekleştirilen pek çok şey yaptık. Üç defa E-5'i kestik mesela, iki defa Süleyman Demirel'in önünü kestik. Fabrikadan karakola yürüyüşler yaptık defalarca; Çorlu'ya, esnaflara bildiriler dağıttık. Kendi grevimiz sürerken, diğer deri fabrikalarının örgütlenmesi için çalıştık. Trakya'da fabrikada 1 Mayıs, 8 Mart kutlamalarını ilk biz yaptık. Humanic bizim için bir mücadele okulu oldu.

Patronlar diğer fabrikaların da Humanic gibi örgütlenecekleri-nden çekindiler ve bu güzel örgütlenmeyi ortadan kaldırmak için hep birlikte hareket ettiler. Zaten bir yürüyüşümüzde polis önümüzü kestiğinde vali yanımıza gelip, "Sendika bir fabrikada

örgütlüyken bunlar oluyorsa diğerlerinde de örgütlense neler olur" demişti. Devlet de doğrudan müdahale etti diye düşünüyorum.

Memet abi, Deri-İş'in merkez yöneticileri içerisinde en kalender olandı. Süslü kelimeler etmeden doğrudan konuşurdu. Kazanacaklarımız yanında kaybedebileceklerimizi de anlatırdı bize ama sürekli yüreklendirirdi. Yaptığımız etkinliklerde, eğitim çalışmalarında hep onun gayreti vardı. Bütün işçiler ona sonsuz güvenirdi. Onun işçilerin nezdinde çok ayrı bir yeri vardı. Çünkü diğerlerinden farklıydı. Grevimiz sırasında çeşitli sol çevreler vardı yanımızda. Bunlar arasında rekabet çoktu. Sendika yönetiminde de rekabet ve çelişkiler vardı. Memet abi bu rekabetlerin dışında dururdu. O, bu rekabetlerin üzerinde, işçilerin birliğini savundu hep. Kimse onun hakkında kötü bir yargıya sahip değildi, farklı bir yerde dururdu. "Bu mücadeleyi nasıl kazanırız" ona yoğunlaşırdı sadece. "Alnımızın akıyla çıkmalıyız" derdi. Güya mücadeleyi kazanmak adına işçilere yalan söylemezdi o, neyle karşılaşacaksak onu söyler, işçiyi ona hazırlardı. Merkezde olmasına rağmen bizden biri gibiydi Memet abi. Diğerleri grand tuvalet gelirken o işçi olarak, bir işçi babası olarak gelirdi yanımıza.

İçeride çalıştığımız dönemde fabrikanın ısıtma sistemleri bozulmuştu bir seferinde. Donuyoruz, patron bir şey yapmıyor. "Çağırdık tamircileri, gelip yapacaklar" diye bizi sürekli oyalıyor. Sorumlu arkadaşlarla görüştüm ve ben ayağa kalkınca herkesin makineleri kapatmasını istedim. Öyle de yaptık, üretim durdu, eyleme geçtik. Merkezden İbrahim Kızıltan aradı. "Bize haber vermeden neden eylem yapıyorsunuz?" diye azarladı beni. Ben de Memet abiyi arayıp durumu anlattım. O da bana; "Eyleminin doğru olduğuna inanıyorsan kimseye hesap verme. Ben yanına geliyorum" dedi. Memet abi yanlış yaptığımızda bizi eleştirirdi ama doğrumuzla, yanlışımızla arkamızda dururdu. Çeşitli siyasal çevreler aslında mücadelemize zarar veriyordu. Örneğin bir dergi gelip, "İşçiler sosyalizmi biliyor mu? Onlara anlatıyor musunuz?" diye sorular soruyor, düşünün. Sonra da dergilerine abuk sabuk şeyler yazar, direnişi sahiplenmeye çalışırlardı. Memet abi, kafa-kol ilişkilerine girmeden, sendikal mücadele yürütür, bize önderlik ederdi. Değişik sol çevreleri de dışlamaz, onlara da ağabeylik yapardı.

Memet abi, sert ve ağır görünse de acayip esprili ve sıcak bir adamdı. Grev bitip fabrika kapatıldıktan sonra da yanına gidip geldik. Babamı, ondan önce kaybettim ama açıkçası Memet abinin ölümü beni daha çok üzdü. Çok sevdiğim bir insandı, çok özel bir yeri var bende. Şimdi gidişata bakıyorum. Bir adım atmak istiyorum. "Kiminle başlamak istersin" diye sorsanız, "Memet abiyle" derim.

O Varsa Korkacak Bir Şey Yoktu

Ayşegül Tok (Humanic işçisi)

Ben on yaşındayken ailemle Divriği'den Çorlu'ya geldik. Ortaokuldan sonra, 16 yaşında girdim Humanic'e. Önce Sağlık mahallesinde 30 işçinin çalıştığı bir atölyeydi. Sekiz ay sonra fabrikaya geçtik. Sendikalaşmamızda ücret sorunu etkili oldu. Daha sonra sendikanın Trakya temsilcisi de olan Özcan, fabrikaya ekmek getirme bahanesiyle ilişki kurmuştu bizim işçilerle. Yetki gelmeden evvel patronla sözleşme imzalayabilecek kadar güçlü bir örgütlenme kurabildik kısa zamanda. Göçmen kadınların büyük katkısı oldu bunda. Her bakımdan çok bilinçlilerdi onlar. Zaten fabrikanın hemen hemen tamamı kadın olmasa bu kadar uzun süre mücadele olmazdı diye düşünüyorum. Hepimiz çok kararlıydık.

Direnişteyken Hüseyin Tuna ile evlenen Ayla Tuna nikahta Ayşegül Tok ve Memet Kılınçaslan'la.

Memet abiden çekinirdim önceleri, çok sert bir görüntüsü vardı. Onu yakından tanımam grev döneminde oldu. Bir sene boyunca haftanın beş günü yanımızdaydı. Sendikacılara pek güvenilmezdi o zaman da ama o karakteriyle hepimize güven verdi. Grev sırasında komite olarak bildiri dağıtırken gözaltına alınmıştık. Hepimiz çok korktuk tabii, ilk defa başımıza geliyor böyle bir şey. Memet abiyi de ekip arabasında görünce rahatladık. O varsa korkacak bir şey yoktu.

Bana kalem ve defter hediye etmişti, direniş günlüğü tutayım diye. Zaman zaman günlüğümü okurdu. Herkesin aile yaşantısını, sorunlarını bilirdi. Ailemin tek kızı olduğum için bizimkiler çok üzerime düşerdi. Memet abiyi tanırlar ve çok güvenirlerdi onlar da. "Yanlış hareket görmeyeyim, ailen sana güveniyor da gönderiyor" derdi bana.

Göçmen arkadaşlarımızın yaptığı çayı beğenmez, Sevim arkadaşla benim çay yapmamı isterdi. Ben sigara içmiyordum, çayı da çok sevmiyordum. Memet abi, "Her şeyden keyif almalısınız" derdi.

Grevde gruplaşmalar oluyordu. Değişik siyasi çevreler vardı. Herkes elime bir şeyler tutuşturuyor, yanına çekmeye çalışıyordu. Memet abi, "Oku, hepsini oku, kendi kararını kendin ver" derdi.

Deri-İş'in kongresine 14 kadın delege gittik Çorlu'dan. Memet ve Munzur abiyi kaybedince hepimiz sabaha kadar ağlamıştık.

O Zamanlar "Ben" Yoktu "Biz" Vardı

Munzur Pekgüleç (Deri-İş Eski Genel Başkan Vekili)

Erdal Demirkan (Deri-İş Eski Beyoğlu Şube Başkanı)

Munzur Pekgüleç: Memet Kılınçaslan deri işkoluna, bize göre çok sonradan katılmıştı. 85 yılının sonlarıydı sanırım. Beymen Alboy'da çalışıyordu. Memet sendikaya ilk geldiğinde deri sektörüyle çok uyumlu biri gibi durmuyordu. Gerçekten çok kibar, sakin ve sözlerini seçerek ifade eden, zarif bir arkadaştı.

Erdal Demirkan: Memet'in farklılığı biraz da şundan; bizim Deri-İş'te 85'lere kadar okuma yazma oranı yüzde 35. Memet de lise mezunu, geçici öğretmenlik de yapmış. Bizde biraz sırıtması gayet doğaldı. Tabii 12 Eylül öncesi siyasi bir gelenekten gelmiş olmasının verdiği bir şey de vardı.

Biz Memet'le, Munzur'dan biraz daha evvel tanışmıştık. Memet DİSK'e bağlı Gıda-İş'in örgütlü olduğu Ülker'den gelme, orada direnişler yaşamış... 85'te Alboy Beymen Ayakkabı Fabrikası'na girmiş. Oraya girişi de ilginç; iki gün gitmiş Gedikpaşa'da deri çalışmış, 'deriden, ayakkabıdan anlıyorum' demek için ve kesimci olarak başlamıştı işe. Alboy yeni örgütlenmişti. 12 Eylül'den önce DİSK'e bağlı bir işyeriydi, fakat 12 Eylül'den sonra bize üye oldu işçiler.

Biz Deri-İş'te o zamanlar, işyerlerindeki etkin arkadaşları öne çıkarmaya çalışıyorduk. Memet şubeye geldi, notere gittik ve üye oldu. Orada biraz sohbet ettik. 12 Eylül'ün etkileri bütün toplumun, hele hele sınıfın üzerinde fazlasıyla sürüyordu. Sendikalara üç kişi gelse hemen peşinden polis gelirdi; yönetim kurulu toplantıları bile polis nezaretinde yapılırdı. Memet'le o ilk sohbetimizde birbirimize karşı tedirginliğimizi hemen attık.

İşyerlerinde temsilci seçimi yapılamıyordu. Biz istesek bile 12 Eylül'ün şartları buna izin vermiyordu. Bir keresinde TİS madde-

Yener Kaya ve Munzur Pekgüleç'le bir sendika toplantısında.

lerini anlatmak için Yeşil Kundura'ya gittiğimde, "işyerinde izinsiz toplantı yaptın" diye bir gece karakolda tuttular. Neyse biz en iyi temsilcileri nasıl buluruz diye bakardık. Alboy'da da öne çıkan arkadaşlarla toplantılar yapıyorduk. O sürede Memet'le etle tırnak gibi olduk. Orada da beyefendiliğini elden bırakmamıştı; "Ben hak etmedim henüz, işyerine yeni geldim, beni temsilci olarak atarsanız olumsuzluk yaratabilir, biraz daha çalışayım" diyordu. Biz kabul etmedik. "Hiç olmazsa baştemsilci olmayayım" dedi. Böyle mütevazı birisiydi. Fakat temsilcilik, baştemsilcilik bizim için çok önemli değildi. Kolektif bir çalışma vardı. Temsilci odalarımız her sözleşme döneminde dolardı. Her öğlen işçiler sendika odalarında sendika dergisini okur, tartışırlardı. Memet hızla kendisini kabul ettirdi.

Deri-İş delegesi Memet'i seçti

M.P: Memet önce işyeri temsilcisi, ilk Şube Genel Kurulu'nda da şube sekreteri oldu, ardından yapılan ilk Merkez Genel Kurulu'nda da teşkilat sekreteri seçildi.

O dönemde Deri-İş Sendikası'nın iki temel gücü, Beykoz ve

Kazlıçeşme'ydi. Kazlıçeşme politik gelişmişlik açısından da politik eğilimlerin farklılığı açısından da öne çıkıyordu. Bizim Memet'le olan yakınlığımızı uzun dönem aslında Kazlı'dan gelen diğer eğilimler kabul etmemişlerdi. Beymen Alboy, Beyoğlu Şubemize bağlıydı. Beyoğlu Şubesi'nin üye sayısının az olmasından dolayı güçler dengesi ve politik hesapları göz önüne aldığımızda, oradan birinin genel merkez yöneticisi olabilmesi çok olanaklı gözükmüyordu. Ama biz Kazlı'daki, İzmir ve Beyoğlu şubesi üzerindeki etkinliğimize dayanarak Memet'in yönetime gelmesini savunduk.

86 yılıydı. Kazlıçeşme'de eski Partizan'dan Nuri Geçkin diye bir arkadaşımız vardı; Nuri, aklı selim ve samimi bir işçiydi. Hiç unutmuyorum; Mali Sekreterimiz İbrahim Kızıltan'ın evinde bir toplantı yaptık. Memet'in neden teşkilatlandırma sekreteri olması gerektiğini tartıştık. Bu toplantıda birçok siyasi eğilimden arkadaş vardı. Memet'in yerine Nuri'nin gelmesi öneriliyordu. Gecenin bir saatinden sonra Nuri Geçgin çıktı, "Ben bütün bu konuşmalardan sonra kanaat getirdim ki Memet sendika yönetiminde benden daha yararlı olabilecek, onun adına feragat ediyorum" dedi.

E.D: O kongrede çok enteresan şeyler yaşadık. Memet'in rakibi benden önceki Beyoğlu Şube Başkanı Mehmet Vural'dı. Memet 174 oy aldı, rakibi ise 35 oy aldı. Ciddi bir fark vardı ama adam itiraz etti, "Memet'in 10 yıl işçiliği yoktur" diye. Genel merkez yöneticilerinde 10 yıl bilfiil sigortalı işçilik şartı aranıyordu. Seçim Kurulu Memet'e mazbatayı vermedi, 35 oy alan Mehmet Vural'a verdi (Cumhuriyet gazetesinde resimli haber çıkmış). Biz de itiraz ettik. Memet öğretmenlik yapmış, o dönemin de sayılması gerekiyor, birleştirilmesi lazım diye. Buna rağmen yasal teşkilat sekreteri Mehmet Vural oldu, ama o dönemdeki örgütlü güç buna izin vermedi. Hemen Başkanlar Kurulu toplandı ve karar alındı; "Mehmet Vural'ı buraya sokmayacağız! Memet Kılınçaslan Deri-İş delegesinin en yüksek oyunu almış ve seçilmiştir. Bizim için Deri-İş'in teşkilatlandırma sekreteri Memet Kılınçaslan'dır" denildi. Bu kararın sonucunda Memet, yasal anlamda şube sekreteri olarak çalışıyordu ama genel merkezde teşkilat sekreteri görevini sür-

dürüyordu. Genel başkan da diğer yöneticiler de Memet'e seçilmiş gibi baktılar. Vural itiraz etti, mahkemeye gitti, mahkemeyi kazandı; biz ise tutumumuzda ısrar ettik. Zaten 89'daki Genel Kurul'da kaybetti, gitti.

İnsaf, bu kadar da yenir mi!

M.P: Memet teşkilat sekreteri olduktan sonra yaşanan Beymen Alboy grevi, o dönemin en kritik grevlerinden biri olmuştu. Çok uzun süren bir grevdi. Erdal şube başkanıydı, Memet teşkilat sekreteriydi ama aynı zamanda şube sekreteriydi. Oradaki taktik yanlışımız nedeniyle işyerinin toptan dağılmasına neden olduk.

E.D: 86-89 arasında çok önemli bir örgütlenme süreci yaşadık. Beyoğlu Şubesi'nde bu süre içerisinde 3 bine yakın üye yaptık. Hatta Memet'le geçmişte aynı düşüncede olan, 10 yıl içeride hapis yatmış Mehmet Kaban'ın işyerinde de örgütlendik. Rekor gibiydi... Alboy Beymen o süreçte olumlu bir noktaya geldi. Memet kendi işyeri olduğu için orayla daha çok ilgileniyordu.

Alboy'da ilk toplusözleşme sürecimiz oldukça olumluydu. İşçilerle konuşarak, her hafta toplantılar yaparak, işçi arkadaşlara süreci anlatarak sosyal haklarda çok olumlu gelişmeler sağlamıştık. Memet dalga geçerdi; hele o erzak maddeleri vardı, hakikatten yenecek gibi değildi. Beş kilo et, beş kilo peynir... her şeyden var. 87'deki ikinci dönem toplusözleşme sürecinde greve çıkıldı. Cem Boyner o dönem aynı zamanda TÜSİAD'ın başkanıydı. İkinci sözleşmede işçiler erzakları 15 kiloya çıkarmak istediler. Memet "Ya insaf" diyordu, "Bu kadarı da yenir mi?" Ondan dolayı işverenle biraz zıtlaşma oldu. "Ben kesinlikle bu toplusözleşmeyi imzalamam" deyince, 177 gün gibi uzun bir grev süreci başladı. Biz bu greve "söz ve karar sahibi tabandır" diyerek müdahale etmedik. Biraz tabancılık yaptık, öyle diyelim. "Tamam öyle mi istiyorsunuz arkadaşlar, devam edeceğiz sonuna kadar." Bizim onların istemlerini en iyi şekilde savunmaya devam edeceğimizden kimsenin kuşkusu yoktu. Zaten temsilcilerin haricinde TİS imzalamıyorduk. Fakat o uzun süreç işçilerin yavaş yavaş kırılmasına neden oldu.

Biliyorsunuz o dönem grev yerinde 11 kişinin bulunması

gözaltı sebebiydi. Her gün karakoldaydık. Merkez Efendi Karakolu'na uğramadığımız gün yoktu. Her gün ziyaretçi geldiğinden ve sayı 11 kişiyi geçtiğinden doğru karakola götürülüyorduk. Memet Kılınçaslan, temsilcilerimiz, Munzur, hepimiz... Ziyaretçilerle birlikte karakolda sabahlıyorduk. Memet, "ya biz artık işyerine gitmeyelim, ziyaretçilerle beraber Merkez Efendi'ye gidelim" diyordu.

Alboy grevi Kazlıçeşme grevinden sonra Topkapı havzasındaki en önemli grevlerden biriydi. Siyasi ortamın da yavaş yavaş geliştiği bir dönemdi. Biz Alboy işçileriyle o grevde Topkapı'dan, şu andaki Ülker Fabrikası'nın oradan, TÜSİAD'ın Genel Merkezinin bulunduğu Şişli'ye yürüyüş yaptık. Aksaray, Taksim, Harbiye üzerinden yürüdük. Sonuçta toplusözleşmeyi imzaladık; fakat o grev başarıyla sonuçlanmadı.

Maga işçisinden Memet'e bir altın yüzük

M.P: Memet'le beraber yaşadığımız bir diğer önemli olay Maga Deri işgaliydi. Maga Deri işgalinde Memet, 274 günün belki de yalnızca 74 gününü evinde geçirdi. Düzenli bir biçimde fabrikada yatan kalkan bir arkadaşımızdı. Ordaki enteresanlık şuydu: Maga Deri'deki işçilerin birçoğu MHP'li veya Saadet Partili'ydiler. İlk gittiğimizde "bunlar komünistler, sosyalistler bunların burada yapabilecekleri çok fazla bir şey yok" diyerek, bizden uzak duruyorlardı. Tokalaşırken tereddüt ediyorlardı.

Ramazan ayına denk gelmişti o eylem. Ben Aleviyim, Memet Sünni bir arkadaştı ama oruç tutmaz, namaz kılmazdı. Bayram sabahı hep birlikte kalkıp namazlarını kıldılar, dualarını yaptılar, biz de şekerleri çikolataları getirdik. O gün bayramda tek tek arkadaşlarla birbirimizi kutlarken ağladık hep beraber, hüngür hüngür ağladık.

Aylarca içeride kalınmış, her taraf yağ pas içinde ama korkunç bir dayanışma var, kadınlı erkekli. 1 Mayıs'ı orada kutladık, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü kutladık.

Bakanlık "burada sözleşme yapılamaz" diyordu, hatta bazıları "işgalden sonra burası kırılır" diyordu. Ama biz bakanlığa rağ-

men, bazı çevrelerin bu sürecin tamamlanamayacağı yönündeki düşüncelerine rağmen 274 günün sonunda toplusözleşme imzaladık. Maga'dan zaferle çıktık.

Maga'dayken bir gece jandarmanın saldıracağı duyumunu aldık. Memet Kılınçaslan ve ben hemen işyeri komitesini topladık. Hiç unutmuyorum, kazan dairesinde... içeride sanayi tüpleri var, yüzlerce kadın var... Komitenin aldığı karar doğrultusunda bütün kadınlara birer tane çakmak dağıttık, sanayi tüplerini camların ve kapının önlerine dizdirdik. İçeriye girmeye kalktıklarında sanayi tüplerini açarak ateşlemeleri talimatını verdik. Bu olabilir bir şey miydi? Şu anda düşünürsek pek olabilirliği yokmuş gibi görünüyor ama çok ciddiydik. Çünkü oradan çıktığımızda bu sürecin biteceğini biliyorduk. Sabahleyin çakmakları topladık, tüpleri yerine yerleştirdik...

Memet cami cemaatinin dayanışmasını sağlamak için İzmit'teki bütün camileri dolaşarak konuşmalar yaptı. Ben o tarihlerde hiçbir işçi direnişiyle bu kadar ciddi dayanışma yapıldığını görmedim. Ve bir de bizim tabii şansımız ve şanssızlığımız, Ali Şen denen adamın işyerinde bu işleri yaptık. O zaman Fenerbahçe kulüp başkanıydı, daha popülerdi, yerin altıyla üstüyle olan ilişkilerinden dolayı gerçekten çok belalı bir adamdı.

Kadınların hepsi türbanlıydı, bizimle tokalaşmazlardı. Ancak işgal bittiği gün o kadınların hepsi boynumuza sarılarak bizleri öptüler. Ve Memet'e o gün kadınlar para toplayarak bir altın yüzük aldılar. Bu hiçbir sendikacıya nasip olmamıştır. Dindar insanlar, solcu komünist dedikleri insanları bağırlarına bastılar. Memet, kibarlığı ve mücadele içerisindeki kararlılığıyla gerçekten herkesin çok sevdiği ve beğendiği bir arkadaştı.

303 kadın, 3 erkek

Yine Memet'le ortak yürüttüğümüz, Humanic Ayakkabı Fabrikası direnişi vardı. 92'nin sonuydu. Türkiye'de istisna diye düşünüyorum; 303 kadın, 3 de güvenlikçi erkek vardı. Bunların bir çoğu Yugoslavya, Bulgaristan ve Romanya göçmeniydi. Özellikle Bulgaristanlı olanlarla kadın sorununu, 8 Mart'ı, 1 Mayıs'ı gerçekten deri işkolundaki diğer işçilerle mukayese ettiğimizde daha

rahat tartışabiliyorduk. Orada bir dönem sözleşme yapmıştık, ikinci dönem sözleşmede taleplerimiz kabul edilmeyince masada uzlaşamadık ve greve çıkmak zorunda kaldık. Grevimiz 11 ay sürdü.

O zaman da Memet'le ikimizi Bulgaristanlı kadınlar şaşırtmıştı. Bizim el becerilerimiz zayıf. Memet çok kibar, parmakları uzun, tırnakları çok düzgün bir arkadaş. Ben de hakikaten el becerisi olmayan bir insanım. Grev çadırları kurulacak E5'in üzerine. Memet'le biz "nasıl kuracağız çadırları" diye düşünüyoruz. Hiç abartmıyorum, 1 saat 15 dakikada 50 tane çadır kuruldu. Testereyle kesen, çekiçle çivi çakan, tahtları monte eden kadınları gördükçe şok olduk. Sosyalizmin öğrettiği şeylerdi bunlar muhakkak.

Darbeden sonra ilk miting

Aynı dönemde Tekirdağ'daki Derkon Fabrikası'nı 11 gün işgal etmiştik. Orada da 500 civarında işçi vardı. İşverenler Deri-İş'i tanıdıkları için, jandarmayı, polisi, kaymakamı, valiyi devreye sokarak örgütlenmemizi engellemeye çalıştılar. Biz çoğunluğu yakalamak için fabrikayı işgal ettik. Eylemi bitirmeyi 1 Eylül Dünya Barış Günü'ne denk getirmiştik. O gün bir protokol imzalanacaktı. Jandarma komutanı, Tekirdağ valisi ve işveren temsilcileri vardı. İşçiler beni omuzlarına aldılar. Jandarma ve vali buna çok sinirlendi. İşçiler de "istemiyorsanız buyurun çıkın" diye yanıt verdiler. Ama sonuçta direnişi protokol yaparak tamamladık.

Bayrampaşa'da yapılan 12 Eylül'den sonraki ilk mitingde de Kılınçaslan'la birlikteydik. Lokavta karşı yapılan bu mitingde Memet Kılınçaslan konuşma yapmıştı (Cumhuriyet gazetesinde). Topkapı'dan, Vatan caddesinden Bayrampaşa'ya giden bütün yollar tanklarla kesilmişti.

Bir de hazırladığımız kızıl afişler vardı. Bizim işçi arkadaşları polisler toplamıştı, Kızıldere afişleri yapıyorlar diye. Hiç unutmuyorum, Memet'le Aksaray'dan Topkapı'ya kadar afiş yapmıştık.

Delegeler ağladı

M.P: 1992'de yapılan Deri-İş kongresini kaybettik. Benim

kurayla kaybettiğim kongreyi Memet 4-5 oyla kaybetti. Kazlıçeşme tasfiye olmuş, deri fabrikaları Tuzla'ya taşınıyordu. O kongrede 35-40 kadar kadın delege vardı. Sanırım sendikanın tarihinde ilk kez o kadar kadın kongreye katılıyordu. Biz kongreyi kaybedince İzmir ve Çorlu'dan gelen kadın delegeler sabaha kadar ağladılar.

E.D: Aslında kaybedeceğimizi görebiliyorduk. Çünkü Kazlıçeşme'nin çok belirgin bir yeri vardı. Kazlıçeşme'den Tuzla'ya geçiş sürecinde üye sayısı çok azaldı. Dengelerin bozulduğu bir dönemdi. Yani başarısızlıktan kaybedilen bir kongre değil. Kongreye aday olan arkadaşların hiçbir özelliği yok, kendileri bile sonradan itiraf ettiler. "Nerede örgütleneceksiniz? Programınız mı var, planınız mı var? Her yerde bir örgütlenme çalışması var. Deri-İş atak yapabileceği çok önemli bir süreci yakalamış. Eğer Deri-İş'i seviyorsanız bu süreci, sırf kendiniz gelmek için engellemeyin, kesmeyin." Bu konuşmaları kongrede yapıyorduk. Sonuçta çok önemli iki arkadaşı kaybettik, Munzur ve Kılınçaslan'ı.

Geç vakitlere kadar sendikada

E.D: 89 Bahar Eylemleri sürecine kadar Deri-İş Sendikası İstanbul Üniversitesi öğrencilerinin de buluşma yeriydi. Kendine biraz solum diyen, mutlaka Deri-İş'in ya genel merkezine ya Beyoğlu Şubesi'ne uğruyordu. Tartışmaların, toplantıların uğrak yeriydi. Başka işçilerin, örgütsüz işçilerin çok rahatlıkla geldiği, tanıştığı, tartıştığı, konuştuğu bir yerdi. Onlara yardımcı olmak için sendikada geç vakitlere kadar kalırdık. Herkes sendikanın anahtarının yerini bilirdi. Ne için toplandıklarını bile sormazdık, "alın açın, anahtarı yerine bırakın" derdik.

86'daki Genel Merkez Kongresi'nden sonra 7 kişi Türk-İş delegesi olmuştuk; ben, Munzur Pekgüleç, Memet Kılınçaslan, İzmir Şube Başkanı Orhan Filiz, Yener Kaya, Şaban Töre... Bana göre Türk-İş kongresinde önemli bir tarihti o. Şubeler Platformu da oluşmaya başlamıştı. Türk-İş delegeliği biraz da o yüzden önemliydi. Çünkü biz sadece Deri-İş'te bir şey yapmak için değil, Türk-İş'in de olumsuz kimliğini değiştirebilmek için mutlaka delege

olmak lazım diye düşünürdük. Deri-İş'in 7 delegesiyle Türk-İş içerisinde etkili olmak pek mümkün değildi ama Şubeler Platformu adıyla, İstanbul'daki diğer sendikalarla iyi bir diyalog içerisine girmiştik. Harb-İş'in İstanbul Şube Başkanı Ali Osman Albayrak'la bile birlikte olabilmeyi başarmıştık. Bunlar 8 bin üyesi olan şubelerdi; yani birçok genel merkezden daha çok üyeleri olduğu için etkin konumdaydılar. İlk defa Türk-İş kongresinde bildiri dağıttık; İstanbul'da hazırladığımız 'Nasıl bir Türk-İş olmalı' bildirisini... Eskiden konuşmazken, Türk-İş'te söz hakkı bile alamazken, bildiri dağıttık, Munzur'u aday gösterdik. O dönemler biliyorsunuz DİSK yok. Tabandan bir yükseliş var, ama yukarıda bir şey yok. Türk-İş'i zorlamak için sürekli Ankara'ya gidiyorduk.

1 Mayıs'ların yasallaşmasında da bence çok büyük etkimiz oldu. Siyasi parti çalışmaları içerisinde de birlikte olduk Memet'le. "Nasıl bir parti kurulmalıdır"ı kendi aramızda da tartışırdık. Tabii o süreci belki de çok istediğimiz gibi yaratamadık. Yani 87'lere, 89'lara öncülük edebildik ama o sürece çok fazla öncülük edebildiğimiz söylenemez.

1 Mayıs'ta tüm işçilere iki bira

M.P: Gedikpaşa işçilerine yönelik bizim bir sigortalı çalışma kampanyamız olmuştu. Bütün Gedikpaşa'yı afişlerle donattık, paneller yaptık. Bildiriler dağıttık. Gedikpaşa'daki bütün kundura atölyelerini dolaşmıştık. Gedikpaşa Kundura İşçileri Derneği'ni kurmuştuk.

Bu çalışma 1 Mayıs'a denk gelmişti. Memet'le sohbet ediyoruz: bu Gedikpaşa işçilerini biz nasıl yan yana getiririz ve 1 Mayıs'ı nasıl hazırlarız. Erdal'da vardı. Memet, "Benim bir tek önerim var bu konuda" dedi. Gedikpaşa'da büyükçe bir sinema var, sinemanın yanında da yine çok büyükçe bir gazino var, "Deri-İş Sendikası'nda 1 Mayıs'ta tüm işçilere iki bira diyelim ama sigortalı olma koşulu koyalım" dedi.

Memet, sakin ve fazla konuşmayan bir insandı. İlk etapta diyalog kurmada tedirginlik yaşatabilirdi bu nedenle. Ama zaman geçtikçe Memet'in o mütevazı yanı, kibarlığı hemen fark edilirdi.

Paylaşımcılığı ve hoşsohbeti vardı. Oturup uzunca konuşmalar yapardık. Entelektüel bir yanı vardı ve birikimini abartmadan ifade eden birisiydi. Bizim açımızdan da sınıf açısından da Memet erken kaybedilmiş birisidir.

E.D: Memet işi gözlemleyen biriydi. Önce anlamak için dinlerdi. Bu nedenle önce biraz soğukmuş gibi dururdu ama sonradan herkes tüm temsilci arkadaşlar, işçiler onu çok sevmişlerdi.

İnatçı, ısrarcı, mücadeleci bir yanı vardı. Şimdi direnişler bazen başarılamıyor. Sendikacılar başında durmuyor. O dönemde direnişlerin başarılı olmasının en önemli nedeni bence genel merkez yöneticisine kadar bir fiil başında dururdu. Bizim örgütlenirken direniş yapmadığımız yer yoktu zaten. İnsanlar görüyordu, genel merkez yöneticisiydi Memet ve her an yanlarındaydı.

Hiçbir zaman insanlara tepeden bakmayan, onlarla dertlerini paylaşabilen, yol göstermek için bir şeyler yapmak isteyen, güven veren biriydi. Bizi satmaz, yolda bırakmaz diye inanılan birisiydi. Disiplinliydi, her sabah sekizde şubedeydik. Temsilciler, işçiler işbaşı yapmadan önce sendikayı açardık; şaşırırlardı!

Memet'in şöyle bir özelliği vardı, kenarda boş duracak biri değildi. Mutlaka kolektif bir yerde olması gereken bir arkadaştı. Sümerbank işçilerinin mücadelesi sırasında da sık sık görüşüyorduk.

'Biz hep örgütlü olduk'

E.D: Birlikte iyi bira içiyorduk. Hatta zaman zaman birbirimizi eleştirirdik; bu kadar işler yapmış insanlar olarak kendimize niye zarar verecek işler yapıyoruz diye. Mesela Munzur hiç sigara içmemişti. 92'de bizi teşvik etmişti sigarayı bırakalım diye, 'size birer pantolon alacağım' diyordu. Biz Kılınçaslan'la aynı gün sigarayı bıraktık. Ben o dönemden beri içmedim, Memet bir ay sonra başladı. Kendisine hiç bakmazdı. Hiç unutmuyorum, bir gün Merter'e mi gitmiştiniz Munzur? Tansiyonu 20'ye çıkmıştı. Eczacı bile şaşırmıştı.

M.P: Bir saat müşahede altında tutmuşlardı. İlaç verdiler, dinlendirdiler. Memet yine de dikkat etmiyordu kendine ve asla dinlenmiyordu.

E.D: 2000'li yıllara kadar çok görüşüyorduk; Memet, ben, Necmi... Hatta dayanışmanın bir örneğini vermek için anlatıyorum; benim 45 milyon kadar tazminatım vardı, bulduk buluşturduk 80 milyona tamamladık. Bir ev alacağız; ev 90 milyon lira. Para yetmiyor. 10 milyon eksik, onu da bulmak o kadar kolay değil. Memet, 5'er lira vereceğiz dedi, öyle aldık. Bir daha hayatta elimize toplu para geçmezdi zaten; ömrümüz boyunca biriktirmedik, işçiler gibi yaşadık, 'herkes kiracıysa biz de aynı sıkıntıyı çekeceğiz' derdik. Bunlar şimdi unutuldu. 87'de biz üç bin işçiye gelen dayanışma erzağını dağıtmaya yetişemiyorduk. Şubeler Platformu çuvallarla erzak getiriyordu. Kazlıçeşme'de şubenin alt katı gıda ve giyim malzemeleri ile dolu olurdu. Okullar açıldığında defter, kalem... grevcilerin çocuklarının her türlü ihtiyacı karşılanırdı. Toplanmanın bile yasak olduğu dönemlerdi onlar.

Siyasi yanımızla beraber 'ben' yoktu, 'biz' vardı. Bu çok önemliydi. Kendimize hiçbir zaman, dünyalık bir şey düşünmedik, örgütlediğimiz insanlara da bunu anlatmaya çalıştık. Belki de şundan dolayı çok mutlu olduk; hep örgütlüydük. Bana göre en güzel şey buydu; örgütlü olmak ve paylaşmak.

Bir İşi Memet Kovalarsa Ben Hiç Arkasından Bakmazdım

Yener Kaya (Deri-İş Eski Genel Başkanı)

Cem Boyner'in Topkapı'da Alboy Ayakkabı Fabrikası vardı. Sendikamız, Memet arkadaşımız önderliğinde Alboy'da örgütlendi. Kendisiyle de bu süreçte tanıştım, sene 1985. Her cumartesi günü sendikamıza gelir, sendikal ve siyasal konuları konuşurduk. O zaman cumartesi günleri çalışma yoktu ama sendikamız cumartesi günleri daima açık olurdu. Hatta öyle ki cumartesi gelsin de Memet'le görüşelim diyorduk. Her cumartesi saat 11:00 gibi 2-3 arkadaşla birlikte gelirlerdi. Çalışma yaşamının sorunlarını, işçilerin haklarını takip eden bir arkadaşımızdı. 'Ne oluyor, ne ediyoruz' diye izlerdi. Sendikamız işyeri temsilcilerini daima seçimle iş başına getirir, Memet de Alboy'un temsilcisiydi. 87'de Kazlıçeşme'de 129 gün grev yaptık. O grevimiz 12 Eylül'den sonraki en büyük grevdi. Memet arkadaşımız o zaman grevleri âdeta Kazlıçeşme işçisi gibi takip etmişti.

Türkiye Deri-İş Sendikası'nda seçme ve seçilme hakkı vardır. Demokrasinin kurum, kuralları çalışır. Böyle olmuştur bugüne kadar. Kazlıçeşme ve Beykoz sayı bakımından sendikamızın ana gövdesini oluşturuyordu. İzmir'de ve Beyoğlu'nda da işyerlerimiz vardı. 88 yılında kongremizi yapacağımız zaman beş kişilik yönetimin 2'si Beykoz'dan, 2'si Kazlıçeşme'den, 1'i de Beyoğlu ya da İzmir'den olsun diye düşündük. Esasında Memet'in sendikamızın genel merkezine girme isteği yoktu. Kongre hazırlıkları sırasında Kazlıçeşme'deki öncü arkadaşlarla bir toplantı yaparken grevlerdeki dayanışmasının da etkisiyle Memet arkadaşımız yönetime önerildi. Hatta Kazlıçeşme'den bir arkadaşımız Memet'in yönetime girmesi için fedakârlık etti. "Ben olacağıma Memet arkadaşımızın genel merkezde olması daha faydalı olur" dedi. Memet

arkadaşımız sadece Alboy için değil, bütün diğer işyerleri için koşturduğundan, grevlerin direnişlerin olduğu işyerlerine her gün gittiğinden onu sendikamıza kazandırmayı doğru bulduk. Bu, Deri-İş Sendikası'nın sınıf anlayışından ileri geliyordu.

Kongre değil kongreden sonrası önemli olduğu için ben her zaman çatıda dengeyi gözetirdim. Bu da güç meselesiydi. Kongreden sonraki pazartesi günü önemliydi. İşçi arkadaşlarımızın, temsilci arkadaşlarımızın desteğiyle o kongrede Memet arkadaşımız Eğitim ve Teşkilatlandırma Sekreteri oldu. O zamanlar Deri-İş Sendikası içerisinde pek çok farklı görüş olurdu. Temsilciler toplantısı yaptığımızda sanırsınız ki bakanlar kurulu toplanıyor. Memet arkadaşımız her toplantının sonunda toparlayıcı konuşma yapardı. Üç senede kendini sevdirdi saydırdı; işçi sınıfımıza ve sendikamıza çok büyük faydaları oldu.

Memet'in çantasında evraklarla mintanlar olurdu

Memet arkadaşımızın zamanında birçok grev oldu. Humanic grevi, Maga Deri grevi... Maga grevi Körfez Savaşı gerekçe gösterilerek ertelenmişti. Biz de işyerine geri dönmek durumunda kaldık. Maga Deri patronu Ali Şen, "İhbar ve kıdem tazminatlarını vereceğim" diyerek fabrikayı kapattı. Tazminatlar için bize bir hafta süre verdi. Bu sürede tazminatlar ödenmeyince 400 arkadaş fabrikanın içerisine girdik ve bir daha da dışarı çıkmadık. Seksen gün süren direnişte 400 arkadaşla fabrikanın önüne barikatlar kurduk ve büyük bir mücadele verdik. Jandarma fabrikadan işçileri çıkarmaya çalışıyordu. Biz, "ya sözleşme yapar haklarımızı alırız ya da dışarı çıkmayız" diyorduk. Geceli gündüzlü bir mücadele başladı. Memet, pazar akşamı fabrikaya giderdi, ertesi cuma akşamı evine dönerdi. Bir hafta boyunca fabrikada 400 işçiyle beraber kalırdı. Hatta bazı cuma akşamları İstanbul'a beraber dönerdik. Memet arkadaşın çantasında evraklar, mintanlar olurdu. Mintanlarını yıkar, fabrikaya geri giderdi.

Memet İzmit'te vilayetin önünde imza kampanyaları gibi gündem yaratacak işler yapardı. Hatta bir ara fabrikayı boşaltmak için jandarma gelmişti. Fabrikanın önüne, gelirlerse patlatmak için

tüpler yerleştirilmişti. Memet arkadaşın büyük bir özverisi vardı. Onun en büyük özelliği üretici olmasıydı. Grevler olsun direnişler olsun, kitapların yazdığı gibi olmuyor. Memet, işçileri birleştirecek fikirler üretmekte çok kabiliyetliydi.

Direnişimiz bayrama denk gelmişti. Bayramlaşmayı 400 kişinin çoluğuyla çocuğuyla birlikte yaklaşık 1500 kişi yaptık. Bir aile gibi olmuştuk. Zaten fabrikanın yemekhanesi vardı. O zamanlar özel şirketler olmadığından aşçı da grevdeydi. Yemek listeleri yapılır, pazardan malzemeler alınır, öğlen yemeği, akşam yemeği hepsi fabrikanın içersinde yapılırdı.

Bayram ertesiydi, Ali Şen aradı bizi. Baktı ki kurtaracak bir şey yok, fabrikada fire yok, işçilerin haklarını vermek zorunda kaldı. Yüzde yirmisi hemen, geri kalanı da daha sonra olmak üzere Ali Şen ödeme yapmayı önerdiğinde işçi arkadaşlarımıza bu konuyu götürdük. İşçi arkadaşlarımız oybirliğiyle bu öneriyi kabul etti. Gerçekten çok büyük güçlüklerle kazandık. Protokol imzalandıktan sonra 400 işçi Kocaeli merkezine yürüyüşe geçti. Esnaflar alkışlarla karşıladı bizi. İşçilerin kollarında battaniyeleri, elbiseleri ile yürüdük ve orayı zaferle bıraktık.

Her direnişten kazanımla çıktı

İkinci büyük grevimiz Humanic'te oldu. Humanic, Çorlu'da 300 kişilik bir işyeriydi. İşçilerin 296'sı bayan, 4'ü erkekti. Avusturyalı işveren işçilik ucuz diye gelmiş Türkiye'ye, Özal'ın "100 dolar alın gelin" dediği için gelenlerden. Tam sömürü düzeni yani. İşverenle sözleşmeye oturduk, "İşçilik ucuz dendiyse de 100 dolar değildir" dedik. İşveren sözleşmeye yanaşmayınca biz de greve çıktık. Grev uzayınca işveren kapatıp fabrikayı Avusturya'ya gitti. Tabii Deri-İş Sendikası eylem yapan bir sendikadır. Biz sözleşmenin içeride, işçinin gücüyle kazanılacağına inanırız. Bir gün 300 kişi E-5'e çıktık. O zaman TEM yapılmamıştı. Yarım saat yolu kapatsan trafik yarım gün aksıyor. 300 bayan yola oturunca jandarma kaldıramadı tabii. Bizi gözaltına almaya kalktılar; işçiler izin vermedi, üzerimize kapandılar. O direnişimiz de 300 gün sürdü.

Memet'in en büyük özelliği örgütlenmeyi yaparken sağlam

yapıyordu; ki önemli olan budur; örgütlenmenin sağlam yapılması ve işçinin sendikasına bağlanması olmadan sonrası gelmez. Memet bunu çok güzel yapardı. İşveren kaçıp gitmiş, grevin ortadan kalkması için de yüzde sıfır da olsa sözleşme yapmak lazım. Mahkemeye bile gitse enflasyon oranında zam alınır sonuçta. O zamanlar enflasyon yüzde altmış falan. Üniversiteden rapor aldık bu konuda. İşveren yanaşmıyor hiçbir şeye, tabii akıl hocaları var "şöyle yap, böyle yapma" diyorlar. Demek istediğim, Memet arkadaş zamanında her grev ve direnişten kazanımla çıktık. Tarihimizde vardır bunlar.

Sürekli fikir üretir, plan yapardı

Gelelim Alboy grevine... Tanıyorsunuzdur, normal bir ayakkabı 100 liraysa Alboy'un sattığı 500 lira. O zamanlar dışarıdan ayakkabı gelmiyor. Beymen'in ayakkabısı dediğin zaman 4-5 katı oluyor. Sözleşme hazırlanırken toplandık. Bazı işçi arkadaşlarımız "bizim ürettiğimiz ayakkabının fiyatı normal ayakkabıdan 4-5 kat fazla olduğuna göre aylıklarımız da 4-5 kat olmalı" dediler. Memet çok mantıklı bir arkadaştı. "Greve çıkmak heyecan olur"

dedik, Memet de benim gibi düşünüyordu. Arkadaşlara "Bizim bu dediğinizi yapmamız için Topkapı'yı -o zamanlar Topkapı sanayi bölgesiydi- ayağa kaldırmamız lazım" dedi. Yok tabii o da, neyse Alboy'da greve başladık. Altı aydır grevdeydik. Ne yapacağız, ne edeceğiz? Üretmek gerekiyor. İki yerde birden grevdeyiz; hem Alboy'da hem Humanic'te.

Humanic işvereni Avusturalyalı olduğu için topladık işçileri Avusturalya Konsolosluğu'na gittik, baskı yapsın diye. Memet arkadaşın fikriydi bu da. Dediğim gibi hiç boş durmadan, oturarak başarılı olunmayacağı düşüncesiyle devamlı yeni fikirler üretirdi. Sendikal bir mücadeleyi nasıl kazanabiliriz, nasıl başarılı oluruz diye düşünür, üretirdi. Program yapar, yönetime getirirdi. Getirdiği hemen hemen her öneri de hayata geçerdi. Bizim sendikamızın yapısında da var bu. Bir şeye başladığı zaman sonunu getirir. Teşkilatımızın temel felsefesi, örgütlü başlayıp, örgütlü bitirmektir. Onun anlamı da şudur; işçilerle birlikte bitiririz.

Bazıları sadece konuşurdu, Memet söylediğini yapardı

Memet bize, sendikacının okulu olmadığını ama kendisini yetiştirmesi gerektiğini gösterdi. Teorik konuşmaları pratikte uygulardı. Nerede bir grev, direniş varsa izler, bizleri de oralara götürürdü. Bazıları sadece konuşur, Memet pratikte örneğini verirdi. Sendika adına konuşmalar yaptığında biz bu konuşmaların arkasında dururduk. Yanlış da olsa verdiği karar, biz o kararı uygulardık. Sonra varsa hata, eleştirilerimizi sunardık. Zaten çok makul bir arkadaştı. Eğitim, kültür seviyesi yüksekti. İnsanlarla sürekli konuşur, herkesin sıkıntısını bilir, ona göre hareket ederdi. Sen, Ali Şen gibi bir adamın dışarıdan işi kurcalamasına rağmen 400 işçiyi Maga'da gece gündüz tut, çözülme. Biliyorsunuz grevler olur, patır patır dökülür işçiler. Memet dolduruşa gelmez, ama yapılması gerekeni herkesten daha büyük kararlılıkla yapardı. Ben Memet'e çok güvenirdim o yönden. Çözümleri gerçekçi olur, araştırır, üretir ve uygulardı. Memet bir görev aldığında gider işi halleder gelirdi, arkasından kimsenin gitmesine gerek kalmazdı. Bu önemlidir, yani inisiyatif. Bazısı da inisiyatifli davranır, dağıtır gelir. Bir işi Memet kovalarsa

ben hiç arkasından bakmazdım. O işin olacağını bilirdim.

Daha yeterince can acımadı

Eskiden Anadolu'da vitrini olmayan, adı falan da olmayan sadece kepengi görünen bakkal dükkânları vardı da içeri girdiğinizde bir bakarsınız yok yoktur. Hırdavatçı dükkânı gibi, her şey vardır. Bizim sendikamız da biraz böyledir. Bizim zenginliğimizdir bunlar. Bir sürü fikir, bir sürü farklı düşünce. Sendikacılık da amatör bir ruhla yapılır, kazanç kapısı olarak görülmez sendikacılık bizde. En büyük özelliğimiz yöneticilerimizin aynı işkolundan gelmesi, işçilikten gelmesi ve görevleri bitince tekrar çalışma hayatına geri dönmesi olmuştur. 90'larda sendikacılık "benim bölgemden olsun, benden olsun"a döndü, sınıf kaygısıyla değil yani, ekibini kuran kongrede çıktı. Hatta Memet seçilemediğinde pek çok telefon aldım, ağlayanlar vardı. Ama o çok olgun karşıladı, "olur böyle şeyler" dedi. Hatta seçilemeyince başka sendikalara gidenler oluyordu. O böyle bir şeye tenezzül etmedi, hiç yanlış yapmadı. Dibe vurdu tabii sendikacılık şimdi. Dibe vurunca da yukarı çıkması lazım artık. Memet, "Daha yeterince sert vurmuyor,

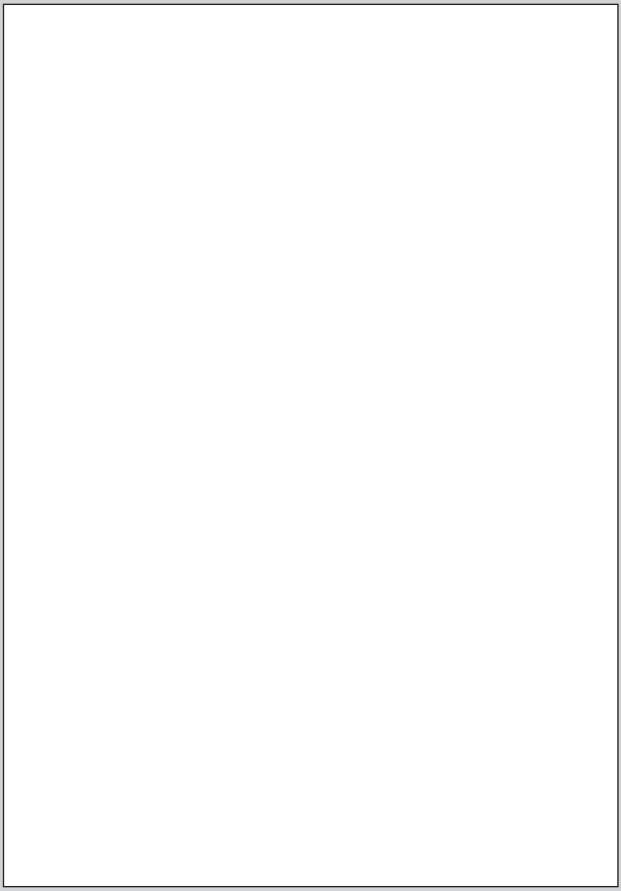
daha kafalar kırılmadı, daha yeterince can acımadı" derdi. Türk-İş Genel Kurulu'nda da söylemiştim, bu gidişte devlet sendikacıları korumaya alacak, bu memlekette sendikacılık vardır, demokrasi vardır diye göstermek için. O kadar zayıfladı ki.

Önemli olan saygınlığını sonuna kadar koruyabilmektir

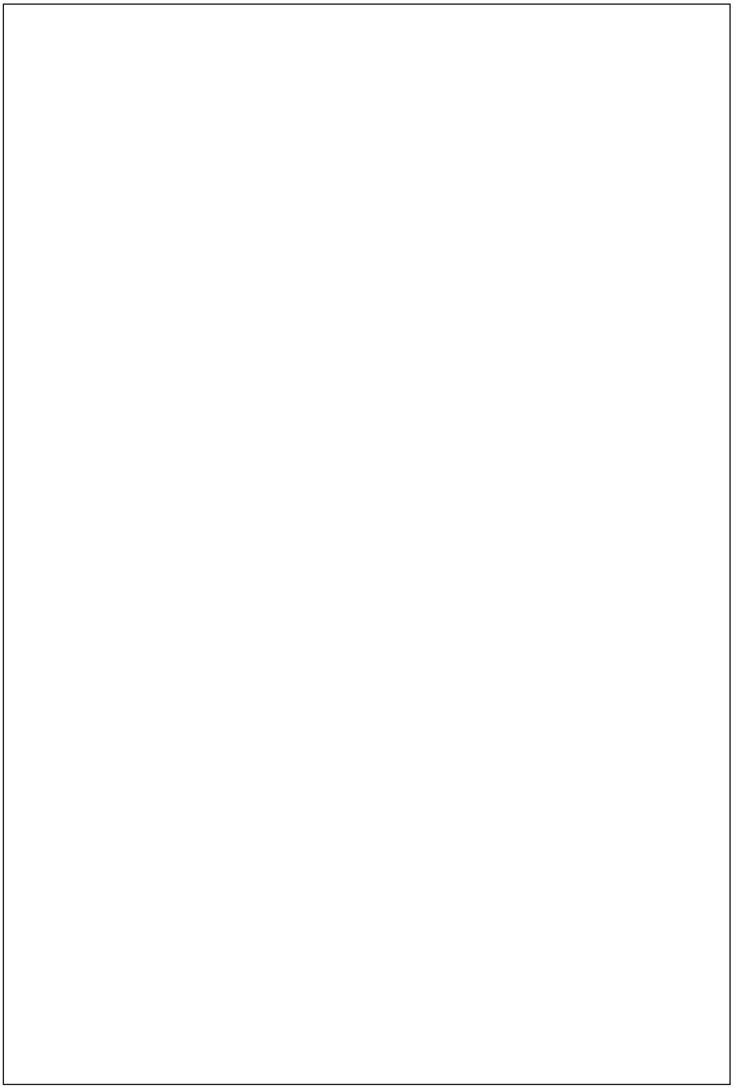
O sabah ölümünü duyduğumuzda hepimiz şok olduk. Daha bir gün önce görüşmüştük. Genelde öldükten sonra "kör göz, badem göz oldu" denir, ama gerçekten Memet çok değerli, çok yetenekli, çok çalışkan bir arkadaşımızdı. Görevlerini eksiksiz yerine getirirdi. İçinden gelerek yapardı, önemli olan budur. İkili çok konuşurduk. Açık açık konuşurduk, kafamızın arkasında bir şey kalmazdı.

Memet Beyoğlu sendikamızın bir işçisiyken Tuzla'daki bir arkadaşımızın "O varken bana düşmez" demesi üzerine aday olmuş, Valiliğin izni olmamasına rağmen teşkilatın isteği ve iradesiye yöneticilik yapmış, sendikamızın her kademesinde görev almış, bizi her zaman onurlandırmış, herkesin sevgisini kazanmış bir arkadaşımızdır. Nerede bir mücadele varsa Memet hep en önde oldu. Sadece kendi teşkilatını değil tüm çalışanların sorunlarına kafa yorardı. Siyasete daha çok katkı sunabilecek bir arkadaşımızdı. Çok genç yaşta kaybettik. Önemli olan sonuna kadar saygınlığı koruyabilmektir. Memet ölümüne kadar saygınlığını korumuştur. Cenazesindeki kalabalık da kendisini nasıl sevdirip saydırdığını gösterdi.

Sınıf Partisinin En Önünde

Tavizsiz, gösterişsiz dava adamı...

Kılınçaslan-Antioş ve Emek Partisi

İhsan Çaralan

Daha ilk cümlede anımsatayım ki, bu yazı "özel bir yazı"dır. Bu özel yazıda, bu köşenin okurlarının pek alışık olmadığı biçimde dil bilgisinin birinci tekil şahsı, "ben" sözcüğünü sıkça kullanacağım (yazıyı özel yapacak olan ad bu). Umarım okurlar anlayışla karşılar.

Dün, Memet Kılınçaslan'ı kaybedişimizin birinci yıldönümüydü. Emek Partisi yöneticileri, üyeleri, ailesi ve yakınları olarak O'nu, işçi sınıfının bu en mücadeleci evlatlarından birini, bu yıldönümü vesilesiyle, mezarı başında andık. Resmiyetten uzak duygulu konuşmalar yapıldı.

Kılınçaslan'ın mezarının bulunduğu Zincirlikuyu Mezarlığı, "Öteki dünyaya herkes kefeniyle gider, mal mülk bu dünyada kalır" diyen İslam inancıyla tamamen çelişen bir mezarlıktır. Mal mülk bu dünyada kalsa da her "mezar sakini" âdeta, bu dünyadaki malıyla mülküyle övünmeye; etrafındakileri, bu mal mülkten aldığı güçle, ezmeye, hatta tehdit etmeye devam etmektedir. Belki bütün mezarlıklar böyledir ama, Zincirlikuyu mezarlığı daha da böyledir.

Mezar taşlarındaki unvanlardan mezarın "aile boyuluğu"na ya da Sabancı Mezarlığı gibi neredeyse sütunlu, çeşmeli girişler, meydanlar, sokaklar, kafeler, eğlence yerleri varmış gibi düzenlemelere kadar, mezarlar ölülerin sınıf ve soyluluk yarışına devam ettiklerini gösteriyorlar.

Zincirlikuyu'daki bütün mezarlıkların ortak özelliği tümü mermerle kaplanmış ve elden geldiğince süslenmiş olmasıdır. Kılınçaslan'ın mezarı ise; bütün bu kendini topraktan ayıranlara inat, insanın toprakla, doğayla kopmaz bağına işaret edercesine; topraktan çıktığı haliyle gerçek, özel şekil verilmekten kaçınılmış bir

"taş" üstüne çakılmış; "İşçi sınıfına adanmış bir ömür" ibaresinin ve adının bulunduğu bir plakadan ibarettir. Mezarı kenarındaki taşlar da yine doğadan toplanıp işlenmeden, mezarın kenarlarına dizilmiştir. Bu mezardaki tek yapay malzeme, taşların tutması için sürülmüş çimentodur. Bu haliyle Kılınçaslan'ın mezarı, bir emekçinin yaşamındaki doğallığı, süssüzlüğü ve sınıf mücadelesine mezarıyla bile devam etme azim ve kararlılığını sürdüren bir işçi sınıfı önderinin mezarı olduğunu haykırır. Emek Partisi'ni oluşturan iki ana koldan biri olan (diğeri Kılınçaslan'ın da başında yer aldığı emek mücadelesinin ileri unsurlarının oluşturduğu koldur) Türkiye'nin sosyalist aydın birikiminin en önündeki temsilcilerinden Aydın Çubukçu'nun tasarladığı bu mezar, Metin İlgün, Cavit Nacitarhan, Hüseyin Kırcal ve pek çok partili kadaşımız tarafından yapılmıştır. Eğer bir mezarı olacaksa (ne yazık ki insanlık henüz mezarlara da ihtiyaç duymaya devam ediyor), bence Çubukçu'nun tasarımı, tam da Kılınçaslan'a, onun son nefesine kadar tavizsiz, gösterişsiz bir biçimde sürdürdüğü davasına uyumu sergilemektedir.

Mezar aynı zamanda Kılınçaslan'ı ilk tanıdığım günlerden beri onu her görüşümde bende uyandırdığı duyguyu da yeniledi. Evet Emek Partililer için Kılınçaslan'ı anmanın önemi ve içeriğini belirleyen, O'nun partiyi kuran en öndeki kişilerden birisi olmasıdır. Ve Kılınçaslan'ı sonraki kuşaklar tarafından anılmaya devam edecek bir devrimci işçi önderi yapan elbette onun yaşamının 12 yılını verdiği bu mücadeledir. Ama Emek Partisi'ni 12 yıl önce bazı kişilerin aklına gelip kurdukları bir parti olarak görmek ne kadar yanlışsa, Kılınçaslan'ı sadece bu son 12 yıllık ömrüyle görmek yanıltıcı olur. Çünkü Kılınçaslan'ı 1990'larda Emek Partisi'nin kurucusu olarak öne çıkaran mücadele onun gençlik yıllarından başlayarak içinde yer aldığı işçi sınıfı mücadelesidir. Emek Partisi'ni kuran Kılınçaslan'ı bu mücadele yoğurmuş, olgunlaştırmıştır.

Onu ilk kez Bahar Eylemleri sırasında tanımıştım. Sonra deri işçilerinin grevlerinde, fabrika işgallerinde, deri işçilerinin işçi mücadelesinin öncü kolu olduğu yıllarda bu mücadelenin en başındaki kişi olarak daha yakından tanıdım. Yine 90'lı yıllarda Türk-İş'in pek çok eyleminde onun adı ve fiziki kimliği, kararlılığı

ve cesareti konuşuldu. Ben de bu süreçte onu izlemek ve zaman zaman onunla bütün bu gelişmeler üstüne konuşmak şansına sahip oldum.

Ve o bende, daha ilk gördüğüm andan itibaren, olağanüstü cüssesiyle, en karmaşık gibi görünen konularda bile birkaç basit sözcük darbesiyle olanı biteni çözümleyiverişiyle, 20. yüzyılın dünyayı fetheden işçisinin sosyalist ressamlar tarafından posterlere geçirilen simgesini âdete şahsında temsil eden kişi duygusunu uyandırdı. Onunla konuştukça, Kılınçaslan bende; fizik yapısıyla ama ondan da fazla işçi sınıfı mücadelesi ve o mücadelenin önemine yaptığı vurgularla hep, Stalin'in Antioş* karakteri üstünden yaptığı vurguyu anımsatmıştır.

Dün ziyaret ettiğimiz mezarı (mezarındaki doğallık ve toprak ve doğayla tam uyumu) da bende onun sağlığında çağrıştırdığı bu duyguyu yinelemiştir. Kılınçaslan "Toprakana"nın bağrında ve yine o topraktan fışkırıp çıkarak ve asla yenilmeyecek bir işçi sınıfı kahramanı olarak yaşamaya devam etmektedir! Tüm o süslü mezarlarında, şatafatlı sıfatları taşıyan beyefendilerin, en büyük patronların, paşaların, paşazadelerin yalnızlığına, unutulmuşluğuna inat, mezarı başında güller koyacak her yaştan mücadeleci işçiler ve genç devrimciler uzun yıllar boyunca, bazen mezarını ziyaret ederek ama daha çok da her günkü mücadele içinde onu yaşatmaya devam edeceklerdir: Antioş'un gücünün nereden geldiğini hatırlatan Kılınçaslan'ı anarak!..

Evrensel gazetesi, 3 Aralık 2007

* Antioş, mitolojik bir tanrı-kahramandır. Ana tanrıça Toprakana'nın oğludur Antioş. Ve anası olan toprak onu bütün düşmanlarına karşı besleyip korur. Güçlü kökleri olan bir ağaç-insan görünümündedir. Ve ayakları (kökleri) toprakta olduğu sürece yenilmez bir kahramandır.

Stalin, Bolşevik Partisi Tarihi'nin son paragrafında Bolşevik Partisi'ni (işçi sınıfı partisini) Antioş'a benzetir ve "Eğer parti, yığınlar içine sağlam köklere sahipse hiçbir güç onu alt edemez" diyerek bitirir sözlerini.

İşçilerin Önünde İri Yarı İki Adam

Sabri Topçu

Siz Memet Kılınçaslan'la beraber uzun yıllar Emeğin Partisi'nde yöneticilik yaptınız. Ancak bildiğimiz kadarıyla dostluğunuz daha öncesine dayanıyor. İlk ne zaman tanıştınız?

Biz Memet'le 86 yılında tanıştık. O Deri-İş'te örgütlenme sekreteriydi, ben de TÜMTİS'te örgütlenme sekreteriydim. 87 yılında 12 Eylül sonrasının üç önemli grevi yaşandı. Biri Otomobil-İş'in NETAŞ grevi, biri Kazlıçeşme grevi, biri de Ambarlar grevi. Ambarlar grevi en uzun süren grevdi; 7-7,5 ay kadar sürdü. Zannediyorum Kazlı grevi de epeyce sürdü. O dönemlerde Deri-İş'le ilişkilerimiz daha sıcaktı. Memet'le de bir merhabamız vardı. Bayrampaşa'da deri işverenlerinin lokavtına karşı Deri-İş Sendikası miting düzenlemişti, biraz orada sohbet etmiştik. Bizim Memet'le asıl dostluk bağımız, sınıfa bakıştaki ortaklığımız 88 1 Mayısı'nda başladı.

88 1 Mayısı'nda sendikalar Mecidiyeköy'de kutlama yapma kararı aldı. Ben yine örgütlenme sekreteriyim, Memet de Deri-İş'te örgütlenme sekreteri. O dönem siyasi gruplar Taksim diyordu. Bu 1 Mayıs'a çok ciddi hazırlanıldı. Petrol-İş, Laspetkim-İş, Otomobil-İş, Hava-İş, Deri-İş, TÜMTİS Tertip Komitesi'nde... 1 Mayıs'ı kutlamak isteyen başka sendika da yoktu zaten; konfederasyonlar da desteklemiyordu.

Miting yasal değildi değil mi?

Değildi ama işçilerin 12 Eylül'den sonra 1 Mayıs'ta yaptıkları ilk kitlesel kutlamaydı. Dönem hareketli; Kazlıçeşme grevden çıkmış, deri işçileri diri, Ambarlar öyle. Toplantılar yapıldı. Karar aldık; insanlar evlerine gitmeyecekler, diye. Sendikacıları, öncü işçileri evlerinden toplayabilirlerdi çünkü. Her türlü hazırlık yapıldı, dok-

torundan ambulansına kadar. Mecidiyeköy'de toplanılacak.

Bizim bir minibüsümüz vardı. Sağlıkçılara vermek için sabah erkenden Mecidiyeköy'e geldim. Polis dolu, asker Hürriyet Tepesi'nde silah çatmış. Tertip Komitesi, Mecidiyeköy'de Laspetkim-İş Sendikası'nda toplantıda.

Laspetkim-İş'e çıktığımızda herkesin suratı asık. Ne oldu? Vay efendim Ambarlar'dan işçileri çıkarmıyorlar. Atlarla, köpeklerle polis Kazlı'yı abluka altına almış. Yahu biz bunları biliyorduk. Bunların hepsi olacaktı. Vazgeçmiş Tertip Komitesi 1 Mayıs'ı kutlamaktan! Orada bir feveran ettik biz. "Öyle şey olmaz!" diye... O zaman Petrol-İş'in Başkanı Münir Ceylan'dı, Tertip Komitesi'nin Başkanı. Biz de örgütlenme sekreterlerini topladık. Memet, ben, Petrol-İş'in örgütlenme Sekreteri Mehmet Çelik, bir de Otomobil-İş'ten birisi vardı. "Arkadaşlar biz başlatacağız" dedik, "Bu kadar insanı ortada bırakamayız."

Millet toplu halde değil ama, köşe başlarında, sağda solda bekliyor. Ambarlar ve diğer yerler çıkmaya uğraşıyorlar. Oralarda da komitelerimizi kurmuştuk. O gün 1 Mayıs için gerekirse binlerce kişinin gözaltına alınmasını bile konuşmuştuk. 1 Mayıs alanına gelinmese bile, ki polisin engel olacağı belli, Ambarlar'dan, Kazlı'dan çıkıp yol kesilecek...

Neyse aşağıya indik, dördümüz. Mehmet Çelik'le Otomobil-İş'in Örgütlenme Sekreteri İsmail Hakkı Aykanat bizden ayrılıp başka tarafa gittiler. "Ya o tarafa gitmeyin gözaltına alınırsınız" diye uyarmamıza rağmen gittiler, ki o zaman gözaltına alınmak bazı siyasi düşünceler için büyük şeydi, gittiler ve gözaltına alındılar. İkimiz kaldık. Ne yapalım, biz başlatacağız, dedik. Tabii o zaman Memet'i bilmiyorum ama işçiler beni pek tanımıyorlardı. Yeni Örgütlenme Sekreteri olmuştum, Ambarlar'daki işçiler de çıkamamış, yoklar. "Yaşasın 1 Mayıs" diye slogan atmaya başladık. Birden binlerce insan toplandı. O insanlar neredeydi, nerden çıktılar...

Eylemin önüne geçtik. Hürriyet Tepesi'ne doğru yürümeye başladık. Polis barikat kurdu. "Oturun arkadaşlar!" Çünkü kararımız var; alınırsak alınacağız. Amacımız 1 Mayıs'ın meşruluğunu

kabul ettirmekti. Tabii polis saldırıp dağıttı, gençler gözaltına alındı. Bir daha toparlandık, tekrar yürümeye başladık. Polis sökerek aldı. Taksimciler de gelip Mecidiyeköy'deki eyleme katılmışlardı. Çok gözaltı oldu, daha çok gençleri gözaltına aldılar. Sonuçta Hürriyet Tepesi'ne değin 1 Mayıs marşları çınladı.

İşte bizim Memet'le dostluğumuzun pekişmesi bu olayla oldu. Ondan sonra sık sık bir araya geldik. Birlikte değerlendirdik ve Tertip Komitesi'nin tutumunu mahkûm ettik. Kitlenin hazır olduğunu, korkmamak gerektiğini, önderliğin böyle olması gerektiğini konuştuk. O zaman sendikal mücadeleye bakışımızın çakıştığı ortaya çıktı. Vay efendim dürbünlü silahlar çatılara yerleştirilmiş... Kapıdan çıkanlar vurulacak... Hiçbir koşulda 1 Mayıs'ı kutlayamayız... Bir sürü karşı propaganda var... CHP milletvekilleriyle görüşülüyor. Kesinlikle hükümet kararlı izin vermeyecek, katliam yaşanır, özellikle sendikacılar vurulur, bakın binaların başında tetikçiler var... Böyle bir gündü... Ne olursa olsun birtakım bedeller ödenmesi gerekiyordu. Sonradan Münir Ceylan'la konuştuğumuzda da "valla can tatlı" demişti. Şimdi bugün 1 Mayıs'lar bir şekilde yasal zeminde kutlanıyor ama bir sürü bedeli ödendi. Şehitler verildi, gözaltılar tutuklamalar oldu.

Hatta o 1 Mayıs'tan sonra bir sürü işçi, "Biz size uyduk ama polis misin nesin, provokasyon mu yapılıyor diye kafamızda bir sürü kaygı vardı" dediler, "Acaba bunlar kim, iki adam, ikisi de iriyarı böyle işçilerin önünde..."

Sendikal takvim sizi buluşturmadığı zaman da bir araya gelir miydiniz?

Tabii ben daha öncesini atladım. Memet'in Maga Deri'deki direnişi sırasında oraya da gitmiştik, Köseköy'deki fabrikaya. O zamanlar merhabamız vardı ama bir şey çok açık görünüyordu. İşçiler Memet'i çok sahipleniyorlardı. Bizi Yener Kaya, Munzur Pekgüleç karşıladı ama işçilerle sohbet ettiğimizde "Bizim bir başkanımız var, o da günlerdir bizimle burada yatan Memet Kılınçaslan" diyorlardı. Kılınçaslan, desinler için öne çıkmayı seven birisi değildi, doğal bir işçi önderiydi. İşçiyle hayatını doğal bir

şekilde birleştirip onunla yaşayan biriydi.

Sendikal takvim dışında pek bir araya gelemezdik. Ben zaten 89'da genel başkan seçildim. O süreçten sonra da işçi sınıfı hep mücadele alanlarında oldu; grevler, 1 Mayıs'lar, Ankara yürüyüşleri, direnişler, mitingler, toplantılar... Oturup sohbet ettiğimiz, sendikalarda birlikte çay içtiğimiz oluyordu. 89 Bahar Eylemleri'nin başlangıcında çok bir araya gelmişliğimiz var.

Ankara yürüyüşlerinde tüm sendikacılar işçilerden ayrı giderdi, Memet'le biz yollarda, molalarda buluşurduk. O da işçilerin arasında olurdu.

Mesela bir Ankara mitingi vardı. İstanbul'dan çok sayıda otobüs yola çıktı. Gece saat 22.00-23.00'te köprüyü geçtik. Bütün otobüslerin ehliyetleri ruhsatları alınmış, işçiler indirilmiş, otobüsler durdurulmuş, izin verilmiyor. Neyse ben gittim baktım Memet de orada, Faruk (Büyükkucak) da orada. "Ne oluyor?" diye sordum, Faruk "Ya işte Emniyet Müdürü ile görüştük ruhsatları aldıracağız" dedi. Memet, "Ne yapalım Topçu?" diye sordu. "Bizim işçiler burada, sizinkilere de söyle yolu kapatalım" dedim. Ben hemen ambar işçilerine o deri işçilerine "E5'i kesin" dedik. İşçiler yamaçtan indi, karayoluna oturdu, yolun bir tarafı kapandı. Faruk'a dedik ki; "Söyle eğer ruhsatları dağıtmıyorlarsa öbür tarafı da kapatacağız." Faruk gitti, beş dakika sonra ruhsatlar geldi. Orada başka sendikacılar da vardı tabii ama ikimiz birbirimize çok güvenerek hareket ederdik.

Politik olarak nasıldı paylaşımınız? Mesela sendika-siyaset ilişkisini, siyasi partileri değerlendirir miydiniz?

Bizim siyasi bir birlikteliğimiz yoktu. Sınıf içgüdüsüyle doğal bir ilişkimiz oluştu. Olması gerekeni yapmalıydık... Sendikal mücadele devam ediyordu; zaman zaman işçi eylemlerinde, yürüyüşlerde, mitinglerde Ankara yürüyüşlerinde hep birlikte olduk. O dönemde sendikaların durumunu da değerlendirirdik. Hem sendikal anlayışları eleştirirdik, hem de olması gerekeni ortaya koyardık. İşçi sınıfının gerçekten politikaya ihtiyacı olduğunu düşünürdük. Bu sendikacıların hepsi sonuçta politik bir partinin üyesiydi. Yarın bunlara bakanlık, milletvekilliği verildiği zaman

hepsi atlayacaktır. Ama işçiler söz konusu olduğu zaman partiler üstü bir politikadan bahsediyorlardı. Gerçekten işçi sınıfının kendi partisi olması gerektiğini, bunun örgütlenmesi gerektiğini, biz Emek Partisi öncesinde de konuşurduk. Tabanımızdaki işçiler de sonuçta şu veya bu şekilde bir partiye oy veriyorlardı... Bunları konuşurduk.

Mesela biz Ambarlar greviyle yüzde 270 zam aldık, 1 Mayıs'ı izin günü olarak kabul ettirdik, işçinin işçi atmasını engelleyen maddeler elde ettik. Ama bir şeyi tespit ediyorduk; sendikaların asli görevi ekonomik demokratik kazanımlardır, işçi sınıfının mutlaka iktidara yürümesi gerekir. İktidara da sendikalarla yürüyemezsiniz. Mutlak politika yapmak gerekir. Zaten bu düşünceler bizi Emek Partisi'nin kuruluş sürecinde de bir araya getirdi.

EMEP'in kuruluşunda yer almaya birlikte mi karar verdiniz, yoksa yollarınız burada da mı kesişti?

Aslında burada da buluştuk demek daha doğru olur. Birlikte karar vermedik, ama biz bu düzen partileriyle olmayacağını, sadece sendikal mücadelenin yetmeyeceğini biliyorduk, konuşuyorduk. EMEP sürecinde de tıpkı 88 1 Mayısı'ndaki gibi bir araya geldik. Bir baktık ikimiz de buradayız, bu anlayış bizi bir araya getirdi.

Tabii dönemde bir sürü partileşme toplantıları yapılıyordu, Kuruçeşme toplantıları vardı, ÖDP'nin kuruluşu aynı dönemdeydi. O toplantıların hepsinde ben Memet'i de görüyordum. En son EMEP'in kuruluş sürecinde karşılaştık. Şaşırmadık tabii, "Hayat bizi her yerde buluşturuyor" dedik. Mesela Kuruçeşme toplantılarından birinde biz de vardık, çıktıktan sonra sohbet etmiştik. "Hikâye anlatıyorlar. İşçi yok, sınıf yok, hiçbir şey yok. Burada kendi kendilerine parti kuruyorlar" diye değerlendirmiştik. ÖDP'nin kuruluşunda bir toplantıya beni de çağırmışladı. Bozkurt Nuhoğlu'nun divanda olduğu bir toplantıydı. Memet'in haberi olmuş ama gelmemiş. Bir sürü yaşlı insan vardı... İşte "Bu ülkede komünist bir partiye ihtiyaç var.", "Ben komünist oldum, komünist ölmek istiyorum" diyenler oldu. Aslında konuşmaya niyetli değildim ama Bozkurt sesledi, "Bir

sendikacı dostumuz var" diye. Mihri Belli, Sevim Belli, Aslan Başer Kafaoğlu... Ben bunları pek de tanımazdım. Yaşlı yaşlı adamlar kapıda da polis var. Yahu bunlar ne biçim konuşuyorlar diye düşünüyorum. "Ne konuşacağım" diye kürsüye çıktım. "Kusura bakmayın, ben sizin yaşamınıza, mücadelenize saygı duyarım ama ille de komünist partisi üyesi olarak öleceksiniz uluslararası bir sürü komünist partiye de üye olabilirsiniz. Komünizm enternasyonaldir" dedim. "Bizim ülkemizde halkı, işçi sınıfını değiştirip dönüştürecek bir partiye ihtiyaç var" dedim. Toplantıdan sonra bir yerde karşılaştık Memet'le. Bu olaydan haberi olmuş, "Ya Topçu bakıyorum, işi büyüttün, komünist partisi toplantılarında konuşmalar yapıyorsun" diye espri yapmıştı.

EMEP'te aynı organda, parti merkezinde birlikte çalıştınız. Bir parti yöneticisi olarak Kılınçaslan'la ilgili ne söyleyebilirsiniz?

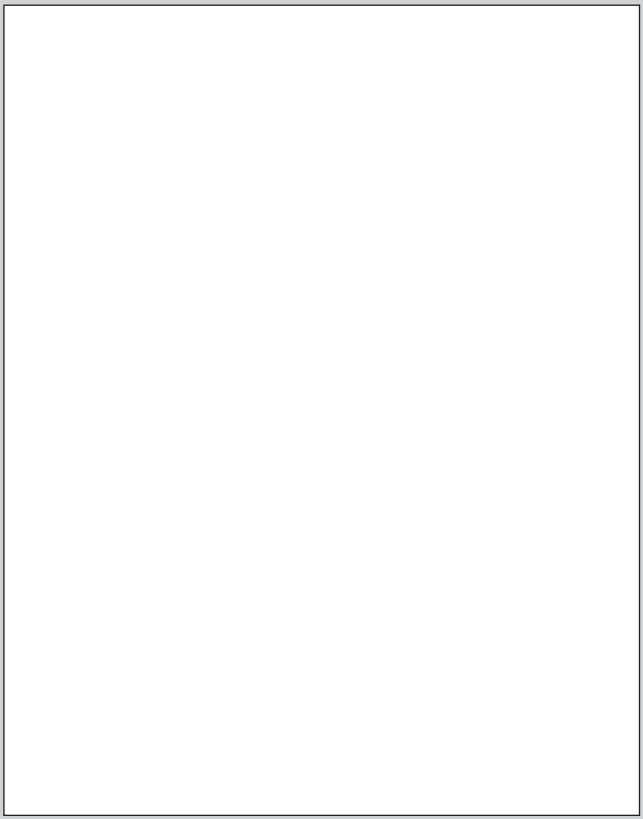
Memet'in partiye çok şey kattığını düşünüyorum; öngörüsü, kişiliği, refleksleriyle... Mesela bir basın açıklaması vardı; ben karşı çıkmıştım. "Topçu böyle olmaz" dedi. "Sen sendikadan bakıyorsun." "Kalabalık olmaz" demiştim. Basın açıklamasına gittik, polis yine barikat filan çekti. Bir baktım bin kişi var, ama diri bir bin kişi... Ondan sonra dedim ona 'sen haklı çıktın kardeş' diye...

Memet'in politikayı günlük takip eden ve günlük refleks gösteren bir tutumu vardı. Toplantılarda yaptığı konuşmalar hep çok önemli oldu, insanların ufkunu açtı. Geri yoktu, hep ileri. Karamsarlığa düşmezdi. Bazen sıkıntıya düşerdi ama "düzelecek" diye konuşurduk. Partideki dar bakışlardan şikâyetçi olduğu olurdu, ama o mücadele içindeki insanlara hep çok saygı duyardı. Partiye ömürlerini vermiş yoldaşlarını ve partinin halkın en içindeki kesimlerini, partinin hamalları diye tabir ettiğimiz emekçileri düşünür; "bu dar kafalarla savaşarak değiştirmek zorundayız" derdi. Değiştirmek için de sınıf refleksi ve kendine güven gerektiğini konuşurduk; bize göre eksikler de doğrular da en açık şekilde tartışılmalı, politikalar tartışılmalıdır. Biz aynı organda yer alan iki partili olarak yaşanan olayları, konferansları değerlendirirdik. Bu önemli bir ihtiyacı da karşılardı, ki bu açıdan Memet'in eksikliğini yaşadığımı söylemek

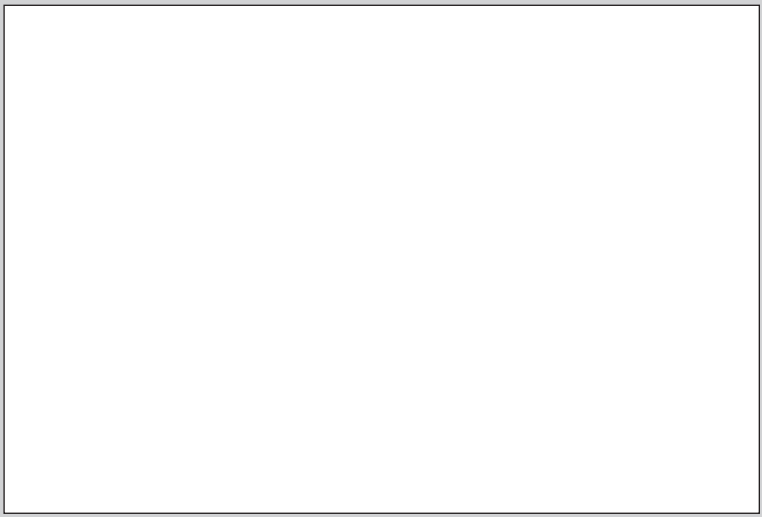
isterim...

Bazen birlikte içerdik ama hiç öyle gevezelik yapmadık; her oturduğumuzda politika konuştuk, sınıf hareketini konuştuk... Hep öyle denir ya, "bırakalım bunları bir bira içelim" diye; hiç öyle olmadı. Ve de çatışmıyorduk. Mutlaka farklı düşüncelerde olduğumuz, ayrıştığımız noktalar da olurdu, ama birbirimizi bir noktada ikna eder, fikir birliğine varırdık.

Kılınçaslan Diyor ki

Halkının sade, kararlı, güven veren sesi...

Hep Lacivert Elbiseliler mi Parlamentoya Gidecek!

Değerli arkadaşlarım;

Eğer Mürvet kardeşimiz, PTT işyerinden parlamentoya girdikten sonra dese ki yemin töreninde: "Ben geldiğim sınıfa hizmet edeceğim, onların çıkarını savunacağım", hepsi beraber üzerine çullanacaklar çünkü oradakiler de kendi sınıflarının çıkarları için gelmişlerdir. O anlamda da yalnız parlamentoya gitmek işi çözmüyor.

Mürvet kardeşimizin buradaki rakiplerini iyi tanıyorsunuz. Bir tanesi Tansu Çiller, servetinin yarısından çoğu Amerika'da, bırakın sermaye sınıfının çıkarlarını savunmasını kendi sermayesini Amerika'ya taşımış. Ola ki işçiler ayaklandığında, kaçması için. Diğer tarafta Hayri Kozakçıoğlu. Hepiniz iyi bilirsiniz, hani velilerden para toplanırken demişti ya, "Bu kazları yolun ama fazla ileri gitmeyin." Biz onlara göstereceğiz kimin kaz olduğunu, onlara göstereceğiz.

Değerli arkadaşlarım;

İçinizde her işkolundan işçiler vardır. Yani tekstilden, Sümerbank'tan, Haber-İş'ten, enerji işkolundan, Maden-İş'ten... Bütün işkollarından, 16 işkolundan işçiler vardır. Düşününüz ki bu işçiler örgütlendi ve düşününüz ki kendi çıkarları için bir gün üretimi durdurdu yani genel grev yaptı, o zaman çok şeyi göreceksiniz. Onun için mücadelemiz seçimle bitmeyecektir!

Bugün özgürsünüz, aç kalmakta özgürsünüz. Bugün özgürsünüz, sokakta kalmaya özgürsünüz. Özgürsünüz, çalışmakta, baskı altında çalışmakta özgürsünüz. Ama derseniz ki "ben niye açım", suç işliyorsunuz; "niye insanlar sokakta" diyorsanız suç işliyorsunuz. Ve toplumun bütün kesimlerini, yani çalışan kesimi cendere

içine almışlardır. Bir tek amaçları vardır: Sermaye sınıfının çıkarlarını savunmak. Onların kârlarına kâr katmak. Evet ülkemizde vitrinler dolu ama bizler alamıyoruz. İşte taşıma hakkına zam geldi, ekmeğe zam geldi, arkasından açıklama yapıyor, diyor ki "seçimden sonra ekmek 15 bin lira olacak". Eğer iş bulursanız asgari ücretle çalışıyorsunuz. İş bulmak için binlerce insan imtihanlara giriyor. Diğer taraftan doğuda, Kürtlerin yoğun olduğu yerlerde evler yıkılıyor, köyler yakılıyor. Bunlar karmaşık gibi geliyor ama temelinde sınıfların çıkar mücadelesi yatmaktadır.

Son günlerde insanları avutacak bir şey olmadığı için Gümrük Birliği'ne sarıldılar. Sanki Gümrük Birliği, uluslararası işçilerin birliğiymiş gibi söylemeye çalışıyorlar. Gümrük Birliği denen olay, işverenlerin, tekellerin birliğidir. Yani onlar kendi çıkarları için birlik yapmışlardır, işçiye verecek hiçbir şeyi yoktur. Ama biz birlik yapacağımızı biliyoruz. Fransa işçileri ayaklanmış; onlarla birlik yapacağız. Almanya işçileriyle, Belçika işçileriyle birlik yapacağız. Biz olaylara bakarken hep sınıf açısından bakacağız.

Değerli arkadaşlarım;

Tansu Çiller, "Ben kadınım, kadınlar bana oy versin" diyor. Hayır yalnız kadın haklarını değil, biz emekçi kadın haklarını da savunuyoruz! (Alkışlar) Zaten sermaye sınıfından kadınların hakları vardır. Onların demokrasisi vardır, özgürlüğü vardır. Ama onların tam tersine çalıştırdığı insanlara, sınıfa diktatörlük vardır. Onun için, Emek Partisi hiçbir işverenden oy istemiyor. Hiçbir sermaye sınıfından oy istemiyor. Sokaklarda insanları kurşunlayanlardan oy istemiyor. Ama işçilerden oy istiyor, emekçilerden oy istiyor, memurlardan oy istiyor, çıkarları işçi sınıfından olan esnaftan oy istiyor.

Değerli arkadaşlarım;

Emek Partisi'nin geçmişi, açık parti olarak örgütlenme geçmişi, kısadır, yani altı aylık bir zaman içindedir. Ve herkes artık Emek Partisi'nden bahsediyor. Altı aylık bir zaman içerisinde böylesi güçlendiniz. İşçiler susamış, örgütlenmek istiyor! Ama çok bilmiş

insanlar işleri başka yönlere çekmeye çalışıyorlar. Bir de diyorlar ki; "Artık mız çıkarmayalım, mücadeleden bahsetmeyelim, işverenle kol kola gezelim" diyorlar. Yani "baskı yapan, sömürü yapan, zindana atan insanlarla barışalım" diyorlar. Hayır, onlarla hiçbir zaman barışmayacağız. Onlardan soracağımız hesabımız vardır. (Alkışlar)

Değerli arkadaşlarım;

Bu seçimleri özellikle kış ortasına aldılar. Baskın seçim deniyor, erkene aldılar. Kış ortasına aldılar çünkü, kışın propaganda yapacak zamanları yoktur. Yani insanların yüzüne çıkacak, insanlara konuşacak yüzleri yoktur. Ancak televizyona konuşur onlar. Erkene aldılar çünkü işçiler örgütlenmesin, onları örgütsüz yapalım diye ama onların medyasına karşı, işçiler de bir ses çıkarıyor, gazete çıkarıyor. Evrensel'e de sahip çıkmamız gerekir. Evrensel, yalnız dar bir kesimin gazetesi değildir. Evrensel fabrikada baskı altında çalışan bütün ezilenlerin gazetesidir ve sesi soluğu olacaktır. O anlamda da Evrensel'i okuyalım, okutturalım, Evrensel'e sahip çıkalım.

Değerli arkadaşlarım;

Bu seçim propagandasına özellikle bağımsız girdik çünkü parti henüz yasallaşmadı. Bağımsız girmemizdeki amaç; Emek Partisi'ni emekçilere anlatmak, hangi sistemde yaşadığını anlatmak, sömürüden nasıl kurtulacağını anlatmak. Onun için de Emek Partisi 19 ilde bağımsız adayla seçimlere giriyor. İşçileri örgütlemek, geleceği hazırlamak için. Hepimiz söylüyoruz; zamlar erteleniyor ama seçimden sonra yağmur gibi zam gelecektir. Özelleştirme ertelendi ama seçimden sonra özelleştirilecektir. Hatta yeni bir şey çıkardılar; "özelleştiremezsek kapatalım". Yani Bakırköy'deki arkadaşlarımız, sahil yolunda olduğu için, arsası para ettiği için kapatacaklar, arsayı bir zengine peşkeş çekecekler. Ya Beykoz'daki Şişecam Fabrikası! Gene deniz kenarında olduğu için, ormanların içinde olduğu için kapatacaklar, yani işçileri sokağa atacaklar. Aç kalan insanlar onların umurunda değildir. Ama açlar "niye

açız" diye örgütlendiği zaman, o zaman onların umurunda olur. O zaman diyorlar ki; "Memlekette işsiz var." Sorunu çözmek için değil, sırf senin özlemlerini senin elinden alıp kendi dile getirmeye çalışıyor. Evet, bu sistem devam ettiği sürece, açlık yoksulluk baskı olacaktır, işten atılmalar olacaktır, horlanmışlık olacaktır, aile dağılması olacaktır, minibüs paramız olmayacaktır. Çünkü bu sistem, kâra dayalı bir sistemdir. Bu sistemdeki üretim insanların ihtiyaçlarına göre yapılmaz! Hangi alanda kâr yapılırsa, oraya yatırım yapar. Ama sistemin kendi çelişkisi, ürettiği malı, para vermediği insanlara satmaktır. Bir taraftan çok kâr etmek için baskı altında çalıştırıyor, para vermiyor, ama diğer taraftan ürettiklerini size satmaya çalışıyor. Alım gücünüz yok alamıyorsunuz, sistem kendi içinde tıkanıklığa giriyor. Yani desek ki biz, "Hayır mücadele etmiyoruz, her gün yıkıma gelin, açlıktan ölelim," yine sistemin ayakta kalması mümkün değildir. Çünkü yine sizi çalıştıracak, size satacaktır. Alamazsanız fabrikayı kapatır, faizle çalıştırır paralarını ama o zaman da sistem tıkanır, kendi içindeki çelişkiden dolayı tıkanır. Yani tarafsız olan insanlar, işçiler emekçiler, banane diyen insanlar, işçiler emekçiler; bu mücadele yarın sizi de bulacaktır.

Uzun zamandan beri çalışma hayatımız vardır. İlk fabrikaya Ülker'de başladım. Özetle konuşmacılar diyor ki Refah'a gelsinler. O zaman Ecevit'le MSP'ydi şimdi adı Refah oldu. O iktidardaydı ve dışardan panzer getirmişlerdi. Yeni almışlardı panzerleri de, savunma adına almışlardı, kime karşı olduğu orada belli oldu. Dedik ki "sendikalı" olacağız, "sendikalı olma hakkımızı kullanacağız" dedik ve panzerler kapıları kırdı, içeri girdi, yani Ülker'in sahibinden yana, Ülker'de çalışan işçilere baskı yapmak için, ezmek için geldiler. Uzun zaman Demirel hükümet etti, "işçi babasıyım" dedi, "Kendim için bir şey istemiyorum" dedi, ama yine kendisi geldi. Ondan sonra, baba orada konuşuyor, diyor ki, "işçiler sabırlı olun". İşçi, 5 milyon maaş alıyor. Bir seneden beri sözleşmesi devam ediyor. "Yahu sözleşme bitsin haklarımızı verin" diyor. "Hayır, sabredin" diyor. Nasılsa memleket kendisinin ya, 200-300 lira maaş alıyor! Her gün bir yerde, gittiği yerde masraf da etmiyor. Kendisi açlık çekmediği için, "işçi sabırlı olsun" diyor ve teh-

dit ediyor. Onu da gördü işçiler. Beğenmedik SHP çıktı. Bundan önceki seçimlerde hep bizi eleştirirlerdi, "bağımsız adaylarla solu bölmeyin" diye, ama onu da gördü işçiler. Biz artık emekten yana parti istemiyoruz! Emeğin kendisinin partisini istiyoruz! (Alkışlar)

Yine, özellikle medya tarafından, mevcut partiler yıprandı, işçiler başka örgütlenme kurmasınlar, sermaye sınıfından ayrı, onlara karşı mücadele edecek örgütlenme kurmasınlar diye Cem Boyner'i çıkardılar. Cem Boyner fabrika sahibidir. En son işçi kıyımı da onun fabrikasında oldu. Grev yapan 200 insanı sokağa attı. Aç bıraktı. Sendikaya tahammül edemedi. Ama bugün diyor ki; "Ben toplumun partisiyim." Özellikle de Kürtlerle ilgili konuşuyor. Ben Adıyamanlıyım, benden çok Kürt kesilmeye başladı adam. "Kürtlerin hakkını ben savunacağım" diyor. Ey Cem Boyner! Sen patronsun, patron partisi kurmuşsun, ben de işçiyim, işçi partisinde mücadele veriyorum. Onun için biz diyoruz ki; patronun ırkı olmaz, patronun iyisi olmaz. Adayımız Alevilerin adayı değildir. Çok yerde söyleniyor. Türklerin adayı değildir, Lazların adayı değildir ve adayımız Kürtlerin adayı değildir. Ama her kesimden çalışan emekçilerin adayıdır. (Alkışlar) Ve Kürt sorununun çözümü, doğudaki savaşın durdurulması böylesi mücadeleye bağlıdır. Kürtleri, Türkleri, Lazları, Ermenileri yani bütün emekçileri aynı sınıf sömürüyor, aynı sınıf baskı yapıyor. O zaman ortak düşmana karşı ortak örgütlenmek zorundayız, ortakça mücadele etmek zorundayız. (Alkışlar)

Değerli arkadaşlarım;

Adayımıza oy verin diyoruz, yani adayınıza oy verin, içinizden çıkmış insana oy verin. Sakın ola ki, "yahu kazanamaz" demeyin. Bizim mücadelemiz, örgütlenmemiz işverenlerden insanları ayırmaktır. Yani işveren sınıfıyla işçi sınıfı arasını açmaktır, bölmektir. Çünkü onlar bölücülüğün kendisini yapmışlardır. Seni aç bırakarak, susuz bırakarak, baskı yaparak seni ayrı bir sınıf yapmış, kendisi idari sınıf olmuştur. O zaman biz onlardan ayrılacağız. Onların hiçbir tarafının peşinden koşmayacağız. Kendi sınıf temelimizde örgütleneceğiz, ama onlara karşı mücadele etmek için, üreten insanların yönetime gelmesi için, ürettiği ürünleri ortakça paylaş-

tırmak için birleşeceğiz.

Değerli arkadaşlarım;

Vereceğiniz her oy değerli oydur, ancak bu propaganda döneminde işveren sınıfından kaç işçiyi yanımıza almışız, onların denetiminden kaç insan çıkarmışız, kaç işçiyi kendi sınıfının çıkarlarına örgütlemişiz. Evet, parlamentoya gitmek önemlidir, hatta çok önemlidir. Bir tanesi çıksın desin ki; "Ben geldiğim sınıfa hizmet yapacağım, onların hakkını vereceğim" desin, bir tane çıksın, orada yaşamımızı paylaşan insan çıksın, hep lacivert elbise giyen insan mı gidecek, hep egemen sınıfı temsil eden insanlar mı gidecek? İçimizden çıkan gitsin ki oraya, oranın ne olduğunu bize anlatsın. Bilmeyenlere, duymayanlara, hâlâ bu sistem insanlara hayat vaat ediyor diyenlere. Onların kafasını açsınlar.

Değerli arkadaşlarım;

25 Aralık'ta mücadelemiz bitmiyor, hızla devam ediyor, parti örgütlemesi devam edecektir. Açık partiyi kurduktan sonra hayatın her alanında işten atılmalara karşı, özelleştirmeye karşı, bir seneden beri farklarını alamayan işçilerin haklarını savunmak için, örgütlenip mücadele edeceğiz. Yani bizim mücadelemiz yalnız seçimden seçime değil; işçi sınıfının zorluklarını yenmek için, haklarını almak için, demokratik haklarını almak için ve gelecekte güzel bir dünya kurabilmek için mücadele edeceğiz. Hepinize saygılar sunuyorum. (Yoğun alkışlar)

Emek Partisi Bağımsız Milletvekili Adayı Mürvet Günel'in
aday tanıtımı, 1995, İstanbul

Çetelerin Yakasını Bırakmayacağız!

İşsizler, öğrenciler, aydınlar, kadınlarımız merhaba!

Gençlerimiz, coplanan gençlerimiz merhaba. Değerli arkadaşlarım, bugün İstanbul'da, Gebze'de, Ankara'da, Eskişehir'de, insanlar meydanları dolduruyor. Ve Türkiye'nin her tarafında meydanları doldurmak için insanlar mücadele ediyor. Nedir bunların sebebi, ne istiyor bu insanlar? Evet her ne kadar onlar gündemi değiştiriyorlarsa da, yani "ülkede laik-şeriat çatışması var" diyorlarsa da, gerçek gündem işsizlik gündemidir. Çalışanların açlık sorunudur. Kamu emekçilerinin sözleşme yapma hakkıdır. Memurların ek zam talebidir. Emeklilerin ücretinin yükseltilmesidir. Ama onlar bunların seslerine kulak tıkıyorlar.

Özellikle parlamento. İşçiler diyor ki, işsizlik sigortası bağlansın. İşçiler diyor ki, özgürce grev yapalım, yasalar değişsin diyor. Ama o parlamento onlara kulak tıkıyor. Kendi emekli maaşlarını, 4 dakikada 180 milyon yapıyorlar. O da yetmiyor milletvekilleri 400 milyon alıyor. Sözümona sizlerin milletvekilidir. Nasıl sizleri savunacak onlar, nasıl sizin hakkınızı savunacaktır? Eğer bir ülkede, temsilcileriniz sizinle aynı şartlarda yaşamıyorsa, sizi savunması mümkün değildir. Onun için onların da ortalama ücret alması gerekir. Yani işçi ücreti alması gerekir.

Değerli arkadaşlarım;

Hep televizyonda seyrediyorsunuz, başbakan yardımcısı, başbakan ve tüm yetkililer hep diyorlar ki; "Ülkemizin bir çakıl taşını vermeyiz." Ama onlar ne yapıyorlar biliyor musunuz? Özelleştirmelerle vatanı satıyorlar. Fabrikaları satıyorlar. O da yetmiyor orada çalışan insanları esir muamelesi göstererek satıyorlar, yani örgütsüz bırakıyorlar. Sözleşme hakkını gasp ediyorlar. Onun için de alanlardayız.

Değerli arkadaşlarım;

Gençlerimiz, üniversitelerde emekçi öğrenciler, emekçi çocukları, okuyamıyoruz diyorlar. Haraç vermek istemiyoruz diyorlar. Katkı payı kalksın diyorlar. Ama onlar iktidar tarafından coplanıyor. Hep onların gündemi değiştirilmeye çalışılıyor, sanki üniversitelerde sağcı solcu çatışması var gibi gösteriyorlar. Aslında

emekçi çocukları, yaşamın zorluğundan dolayı, katkı payı vermek istemiyor, parasız bilimsel eğitim istiyor. Onun için gençlerin mücadelesini yürekten destekliyoruz. (Alkışlar ve "Çeteler Meclis'te, öğrenciler hapiste" sloganları)

Değerli arkadaşlarım;

Tam 162 günden beri ışık söndürüyoruz. Gece sokaklarda eylem yapıyoruz. Ve diyoruz ki, "Susurluk'tan çıkan çeteler yargılansın", "Kontra gerilla dağıtılsın"... Ama onlar inatla diyorlar ki, "hayır suçlu yok". Yani onlar komisyon raporunda, "hayır çete yok" diyor. Ya bu insanlar yalan söylüyor! Evet çetelerin yakasını bırakmayacağız. Çünkü bu çeteler çok suç işlediler. İşsizim diyen

Bursa'da bulunan BPO fabrikası işçilerinin eylemi.

insanların üzerine copla saldırdılar, açlığa, yoksulluğa, baskıya karşı gelen insanları sindirmek için faili meçhul cinayetler işlediler. Onların yakasını asla bırakmayız. Onların mutlaka ceza alması için mücadelemiz devam edecektir. ("Çeteler halka hesap verecek", "Kahrolsun MİT, CIA, Kontrgerilla" sloganları)

Ülkemizde 15 milyon işsiz var. Ülkemizde çalışanlar aç, çalı-

şanlar fabrikada baskı görüyor. Ülkemizde kamu emekçileri aç, sokaktalar, meydandalar. Ülkemizde emekliler aç, her gün sokaktalar. Ve ülkemizde nüfusun ezici çoğunluğu açtır. Her seçimde özellikle burjuva partileri, hep yoksulluk üzerinden politika yaptılar. Ama seçildikten sonra hiçbir çözüm getirmediler. Artık yaşanan gerçeklik şunu gösterdi: Emekçilerin dostu ancak kendileridir. Bunun için işçiler, emekçiler Emeğin Partisi'ni kurdular. Ve bunun mücadelesini yapıyorlar. ("Yaşasın işçilerin birliği" sloganı)

Partimiz sol sağ partisi değildir. Solculuk sağcılık yapmıyor. Ama partimiz işçilerin emekçilerin partisidir. Partimize hiçbir işveren giremez. Ve partimiz hiçbir işverenin çıkarını savunamaz. Değerli arkadaşlarım mücadelemiz fabrikalarda yükseliyor. Mücadelemiz yoksul semtlerde yükseliyor. Kamu emekçileriyle birlikte yükseltiyoruz. Açlığa, yoksulluğa karşı, baskıya, zulme karşı mücadele ediyoruz. Eğer bunları yapmazsak, birilerine havale edersek, sorunlarımız çözülmez! Onun için bu soğukta alanlardayız. Ve hep alanlarda olacağız.

Değerli arkadaşlarım;

Her şeye rağmen buradayız. Bütün engellemelere rağmen politika yapıyoruz. Bir afiş yaptırdık, politikayı sermayeye bırakmayalım dedik. Ama afiş yasaklandı. Yani, ülkede hep zenginler mi politika yapacak? Asla bu mücadeleden vazgeçmeyeceğiz. Biliyoruz zorluklarımız var. Engellemeler var. Ama her şeye rağmen mücadeleye devam edeceğiz çünkü buna mecburuz. Yaşamımız buna mecbur etmiştir. Aksi takdirde çoluk çocuk aç kalacak, verem yuvası evlerde kalacağız. ("Emeğe siyaset yasaklanamaz" sloganı)

Yıllardan beri, "özelleştirme olmasın" dedik. Hep onlar bunu dayattılar, bunlar zarar ediyor dediler. Yani onlar zarar ettirildi. Özelleştirme yapmakla yalnız o işçiler işsiz kalmıyor, örgütsüz kalmıyor. Aynı zamanda özelleştirmenin faturası bizleredir. Yarından sonra göreceksiniz, faturalarınız kabarık gelecektir. Göreceksiniz ki elektrik faturasını ödeyemez duruma geleceğiz ve bütün onların tepkisi bize olacaktır. Onun için özelleştirmeye karşıyız ve

onun için özelleştirmeye karşı mücadele eden işçilerin yanındayız.

Değerli arkadaşlarım;

Özellikle son günlerde eğitimi özelleştirmeye çalışıyorlar. Yani parası olan okuyacak, parası olmayan üniversite kapılarından giremeyecektir. Eğer bir devlet insanların sağlığını düşünmüyorsa, neyi düşünecektir, bunu da özelleştirmeye çalışıyorlar. Yani parası olan hastaneye gidecek, parası olmayan ölecektir.

Değerli arkadaşlarım duyarlı olmak zorundayız, mecburuz duyarlı olmaya. Bakınız Diyarbakır'da, bir kamyon ekmeğe insanlar nasıl hücum ettiler. Hücum edenlerin suçu yok, esas suçlular onları ona muhtaç edenlerdir. Onun için ülkenin gündemi, şeriatlaik çatışması değildir, sağ-sol çatışması değildir. Ama emekçilerle işverenlerin çatışmasıdır. O anlamda da işsizliğe yoksulluğa karşı alanlarda olacağız. Baskıya zulme karşı alanlarda olacağız. Demokratik Türkiye için alanlarda olacağız.

Hepinize saygılar sunarım.

Demokratik Türkiye Mitingi, 1997, İstanbul

Her Zorluğa Göğüs Gererek Örgütlenmek Zorundayız

Merhaba değerli arkadaşlarım;

Bugün buraya geç geldik, Çerkezköy'de Emeğin Partisi ilçe teşkilatı kuruluş şenliği vardı. Onların da selamını getirdik. Bugün burada ilçenin açılışı vardır. Özellikle ilçe yöneticilerimi bu sahneye davet ediyorum.

Değerli arkadaşlarım;

Demin attığınız bir slogan, "Sermaye mezara emek iktidara"... Onları mezara gömdükten sonra nöbet beklemek gerekiyor. Çünkü sermaye sınıfı öyle canlı ki her fırsatta yine dirilir. Onun için onları mezarda da boş bırakmayacağız. Çünkü onlar bize çok çektirdi. İşte çalışırken çektirdi; "Sigortalı olalım" dedik, "hayır" dediler. "Sendikalı olalım" dedik, "hayır" dediler. Tarlada çalışırken çektirdiler. Özellikle doğuda insanlar kamyonlar üzerinde ırgatlar gibi geliyor tarlada çalışıyor. Ama tokluk adına çalışıyorlar. İş, geçimini sağlamıyor. Kadınlarımıza çektirdiler; tarlalarda, fabrikalarda, atölyelerde ve evlerde. Kürt emekçileri özgürlüğün meşalesini yüklenmeye çalışıyor, onlara çektiriyorlar. Yıllarca çektik, ama hepsi bizim adımıza politika yaptılar. Bakınız bir afiş yaptık, "Politikayı sermayeye bırakmayalım", Devlet dedi ki "yasak". Yani emekçilere politika yapmak yasak diyor. Kim yapacak? Sermaye sınıfı yapacak.

Değerli arkadaşlarım;

Çok acı çektiğimizi söyledim. İşçiler emekçiler, yüzyıllardan beri mücadele ediyorlar. Bir amaç için; yaşamımızdan ölümümüze kadar, rahat yaşayalım, yani açlık korkumuz olmasın, iş korkumuz olmasın, devlet baskı yapmasın diye. Bunun için meydanı doldu-

ran işçilere; iş, ekmek, özgürlük isteyen işçilerin kafasına coplar yağdı. Demin Başkan anlattı; Kürt illerinde insanları sürgün ettiler, göç ettirdiler hepsini buraya. Evinden, barkından oldular. Burada iş bulamaz hale geldiler. On kişilik ailede bir tane işçi çalışıyor, geçimini sağlamaya çalışıyor. Elbette ki devletten bunların tazminatını talep edeceğiz. Elbette köydeki o yıkılan evlerin yapımını talep edeceğiz. Onun için mücadelemiz bir bütündür, istemlerimiz bir bütündür.

İster Kürt ol, Alevi ol, Laz ol, Çerkez ol, hepimizin amacı insanca yaşamaktır. Ama karşımızdakiler bu açlığı, sefaleti unutturmak için hep gündemi kendileri belirliyor. Yani düne kadar Alevi-Sünni dediler. Kürt-Türk dediler. Şimdi bir tehlike daha var; "Aman başı sarıklılar var". Laiklerle onları çatıştırmaya çalışıyorlar. Peki emekçiler ne düşünüyor? Emekçiler "iş bulayım" diyor, "karnım doysun" diyor, "özgür olayım" diyor. Yani emekçilerin gündemi bu değildir. Bırakın insanlar başlarını örtsünler, bırakın laik olsunlar. Ama şunu diyebiliyor musunuz siz; "Ülkedeki her insan mutludur. Geleceğe güvenle bakıyor" diyebiliyor musunuz? Hayır. Ezilenlerle ezenlerin mücadelesini durdurmak için sürekli gündemi değiştirmeye çalışıyorlar. Ama bu oyunlar da bozulacaktır değerli arkadaşlarım. Bozmak zorundayız. Bakınız şurada PTT işçileri var (eliyle çelengin üzerinde yazan PTT işçileri yazısını işaret ediyor). Özellikle onların İstanbul Şubesi "PTT özelleştirilmesin" diye birçok eylemlilikler yapıyor. Ama sizler, yani evde oturan insanlar, "PTT'nin özelleştirilmesi benim sorunum değil" diyemezsiniz, çünkü onlar bir ağızdan dedi ki, "ey PTT kullanan insanlarımız, emekçiler, eğer bu özelleşirse, faturalarınız katlamalı gelecektir. Onun için bize sahip çıkın" dediler. O zaman PTT işçilerinin sorunu, emekçilerin sorunudur. Enerji işkollarının sorunu emekçilerin sorunudur. Köylünün sorunu emekçilerin sorunudur. Bunları hep beraber göğüslemek için hep beraber örgütlenmek lazım. Emeğin Partisi şunu demiyor: Emekçiler içerisinde solcuları bulalım, bir örgüt kuralım demiyor. Bizim derdimiz davamız ezilen kesimin partisi olmaktır. Ezilen kesim zaten kendi içinde bölünmez, parçalanmaz. Ama onları kapitalist sistem bölüyor parçalıyor. Sağcısın, solcusun diyor.

Hayır, ezilen kesim bir sınıftır. Onların ayrı partisi olması gerekir. Onun için hep onlar derler ki fabrikada örgütlenirken veya sokakta eylem yaparken; bunlar bölücüdür. Peki bu insanlar yani bizler, kendimiz isteyerek mi aç kalıyoruz? Kendimiz isteyerek mi işsiz kalıyoruz? Kendimiz istediğimiz için mi baskı görüyoruz? Bunları siz yapmışsınız. Eğer bölücülük aranıyorsa, esas bölücü sizsiniz, yani insanların sırtından milyonları alıyorsunuz. Zengin tabakaya doldurmuşsunuz, emekçilere diktatörlük uyguluyorsunuz. Artık bunlara karnımız tok! Bunları aşmanın yöntemi; nerede bir emekçi varsa ona ulaşmamız gerekir. Emekçiler ne istiyorsa onların talepleriyle yol açmak gerekir! (Alkışlar) Yoksa onların yaşamının üzerinden politika yapmak değil işimiz. Onlar, konut sorunu çözülsün istiyor, onlardan yana çıkacağız. Sağlık sorunundan yana çıkacağız, iş sorunundan yola çıkacağız. Yani emekçilerin çektiği bütün sıkıntılardan yola çıkacağız.

Peki bu ülkede emekçilerle beraber umudunu emekçilere bağlamış aydınlar ezilmiyor mu? Yazdığı için, çizdiği için hapislere atılmış insanlar. Onlar için de emekçilerin duyarsız olmaması gerekir. Genel af talep etmesi lazım, genel af için mücadele etmesi gerekir. Onun için emekçilerin artık olaylara yalnız kendi penceresinden değil, daha geniş ufuktan bakması gerekir. Hem ülkede neler olup bittiğini kavraması için hem kendi çıkarları için olan şeylere evet, karşısında olan şeye hayır demesi gerekir. Bu anlamda da bütün illerde, ilçelerde Emeğin Partisi çok güçlü örgütleniyor.

Gelecek günler elbet bizim ama karşımızdaki sınıf boş durmuyor. Afiş asanları içeri atıyor. Afişi biz bastırıyoruz, "gelin bizi alın" diyoruz, "hayır". Yeni başlayan insanları hemen korkutmak için, parti mücadelesinden caydırmak için onları içeri atıyorlar. Halbuki gerçekten suçsa ya izin vermezsin ya da izin alanları içeri atarsın. Ama bunları yapmıyor, buradaki amaç; emekçileri politikadan uzaklaştırmaktır. Tam aksini yapacağız, TÜSİAD'lara karşı, onların derneklerine karşı tam aksini yapacağız. Demin Başkan anlattı, durup dururken Milli Güvenlik Kurulu, "laiklik gidiyor" dedi. Ben düşünüyorum; ülkede ne zaman gerçekten işçi eylemleri çoğalsa

hemen bakıyoruz ki laikliğe bir şeyler oluyor. Ya karşısına irticayı getirirler ya Alevi-Sünni çatışmasını getirirler, ama bir şeyi gizlemek için. Peki o onu şöyle deseydi; ey işverenler, ey hükümet! İşten atmak yasaktır, insanları aç bırakmak yasaktır, insanların geleceğe güvenle bakması için gereken önlemleri alınız! İnsanlar özgürce konuşsun, insanlar özgürce örgütlensin deselerdi bu tepkiler olur muydu? Ama onlar demezler, demiyorlar... Her şeyi bilerek, her zorluğa göğüs gererek örgütlenmek zorundayız.

Değerli arkadaşlarım;

Önümüzde 1 Mayıs vardır. 1 Mayıs'a çok güçlü hazırlanmak gerekir. 1 Mayıs, sermaye sınıfının, yani burjuvazinin dediği gibi, 'Bahar Bayramı' değildir. 1 Mayıs başka ülkelerden insanların bayramı da değildir. 1 Mayıs bize bir miras bırakmıştır. Eğer bugün sekiz saat çalışıyorsa insanlar, 1 Mayıs'ta ölen insanların sayesindedir. Onun için bu 1 Mayıs'ta çektiğimiz sıkıntıları dile getirmek için alanlarda olmak gerekir. İşsizliğe yoksulluğa karşı alanlarda olmak gerekir. 1 Mayıs'tan İstanbul ili olarak, emekçiler olarak, memurlar olarak, çok güçlü çıkmak gerekir. Eğer güçlü çıkamazsak, onlar hep gündemi belirlerler. Açlık, sefalet, yoksulluk devam eder. Bunların temel yöntemi örgütlü davranmaktır. Örgüt derken seçkinci olmayacağız. Emekçi olsun yeter. Emekçilerin gücüne güvensin yeter. Ve işverene karşı olsun yeter. Bunların hepsinin partimize üye olması gerekir, üye kampanyalarımız devam ediyor. O anlamda da güçlendirelim partimizi.

Emeğin Partisi Avcılar İlçe Örgütü açılışı, 1998

İki Sene Sonra Stadyumlarda...

Sakıp Sabancı diyor ki, "Hükümet gece gündüz çalışsın, tahkimi, sosyal güvenliğin tasfiyesini çıkartsın." Rahmi Koç diyor ki, "Bir dalga yakaladık kaçırmayalım." Bu dalganın altında emekçiler can veriyor. Bugün demokrasi Koç'lar ve Sabancı'lar için var. Özelleştirme, tahkim iyi olacak diyorlar. Tirajı küçük ama ufku büyük Evrensel gazetesi diyor ki, "Bunlar emekçiler için iyi olmayacak." Diğer gazetelerle beynimizi yıkıyorlar. Bu yüzden işçi basınının yaşaması ve daha çok okunması gerekiyor...

İki ayrı kesim çıkarları için çatışıyor. Emekçiden yanayım diyen partilere sesleniyorum: AB'de olduğu gibi iki arada kalmayın. Sizin yeriniz emekçilerin yanıdır. Diğer yan sermaye politikasıdır...

İki sene önce küçük bir sinema salonunda kongre yaptık. İki sene sonra yerimiz Abdi İpekçi ya da stadyumlar olmalıdır...

İnsanlar mutlaka kendileri için politika yapmalıdır. Burjuva politikası işçiyi tarafsız bırakmaktan başka bir şey değildir...

Emek Platformu'na sesleniyorum. Protesto için eylem düzenlemeyin. Hak almak için eylem yapın. Bunu sizin yapmanız gerekir. Mitingler düzenleyin. Ya da işçilerin önünü kesmeyin. Eğer bunu siz yapmazsanız biz yapacağız. Emekçilerle birleşerek güçlü bir miting yapacağız.

EMEP İzmir İl Örgütü'nün 15 Aralık 2000'de düzenlenen İkinci Kongresi'nde yaptığı konuşmadan

Benim Mirasım Örgütümdür

Merhaba değerli arkadaşlar;

Sabahtan beri konuştunuz. Özellikle Başkanımız, açılış konuşmasında, dokuz yıllık bir parti olduğumuzu, artık sorunlarımıza dokuz yıl önceki bir parti gibi bakamayacağımızı söyledi. Dokuz yıl önce kurduğumuz partiye işçi ve emekçileri bas bas bağırarak çağırdık, burjuvaziye karşı alternatif bir parti olduğumuzu, onun insanlığa vahşetine karşı, insanlığın daha rahat yaşadığı bir dünya için mücadele ettiğimizi söyledik. Ve bu anlamda hem ülke içerisinde fabrikalarda, sendikalarda, memurlar alanında, çiftçiler arasında örgütlenmeye çalıştık, hem de uluslararası planda örgütlenmeye çalıştık. Uluslararası sendikal toplantılarda ve siyasi toplantılarda da yine bu sorunları konuşuyoruz; her ülkenin sorunları birleşmiş.

Buraya gelen delegelerimiz dokuz yıllık bir parti deneyiminden sonra, eğer dünya sorunlarına daha değişik bakmazsa biz biraz yavaş gidiyoruz demektir. Buraya gelmeden önce ben de Başkanımızın "Özgürlük Dünyası"ndaki yazısını okudum. Ona ilaveten dağıtılmış olan faaliyet raporunu okudum. Orada diyor ki, dünya ölçeğinde emperyalist ülkeler yağma peşinde, talan peşinde, insanlığa hayat hakkı tanımıyor. Bazen ülkelerde katliam yapıyor, bazen oradaki işbirlikçileriyle oraları zapt etmeye çalışıyor. Yani insanlığın düşmanı emperyalizmdir. Yine o ülkedeki işbirlikçiler, o ülkenin insanları için düşmandır. O ülkeye felaket getiriyor, komşu ülkenin halklarına bomba yağdıran emperyalist güçlerle işbirliği yapıyor. Bunlara denk düşen bir örgütlenmeyi başarmalıyız. Başkanımızın deyişiyle yeniden inşa; ben ona sık sık yeniden mevzilenme diyorum.

Şimdi 10 yıl geçti, yine bu konferansta, kusura bakmayın, son üç genci ayırıyorum, ondan önce işçi kardeşlerim de konuştu; hâlâ konferansımıza ve partimize kendi alanlarından haber getircesine konuşmalar yapıyorlar. Zaten haberi gazetemiz veriyor, haberi diğer sendikacılar veriyor, diğer gazeteler veriyor, sendika gazeteleri veriyor. Biz burada başka şeyi konuşacağız. Yani taraf olduğumuz politikayı orada nasıl hayata geçireceğiz, veyahut da hayata geçirmekte zorluğumuz nedir? İlçe konferanslarına katıldım, il konferanslarına katıldım. Sıkça şöyle şeyler söylendiğine tanık oldum; "Ya bu kadar çalışıyoruz ama beceremiyoruz." Bir kere şu konferansımız buna çözüm bulacak. Niye beceremiyoruz, zorluğumuz nedir? Politikayı kavrayışta bir eksikliği mi vardır? Burjuvazi kendi çıkarını bütün halkın çıkarı gibi gösterip bu kadar becerdiğine göre, biz haklı davamıza ilişkin niye beceriksiz kalıyoruz. Buna çözüm bulacağız.

Özellikle Şemdinli olayı bir şeyi daha açığa çıkarıyor ki, şimdi kontrgerilla dersin, JİTEM dersin, karanlık güç odakları dersin veya Süleyman Demirel'in dediği gibi ikinci devlet, karanlık devlet dersin. Artık cumhurbaşkanlığı yapmış bir insan da diyorsa, bunun üzerinden biz emekçiler olarak daha yüksek perdeden kıyameti koparmamız lazım. Kimdir bu karanlık güçler, derin dev-

let? Niye önlem almadın? Niye dağıtmadın diye? O burjuvazinin üzerine üzerine yürümemiz lazım.

(...) Akyıl işçileri, sendikaya karar aldıramadılar ama onlar dediler ki bizim karar mekanizmamız kendi işyerimizdir. Onlar örgütlediler ve çevrelerindekiler destekledi ya da desteklemedi ama Akyıl işçileri hedefe ulaştı. Demek ki nereden bakarsanız siz işyerlerine hükmedemediğiniz sürece, işyerlerini yönetecek mekanizmayı oluşturamadığınız sürece her şey savruktur, her şey gelip geçicidir. Mesela burada TÜMTİS konuşulmuyor, niye? İki sebebi var; ya ikna oldunuz konuşmuyorsunuz veyahut da korktuk. "TÜMTİS'e n'oldu?" dendi mi, acaba Şükrü'cü mü deniyor. Eee şimdi o da olmayacak. TÜMTİS'i konuşacağız ama TÜMTİS'i konuşurken TÜMTİS'teki parti örgütümüzü, parti disiplinini konuşacağız. Şimdi Hasan Toprak konuştu; "Genel merkez karar alıyor ama aşağıya onun politikası tam yansımıyor." Bu doğrudur ama başka bir doğru daha var: Genel merkez ile aşağının arası kopuk. Bu özellikle TÜMTİS olayında açığa çıktı. Şimdi, devrim yapacak bir parti, iddiası olan bir parti, bu kadar çileye, eziyete katlanmış partililer, böyle birkaç tane zibidinin, hizipçinin, fraksiyoncunun gelip, partimizi aylarca meşgul etmesine tarafsız gözüyle bakıyor. Acaba hangi taraf haklı? Kardeşim iki yılda bir konferansımız ya da Genel Kurulumuz karar veriyor, diyor ki şunlar, şunlar yönetsin. Yönetme yetkisi verdiğiniz organ diyor ki, "Şu şu insanlar TÜMTİS'i, bir işçi sendikasını zarara uğratıyor." Özellikle son dönemde bir de şöyle bir şey çıktı; "Çok mücadeleci sendika." Hani Erdoğan diyor ya; "Biz Türkiye için iyi şeyler yapacağız, kimse önümüzde durmasın." İyi yap, yaptığını görelim bakalım. TÜMTİS'teki o hizipçi de TÜMTİS'in yarısını kaybetmiş, Ambar işçileri istememiş onları. Sen "sendikaya zarar veriyorsun" diyorsun, o başka şey diyor; "orada aşiret ilişkileri var" diyor. Eee kardeşim her türlü işçi toplumunu, Alevisini, Sünnisini yöneten kapasite Marksistlerde olması lazım, sosyalistlerde olması lazım, EMEP'lilerde olması gerekir. Çözümü başka buluyor, işçiyi işçiye kırdırmak için. Gidiyor İzmir'e, orda işçiyi işten çıkartıyor, o işçi kardeşimiz de yıllarca hapiste yatmış, onu çıkarıyor kendi işba-

şı yapıyor. Yani, bu sendikanın sekreterliğini yapmış insan veya hizip dediğimiz şeyin başını çeken insan, orada şimdi rahat rahat çalışabiliyor. Ben kendi işçiliğimden utanıyorum. Bir işçiyi çıkarıp da onun yerine girmeyi bir sendikacı olarak nasıl hazmediyorsun? Ama onların düşüncesinde bu var.

Şimdi burada partimiz tereddüt geçirdi. "Acaba merkez ne yapmak istiyor, burada demokrasi yok mu?" Eee şimdi kardeşim organ kendi içinde tartıştı. Bu merkez parti grubuna diyor ki –sendikaya karışmıyoruz, biz parti grubumuza diyoruz– senin şu hareketlerin sendikaya zarar verdi, yani işçilerin örgütlenmesine zarar verdi, sen bu dönem burada görev alma diyoruz, kıyamet koptu. Eee kardeş oraya seni biz gönderdik, şimdi başka yerde görev vereceğiz, kıyamet koptu. Bir tanesi var, üyesi düşük, tüzük gereği para alamaz, kırk tane üyesi var, "niye benim profesyonelliğimi vermiyorlar, niye benim sigortamı vermiyorlar" diye TÜMTİS sendikasını mahkemeye veriyor. Düşünebiliyor musunuz bir EMEP'li, işçi sınıfının davası için yola çıkmış bir partinin üyesiyim diyen bir insan, işçi örgütünü mahkemeye veriyor. Başka yerde bir mali sekreter, TÜMTİS'in tüzüğüne göre profesyonel değil, profesyonel olması için tekrar yönetimin karar vermesi lazım, o da diyor ki "Bana niye para yok." Bu sendika paylaşım yeriyse biz şimdi oturup düşüneceğiz. Böyle EMEP'li olmaz, böyle işçi de olmaz. Şimdi burada tereddüt geçiren illerimiz, ilçelerimiz oldu. Niye böyle diye. Hatta istifa eden arkadaşlarımız da oldu. Ben şunu demek istemiyorum; anlamadı, edemedi, tepki gösterdi öyleyse atalım değil, kazanacağız. Belki bu olayın partimizin yeniden örgütlenmesine faydası olmuştur.

(...) Taraf belirlemede ürkek davrandık. Şimdi bu parti GYK'sını dinleyecek. Parti şemsiye gibidir. Aşağıdan yukarıya doğru örgütlenecek, yukarıdan aşağıya doğru örgütlenecek. Yukarıdan aşağıya doğru görecek, aşağıdan yukarıya doğru da disiplin sağlayacaktır. Eğer şimdi sen GYK üyelerinin ya da genel başkanının elini kolunu bağlarsan, "niye şöyle yürüdün, niye şöyle ettin?" dersen bu parti, parti olmaz. Bir kere disiplin sorununa da kafamız net çıkmamız lazım, bugünkü ya da yarınki tartışmalarda.

Yani böyle bir dönemden geçiyoruz, 4. Olağan Konferansımız da bunlara çözüm bulacak. Şunlar gerekçe değildir; olmuyor, etmiyor. Ya da "bu yıllardan beri mücadele etti de niye ayrıldı gitti", veyahut şimdi moda olmuş, "partide şu kadar emeğim var". Şimdi değerli arkadaşlar geçen GYK'da da konuştum, Partinin bana verdiği emek ne kadardır? Veya size verdiği emek nedir? Kendimden örnek vereyim, başkası alınmasın diye söyleyeyim: Dün ufkum sadece fabrikayken, giderek ufkum o sendikal camiayken ve giderek ufkum İstanbul iken ve yandaki fabrikayla da anlaşamazken, bugün ufkum Türkiye çapında, Dünya çapında açıktır. İşte uluslararası mücadele alanından yoldaşım Raul Marco, burada bizimle birlikte. Bu Kongremizde alacağımız kararların yalnızca ülkemiz için değil dünya işçileri, emekçileri açısından da önemine işaret ediyor. Bu ne demektir? İşçi artık işçi cephesinden dünyaya bakacak, artık işçi gözlüğünden Türkiye'ye bakacak, sorunlara çözüm üretecektir. Ben bu partide dayanışmayı öğrendim, kolektif yaşamayı öğrendim. Ben bu partide mirasımın örgütüm olduğunu öğrendim. Bir konferansta konuştum, bana sorsalar ki bazen anam soruyor, kendisi sağdır, "hele neyin var, İstanbul'a gittin de, hani mal varlığın yok da niye dilin hiç değişmemiş" yani "hâlâ niye Adıyaman'ca konuşuyon" diyor. Şimdi biz geriye dönüp baktığımızda bizim en büyük mirasımız kurduğumuz örgütlerdir, güvencemiz de odur, yani şu partidir. Bu benimle başlayıp benimle bitmez. Hiç kimse böyle iddia etmesin. Bazı solcular vardır; kendiyle başlamış, kendi özü bittiği için, buradaki (kalbini göstererek) cevheri söndüğü için, "sınıf hareketi öldü, bitti, daha olmaz." Olur, senle başlayıp senle bitmiyor ki. Bu memlekette işsizlik, yoksulluk varken, bu memlekette hâlâ kapitalistler iktidarken, bu memlekette sınıf mücadelesi devam eder.

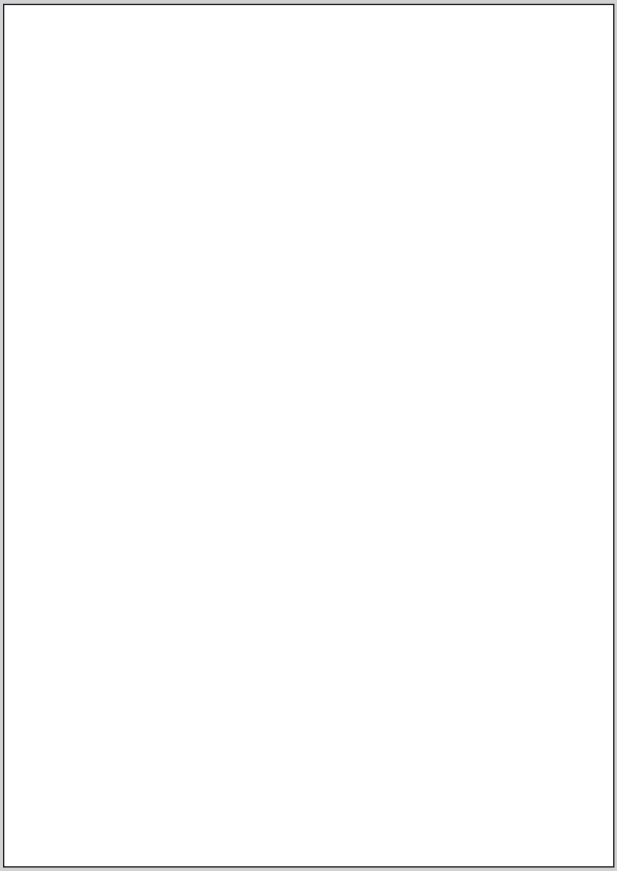
Değerli arkadaşlarım; bundan sonraki arkadaşlarımız gerçekten bizim çalışma düzeyimizin ne olduğuna, hakikaten zorluklarımızın ne olduğuna değinsin. Yani siz bulunduğunuz alanlarda örgüt çıkaracaksınız. Başkan ya da başkan adına konuşanlar der ki; "Kardeşim, bulunduğun alanda örgüt çıkar, gençleri örgütle, kadınları örgütle." Artık onun dışında gelenler, "gençleri örgüt-

le kadınları örgütle" demez. Onu örgütler, gösterir. Bu yüzden bulunduğumuz alanda birbirimizle dayanışma içinde olmak zorundayız, birbirimizi inançlarımız uğruna sevmek zorundayız. Kabahatlerle değil, kabahatleri bir tarafa bırakacağız, onlarla hareket ederken, yürürken eksiklikleri bir tarafa bırakıp sağlam zeminde yürümek için kazanacağız. Ve bu partiyi her yerde, güçlü savunacağız. Yani şimdi Şemdinli olayları olduysa bu kadar yazılar yazdık, açıklama yaptık, buna artık biz "acaba işçiler anlar mı" demeyeceğiz, işçi de anlayacak. İşçiler de tembel tembel bizim yürüyüşümüze bakmasın. "Siz yürüyün ben bakayım" demeyecek. Hayır kardeşim, bizim meselemiz değil, ortak meselemiz. Hatta onlar katılmadığı için hızlı yürüyemiyoruz diyeceğiz.

Kendimize güvendiğimiz için, her şey tartışılsın, ama Başkan'ın dediği gibi, yarın seçimlere gideceğiz, buradan sağlam, çelik gibi bir disiplinli parti fikriyle çıkmamız gerekir. Alanlara çıkarken, örgüt kurarken "acaba nasıl yapacağız" düşüncesi kalmadan çıkmamız gerekir. Kongreye de bu şekilde gitmemiz gerekir. Bu anlamda, eğer biz politikamızı, gazetemizden öğrendiğimiz günlük politikaları, işyerlerinde, semtlerde sıcağı sıcağına konuşacağız. Şu hadiseyi yorumlarken, "şöyle işçiye zararı var, işçiye zararı olmasın, gel bakayım kardeşim beraber bir şeyler yapalım" diyeceğiz. Biz şimdi açıktan diyoruz; Türkiye'de daha karanlık güç odakları, daha çok faili meçhul cinayetler olmasın diye, işçi katliamları olmasın diye bütün halkımıza çağrı yapıyoruz; gelin demokrasiyi yerleştirmek için, demokratik haklarımız için birleşelim. Bundan sonra böyle konuşmalar olursa, eğer zorluklarımız söylenirse, eminim ki yapacağımız çok şey vardır. (...)

Emek Partisi 4. Genel Konferansı, 2005, Ankara

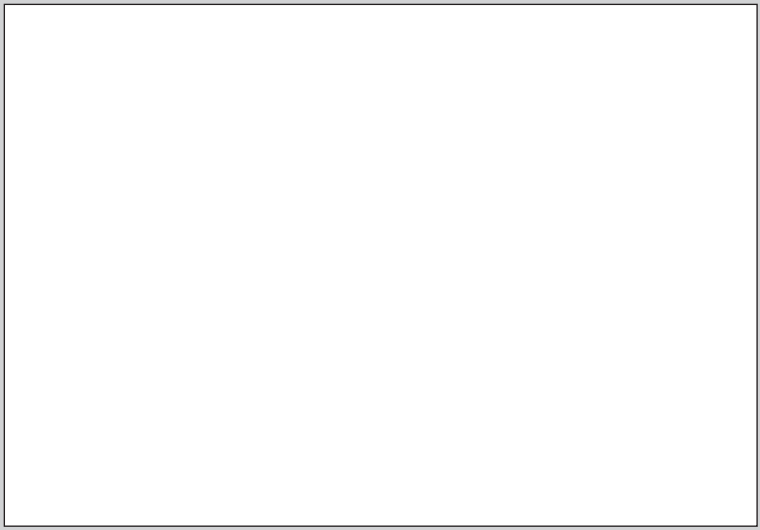
Söyleşiler

Avrupa Tekellerinin Değil Avrupa Emekçilerinin Birliği

Söyleşi: Uğur Oğuz

Avrupa Birliği, geçen yılın Aralık ayındaki Helsinki Zirvesi'nden

bu yana Türkiye'nin en çok tartışılan konularından birini oluşturuyor. EMEP'in bu konuda görüşleri nedir?

EMEP Genel Başkan Yardımcısı Memet Kılınçaslan: EMEP, karşısına çıkan her olayda olduğu gibi AB sorununu da işçi sınıfı ve emekçilerin çıkarlarını esas alarak, onların cephesinden değerlendiriyor. Sermaye sınıfı, tarihin her döneminde, işçiler aleyhine getirdiği her saldırı yasasını ve her yeni adımını 'reform' adı altında allayıp pullayıp çıkarmaya çalışmıştır. Şimdi AB sorununda da böyle bir çaba açıkça görülüyor. İşçi sınıfı ve emekçiler, AB'nin

kendilerine yeni hak ve özgürlükler sağlayacağına dair bir beklentiye sokuluyor. AB'yi, işçi ve emekçiler açısından olumlu bir birlik olarak göstermeye çalışıp; AB'nin iyiliğinden, refah getireceğinden bahsediyorlar. Bu da gösteriyor ki saldırganlıkta sınır tanımayan tekeller ve hükümeti, diğer Avrupa ülkelerinin tekellerinin hükümetleri ile beraber bir birlik içine girmeye çalışıyor. Hiç şüphe yok ki bu birlik kendi çıkarları içindir. Özellikle sömürülecek yeni bir pazar açmaya çalışan Avrupa emperyalizmi bu birliği sağlamaya çalışırken, Avrupa tekellerinin taşeronluğunu üstlenmeye hazırlananlar da en yüksek perdeden AB'yi savunuyor. Örneğin Sakıp Sabancı, AB'ye girilmesi gerektiğini en hararetle savunanların başında geliyor. Oysa AB'nin militan yandaşı aynı zat, sahibi olduğu ve Ümraniye'de bulunan SASA fabrikası işçilerini sendikal hak istediği için işten çıkartıyor. İşkolunun belirlenmesine itiraz ediyor ve bunu sırf işçiler sendikalı olmasın, toplusözleşme yapmasın diye yapıyor. İşte AB'ye üye ülkelerde de Sabancı'nın kendisi için yaptığı gibi işçilerin hakları gasp ediliyor. Fransa, Almanya ve diğer Avrupa ülkelerinin işçi mücadelelerinin ulaştığı boyut bunu ortaya koymaktadır. Bu, AB'nin, tekellerin ve onların saldırı hükümetlerinin birliği anlamında bir birlik olduğunun ispatıdır. Böylesi birlikler de işçi ve emekçiye yarar değil daha çok zarar getirecektir. Elbette, bu birliğin, ekonomik açıdan bakıldığında, uluslararası sermayenin pazar alanını genişletmesi için yürürlüğe sokulduğu görülüyor. Ama Türkiye'de Gümrük Birliği Anlaşması sonucunda gümrük duvarlarının kaldırılması ile birlikte AB, zaten bir ölçüde yaşama geçirilmişti. Peki bunun işçi sınıfı ve emekçiler açısından bir yararı görülmüş müdür? Yurtdışından gelen ürünlerden gümrük alınmayacak. Avrupalı tekeller daha rahat pazarlama olanağına kavuşacak. AB'ye girildiğinde tekeller arasında bir rekabet olacak. Türkiye'de işverenler pazarda hâkim hale gelebilmek için mallarının maliyetini düşürecektir. Bunun tek yöntemi ise işçi ücretlerini daha düşük tutmak ve bunun için işçilerin sendikal örgütlülüklerini dağıtmaktır. Eğer hükümetler bunları yapamazsa Avrupa ile rekabete girme rüyasını gerçekleştiremez.

Türkiye ile kıyaslanacak olursa, birçok Avrupa ülkesinde, işsizlik sigortası da içinde olmak üzere, sendikal haklar daha geniştir. Tabii, bu nispeten geniş haklar, oradaki sermaye hükümetlerinin lütfu ile elde edilmiş değildir. Oraların işçi ve emekçilerinin kan ve can pahasına, bedeller ödeyerek verdiği mücadelesinin sonucunda alınmış haklardır. Ancak bugün görülmektedir ki, Avrupa da son zamanlarda bu hakları kısıtlama yoluna gitmektedir. Bu çok doğal, çünkü tahkimi tezgâhlayanlar, özelleştirmeleri planlayıp uygulayanlar AB'nin de destekçisi ve uygulayıcılarıdır.

Ülkedeki düzene eleştirel yaklaşan bazı kesimlerin de, bugün Bergama köylülerinin mücadelesini desteklediği halde, diğer taraftan da AB'yi savunduğu görülüyor. Oysa AB, Eurogold gibi tekellerin hamiliğini üstlenmiş bir bloktur. Dünyayı zehirlemek isteyen Eurogold, Fransa ve Avusturya hükümetlerinin tam desteği ile hareket etmektedir ve ayrıca Fransa da Almanya ile birlikte AB'nin egemen güçlerinden biridir. Dolayısıyla AB'yi savunanların Bergama köylülerini desteklememesi gerekir; destekliyorsa da AB'ye karşı olması lazım. Geçen günlerde gündeme gelen, tahkime geriye dönük işlerlik kazandıran yasanın da Bergama köylülerinin haklarına saldırı anlamına geldiği görülmektedir. Yani Eurogold'a imkânlar sağlanmaktır. Yine AB'yi savunan sözde muhalif kesimler, bütün bunları görmezden geldikleri gibi sanki dünyada sadece ABD emperyalizmi varmış gibi Avrupa emperyalizmi sözünü de hiç ağızlarına almıyorlar. Bir taraftan emperyalist güçlerden birine karşı iken diğer taraftan diğer emperyalist gücün peşine takılmış oluyorlar. Ülkemizdeki tahkim, özelleştirme, taşeronlaştırma gibi saldırılar hep Avrupa emperyalizminin ve IMF'nin istekleri doğrultusundadır. Tekellerin çıkarlarını koruyacak bu IMF ve AB gibi birliklerin, üretim maliyetlerini düşürmek için daha çok sömürü, baskı ve örgütlenme önüne daha çok engeller çıkarmak için uğraş vereceği açıktır. Muhalif bir hareketin ya da bir partinin sermayenin bir kesimine yaslanarak, diğer kesimine karşı çıkması emekten yana olmak, devrimcilik değildir. Dayanışma, oradaki işçilerle, sendikalarla, işçi hareketi ile doğrudan birleşmek demektir. Yani Avrupa'da yeni solla bir-

leşme adı altında Avrupalı tekellere karşı çıkılmaması, doğru bir tutum değildir.

2. Kongre, EMEP'in AB sorununa ilişkin nasıl bir politik mücadele platformu oluşturmasını kararlaştırıyor ve EMEP, bu konuda bugüne kadar nasıl bir çaba içerisinde oldu?

Kılınçaslan: EMEP, işçileri ve emekçileri 2. Büyük Kongresi'nde, emperyalizme ve gericiliğe karşı birleşmeye çağırıyor. Emperyalizmin son yıllardaki baskısı bilindiği gibi giderek artıyor. IMF yetkilisi "Sakın %25'ten fazla vermeyin" diye tembihleyebiliyor. Hükümet de buna karşılık ancak, "Tamam efendim" diyebiliyor. Bu dayatmalar ile emekçiler ayda 80 milyona mahkûm edilmektedir. Zaten ilçe ve il kongrelerimizde bu saldırılar tartışılıp karara bağlandı. Büyük Kongremiz de bu kararların yaşama geçirilmesi için neler yapılacağını tartışacağımız bir ortam olacak.

Enternasyonal dayanışmayı güçlendirmek için, bugüne kadar özellikle Fransa ve Almanya'da ücret dayatmalarına, 35 saat mücadelesine ve hak gasplarına karşı verilen mücadeleyi EMEP olarak destekledik. Yani tekellerin birliğine karşı tüm işçi ve emekçilerin birlikte daha ileri adımlar atabilmesi için birlikte dayanışmanın ilk adımlarını attık. Çünkü işçi sınıfını ezen sermayedarlar dünya çapında birleşmiştir ve her ülkeye aynı dayatmalarla saldırılmaktadır. ABD'deki işbirlikçi sendikalar bile alttan gelen baskı ile IMF'ye karşı mücadele yürütüyorlar. Onların da şikâyetleri özelleştirme, taşeronlaştırma, tahkim yasaları... O zaman ortak düşmana karşı ortak mücadele etmek, her emekçi örgütünün görevidir.

AB sorunu, parti konferanslarımızın da önemli konularından biriydi. Bu konferanslarımıza katılan partisiz işçilerin de bu sorunu iyi anladığını gördük. Örneğin SASA işçileri bu konuda, 'Bizi işten atan, sendikal haklarımızı gasp eden, yasal haklarımızı dahi uygulatmayan bu işverenin savunduğu AB, bize hiçbir şey getirmez' diyorlardı. Bütün bunlarla birlikte emekçiler, artık iktidarın yolu üstten yapılan politikalarla değil, bizzat fabrikadaki örgütlenmelerle olacaktır diyorlardı. Bu bizim izleyeceğimiz yolu da

göstermektedir. Ayrıca belirtmek gerekir ki, patronların karakteri her ülkede aynıdır. Avrupa'dakiler ayrı Türkiye'dekiler ayrı denemez. Bunlar birbirine bağlantılıdır ve deneyimlerini birbirlerine aktarırlar. Yani ülkedeki açlık ve zulmün sorumlusu yerli işbirlikçileri gibi Avrupa'dakiler de aynı taktiklere başvurur. Bunların oluşturduğu bir birlik ise işçi ve emekçi yararına değildir. Dolayısıyla işçi ve emekçiler kendi birliklerini oluşturmak zorundadır.

AB ülkelerinin Türkiye'yi bazen çok sert eleştirdikleri görülüyor. Ama yine de AB'ye aday üye yaptılar. Bunu nasıl açıklıyorsunuz?

AB'ye Türkiye'nin aday üyeliği kendi çabaları ile olmuştur deniyor ama Avrupalı tekellerin hükümetleri kendi çıkarlarına olduğu için aldılar. Aday üyeliğe kabul edilmek hâkim oldukları pazar sahasını genişletmek için yaptıkları bir manevradır. ABD de Türkiye'nin AB'ye girmesini desteklemektedir. Çünkü Türkiye, AB içinde ABD'nin savunucusu olacağı gibi, aynı zamanda da birçok sorununu AB üstünden çözerek, ABD için daha kolay bir Ortadoğu karakolu olacak.

Bunun karşısında EMEP, bir yandan emperyalizmin ülke içindeki uzantılarına karşı mücadele verirken, bir taraftan da emperyalizme karşı da tüm ülkelerin işçi ve emekçileri ile beraber mücadele vermek zorundadır. Önümüzdeki günler daha mücadeleci ve hareketli günler olacağa benziyor. Mücadele edecek kesim açık. Saldırılar açık. Bu açık düşmana karşı da uluslararası bir birliğin sağlanması gerektiği de açık. Örneğin biz, sermaye saldırılarına karşı birlikte hareket edebilmenin yollarını tartışmak üzere organize edilen Uluslararası Sendikal Konferansı destekledik. Yurtdışındaki sendikal konferanslara sendikacı arkadaşlarımızın katılmasını teşvik ettik.

EMEP'in ve emekçilerin AB'ye karşı mücadelesi, emekçilerle daha çok bütünleşebildiği oranda başarıya kavuşur. Zaten Birinci Kongre'den bu yana gelişimimiz, partinin etki alanının genişlemesi hep bu gerçeği gördüğü içindir. Yani EMEP, kendisi de emekçilerden kurulu olduğu için emekçilerle birlikte politikalarını belirler, güç kazandırmaya çalışır. Sermayenin TV'si var,

basını var. Nasıl Özal zamanında allanıp pullanıp 'özelleştirme işsizliğin tek çözümüdür' dendiyse, şimdi de AB böyle gösterilmeye çalışılıyor. Yani işçi ve emekçinin talepleri de sömürülüyor. Çalışmak için iş sahibi olmayı, çalışma şartlarının iyileştirilmesini, özgürce politika yapabilmeyi, sendikal örgütlenmenin önündeki engellerin kaldırılmasını isteyen işçilere AB, çözüm olarak gösteriliyor. Oysa her zamanki gibi sermaye, sadece kendi çıkarına olan şeyi tüm halkın çıkarına imiş gibi sunuyor. Cavit Çağlar'lar, Sakıp Sabancı'lar ve diğer patronlar kendi işçilerine nasıl baskı yapıyorsa, sömürüyorsa, aç bırakıyorsa Avrupa'da da durum bugün giderek aynılaşıyor. O anlamda da işçi ve emekçiler, özlem ve taleplerini AB'ye üyelikle değil, kendi mücadelesinin sonucunda kazanılacağını bilmek zorunda. Bununla ilgili olarak, afişler, bildiriler, mitingler, paneller ve toplantılar yaparak geniş bir aydınlatma çalışması yürütüyoruz. Kabaca AB'ye karşıyız demek için değil ama, AB'nin gerçek yüzünü anlatmaya çalışıyoruz. Zaten birçok ilde örgütlerimiz kongre çalışmalarını da miting ve kitlesel eylemlerle birleştirerek ele alıyor. Miting çalışmalarının örgütlenmesi üzerinden Kongre'ye de hazırlanılıyor. Ankara, Adana, İzmir, İstanbul, Bursa, Çorum gibi birçok ilde sendikalarla birlikte miting ve eylemler yapıldı, yapılıyor ve emekçiler emperyalizme ve gericiliğe karşı mücadeleye çağrılıyor.

Evrensel gazetesinde 3 Mart 2000 tarihinde yayınlanan

"İkinci Kongre Sürecinde Emeğin Partisi"

başlıklı yazı dizisinden alınmıştır

1 Mayıs'ta Fabrikalardan Alanlara

Söyleşi: Muzaffer Özkurt

EMEP İstanbul İl Başkanı Memet Kılınçaslan, sermayenin, özellikle son saldırılarla beraber 1 Mayıs'ta sembolleşen kazanılmış hakları, yani 8 saat işgünü ve sendika hakkını gasp ederek, 1889 öncesi çalışma koşullarını dayattığına dikkat çekti. Bu nedenle bu 1 Mayıs ve 1 Mayısların sermaye sınıfının dediği gibi bahar bayramı ve eğlence günü değil, hak almak için mücadelenin yükseltildiği bir gün olduğunu kaydeden Kılınçaslan, "1 Mayıs sermayenin merkezîleştiği dünyada, tüm ülke işçilerinin sermaye merkezli saldırılara karşı güçlerini birleştirdiği bir gündür" diye konuştu.

1 Mayıs'a ilişkin olarak fabrikaları merkez alan yoğun bir faaliyet yürüten Emeğin Partisi'nin İstanbul İl Başkanı Memet Kılınçaslan ile görüştük.

1 Mayıs Türkiye'de nasıl bir ortamda kutlanacak?

İstanbul'da Hak-İş'in, DİSK'in, Türk-İş'in, KESK'in, meslek odalarının ve öğrenci örgütleri olan ÖTK'lar ve liseli öğrenci birliklerinin, yani halktan tüm kesimlerin kendi taleplerini duyuracağı bir, 1 Mayıs kutlamasına hazırlanılıyor. Kutlanacak olan 1 Mayıs'ın diğerlerinden farklılığı, Cumhuriyet tarihindeki hükümetlerden hiçbirisinin bu hükümet kadar işçi haklarını gasp etmediği bir döneme denk düşüyor olmasıdır. Özelleştirmeler, eğitimin paralı hale getirilmesi, sağlığın paralı hale getirilmesi, mezarda emeklilik, esnek çalışma, iş güvencesinin ortadan kaldırılması, sendikalıların işten atılması, OHAL'le beraber doğu bölgesindeki işçi hareketinin, sendikal hareketin baltalanması, kamu emekçilerinin sendikal hakkının verilmemesi ve sürgünlerin artırılması, esnafın siftahsız dükkânı kapatması, vergi yükü altında ezilmesi, ülkemizin nükleer çöplüğe dönüştü-

rülmesi çabaları, deprem bölgesi olan İstanbul'da özellikle Avcılar'da insanların kendi kaderine terk edilmesi, olası bir depreme karşı hiçbir hazırlığın yapılmayışı... gibi sorunlar yaşanıyor.

İstanbul'da ve Türkiye'de, başta özelleştirme olmak üzere, bu sorunlara karşı çözüm için, işçiler lokal düzeyde de olsa her gün eylem yapıyor. Özellikle Gemlik, İzmit, İstanbul mitingleriyle her türlü engellemelere rağmen işçiler tepkilerini gösteriyorlar. Bu 1 Mayıs tepkili olan bütün kurum ve kuruluşların ortak mücadele günüdür. Sermaye, özellikle son saldırılarla beraber 1 Mayıslarda kazandığımız hakları, yani 8 saat işgünü ve sendika hakkını gasp ederek bize 1889 1 Mayısı öncesi çalışma koşullarını dayatıyor. Bunun için bu 1 Mayıs ve 1 Mayıslar sermaye sınıfının dediği gibi bahar bayramı ve eğlence günü değil, hak almak için mücadelenin yükseltildiği bir gündür. 1 Mayıs sermayenin merkezîleştiği dünyada tüm ülke işçilerinin sermaye merkezli saldırılara karşı güçlerini birleştirdiği bir gündür.

EMEP 1 Mayıs'a nasıl hazırlanıyor?

EMEP işçi ve emekçilerin partisidir. Bunun için işçilerin talepleri EMEP'in de talepleridir. Saldırıların yoğunlaştığı bugünlerde EMEP de yoğun bir faaliyet içinde. İl merkezli olarak üzerinde "Özelleştirmeciler değil, emekçiler kazanacak. Haydi 1 Mayıs'a" yazan 20 bini aşkın afiş ve bu talepleri içeren 50 bin bildiri dağıtıldı. İle bağlı ilçeler de, kendi ilçe sınırları içindeki işyerlerinin sorunlarını dile getiren bildiriler dağıttılar. Bunlardan da önemli olarak işyeri işyeri, semt semt, üniversite ve liselerde, mesleki örgütlerde toplantılar yaparak hem 1 Mayıs'ın önemi hatırlatıldı, hem de güçlü katılım için çaba sarf edildi. Özellikle işyeri toplantılarında, işçilerin daha önceki 1 Mayıslardan farklı olarak daha canla başla katılacakları gözlendi. "Bize bizden başka kimse dost olmaz" diyerek kendi güçlerini toparlamak için bizzat faaliyeti kendileri örgütlüyorlar.

Sosyal güvenlik yasasına ilişkin konfederasyonların çağrısı ile Ankara'yı dolduran 500 bin işçiye rağmen bu hükümet depremi de fırsat bilerek sosyal güvenlik yasası, tahkim gibi işçiler ve emekçiler için hayati önem taşıyan yasa değişikliklerini çıkarttı.

Konfederasyonların sessizliği ve uzlaşmacı tavırları nedeniyle işçiler 'iş başa düştü' diyerek faaliyete sarılıyor. Bizzat EMEP'li işçilerin bu mücadeleyi vermeleri işçilerin, partinin kendi dışlarında bir kurum değil kendi iş arkadaşları olan işçilerden oluştuğunu görmelerini sağlıyor ve bu nedenle birlikte çalışmaktan mutluluk duyuyorlar.

EMEP 1 Mayıs'a nasıl katılacak?

EMEP'in diğer kutlamalarda olduğu gibi bu 1 Mayıs'ta da, 'Parti korteji fazla gözüksün, diğer partilere üstünlük sağlasın' gibi dar rekabetçi bir yaklaşımı yoktur. Tam tersi 1 Mayıs'ı işyerinde, işyeri önünde ve miting alanında kutlayan, hatta bireysel olarak 1 Mayıs'ı içinde yaşayan kişilerin bile bütünlüğünü sağlayan, sermayenin saldırılarına karşı ortak mücadele örgütleyen bir yaklaşım içerisindedir.

Bu nedenle EMEP'li işçiler kendi sendikalarına sahip çıkarak, o sendikanın bütün üyelerini 1 Mayıs alanına taşımak için mücadele ediyor ve çaba sarf ediyor. Kamu emekçileri ve meslek odaları açısından da durum aynı. EMEP'li üniversite ve lise öğrencileri de okuduğu okullarda hem okullarının bilim yuvası olması için, hem de okulların özelleştirilmesine karşı çıkmak için üniversite öğrencilerini ÖTK pankartı altında, liselerde ise öğrenci birlikleri altında toplamaya çalışacaklar. EMEP, ancak mesleki örgütlülüğü olmayan üyelerine EMEP pankartı altında 1 Mayıs'a katılma çağrısı yapıyor. Bizim için EMEP pankartı altında kaç kişinin yürüdüğü değil, toplam olarak 1 Mayıs'ı kaç kişinin kutladığı önemlidir.

Konfederasyonun başkanları 1 Mayıs için bu yıl da salon-alan tartışmasını gündeme getirdiler. Şimdi ise alanda kutlama kararı alındı. Nasıl değerlendiriyorsunuz?

İşçiler sendikal bürokrasiye rağmen eylemleri kendileri örgütleyip katılmayı öğrendiler. İşçi aleyhine yasalar bir bir çıkarken sesini çıkartmayan sendikal bürokrasi bu 1 Mayıs'ta güçlü bir miting örgütlenmesini hesap etmedi. Belli bir yönetici kadrosu ile salonda kutlamayı düşünüyorlardı. Ama son aylarda yapılan eylemler Gem-

lik, İzmit, İstanbul, Adana mitingleri bir taraftan bunları korkuturken, diğer taraftan da işçi ve emekçiler ile sınıftan yana namuslu dürüst sendikacılara cesaret verdi. Bunlar salonda kutlama kararı alsalar dahi deneyim ve cesaret sahibi olan işçi önderleri bütün engellemelere rağmen 1 Mayıs'ı alanlarda kutlayacaklar ve bu kararlılığa sahipler. Bunu bilen sendika bürokratları da 1 Mayıs'ı sahiplenmek zorunda kaldılar.

Evrensel gazetesi, 28 Nisan 2000

Filistin'le Dayanışma İçin

Emeğin Partisi (EMEP) İstanbul İl Örgütü, Filistin halkıyla dayanışma amacıyla bir etkinlik düzenliyor. 23 Nisan Salı akşamı, saat 18:00'da, 4. Levent'teki Halay Salonları'nda yapılacak etkinliğe; Cahit Berkay, Burhan Berken, Yaşar Kurt, Adile Yadırgı ve Yelda gibi sanatçılar katılacak.

EMEP Genel Başkanı Levent Tüzel, EMEP İstanbul İl Başkanı Memet Kılınçaslan, Haber-İş İstanbul 1 No'lu Şube Başkanı Levent Dokuyucu, Filistin halkının özgürlük mücadelesine tanıklık eden 68 kuşağı önderlerinden ve EMEP GYK üyesi Mustafa Yalçıner konuşmacı olarak yer alacaklar. Geceye gazeteci-yazar Hüsnü Mahalli ile Filistin Büyükelçiliği Müsteşarı İbrahim Tamim de konuk olarak katılacak.

Katliam lanetliyor

Gece ile ilgili olarak görüştüğümüz EMEP İstanbul İl Başkanı

Memet Kılınçaslan böyle bir gece düzenlemedeki başlıca amaçlarının Filistin halkıyla dayanışmak olduğunu söyledi. İsrail'in Filistin halkına yönelik katliamının bütün dünyadan yükselen tepkilere rağmen devam ettiğini belirten Kılınçaslan, dünyanın dört bir yanında yaşayan halkların bu soykırımı lanetlediğini, ancak tüm tepkilere rağmen Kasap Şaron yönetimindeki İsrailli saldırganların çocuk-yaşlı demeden katliamı sürdürdüklerini vurguladı.

Filistin Devlet Başkanı Yaser Arafat'ın çalışma ofisine hapsedildiğini, Filistin'deki camilerin yıkılıp, kiliselerin kuşatıldığını, hatta mezarlıklara bile kepçeyle, dozerle saldırıldığını söyleyen Kılınçaslan, tüm uluslararası hukuk kurallarının çiğnendiği bu vahşet ortamının, Hitler'i dahi aratmayan cani ruhlu bir adamın kişisel cinnetiyle açıklanamayacağını belirterek, katliamın arkasında ABD emperyalizminin olduğuna dikkat çekti.

Böyle tarafsızlık olmaz

Kılınçaslan, Türk hükümetini de eleştirerek, tarafsızlık adı altında, ABD'nin emperyalist çıkarlarına destek olduğunu belirtti. Hükümetin, tank modernizasyonu ihalesinin İsrail'e verildiğini, üstelik bu anlaşmayı tankların Arafat'ın karargâhına girdiği saatlerde imzaladığını vurgulayan Kılınçaslan, İsrail'e verilen tank ihalesinin aynı zamanda Filistinlilere sıkılan kurşunlara bir destek olduğunu belirtti.

Kılınçaslan, Başbakan Ecevit'in, kazara ağzından çıkan bir soykırım kelimesi yüzünden, günaşırı özür dilemek zorunda kaldığını belirtirken, ancak İsrail vahşetine verilen bu desteğin karşısında dünyanın tüm halklarının, bütün ülkelerin emekçilerinin Filistin halkının yanında yer aldığını, ABD'nin dünyayı kana bulamasına izin vermemek için elinden geleni yaptığını ifade etti.

Türkiye'de de aynı

İsrail'in Filistin'e girdiği andan itibaren Türkiye'deki emekçilerin Filistin halkıyla dayanışma içerisinde olduğunu belirten Kılınçaslan, basın açıklamaları, imza kampanyaları ve "Filistin İçin Bir Milyon Lira" gibi kampanyalar düzenlediklerini, tüm parti örgütleriyle, işyeri ve semt birimleriyle Filistin'e özgürlük için çaba

EMEP'in düzenlediği Filistin'le Dayanışma Gecesi'nde
Levent Tüzel ve Şükran Kurdakul'la.

harcadıklarını, afişler, basın açıklamaları, bildirilerle emperyalist vahşet anlatılarak, halkımızın konu hakkında bilgilendirilmeye çalışıldığını anlattı.

"23 Nisan'da gerçekleştireceğimiz Dayanışma Gecesi de bu çabalarımızın bir parçası. Filistin'deki vahşet, emperyalizmin ne olduğunu bütün dünyaya anlatıyor, başka söze gerek yok. Bugün Filistin halkına destek verilmezse, emperyalizmin planları Ortadoğu'da boşa çıkarılmazsa yarın dünyanın başka yerlerinin ne hal alacağı şimdiden gözükmekte. Emperyalizmin planlarının dünyayı kana bulamasına emekçiler izin vermeyecek" diye konuşan Kılınçaslan, Şaron'un işlediği insanlık suçlarından dolayı yargılanmasını istedi.

EMEP'in, Türkiye emekçilerinin baskı ve sömürüden kurtulması için mücadele ettiğini, ancak bu durumun uluslararası dayanışma görevlerini geri plana atmalarını gerektirmediğini belirten Kılınçaslan, dünyanın neresinde bir sömürü ve hak ihlali olursa olsun bunun kaynağının emperyalizm olduğunu, emperyalizmin

her türden askerî zorbalığına ve IMF, Dünya Bankası gibi sömürü araçlarına karşı mücadelelerini sürdüreceklerini vurgulayarak; "Biz de emperyalizmin bu saldırı merkezine karşı, emperyalizme karşı olanlarla bir aradayız, omuz omuzayız" dedi.

Evrensel gazetesi, 21 Nisan 2002

‘Rantiyenin Değil Halkın Adayıyım’

Soner Eskidir / Uğraş Vatandaş

28 Mart’ta yapılacak yerel seçimlere kısa bir süre kala 6 siyasi partinin bir araya gelerek oluşturduğu “Demokratik Güçbirliği” de birçok yerde adaylarını açıklamaya başladı. Demokratik Güçbirliği’nin Tuzla adayı olan EMEP Genel Başkan Yardımcısı ve İstanbul İl Başkanı Memet Kılınçaslan ile seçimler üzerine görüştük.

Neden Tuzla’dan aday oldunuz?

Tuzla, çalışma koşullarının çok kötü olduğu, sendikanın ve sigortanın olmadığı, asgari ücretin bile altında maaşın verildiği bir bölge. EMEP de işçi ve emekçilerin partisi olduğu için Tuzla’yı seçtik. Buradaki üyelerimiz ve yöneticilerimiz, buradaki fabrikaların işçileri, daha önce Kazlıçeşme’de çalışan bugün ise Tuzla Deri Sanayi’de yoğunlaşan deri işçileri, yine tersane işçileri var. Biz yıllardır bu işçilerin mücadelesinin içindeyiz. E-5’in üstünde oturan işçi ve emekçileri tanıyor oluşum, Tuzla’dan aday olmama neden oldu. Tuzla’nın işçi ve emekçileriyle uzun süredir tanışıyoruz. Buradaki nüfus, doğu ve Karadeniz’den göçmüştür. Sistem partileri bölgecilik, ırkçılıkla insanları bölerek iktidar oldular. Partimiz işçi ve emekçileri, sınıf bilinciyle, sınıf kardeşliği temelinde birleştirecektir. İşçi ve emekçileri mücadele içinde birleştirmeye çalışıyoruz, seçimlerde de birleştireceğiz.

Son dönemlerde belediyeler göz boyamak için her yeri delik deşik ettiler. Ama halkımız bunlara kanmayacak, kendi çıkarına oy verecek. Ben de rantiyenin, karanlık güçlerin değil, halkın adayıyım.

Nasıl bir belediyecilik anlayışını savunuyorsunuz?

Tuzla’nın yoksul semtlerine belediye hizmeti götürülmediğini

biliyoruz. Yol, su, elektrik, kültürel ve sportif hizmetler yok. Halkın oyuyla seçilen insanlar, küçük bir azınlığa hizmet yapıyorlar. Şu an AKP'nin yaptığı gibi. Son dönemlerde yine "Hizmete talibiz" yazılı afişler çoğaldı sokaklarda. Onların hizmet dediği, ABD'ye, IMF'ye ve rantiyeye hizmettir. Belediyeler bir avuç insana değil, halka hizmetin götürüleceği yerler olacak bizim dönemimizde. Temel sloganımız olan "Tuzla'yı emekçiler yönetsin"in gereğini yerine getireceğiz. Belediyeciliğimiz, halkın yoksulluğunu çözecektir. Oy ve vergi alıp, insanları IMF programlarına teslim ediyorlar. Biz, buna karşı mücadele edeceğiz.

Elbette yollar yapılacaktır. Ulaşım politikası gereği, raylı sistem döşenecektir. Depreme dayanıklı binalar yapılacaktır. Bunların dışında parasız eğitimi, sağlığı, kültürel, sportif faaliyetleri de sağlamak gerekecektir. Ama halkın esas köklü sorunlarına çözüm bulmak için, ülkenin zenginliklerinin bir avuç rantiyecinin değil, halkın yararına kullanılması gerekmektedir. Bunun için IMF'ye, ABD'nin yayılmacı yağmacı politikasına karşı, bağımsızlığı ve halk için demokrasiyi savunmak gerekir. Yerel yönetimler, demokrasinin ve halkın örgütlenmesi için önemli yerlerdir. O zaman esas görevimiz, halkı, kendini ezen, sömüren kesimlere karşı birleştirmektir.

Peki, somut anlamda ilk yapacaklarınız nelerdir?

Yerleşim yerlerindeki E-5 altı ve üstü farkını kaldıracağız. Eşitsizliği kaldırmak için öncelik, E-5 üstünün olacak. İmar ve altyapı problemleri çözülmesi gereken temel sorunumuz olacak. Halkı, dilenci yerine koyan tarzdaki "yardım" anlayışına karşı, yoksulların sosyal yardım almalarını sağlamayı esas alıyoruz. Bütçe bu şekilde kullanılacak. Vergi halka hizmet götürmek için alınacak. Çok kazanandan çok, az kazanandan az, kazanmayandan vergi alınmayacak. Taşeronlaşmanın önüne geçilecek ve özelleştirilen yerler tekrar belediyenin olacak. Tersane işçilerinin yıllardır talebidir; tam teşekküllü bir SSK Hastanesi. Ama bu tek başına tersane işçisinin talebi olmaktan çıkacak bizim dönemimizde.

Her belediye başkanı benzer söylemlerle işbaşına geldi...

Her belediye bir çalışma yapıyor. Asıl önemli olan, bu çalışmaların kimin yararına yapıldığıdır. Tuzla Belediye Başkanı İdris Güllüce, 13 yıl başkanlık yapmışsa, mutlaka bir hizmet yapmıştır. Ama kimin yararına yapmıştır? Tersane patronları için yapmıştır. Burada, her ay bir işçi iş kazasından ölüyor, bunlar umurunda değil. Her tersane önünde bir ambulans olması gerektiğini bilmiyor mu Güllüce? Tabii ki biliyor. Ancak böyle bir şeyi düşünmüyor bile. Onlar kamuoyuna, tersanecilikten kazanılan paranın propagandasını yapıyorlar. Patronların altın yıllarını yaşadıklarını söylüyorlar. İşte bir avuç rantiyeye ve sermayeye hizmet dediğimiz şey budur. Hiçbir yasal zorunluluğunu yerine getirmeyen, taşeron işçi çalıştıran, işçi sağlığı, iş güvenliği yasalarını uygulamayan tersane patronlarının çıkarlarını savunmak için bütün imkânlar sunulmuş. Biz ise denetimli işyerlerinden bahsediyoruz. Anlayışımızda, burada tedbirlerin alınması için tersane işçileriyle birlikte ne gerekiyorsa yapmak vardır.

Halk meclislerinin, şu an var olan Belediye Meclisleri'nden farkı nedir?

Biz yerel seçimlerde örgütlülüğü kışkırtacağız. Yani egemen anlayışın tersine hareket edeceğiz. Halkın örgütlülüğünün temsilcileriyle, bu meclisleri oluşturacağız. Aslında var olan belediye meclislerini halkın meclisi yapacağız. Şu an bu meclisler nasıl işliyor? Kime ne veririm, buradan ne kazanırım, rantiyeye ne kazandırırım? Biz, orayı halkın sorunlarının konuşulduğu ve çözüm bulunduğu yerler haline getireceğiz. Böylece yönetime katılma ve denetleme mekanizması işlemiş olacak. Ayrıca kadın ve gençlik meclisleri de oluşturulacak. Senede en az iki defa, geniş halk forumlarımız olacak.

Adaylığınızı açıkladınız mı?

Güçbirliği dışında bütün partiler adaylarını açıkladı. Biz demokrasinin gereği olarak Güçbirliği görüşmelerinin sonuna kadar adaylığımızı açıklamadık. Güçbirliği'nden karar çıktı o zaman açıkladık. Buradaki olgunluğumuz demokrasiye olan inan-

cımızdır. Bunu duyurmak için 20 Şubat'ta büyük bir halk şöleni yapacağız. Başkan adayı olarak, meclis üyelerimizle birlikte bu şölenle halkın karşısına çıkacağız.

Bu program doğrultusunda nasıl bir çalışma yürütüyorsunuz?

Tuzla emekçilerine ve halkına seçim platformumuzu anlatıyoruz. Tuzla'da onlarca dernek yöneticisiyle, semtlerde öne çıkmış insanlarla, tersane ve deri işçileriyle nasıl bir belediyecilik anlayışı olması gerektiğini tartıştık, tartışıyoruz. 10 bin tane seçim bildirgesi bastık, tartışarak dağıttık. Çeşitli kahvelerde ve işyerleri önlerinde bu çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Temel sloganımız doğrultusunda pankartlar hazırladık. Tersane ve deri işçileri, ev kadınları ve hiçbir partiye üye olmayan insanlar meclis üyeliği için başvuru yaptılar, seçim çalışmaları yürütüyorlar. Tuzla halkının ve emekçilerin adaylığım için sürdürdüğü imza kampanyası var. Güçbirliği bileşenleriyle beraber Tuzla'da kapısını çalmadığımız, platformumuzu anlatmadığımız bir tek emekçi bırakmayacağız.

Tuzla halkına çağrımız şudur; Şimdiye kadar bizi böldüler, parçaladılar, vaatler verdiler ama iktidar olduklarında bizleri unutup IMF'nin ve patronların çıkarları için çalıştılar. Gelin bölünmüşlüğe son verip kendimiz ve çocuklarımızın geleceği için güçlerimizi birleştirip Tuzla'da ve ülkede iktidar olalım.

Güçbirliği'nin Tuzla'daki anlamı nedir?

Yerel seçimlerde DEHAP, EMEP, ÖDP, Özgür Parti, SDP ve SHP Demokratik Güçbirliği adı altında bir birliktelik oluşturdu. AKP'nin talan politikasına, her şeyi ABD'nin eline bırakmasına karşı, halkın çıkarı için oluşturulan bir birlik bu. Birliktelik aslında güç birlikteliğini aşan bir hava yarattı. Ben ve benim dışımdaki adaylar, yalnızca bu birlikteliğin değil, sendikaların, kitle örgütlerinin de adayı aslında.

Şimdi Tayyip, "Düşünmezseniz, Kürt sorunu diye bir sorun olmaz" diyor. Onun söylediğinin aksine, ülkede bir Kürt sorunu vardır. Kürtlerin 20 milyon nüfusu vardır. Bunların büyük çoğunluğu da İstanbul'a göçmüştür. Bir çoğu Tuzla'da, bu işçi

havzasında yaşamaktadır. Biz, bu halklar arasında kışkırtılmaya çalışılan kavgayı önleyen, bunlar arasındaki kardeşliği sağlayan bir yol izleyeceğiz. Yani, demokrasi derken sadece işçilerin sendikal ve örgütlenme haklarının değil, Kürtlerin de yanında olan bir konumda olacağız. Yani, Tuzla'yı herkesin kardeşçe, barış içinde yaşadığı bir ilçe yapacağız.

Genel seçimlerde bunun ilk adımını attık. O dönemde de İstanbul birinci bölgeden milletvekili adayı olarak, oradaki emekçilerle yüz yüze geldik. Seçimlerden sonra da attığımız adımın ne kadar önemli olduğunu ve ne güzel sonuçlar yarattığını gördük, gözlemliyoruz. Amacımız bunu daha ileri boyutlara taşımak. Sadece Tuzla'da yaratacağımız kardeşlik duygusu değil, başta ülkemizde olmak üzere her türlü anti-demokratik saldırıya karşı tutum alabilmek, tavır ve bilinç geliştirebilmek. Örneğin geçtiğimiz günlerde İstanbul'daki bombalamalara karşı nasıl tepki gösterdiysek, Kuzey Irak'ta Kürtlere yapılan saldırıya da Tuzla halkıyla bir tutum almasını bileceğiz, becereceğiz. Nasıl tersanede, deride işçilere yapılan saldırılara karşı birlikte hareket etmeyi hedefliyorsak, emperyalizmin dünya çapında halklar üzerindeki saldırıları ve baskıları karşısında da aynı tutumu, aynı bilinci geliştirmek üzere adımlar atacağız. Bugün Tuzla'nın semtlerinde, işyerlerinde Türk Kürt birlikte çalışıyor. Biz tıpkı işyerinde çalışırken, mahallede, sokakta nasıl aynı koşulları paylaşıyorsak, sandıkta da politikada da birleşmek gibi bir derdimiz var. Seçimlerin emekçileri birleştirmesi gerekirken mevcut sistemin yürüttüğü politikalarla bir bölünme yaratılıyor. Biz bu bölünmenin önüne engel olmak için bu adımı atıyoruz. Güçbirliği'nin anlamı da budur. Buradaki asıl amacımız Tuzla'dan kalkarak bütün "Türkiye'yi emekçiler yönetsin" olacak. İşçi sınıfının iktidarını hedefleyen yani, onların iktidar olduğu bir mücadele biçimiyle, bir perspektifle hareket etmek bizim vazgeçilmez ve temel koşulumuzdur.

Evrensel gazetesi, 15 Şubat 2004

12 Eylül Darbesiyle Sessizliğe Gömülen İşçi Hareketi Bahar Eylemleri'yle Dirildi

Şengül Karadağ / Serpil İlgün

1989; İşçilerin böyle olur baharı

Yine bir kamu sözleşmesi dönemiydi. Yüzbinlerce işçi, hâlâ hiçbir sonuç vermeyen görüşmeleri, yılların biriktirdiği hoşnutsuzlukla izliyorlardı. Fabrikalar, işyerleri kaynıyordu. İşçiler, 12 Eylül'ü, "Artık gülme sırası bizde" diyerek karşılayan patronlara, "Henüz son sözümüzü söylemedik" demeye hazırlanıyordu.

Sözleşme görüşmelerinin tıkandığı açıklandığında, işçiler sokakları doldurmuş, fabrikalar çoktan eylem alanı haline gelmişti. Bundan sonra, 1989 yılının mart, nisan ve mayıs aylarını kapsayacak ve işçi sınıfı tarihine 'Bahar Eylemleri' olarak geçecek bir süreç başladı.

'Bahar Eylemleri', salt 89'un bahar aylarını kapsayan bir süreçten ibaret değildi elbette. Öncesi vardı, sonrası da olacaktı.

Yeniden diriliş

1980 öncesinde ülke yoğun grevler ve hak mücadelelerine sahne oluyor, hem kamuda hem de özel sektörde kitlesel eylemler yaşanıyordu. 1978'de sıkıyönetim ilan edilmiş, ancak işe yaramamıştı!

Sermayenin dünya çapında yaşadığı krizin ülke ölçeğindeki çözümü için devreye sokulan 24 Ocak kararlarını uygulamanın yolu darbe ile bulundu. DGM'ler yeniden açıldı, sendikalar ve kitle örgütleri kapatıldı, grevler yasaklandı, ücretler dondurulduu, demokratik ve sosyal haklar tırpanlandı, hareket içinde ileri çıkmış işçiler atıldı, yasalar değiştirildi.

TÜMTİS Genel Başkanı Sabri Topçu'nun yönetici olduğu Ulaş-

İş Sendikası da darbeyle kapatılmıştı. Darbenin, ulusal ve uluslararası sermayenin birlikte hareketiyle hayata geçirildiğini belirten Topçu, 89'a gelindiğinde işçi ve emekçilerin, 12 Eylül'ün hak ve özgürlükleri nasıl yok ettiğini kavramaya başladıklarını ifade ediyor:

"274-275 sayılı yasalar değiştirilip, 2821-2822 sayılı yasalar çıkarıldı. Hak grevi vardı, işkolu barajı yoktu, bunların tümü ortadan kaldırıldı. İşçiler sendikaların yönetimlerine seçilebiliyordu, bir işçinin merkez yöneticisi olabilmesi için 10 yıl işçilik yapması şartını koydular. Toplusözleşmeler ve grev önüne ciddi engeller getirildi. Dayanışma grevleri yasaktı. Yemek boykotu, iş yavaşlatma, grev çadırı kurmak, bir grev yerinde üç kişiden fazlasının beklemesi yasaktı. Kenan Evren, ücretlere yüzde 70 zam yapacaklarını ve hiç kimsenin işten atılmayacağını söyleyerek, işçilerin tepkisini pasifize etti. Ama mücadelenin içinde olan sendikacılar ve işçiler tutuklandı, bir kısmı yurtdışına kaçmak zorunda kaldı. 89'a gelirken hak ve özgürlüklerinin ellerinden gittiğini fark etmeye başladı işçiler."

IMF'nin şimdiki kadar açık olmasa da, kamu harcamalarının kısılmasını, ücretlerin sınırlandırılmasını, taban fiyatlarının düşük tutulmasını dayattığını anlatan EMEP Genel Başkan Yardımcısı Memet Kılınçaslan da dönemin mücadeleci sendikacılarındandır. Kılınçaslan, darbecilerin propagandasından etkilenen işçilerin, süreç ilerledikçe kaybettiği hakları geri kazanmak için örgütlenmeye başladıklarını aktarıyor:

"1987'ye kadar gelinen süreçte ücretler geriledi, enflasyon yükseldi, işsizlik artı, özelleştirme ve taşeronlaştırma ile yayılan kuralsızlaşma çalışma koşullarını ağırlaştırdı. 80 darbesinin teröristlere karşı yapıldığı söyleniyordu, ama işçilerin bütün hakları gitmişti. 'Bizim haklarımızın terörle ne ilgisi var?' demeye ve bu hakları tekrar elde etmek için örgütlenmeye başladılar. Bu, sendikal bürokrasiyi sıkıştıracak bir örgütlenmeydi. Artık, kendi çıkarlarımız için bizden başka muktedir olacak yok diyorlardı. Komiteler o zaman ortaya çıktı. İşyerinde önde gelen işçilerin oluşturduğu, diğer fabrikalarla ilişkinin sağlandığı, aynı zamanda halkla diyalo-

ğun kurulduğu çekim merkezleri olarak. Zaten İstanbul İşçi Sendikaları Şubeler Platformu da bunlar üzerine oturmuştu."

Netaş, Kazlıçeşme, Ambarlar...

Tekstil patronu Halit Narin'in "Hadi şimdi de grev yapın da görelim" dediği koşullar hüküm sürüyordu. Herkes grev yapmanın "hayal" olduğunu düşünürken, 1986 yılı büyük grevlerle geldi. Bağımsız Otomobil-İş Sendikası, Netaş'taki 2650 üyesi ile greve çıktı. Netaş, 12 Eylül sonrasının ilk büyük greviydi ve grev hakkına yönelik kısıtlamaların aşılması yolunda önemli bir adım olarak 89'u tetikledi.

1986 yılı biterken Netaş, Derby ve Dora'da grevler sürüyordu. 1987'de Deri-İş Kazlıçeşme'de, TÜMTİS Ambarlar'da greve çıktı. O zaman Deri-İş yöneticisi olan Kılınçaslan, eylemlerin yayılmasıyla, işçinin cesaretinin de büyüdüğünü söylüyor:

"87'de Kazlıçeşme'de işveren 124 işyerine karşı lokavt uyguladı. Lokavta karşı bir günlük örgütlenmeyle biz 5 bin işçiyi sokağa çıkardık. Bunlar hızla yayılıyor ve işçiye cesaret geliyordu. Demek ki diye düşünmeye başladılar, beklemekle bu işler çözülmeyecek, susarak, birilerine havale edilerek çözülemeyecek..."

Kılınçaslan'ın bıraktığı yerden devam eden Topçu, Deri-İş Sendikası'nın Kazlıçeşme'de grev devam ederken lokavta karşı düzenlenen eylemin 1980 sonrasının ilk mitingi olduğuna dikkat çekiyor:

"Bayrampaşa'daydı, biz de katılmıştık. Ambarlarda bizim başlattığımız grev de 9 ay sürmüştü. Yüzde 214 zam alarak toplusözleşme imzaladık ve hak grevi, işçilerin 1 Mayıs'ta izin olması, işverenin işçi çıkaramayacağı gibi önemli kazanımlara imza atmıştık. 87 grevleri kamuoyuna damgasını vurdu ve kazanımları da iyidi. İstanbul'da başlayan hak alma mücadelesi Türkiye'nin dört bir yanına dalga dalga yayıldı. Böyle yükselen bir sınıf mücadelesi vardı, 89'a gelindiğinde."

Yasaklar delindi, bürokrasi aşıldı

1989 işçilerin grev ve direniş yılı oldu. Kamu kesiminde 600 binden fazla işçiyi ilgilendiren sözleşmelerin tıkanmasıyla 'Bahar Eylemleri' başladı. İşçiler bıyık kesme, saç kazıtma, sakal bırakma, yalınayak yürüme, çıplak yürüme, yemek boykotu, iş yavaşlatma, işe geç başlama, toplu vizite, yolu trafiğe kapatma, toplu boşanma başvurusu, toplu simit yeme, siyah çelenk bırakma gibi eylem türlerini uyguluyorlardı. "Seslerini duyurmak için ellerinden ne gelirse onu yapıyorlardı" diyor Sabri Topçu: "Böyle giderek, Türkiye'nin dört bir yanına yayıldı eylemler. Bir bölgede insanlar belden yukarı soyundular, bir başka bölgede yalınayak yürüdüler, diğer bölgelerde kafalarının yarısını traş ettiler."

Kamu kesimindeki işçilerin yaptığı grev ve eylemlere, özel sektördeki sendikalı ve sendikasız işçiler de ek zam, alacakların ödenmesi, işçi atmaların durdurulması gibi taleplerle katıldılar. Yıl boyunca yapılan grev ve direnişlere katılan işçi sayısı 1.5 milyonu buldu. Yapay ayrımların geri plana itildiği, sınıf dayanışmasının öne çıkarıldığı eylemlerde, işyeri ve fabrikalarda kurulan komiteler sayesinde işçilerin birliği sağlandı. İşçilerin inisiyatifinde gelişen bu birlik, sendikal bürokrasiyi de zorluyordu.

"1 Mayıs'ı kabul etmeyen Türk-İş, birdenbire nasıl değişti?" diye soran Kılınçaslan, yanıtı da kendisi veriyor: "Şubeler Platformu ortak temsilciler toplantıları yapıyordu, zaman zaman farklı illerdeki temsilciler de bir araya geliyordu. Genel grevi, hak grevini yasaklayanlara karşı bütün bunlar fiili olarak gerçekleştiriliyordu. Örneğin tüm işyerlerinde aynı zamanda vizite eylemleri yapılırdı; grev gibi. Üretimi bırakarak, alanlara çıkılırdı. Şubeler Platformu'nun sözleşmeler işçiye sorulmadan imzalanmayacak kararı vardı. Hatta Demiryol-İş'in o zamanki şube başkanı, genel merkez işçiye sormadan sözleşme imzaladığı için istifa etmişti."

Kıyımlar hareketi durduramadı

Kamu sözleşmelerinin yüzde 140 gibi bir ücret artışıyla sonuçlanmasıyla son bulan Bahar Eylemleri, sermayeyi önlem almaya itti. Başta özel sektör olmak üzere büyük bir işçi kıyımı başladı.

Sadece petrokimya ve lastik işkollarında, mayıs haziran ayları arasında 6 bine yakın işçi işten atıldı. Bunlar daha çok hareketе önderlik eden işçilerdi. Ancak kıyımlar hareketin yükselişine engel olamadı.

30 Kasım 1991'de 42 bin madenci, ocakların kapatılmasına ve düşük ücrete karşı eyleme başladı. Onbinlerce maden işçisinin, aileleriyle birlikte 4 Ocak'ta başlattığı Ankara yürüyüşü dillere destan oldu. Paşabahçe işçilerinin yine 91 yılındaki direnişi tarihe yazıldı. 3 Ocak 1991'deki genel greve katılım kimi bölgelerde yüzde yüzü buldu.

Sınıf hareketinin yükselişi memurları da harekete geçirdi. Sendika hakkı için eylem yapan eğitim, sağlık ve belediye çalışanlarının mücadelesi KESK'i doğurdu.

Hareket 1992 yılında Körfez Savaşı bahanesiyle tüm grevler yasaklanana kadar sürekli bir yükseliş grafiği çizdi.

İtirazı olan var mı?

"Bahar Eylemleri", sadece 1980 sonrasının en kitlesel ve yaygın eylemleri olarak değil, ortaya çıkardığı sonuçlarla da işçi sınıfı tarihine yazıldı.

Eylemler öncesinde yüzde 40 civarında ücret zammından söz eden hükümet, eylemler sonrasında birinci yıl için ortalama yüzde 140 oranındaki zammı kabul etti.

89 Bahar Eylemleri'nin ekonomik nedenli çıkışı, yer yer siyasal karakter de kazandı. İşçiler, eylemleriyle 12 Eylül yasalarını ve yasaklarını deldiler. Özal hükümetini hedef alan sloganlar, 27 Mart 1989'da yapılan yerel seçimlere de yansıdı; ANAP'ın oy oranı yüzde 35'ten yüzde 21'e düştü. İşçi sınıfı kendiliğinden hareketinin varabildiği yere kadar gitti. İşyeri komitelerinin sınıfın birliği ve mücadele açısından önemi bir kez daha ortaya çıktı. İşçilerin baskısı 900 kadar Türk-İş yöneticisinin değişmesine neden oldu.

Bütün bu sonuçlarla birlikte 89'u değerlendiren Sabri Topçu, bugün de sınıf hareketinin en temel sorunlarından birinin birlikte mücadele ve siyasallaşma olduğuna işaret ediyor:

"Biz ısrarla sınıfın birliğini savunduk. Sınıfın yerine kendini

koyamazsın. Koyarsan başaramazsın. Sınıfın ana gövdesini harekete geçirip, onu bir adım ötesine geçirebiliyorsan başarabilirsin. Dünyayı değiştirme iddasında olanların yapması gereken budur. Sermayenin iktidarına karşı sınıfın iktidarını anlatmayı başarabilmek gerekir. Beslenme, barınma, eğitim, sağlık hakkı... Buna itirazı olan işçi var mı? Biz görmedik!"

'Bugün daha ileriden bir 89'un koşulları var'

Bahar Eylemleri neden etkiliydi?

Kılınçaslan: Etkiliydi, çünkü bir iş yapmış görünmek için eylem yapılmıyordu, işçilerin somut talepleri uğruna bir mücadele vardı, hedefi vardı. Yasal mıdır, değil midir tartışması yapmak yerine, yasaları aşan bir kitlesellikle hareket ediliyordu. Örneğin Harb-İş üyeleri gibi grev yasağı kapsamında olan işçiler, toplu vizite eylemleriyle aslında grev yapıyorlardı. Bahar Eylemleri sınıfın kendiliğinden eylemiydi ama aslında hiçbir şey kendiliğinden olmaz, yapılan her şeyde bir örgütlülük vardı tabii. Ancak biz istiyoruz ki, bu örgütlülük sınıfın çıkarları için olsun.

Topçu: Bir eylem başlatıldığında, hedefinin doğru tespit edilmesi gerekiyor. 89 eylemleri ağırlıklı ekonomik temelliydi. Sonuçta işçi ekonomik kazanımlarını elde ettiğinde, demoktratik kazanımlarını çok önemsemeden, eylemleri bitirdi.

Siyasallaşmış talepler olmadı mı hiç?

Topçu: 89 Bahar Eylemleri apolitikti demiyorum. Her eylemde işçiler siyasallaşır; düzeni tanır, patronu tanır, devleti tanır. Dikkat çekmek istediğim şu; kimi hedef aldı, "Çankaya'nın Şişmanı"nı hedef aldı. Bugün başkaları var, aynı işi devam ettiriyor. Bugün de Tayyip Erdoğan var, ona da Kasımpaşalı deniyor. İşçi Erdoğan'ı hedef aldığı zaman belli ölçüde politikleşebilir ama önderlerin daha ileri hedefler ortaya koyması gerekir. İşçinin kendi iktidarını kurma fikrini kazanması zordur, ama aslolan budur. O zaman Bahar Eylemleri kazanıldı, ama şimdi sınıfın kazanımlarını daha

geriye götüren düzenlemeler yapılıyor. Sermayeyi hedef almayan, kalıcı kazanımlar elde edemez.

Sendikalarda, hareketin etkisiyle şubelerden başlayarak, hatta bazen merkeze kadar ilerleyen yenilenmeler oldu. Bu mevzilerin bugüne kadar korunamamasını neye bağlıyorsunuz?

Topçu: Değişim daha çok şube yönetimlerinde oldu. Merkezlere etki fazla yapılamadı. Bazı sendikalardaki yönetimler, mesela Harb-İş gibi, sonradan tasfiye oldu. Bunu o sendikacıların anlayışlarında değerlendirmek lazım. Özellikle kendilerine 'sol' diyen sendikalardaki tasfiye süreci sınıftan kopmalarıyla başladı. Sınıfın ana gövdesinden koptuğun zaman, onun yaşamından ve eyleminden uzaklaştığın zaman, uzlaşmacılığa düştüğün zaman tasfiye olursun. Sendikacılar riskleri göze almak zorunda. Oysa bugün grevi bile göze alamaz hale geldiler.

89 eylemleri o zaman Türk-İş Başkanlar Kurulu'nda nasıl tartışılırdı?

Topçu: Ben o zaman Örgütlenme Sekreteri'ydim. 89'da Genel Başkan oldum. Zaman zaman Örgütlenme Sekreteri olarak Başkanlar Kurulu toplantılarına gittiğim de oldu. Resmî, üniformalı bir binbaşı başkanlar kuruluna katılıyordu. Ben gördüğüm zaman şaşırmıştım. Konuşulanları dinliyordu, dosyasını alıp gidiyordu.

Binbaşının önünde tartışabiliyorlar mıydı başkanlar?

Kılınçaslan: Asker sendikaların da kurullarına katılıyordu o zaman. Deri-İş'in toplantısına da gelirdi. O gittikten sonra asıl toplantı yapılırdı.

Topçu: Yani Türk-İş yönetimi bugüne kadar bir eylem kararını Başkanlar Kurulu önüne getirmedi. Başkanlar toplanır, herkes düşüncesini ifade eder. Türk-İş yönetimi bunları değerlendirir, sonuçta bir şey çıkmaz.

89 eylemlerine sendikasız işçiler de katılmıştı. Bugün sendikasız işçileri eylemlere katmakta sıkıntı yaşanıyor. O zaman nasıl katılı-

yorlardı eylemlere?

Topçu: Bence, sendikaların o süreçte ivme kazanması, onlara da güven veriyordu. Bugün de eğer sendikalar gerçekten mücadeleci bir hattı benimserlerse bugün de gelirler.

Bugünkü koşullar yeni bir 89'un zemini olabilir mi?

Topçu: Bugün daha ileriden bir 89'un koşulları var bence. Emekçilerin iktidara tanıdığı süre bitiyor. Bugün artık işçiler, çalışanlar, köylü, küçük esnaf alabildiğine sıkıntıya girdi. Bunun göstergesi Tokat diyorum, Malatya diyorum. Malatya'da 4 saat boyunca üreticiler, köylüler alandan ayrılmadılar ve IMF'ye karşı, Dünya Bankası'na karşı, siyasal iktidara karşı sloganlar attılar. SEKA'yla dayanışma için yapılan eylemler ve son mitingler, bir kararlılığı gösterdi.

Kılınçaslan: Sosyal hakların erimesine bağlı olarak, sosyal demokrat partiler de eridi. İşsizlik ve yoksulluk giderek artmış, tarım çökertilmiş, sınıf çelişkileri derinleşmiş... Şimdi Deniz Baykal kendini yırtsa, partisi güçlenemez. Niye? O sözünü ettiği sosyal devlet için dahi, ülkede genel ayaklanma başlatması lazım. Yani parasız sağlığı, parasız eğitimi, özelleştirmeyi durdurmak için

ayaklanma başlatması lazım. Bunu yapmayacağına göre... Onun için artık iki arada bir derede sendikacılık da yürümüyor. Yani sendikalar halk güçlerini birleştirmek, bir dava, bir fikir etrafında örgütlemek zorunda. O yüzden yeniden bir 89 daha ileriden bir hareket olur.

1 Mayıs başlamıştır!

O dönem sizi en çok etkileyen olaylardan birini anlatır mısınız?

Sabri Topçu: Memet'le tanıştığımız 1 Mayıs'ı anlatayım. 89'da İstanbul'daki çeşitli sendikalar 1 Mayıs'ı kutlama kararı aldı. Petrol-İş, TÜMTİS, Deri-İş, Otomobil-İş, Laspetkim-İş, Kristal-İş, Hava-İş gibi sendikalardan tertip komitesi oluşturuldu. Mecidiyeköy'de kutlanacak. Bazı gruplar Taksim'de kutlama kararı almıştı.

Gece evlerimize gitmedik, ne olur ne olmaz diye. Bütün sendikacılar, temsilciler Petrol-İş'te toplandık, olası önlemleri, ne yapacağımızı konuştuk. Tabip Odası'na varıncaya kadar organize edildi. 1 Mayıs'ı Mecidiyeköy'de başlatacağız, oradan Abide-i Hürriyet'te yürüyeceğiz. Sabah erkenden, sendikanın minibüsünü doktorlara teslim ettik, olası bir müdahalede ambulans olarak kullanılması için.

Mecidiyeköy'deki Laspetkim-İş'te tertip komitesinin toplantısı vardı, oraya çıktık. Başkanlar 1 Mayıs'tan vazgeçtiler. Dönemin milletvekilleriyle görüşülüyor. Deniyor ki binaların üzerinde uzun namlulu polisler var, dışarıya çıkarsanız vurulursunuz... Biz örgütlenme sekreterlerini topladık. İşi biz başlatacağız, bunun dönüşü yok, dedik ve aşağıya indik.

İçimizden uyarılarımıza rağmen karakol tarafına gidenler oldu, onlar gözaltına alındılar. (Gülerek, böyle olacağını bilerek gittiklerini söylüyor.) Biz öbür tarafa gittik ve tam saati geldiğinde, "1 Mayıs başlamıştır" dedik, "Yaşasın 1 Mayıs" diye slogan attık. Bir baktık onbinlerce insan toplandı. O kadar insan neredeydi... Sokak aralarındaymış, duraktalarmış, mağazanın içindelermiş, o

gün Mecidiyeköy'deki herkes 1 Mayıs için gelmişti.

Çevik kuvvet barikat oluşturdu. Bizim ambarlardan çevik kuvvet deneyimimiz vardı. Kaçmayın arkadaşlar, oturun dedik. Ancak bir kaçış başladı, bizi de sürüklediler. Tekrar geldik, yürümeye başladık, saldırdılar, kafa göz kırıldı.

Kılınçaslan: Kocaeli'nde sözleşme zamanı fabrikaların kapatılması yaygınlaşırdı. Maga Deri'de de aynı şey oldu. Biz, hayır kapatamazsın, dedik. Sendikanın ortak kararı değildi. Orasıyla ben ilgileniyordum, işçiye gidip dedim ki, bunun yöntemi şudur. İşçiler o zaman askeriyenin tel örgülerini yararak, fabrikanın yemekhanesine girdiler. Hatta o zaman gazeteler yazdılar; Allah Allah nidalarıyla girdiler diye. Maga direnişi 75 gün sürdü. İşveren 40. günde tazminatlarımızı vermeye kalktı, şimdi SEKA'da olduğu gibi. Ama biz 75. günde sözleşme yaptık. Lastik fabrikaları destek verdi. Mesela biz orada Emekçi Kadınlar Günü'nü kutladık, 1 Mayıs'ı orada kutladık.

Alboy Beymen'deyken de, o zaman Cem Boyner TÜSİAD'ın başkanıydı. Bulgaristan'dan gelenlerin haklarını konuşuyorlardı. İşçilerle gittik toplantıya, 'Bizim hakkımızı vermeyenler, Bulgaristan'dan gelen işçilerin haklarını mı verecekler?' dedik. İkinci gün sorun çözüldü.

Alboy ve Maga Deri'de işyeri komiteleri var mıydı?

Kılınçaslan: Vardı. Komite mali durumla, örgütlülükle her şeyle ilgilenirdi. O komite olmazsa, alınan karar işçiler tarafından benimsenmez. İşçilerin eğilimleri anlatılır, ona uygun kararlar alınırdı.

Evrensel gazetesi, Hayat eki, 27 Mart 2005

Güçlerimizi Birleştirelim

Can Soylu

İsrail'in önce Filistin'e ardından da Lübnan'a yönelik saldırı harekâtı ve AKP Hükümeti'nin saldırılara sessiz kalması, Türkiye'de kitle örgütleri ve partiler tarafından protesto edilmeye devam ediyor. Bu anlamda İstanbul'da 23 Temmuz Pazar günü İsrail'i protesto mitingi hazırlığı içinde olan Emek Partisi'nin (EMEP) İstanbul İl Başkanı Memet Kılınçaslan ile gerçekleştirilecek miting üzerine konuştuk.

İsrail'in bölgede genişlettiği saldırıları nasıl değerlendiriyorsu-

nuz?

Tabii Filistin şimdi, önce İsrail'deki askerleri mi kaçırdı, ardından Hizbullah, İsrail askerlerini mi kaçırdı, bunların hepsi bahanedir. Nasıl Amerika'nın Irak'ı işgal etmeden önce "Irak'ta kimyasal silah var", "İnsan hakları yok, refah yok", "Saddam diktatörlüğü var" gibi gerekçelerle işgali gerçekleştirdiyse, İsrail de hem Filistin'i işgal etmek, oradan Beyrut'a girmek hem de Suriye ve İran'a saldırıyı genişletmek amacında. Aslında bu ne demek; Amerika'nın Ortadoğu Projesi'ne denk düşen bir harekettir. Yani Ortadoğu'daki petrol zenginliklerine el koymak için pürüzleri, yani diri güçleri ortadan kaldırıyor. Her tarafı kendisiyle uyum içinde çalışabilecek düzeye hazırlıyor. Devletleri buna göre dizayn ediyor. Filistin'den başlayarak, oradan Lübnan'ı ve ardından Suriye ve İran'ı hedefliyor.

G8'ler toplantısında da Bush'un, "İsrail kendini savunuyor" ve Blair'in de, "Yol haritasına devam ediyoruz" türündeki açıklamaları, "Biz Ortadoğu'daki uygulamalara devam ediyoruz" anlamına gelen açıklamalardır. Bu durum Ortadoğu'yu giderek büyüyen bir ateş çemberine dönüştürecek ve Türkiye de bu ateş çemberine dahil olacak. Türkiye bu noktada ABD'nin her dediğini yapan bir jandarma rolünü üstlenecek ve kendi halklarıyla ve komşu ülkelerle mücadeleye devam edecektir.

Filistin ile dayanışmak ve İsrail'i protesto etmek amacıyla miting kararı aldınız. Mitinge nasıl hazırlanıyorsunuz?

En başta belirtmek gerekirse, bu mitingin hazırlığı kısa zamana sıkıştırılmış durumda. Miting alanı için, bugün (dün) müracaat ettik ve bir haftadan az bir süre kaldı. Mitingimiz 23 Temmuz Pazar günü İstanbul Numune Hastanesi önünde gerçekleşecek. Saat 11:00'da hazırlık amacıyla alanda toplanılacak ve 12:00'da da miting başlayacak.

Gönül ister ki; burada bütün demokrasi güçleri bir araya gelsin ve ortak miting yapılsın, demokrasi ve özgürlükleri geliştirmek ve emekçilerin taleplerini haykırmak için miting düzenleyelim ama önümüzde az bir zaman var. Her geçen gün insanlar ölüyor ve

İsrail fütursuzca saldırılarını sürdürüyor. Mitingle ilgili hazırlıklarımız var. Kısa sürede basılan binlerce el ilanı mahallelerde, işyerlerinde, kahvelerde, cami önlerinde dağıtılıyor. Camilerde namaz kılan insanları "dualarınızla gelin, mitinge katılın" diye davet ediyoruz. "Gelin ki gücümüzü gösterelim, Filistin'le dayanışma içinde olalım. Gelin Amerika'ya ve Amerika ile stratejik ortaklık içindeki AKP'ye karşı sesimizi haykıralım, baskı unsuru olsun" diyoruz. Kısa süre içinde afişler asacağız. Kahve toplantıları yapacağız ve diğer siyasi partileri ayrım gözetmeksizin davet ediyoruz. "İsrail'in katliamına ve Amerika'nın yayılmacı politikasına hayır" diyen ve Filistin ve Lübnan halklarının yanında yer alan rengi, siyasi düşüncesi ne olursa olsun herkese "gelin beraber öfkemizi haykıralım" diyoruz.

Başka parti ya da kurumlara mitinge destek vermeleri için gittiniz mi, tepkileri ne oldu?

İlk olarak Demokratik Toplum Partisi (DTP) ve Sosyalist Demokrasi Partisi'ne (SDP) gidildi. Bu partiler, tertip komitesinde yer alamayacaklarını fakat mitinge katılacaklarını açıkladılar. Şimdi süratle sendika ve siyasi partilere gidiyoruz ve davet ediyoruz. Bu kısa zamanda ne kadar çok parti ve kurumu davet edebileceğimizi düşünüyoruz. Buradan sol ve devrimci yapılara sesleniyorum; "Niye beraber hareket etmedik" gibi bir soru sormak yerine hazır bir miting alanı müracaatı varken, gelsinler orada kendi mitingleri gibi pankart ve sloganlarıyla katılsınlar, hep beraber haykıralım. Filistin davasında ulusal dayanışma anlamında, sen ben kavgası olmaz! Yapılan her ne olursa olsun, olumlu bir şey ise katılmak gerekir. Bu anlamda herkese çağrıda bulunuyoruz: "Güçlerimizi birleştirelim, birleştirelim ki; ülkemizde demokrasi gelişsin, katliam ve vahşet olmasın."

Bugün İsrail, sivilleri, çocukları hatta ana karnındaki bebekleri öldürüyor. Bu katliama seyirci kalmamak için, öfkemizi miting alanında haykıralım. Ayrıca, Türkiye halkına da çağrıda bulunuyoruz: Eğer mitinge gelemeyen varsa, herkes bulunduğu alanda bir etkinlik düzenlesin. Katliamı protesto etsin. AKP hükümetine

de ilişkilerinizi kesin veya dondurun baskısı yapsın. Hükümete de Filistin'le birlikte olma çağrısı yapıyoruz. Zaten Türkiye halkı gelişmeler için vicdanında tepki gösteriyor. Ama pratikte de tepki göstermek gerekiyor.

Evrensel gazetesi, 18 Temmuz 2006

Mücadele İçin Kenetlenelim

Bir yanda Lübnan'a asker gönderilerek İsrail için yeni asker canların feda edildiği, diğer yanda Kürt sorununda çözümsüzlük politikaları nedeniyle asker ve gerilla cenazelerinin her gün sayıları artarken, patlayan derin bombalarla çocuk canların alındığı bir Türkiye... Bir yanda eğitimden ceza yasalarına demokratikleşme iddiasıyla art arda AB yasaları çıkartılırken, diğer yanda açılamayan okullar, paralı eğitim nedeniyle okula gidemeyen, başarılı olamayan binlerce öğrenci; yargılanan onlarca aydın, yazar, gazeteci... Sendikalı bile olamayan işçiler, yaşanacak ücret alamayan memurlar... Birbirine karşı kışkırtılan ve lince teşvik edilen emekçi halklar... Kentlerden kovulan emekçiler, yoksullar... İç ve dış politikasında çalkantılı günler yaşayan Türkiye'deki gelişmeleri Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı ve İstanbul İl Başkanı Memet Kılınçaslan'la konuştuk.

Türkiye'de, iç ve dış politika açısından önemli gelişmeler yaşanıyor. Barış ve ateşkes çağrıları yapılırken Diyarbakır'da patlayan bomba, Lübnan'a asker gönderme kararı, memurların toplu görüşme süreci, birçok fabrikada devam eden hak alma mücadeleleri vb. gelişmeler ışığında genel olarak Türkiye'deki durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Halk açısından baktığımızda, işsizlik düne göre daha da artmıştır. Yoksulluk da öyle. Çalışma koşulları ağırlaşmıştır. Okulların açıldığı şu günlerde öğrenci velilerinin isyanını her gün gazetelerden okuyoruz. Öte yandan, ABD ve İsrail istedi diye Lübnan'a asker gitmesin diyen gençler yaka paça içeri atılıyor. İstanbul Emniyet Müdürü linç girişimini teşvik ederek, övüyor. Kürtlerin barış talep ettiği bir ortamda bombalar patlıyor. Yani ne zaman siyasi iktidardan halk, emekçiler bir şey talep etse baskı ve şiddet

artıyor. Türkiye'yi yönetenler dara düştükleri yerde hep ortamı gererek, gerilimi artırarak politikalarını yürütüyor. Kısacası halk açısından bakıldığında memleketin durumu iyiye gitmiyor.

Patronlar cephesinden baktığımızda ise, her bir şirket cirosunu kaça katladığını söyleyerek, övünüyor. Bankalar da öyle. Hükümet de bunları gerekçe göstererek her şeyin iyiye gittiğini, yabancı sermayenin akın ettiğini, ekonominin büyüdüğünü, demokrasinin yerleştiğini, dünyayla daha fazla bütünleşildiğini söylüyor.

Tam da Başbakan'ın "büyüdük" diye açıklamalar yaptığı sırada, milyonlarca memurumuz, "Madem Türkiye ekonomisi büyüyor, o zaman hakkımız olan geçinebilecek bir ücret verin. Madem demokrasi yerleşti, grevli, toplusözleşmeli sendika hakkımız tanınsın, sendikal haklarımız yasal güvenceye alınsın" diyor. Alco Tencere, Kadıoğlu Kozmetik, Graniser ve Akyıl işçileri başta olmak üzere birçok fabrikada işçiler, sendikal haklarını istiyor. On binlerce üretici sokaklara dökülüp alın terinin karşılığını istiyor. Öte yandan, Tuzla tersanelerinde, patronlar işyerlerinde tedbir almadığından onlarca işçi kardeşimizin, bırakın insan haklarını, yaşama hakları ellerinden alınıyor. İş kazalarında onlarca işçi ölüyor ve sakat kalıyor.

Başbakan "demokrasi yerleşti" diyor ama, 50'den fazla belediyede yönetimde olan bir partiye, DTP'ye yasadışı muamele yapıyor. Bu da yetmiyor, milyonlarca Kürde potansiyel terörist olarak bakıyor. Demek ki Başbakan'ın dediği kalkınmışlık ve demokrasi Türkiye'de yaşayan insanların değil, bir avuç patronun, rantiyenin, faizcinin kalkınması ve demokrasisidir. Yoksa halkımız için bir demokrasi ve kalkınmışlık söz konusu değildir.

Gelinen noktada, Başbakan'ın, mitinglerde söylediği gibi "Ben bu ülkenin Başbakanıyım" yerine, "Ben bir avuç büyük patronların Başbakanıyım" deme yürekliliğini göstermesi gerekir.

Siz böyle diyorsunuz ancak, Başbakan her fırsatta "Büyük devlet olmanın ve ulusal çıkarların gerektirdiği politikaları izlediklerini" söylüyor.

Büyük devletin büyük başbakanı, kendi ülkesinde yaşayan

halkla kavgalı olmaz. Seçim zamanı insan yerine koyup oy istediği insanları, seçimden sonra haklarını istediği için her vesileyle azarlayıp, küçümsemez. Demokrasi ve özgürlük talebinde bulunan milyonlarca Kürdü, suçlu ilan etmez. Ürettiğinin karşılığını isteyen 80 bin fındık üreticisinin haklı taleplerine, "bunlar oyuna geliyor" diyerek yanıt vermez. İki milyondan fazla memura açlık sınırında bir ücreti ve örgütsüzlüğü reva görmez.

Eğitimi paralı hale getirerek milyonlarca çocuğun ve gencin öğrenim hakkını engellemez. Üniversitelerimizi ve okullarımızı, iktidar kavgası uğruna kadrolaşarak, bilim yuvaları olmaktan çıkarmaz.

Büyük devletin büyük başbakanı, sağlığı özelleştirip, sosyal güvenliği tasfiye edip, insan hayatını ticarete döküp, emekçileri hastane kapılarında rehin bırakıp, Türkiye'nin yüzde 90'ının sağlığıyla oynamaz.

Milyonlarca işsizi ve asgari ücretle çalışan milyonlarca emekçiyi, açlığın ve yoksulluğun pençesinde ezilmeye mecbur etmez.

Halktan toplanan vergileri bir avuç vurguncuya ve hortumcuya heba ettirmez.

Büyük devlet olmaktan ve ulusal çıkardan söz eden bir Başbakan, ülkesinin topraklarını satıp, üslerini, limanlarını, askerini, emperyalistlerin çıkarları için kullandırmaz. Emperyalistlerle işbirliği içerisinde komşularıyla kavgalı olmaz ve mazlum halklarla savaşsın diye Lübnan'a asker göndermez.

Bir devletin güçlülüğü, o ülkede yaşayan insanların refahı, mutluluğu, ekonomik, demokratik hakları, özgürlükleri ile ölçülür. Geleceğe güvenle bakmasıyla ölçülür. Başbakan'ın yaptığı gibi, yabancı sermayenin, TÜSİAD'ın istekleri doğrultusunda alınan kararlarla, IMF'nin takdirleriyle, bir avuç patronun cebine giren parayla, emperyalistlerle yapılan stratejik işbirliğiyle, ABD'nin çıkarlarıyla ölçülmez.

Peki bu tablo karşısında emekçiler gerçeğin ne kadar farkında? Sizce hükümetin politikalarına karşı emekçilerin tepkisi yeterli mi?

Zaten yeterli olsa, bu IMF ve sermaye iktidarını alaşağı eder.

Kendi çıkarlarını koruyup, haklarını yasal güvenceye alan, kendisi gibi yaşayan, kendisi gibi düşünen, yani kendisiyle birlikte yaşayan, yanıbaşındaki insanlardan kurulu bir iktidar olur.

Burada emek örgütlerinin eksikliklerini, toplumun yeterli derecede örgütlü olmayışı, sendikaların TÜSİAD kadar kendi sınıf çıkarları için politika yapmamalarını da görmek gerekir. Böyle olunca da istenilen tepkiyi örgütleyemiyoruz.

Burada bize, emekçilere, halkımıza düşen görev, örgütlülüğümüzü güçlendirmek, örgütsüz halk kesimlerini ülkemizin bağımsızlığı ve kendi talepleri etrafında örgütlemek, milyonlarca Kürt kardeşimizle, emekçilerin mücadelesini birleştirerek, kışkırtmalara, şovenizme karşı kardeşliği savunmak, Türkiye'de ve Ortadoğu'da barışın sağlanması için mücadele etmektir.

Bu örgütlü mücadele nasıl sağlanacak?

Emekçi kardeşlerimize çağrımız şudur. Yaşamımızı her gün daha da kötüleştiren, ayrımcılığı körükleyen, birlik, beraberliğimizi bozmaya çalışan, haklarımızı gasp edip, büyük patronlara hizmet eden güçlere karşı, kendi aramızdaki ayrılıkları, inanç ve mezhep farklılıklarını bir yana bırakarak, kendi taleplerimiz etrafında kenetlenmek ve örgütlenmek için uğraş verelim. Yani, işsizliğe, yoksulluğa, emperyalist oyunlara, inkâr politikalarına, işbirlikçiliğe karşı, demokrasi ve özgürlük için birleşelim.

Bunu yapmak zor değildir. Yeter ki onların bizim yaşamımızı kötü yönde etkileyen politikalarına karşı, kendi yaşamımızı iyileştirecek politikalar etrafında birleşelim. Emekçilerin bunu yapacak gücü ve yeteneği vardır ve bunları yapmaya mecburuz.

Emekçilerin çıkarları esas alınmalı

Emekçiler açısından İstanbul'da yaşamak, başta ekonomik sorunlar olmak üzere birçok sorunu daha şiddetli bir biçimde yaşamalarına neden oluyor. Bunun yanında kentsel dönüşüm projeleriyle emekçilerin başlarını soktukları evler de ardı ardına yıkılıyor. İstanbullu emekçilere neler söylemek istersiniz?

Gerçekten de İstanbul birçok bakımdan emekçilerin yaşamı-

nın katlanılmaz bir hale geldiği bir kent haline geldi. Kentte gerek yerel yöneticiler gerekse hükümetler halkın yaşamını kolaylaştıracak hiçbir şey yapmıyorlar. Tersine, bütün projeler bir avuç rantiyenin çıkarlarının gerektirdiği bir şekilde yapılıyor. Emekçilerin, ulaşım, barınma, sosyal etkinlik ihtiyaçlarını karşılayabilecek her şey göstermelik olmanın ötesine geçmiyor.

Marmara depremini bile kendi çıkarları için kullanmaktan çekinmiyorlar. Milyonlarca emekçinin zor koşullarda yaptığı evleri, kentsel dönüşüm projeleriyle ellerinden alıyorlar.

Rantı yüksek bölgelerden emekçileri atmaya çalışıyorlar. Kent merkezlerini kendi yandaşlarına, Arap sermayedarlara peşkeş çekiyorlar.

Trafiği rahatlatmak iddiasıyla gündeme getirdikleri bütün projeler, trafiği iyice içinden çıkılmaz bir hale getiriyor. Halbuki, bu projelere ayırdıkları paranın çok küçük bir kısmını, toplu taşımanın ücretsiz olması için harcasalar, okulların açıldığı ilk üç gün olduğu gibi trafik yoğunluğundan kurtulmak mümkün olacak.

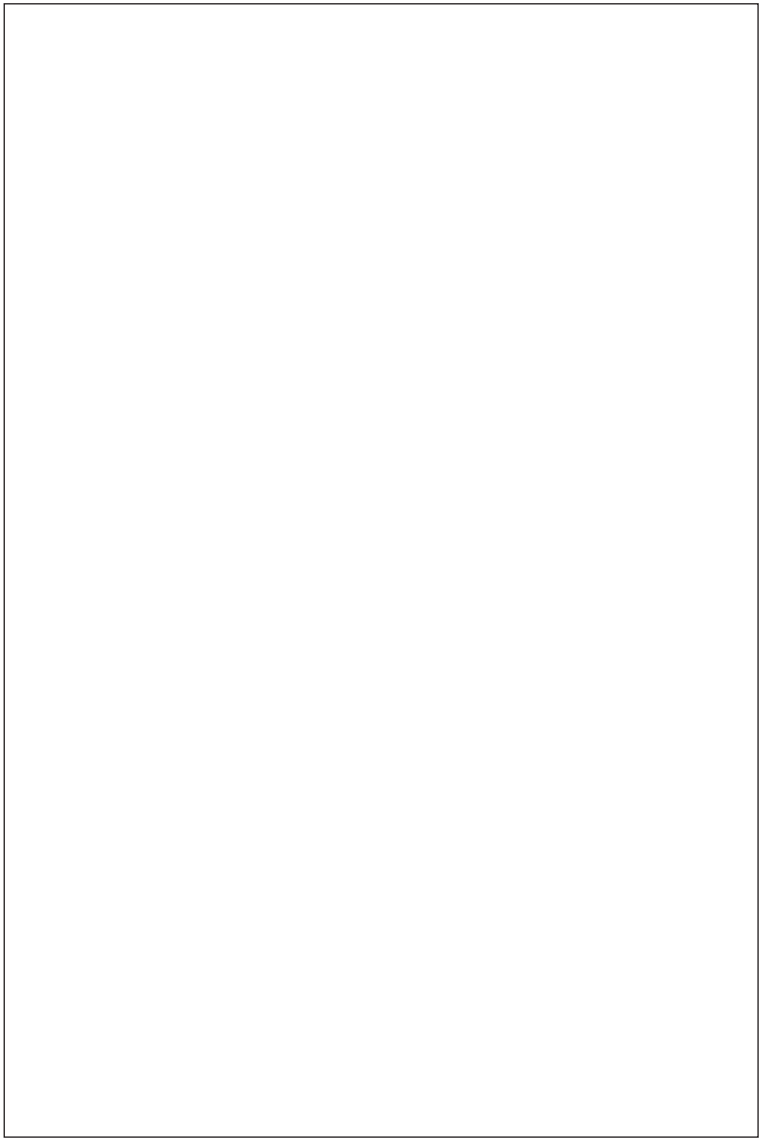
Aslında İstanbul'u emekçilerin çıkarlarını esas alarak yönetmek de mümkün. Bütün düzenlemelerin İstanbul'u İstanbul yapan emekçilerin, İstanbul için emek harcayan insanların kendi ihtiyaçlarına aykırı olan bu politikalara karşı da birleşmesi ve mücadele etmesi gerekir. Aksi durumda sermaye sınıfı İstanbul'un güzelliklerine el koyarken, emekçilere her türlü zorlukla iç içe yaşamak kalacak.

Evrensel gazetesi, 23 Eylül 2006

Armağan Yazılar

Hiçbir zaman yalnız yürümedi...

Käthe Kollwitz, "Almanya'nın Çocukları Aç"
(Kılınçaslan'ın sevdiği bir tablo)

Kılınçaslan'ın Gerçeği

Sennur Sezer

Memet Kılınçaslan'ın gerçeği işçi sınıfının yürüyüşlerindeki önderlerinden birinin öyküsüdür. Saflarımızda göremediğimizde, bizden daha ileride olduğunu bildiğimiz bir yoldaşımızın öyküsü. Yürüyüşlere sık sık katılanlar bilirler, yürüyüş kolunda varlığı tüm oradakiler için güvenlikte olduğunu duyumsatan kişiler vardır. Duruşları, konuşmaları mıdır bu duyguyu veren, kendilerine güvenleri mi... Belki de hepsi...

"Haklılık duygusunu yansıtan bir duruş". Memet Kılınçaslan'a yakışan tanımlardan biri bence bu. Yürüyüşümüz boyunca birlikte yürümenin güvencini, kıvancını duyduğumuz kişiydi o. Haklar için, haklı bir yürüyüşün önder kişilerinden biriydi.

Onu hep birlikte yürüyüşlerimizden anımsadığım için mi böyle düşünüyorum? Yurtiçinde yurtdışında ne çok yürüdük birlikte. Konuşmadan... Öfkemizi, sevincimizi, kuşkularımızı dile getirecek sözcükleri arayarak. Sözcükleri tavrımıza yansıtarak.

Şişli Savcılığı'nda bu yürüyüşlerden birinin hesabını sorduklarında, nasıl sakin bir tavırla yanıtlamıştı, "Ölülerimizi ziyaret için de mi izin alacağız?"

Yürüyüşlerimiz çoğunlukla bir bardak demli çayla noktalanırdı. Beyazıt'taki Çorlulu Ali Paşa Medresesi onun sevdiği mekânlardan biriydi. Şehrin gürültüsünden, kargaşasından bir soluk uzakta, bir bardak çay molası. İşçilik günlerinden kalmaydı belki...

O her şeyden önce yaşamayı seven, bilge, şakacı bir halk adamıydı. Kılınçaslan'ın kişiliğinin bir yanı bu. Öteki yanı, kendi değerini, yerini bilen, ona göre davranan ve düşüncelerinden asla taviz vermeyen kişidir. Partinin kuruluş yıllarındaki toplantılardan birinde partinin ve işçi sınıfının taleplerini sıralamıştı. Konuşmasından sonra ona bir Antep öyküsü anlatmıştım:

Bir delikanlı yıllarca gurbette çalıştıktan sonra memleketine dönerken yolunu eşkıyalar kesmiş. Delikanlı eşkıya başına yalvarmaya başlamış: "Ağam parama dokunma, bunca yılım gurbette geçti. Sırtımdakileri alma üşür hastalanırım, canıma dokunma gençliğim var..." Eşkıya şöyle bir bakmış delikanlıya "Yok bir de kahve..." demiş.

Memet, anlamıştı ne demek istediğimi, o günden sonra konuşmaya çıkmadan seslenirdi: "Abla kahve istemeye gidiyorum."

Sessizdi... Yaramaz çocukların sessizliğine benzer bir sessizlik. Hep bir şeyler kurgulardı. Hayata dair. Hal hatır sormak için, bütün evlilere kavga edip etmediklerini sorardı, şakayla... "Kavgasız olmaz" derdi. Eşlerin birbirlerini iyi tanımak için tartışması gerektiğine inandığından mıydı...

Biri Sakarya Tıp Fakültesi öteki ortaokul öğrencisi kızları, eski Sümerbank emekçisi eşinin direngenliği, belli etmemeye çalışarak övündüğü konulardı. Onlarla ilgili soruların yanıtları sıcacık

ve sevecendi.

Memet Kılınçaslan'la birlikte yurtdışında da bulunduk. Gene caddelerde yürürken anımsıyorum onu. Bir gün öncesinin gecesini birlikte yaşamamışız gibi öyküler kurardı bazen. Alman işçi sınıfının kadınlı erkekli kişileriyle tanışmasıyla, kimileriyle romantik bir havaya girişleriyle ilgili diyaloglar uydururdu. (Ben şakaya vursam da hiç 'Nece konuştunuz kuzum' diye sormadım.) Beni kızdırmak için "Adnan Ağabeyi" ile birlikte (bir başlarına) geçirecekleri gelecekteki bir özgür akşamın ayrıntılarını anlatırdı... Hele bir yolculuğa gideyim. Gülmemiz içindi... Masum şakalar.

Yaşamayı seven, bilge, şakacı bir halk adamı. Bir zamanlar, bir işçi kentinde dinlediğim bir öykü yakışır onun gençliğine:

Yakışıklı bir işçi delikanlıyla, güzel ama çok güzel bir işçi kız vurulmuşlar birbirlerine. Delikanlı, yakışıklı olduğu kadar bilinçliymiş de. Arkadaşlarını aydınlatmaya, örgütlemeye ayırıyormuş işten kalan zamanlarını. Kız güzelmiş ama biraz kendini beğenmiş ve şımarıkmış. Delikanlının arkadaşlarına ayırdığı zamanı kıskanmış, "Bak" demiş "Beni bırakırsan seni polise ihbar ederim." Bu söz ilişkilerinin sonu olmuş. Delikanlı kızı oracıkta bırakıp gitmiş. Ardına bile bakmamış.

Genç kız, onu geri getirebilmek için delikanlının uğraştığı konularla uğraşmaya başlamış... Aydınlanmış. Örgütlemelere katılmakla kalmamış, bu işte başı çekmeye başlamış. Sonunda sözü edilir kişi olmuş. Ama delikanlı kutlamak için bile konuşmamış onunla... Yüreğini de kimselere açmamış. Ailesinin seçtiği bir işçi kızla evlenmiş. Savaşımını birlikte sürdürmüş.

Bu hem herkesin öyküsüdür. Hem de kimsenin gerçeği değildir.

Memet Kılınçaslan'ın gerçeği, yinelemeliyim bir yürüyüşteki işçi sınıfı önderlerinden birinin öyküsüdür. Saflarımızda göremediğimizde, bizden daha ileride olduğunu bildiğimiz bir yoldaşımızın öyküsü.

Başkandan Öğrenmek...

Metin İlgün

Binlerce Anadolulu köylü genç gibi genç yaşta çalışmak için memleketi Besni'yi bırakıp, İstanbul'a gelmişti. Nüfustaki adı Memet Kılınçaslan'dı; ama o az çok mücadele içinde yer alan işçiler, emekçiler ve Kürtlerin "Memet Başkan'ı", abisi, arkadaşı, kardeşi, dostu ve en sağlam, güvenilir mücadele arkadaşı olmayı başardı. Haksızlıklar karşısındaki tahammülsüzlüğü ve kararlı duruşu, onu sınıf mücadelesinde önce doğal bir işçi önderliğine, ardından sendika yöneticiliğine ve işçi sınıfının devrimci partisinin örgütlü yaşamına taşıdı. Emek Partisi'nin kurucusu, İstanbul İl Başkanı ve Genel Merkez Yöneticisi olarak son nefesine kadar her bakımdan örnek bir hayat yaşadı.

Emek Partisi'nin kuruluş çalışmaları sırasında tanışma şansına sahip olduğum sevgili Memet Başkanımla İstanbul İl Örgütü'nde yıllarca birlikte çalıştık. Başkanımızın birikimini, emek mücadelesindeki kararlılığını, sermaye karşısındaki uzlaşmaz tutumunu, işçi sınıfına ve emekçilere olan bağlılığını ve güvenini; kısacası, "adam gibi adam"lığını anlatmak...

Günlerdir düşünüyor ve yazmaya çalışıyorum. Yürürken, bazen biriyle konuşurken, "Başkanıma dair şunu da yazmalıyım" diye kafamdan geçiriyorum. Biliyorum ki, ne yazarsam yazayım eksik olacak.

Onunla birlikte çalışma şansına sahip olmuş bir öğrencisi olarak, onun "yönetme ustalığı" üzerinde durmaya çalışacağım. O, işçilerin gözünde güvenilir bir işçi arkadaş; aydın, yazar, edebiyatçı, bilim insanlarının gözünde de bilge bir halk adamı, aydın bir işçiydi. Örgüt toplantılarında, kişisel sohbetlerinde ve tartışmalarda öncelikle karşısındakini sabırla dinlerdi. Kendisinin konuşması gerektiğine inandığı zaman da, düşüncelerini, "şu şu nedenden dolayı şöyle yapmanın daha doğru olacağını düşünüyorum" şeklinde ifade edip, karşısındakine "sence de böylesi daha doğru olmaz mı?" diye sorardı. Karşısındakinin düşüncelerine "usulen"

değil gerçekten önem verirdi. Eleştirirken de asla sekter ya da kestirmeci davranmaz, tespit ettiği yanlışlığın, sınıf mücadelesi açısından ne ifade ettiğini anlatarak ikna etmeyi esas alırdı. Alt örgütlere asla "talimat" vermez, ikna temelinde, örgütün ne istediğini, neden istediğini somut örneklerle anlatarak bir fikre kazanmaya çalışır, ardından da yalnız bırakmaz, kendisine ihtiyaç duyulduğunda yardımını esirgemezdi. Bu yaklaşım, onun yaşam tarzıydı. İlkesel yanlışlıklar yapılmadığı müddetçe de, sevecen bir şekilde, çoğu zaman küçük bir espri ya da yaşamdan bir örnek vererek, yani kendisine has yöntemlerle incitmeden uyarırdı.

İlçe ve işçi örgütleriyle toplantılar yaparak gelişmeleri doğrudan onlardan dinlemek isterdi. İl yöneticisi arkadaşların alt örgütlerle ve kadrolarla kurduğu ilişkileri dikkatle gözlemlerdi. Mücadele içinde öne çıkmış işçi gençlere çok özel bir önem verirdi. İsimlerini, çalıştıkları yeri unutmaz, yönetici arkadaşlar aracılığı ile onları sürekli izlerdi.

Günlük yaşamında, bir işçiyle kâh fabrika yaşamını ayrıntılarıyla tartışır, kâh kahvede hoşgin oynardı. Zaman zaman bir meyhane veya işçi evinde "iki tek" atmasını da bilirdi. Her işçi direnişini, grevini ziyaret eder; o direniş ya da eylemin gidişatını özel olarak takip ederdi. Sevgili Başkanımız, işçilerin yaşamının hep içindeydi. Bir bakmışsınız bir hasta ziyaretinde, bir cenaze ya da taziyede; bir bakmışsınız iddialı bir maçı izlemek için meyhanede yerini almış, başka bir gün Bahçelievler'de Ülker'den emekli olan işçi arkadaşlarının mekân tuttuğu kahvede onlarla çayına oyun oynuyor. Manavcı hemşehrisi telefonla taze acı biberin ve dolmalık patlıcanın geldiğini Başkan'a haber vermeyi aksatmaz; üyesi olduğu Besnililer Derneği, düzenlediği her yemeğe ve etkinliğe onu mutlaka çağırırdı.

Aynı Kılınçaslan, mitinglerde, eylemlerde ya da basın açıklamalarında bütün heybeti ve güven veren tutumuyla en öndeydi. Kitlelere seslenirken, parti politikalarını net ve yalın anlatmayı bildiği için, işçiler, memurlar, işsizler, Kürtler, Memet Başkanlarını her zaman coşkuyla alkışlardı. O, kitleler tarafından partisiyle özdeşleştirilmişti.

O, emeğin politikasını, herkesin anlayacağı bir üslupla formüle etme konusunda gerçek bir ustaydı. Tuzla tersane işçilerinin organize ettiği Nâzım Hikmet'i anma gecesinde, "Biz işçiler iktidara gelince, patronlara, onların bize ve aydınlarımıza yaptığını yapmayacağız, onları ne öldürecek, ne de sürgüne göndereceğiz. Biz onları verimli olmaları için, Zonguldak maden ocaklarında çalıştıracağız" demişti. 1999 genel seçimlerinde sermaye partileriyle aramızdaki farkı ortaya koymak için konuşmasında işçilere, "Seçilmemiz için bir tek oya ihtiyacımız olsa, bu oyu da bir patron vermek istese, o oyu istemeyiz" diye seslenmişti. 2002 seçimlerinde oluşturulan Emek Barış ve Demokrasi Bloğu'nun İstanbul'daki ilk mitinginde, Türk ve Kürt halkının birlikte mücadelesinin önemini anlatmak, bu birlikteliğin tarihsel köklerine işaret etmek için; Deniz Gezmiş'in idam sehpasına giderken söylediği "Kahrolsun Amerikan emperyalizmi, Yaşasın Türk ve Kürt halkının ortak mücadelesi" sözlerini hatırlatarak, "Biz Deniz'lerin söylediği yolda ilerliyoruz" demişti. Alanda zılgıt, alkış ve sloganlarla karşılık bulan bu sözler, blok adaylarının her konuşmasının temel vurgusu haline geldi.

Mersin'de 2005 yılındaki Newroz kutlaması sırasında meydana gelen provokasyondan sonra ırkçı, şoven rüzgârların estirildiği ve linç girişimlerinin yaşandığı bir sırada, Eğitim-Sen'in merkez kongresinde, "Kimsenin bayrakla bir sorunu yok, birileri Kürt politikacılarının Türk bayrağını alıp Kızılay'da yürüyüş yapmalarını istiyor, ben bir Türk olarak Kızılay'da bayrakla yürürüm, ama bir elimde Türk, bir elimde de Kürt bayrağıyla. Kardeşlik bunu gerektirir" diyordu. Herkesin konuşmaktan korkar hale geldiği bir dönemde, bu provokasyonun arkasındaki gerçek ve çözüm yolu bu kadar somut, anlaşılır başka nasıl ifade edilir?

Köylülükten işçiliğe, sendikacılıktan devrimci işçi partisinin önderliğine... Onun üniversite hayatı yoktu, ne bir felsefeci, ne de siyaset bilimciydi. O sınıf mücadelesi içinde edindiği deney ve birikimlerle partisini tanıdı, partili yaşamında da partisinin birikiminden ve pratik mücadelesinden öğrenmeye özel bir önem vererek ilerlemeyi temel aldı.

Günlük işçi basınını okumak onun olmazsa olmazıydı, oku-

makla kalmaz bizlerin okumasını da uygun yöntemlerle denetlerdi. Gün içinde telefon ya da yüz yüze görüşmelerimizde gazetenin çeşitli haberlerini sorardı. Bütün yazarları okurdu, ama Cihan Soylu, İ. Sabri Durmaz, İhsan Çaralan, Vedat İlbeyoğlu, Yücel Sarpdere, Ahmet Yaşaroğlu'yu özel olarak okur ve çoğu zaman yazılar üzerinden bizlerle sohbet ederdi. Fırsat buldukça, "Hele gel komutan (bana böyle takılırdı), şu Cihan hocamızın yazısını bir okuyalım" der, ancak daha yazıyı okumaya başlarken, onun daha önce okumuş olduğunu, bu çağrının okumak için değil, tartışmak için yapıldığını anlardım. Bütün örgüt toplantılarında, başta gazete olmak üzere diğer yayınların okunması ve okutulmasının önemi üzerinde durur ve özellikle gazetenin doğru kullanılması durumunda, işçi hareketinin ilerlemesine sunacağı devasa imkânı işaret ederdi.

Parti il yönetimi ya da il sekreteryası toplantılarında herhangi bir sorun karşısında ya da yapılacak işin planlamasına dair en zorlandığımız anda imdadımıza yetişir, "bence şöyle yaparsak daha iyi olur" der, hepimizi bir çırpıda ikna ederdi; çoğu zaman kendi kendimize, "bu niye benim aklıma gelmedi" sorusunu sordururdu.

Hepimizi bütün özelliklerimizle çok iyi tanırdı, herhangi bir sorun karşısında ne diyeceğimizi, nasıl bir tepki vereceğimizi çok iyi bilirdi. Bir arkadaşın sorunu olduğunda bunu hemen hisseder, ya kendisi o arkadaşla bizzat görüşür ya da diğer sekreterya üyelerini görevlendirirdi. Bu görüşmelerin sonuçlarını hemen alır, ihtiyaç duyarsa bir de kendisi konuşurdu.

Onun alçakgönüllülüğü, mütevazılığı, inatçı, kararlı ve sabırlı tutumu onunla çalışan herkese bir başka moral ve güven verirdi. Onca yıl birlikte çalıştık, en olumsuz ve zayıf sonuçlanan çalışmalarda bile işçi ve emekçilere sitem etmez, her olumsuzluğun kaynağını kendimizde, çalışma tarzımızda aramamız gerektiğini söylerdi. İşçiler içinde çalışma yürütmenin sabır ve inat istediğini, işçileri sendikaya üye yapmanın bu kadar zor olduğu bir süreçte, onları partiye kazanmanın kolay olmayacağını, ama hiçbir çaba ve emeğin de boşa gitmeyeceğini söylerdi. İşçilerin kendi gözlem

ve tecrübeleriyle öğrenip er ya da geç partinin etrafında birleşeceklerini her fırsatta vurgulardı.

Sevgili Başkanımızın en büyük dezavantajı, birlikte çalıştığı bizlerin küçük burjuva kökenden gelişimiz ve işçi çalışmasının pratik yanından yoksunluğumuzdu. Durum böyle olunca onu anlamak bizim için (özellikle de benim için) oldukça zor oldu. Amacım kendimden söz etmek değil, ama sevgili Başkanımı çok uğraştırdığımı da belirtmeden geçemeyeceğim. Yine bir sekreterya toplantısında ısrarlı bir tartışma yürüttük ve Başkanımız bana, "Sen ne dersen de, kafanı kıra kıra öğreteceğim sana" dedi. Onun kafa kırması, kendisine has eleştirileri de, eleştiriler karşısındaki devrimci tutumu da bir başkaydı. Ne kadar öğretebildi, ya da bizler ne kadar öğrenebildik.

Onu çok ama çok özlüyorum, her zorlukta Başkan olsa ne der, ya da ne yapardı sorusunu kendime sormadan yapamıyorum. Ona dair konuşmak içimi acıtıyor.

Başkanı kaybettiğimizi gazeteden okuyan tersanedeki Kürt gencinin ağlayarak, "keşke babam ölseydi" demesi, çeşitli işyeri ve fabrikalarda işçilerin Zincirlikuyu Mezarlığı'na akın etmeleri boşuna değildi.

İşçiler, emekçiler, gençler, Kürtler, kadınlar peş peşe iki beyni, iki sıra neferini Şeref Aydın ve Memet Kılınçaslan'ı kaybettiler. İkisi de arkalarında paha biçilmez bir miras bıraktılar, partiyle özdeşleştiler. Onların yoldaşları, mücadele arkadaşları ve öğrencileri olarak daha bilinçli bir tutum ve daha büyük bir sorumlulukla çalışmak zorundayız...

O, Romanlardaki Devrimci İşçilerin Soyundandı

Devrim Büyükacaroğlu

Sınıf mücadelesine inanan devrimci öğrenciler, yaz tatilinde, işçi sınıfını yakından tanımak için bir fabrika ya da atölyede çalışmak istediklerinde, tecrübeli abileri onlara hep o bildik nasihati verirlerdi: "İşçi sınıfı romanlardaki gibi değildir, aman hayal kırıklığı yaşama, işçilerin arasına karış ve onları hayatın içinde tanımaya çalış."

Özellikle 80 sonrası çok daha anlamlıydı bu uyarı ve çoğu romantik devrimci bu uyarıya rağmen yine de hayal kırıklığı yaşamıştır. Romanlardan tanıdığı devrimci işçiyi, dünyayı değiştirecek sınıfın üyesini görmek isterdi öğrenciler fabrikaya girer girmez. İşçilerin günlük dertlerle uğraştığını, lümpen eğlenceleri olduğunu, mücadele ile yatıp kalkmadıklarını görünce de işçi iktidarının hayal ettiklerinden çok daha uzak bir gelecekte olduğunu düşünürlerdi. Tek tek işçiler, bir sınıfın parçası olduklarının farkında değillerse çünkü, işçi sınıfının yabancısı olan öğrenciyi her zaman yanıltmışlardır.

Memet Kılınçaslan'ı tek bir cümleyle anlatmanız istense onun devrimci romanlarda bahsedilen işçi olduğunu söyleyebilirsiniz. Dünyayı Sarsan On Gün'ün "laf anlamaz" işçisiydi o. Kendisini kaba ve dar kafalı bulan ukala anarşiste, "Sen ne dersen de! İki sınıf var, biri işçi sınıfı diğeriyse burjuvazi" diye kestirip atan kararlı bolşevik işçiydi. Sadece sendikal bir mücadelede ya da grevde değil, Kürt sorunundan Avrupa Birliği'ne, bir sinema filmine ya da resim sergisine, hayatın karşısına çıkardığı her meseleye yani, dünyanın iki sınıfa bölünmüşlüğünün bilgisiyle, o yüksek soyutlamayla bakabildiği ve kendi sınıfı için iyi ile kötüyü bir çırpıda sezebildiği için, Kılınçaslan, romanlardaki işçi kahramanların soyundandı. Memet Kılınçaslan'ın gelişkin sınıf sezgileri, günlük sorunların üstesinden gelebilme becerisi, mücadelenin ihtiyaç duyduğu taktiği sadelikle belirleme ustalığı, örgütçülüğü, kendisine duyduğu güveni, hayata bağlılığı, inceliği hayranlık uyandırıcıydı. Sınıf kardeşlerine duyduğu sonsuz sevgi ve güveni etrafına öylesine güçlü bir şekilde yayardı ki, yanı başındaki bir an olsun kararsızlığa düşmezdi, bir an olsun ne yapacağını şaşırmazdı.

Nevi şahsına münhasır özellikler kadar, devrimci bir işçinin

mücadele içinde kazandığı özelliklerdi Kılınçaslan'ı, Kılınçaslan yapan. İşçi sınıfının yetiştirdiği en yiğit evlatlardan biriydi muhakkak, ama sarsılmaz kararlılığının ve bilgeliğinin sınıf mücadelesinin içinde şekillendiğini unutursak onu ulaşılmaz bir kahraman haline getiririz ki bu belki de onun hatırasına yapacağımız en büyük kötülük olur. Kılınçaslan, işçi hareketinin çeyrek yüzyılda yaşadığı tüm badireleri kişi olarak da yaşamış, işçi örgütlenmesinin her kademesinde çalışmış, bizatihi yaşadığı deneyimlerden çıkardığı sonuçları, işçi sınıfının hafızası, bilinci haline getirmişti. Bilinç ve eyleminin, birlikte işçilik ya da sendikacılık yaptığı mücadele arkadaşlarının ilerisinde olmasının nedeni de; her dönem, bedeli ne olursa olsun mücadelenin gerektirdiğini tereddütsüz yapmasında, gerekçelere sığınmadan bir gün örgütsüz kalmamış olmasında aranmalıdır. Bu bakımdan o, çağının gerektiği tüm devrimci özellikleri kuşanmış önder bir işçi modeliydi.

Sık sık, "şu işi başarmak için güç olmalıyız", "şu sorunu çözecek örgütü kurmalıyız" derdi. Örgütlenmenin bir ihtiyaca denk geldiğini, bir sorunun çözümünü hedeflemesi gerektiğini kendi yaşamında defalarca sınamıştı. Ülker'den tek başına atıldığında, arkasında bir işçi örgütü de yokken, bir başına ama kararlılıkla her gün fabrika önünde bekleyerek mücadeleci bir işçi örgütü kurmayı başarmıştı. O, her ne kadar kendini işin merkezine koymaktan hiç hoşlanmasa da hep kendisinin bizzat sınadığı, başardığı yolu işaret ederdi. Sermayenin sınıf olarak herhangi bir işçi mücadelesi karşısında ortaya koyduğu sertliğin yenilmez olmadığını, tek bir işçinin dahi sekter olmayan bir inatçılıkla, tüm sınıf kardeşlerini birleştirecek bir kararlılık ve sabırla mücadeleye atıldığında; yanındaki işçilerin, siyasal görüşü, milliyeti, inancı, işçilik tecrübesi farklı da olsa o tek işçi ile birlikte yürümekten, mücadeleye atılmaktan imtina etmeyeceklerini bilirdi. Patronla işçi arasında verili durumda güç dengesinin ibreyi patrondan yana göstermesini umursamazdı o, işçinin kazanmasının mutlaka bir yolu olduğunu bilirdi. Sabri Ülker'in bileğini bükebilmiş olmanın güveniyle konuşurdu.

Ülker fabrikasındaki çalışma hayatının, mücadeleci kişiliğinin

şekillenmesinde büyük bir rol oynadığını söylemek sanırız yanlış olmaz. Tek başına işten atılmış olmasına rağmen inatla bir yıl boyunca fabrika önünde beklemenin karşılığında, işine ve bu süre içinde geliştirdiği ilişkilerle ileriki dönemde Ülker patronunun karşısına daha büyük bir tecrübe ve dirençle çıkacak bir işçi örgütüne sahip olur. Sabri Ülker, Kılınçaslan'la başa çıkamayacağını anlayınca onu işe almak zorunda kalır ama bu defa da onu işçilerden koparmak ve pasifize etmek için depoda görevlendirdiğinde, Kılınçaslan, yeni hedefini tekrar işçilerin arasına karışmak olarak belirleyecektir. Arkadaşlarına, tuvalet temizlemeye dahi razı olduğunu ama mutlaka işçilerin arasına girmek istediğini belirtir. Sabri Ülker'le aralarında geçen diyalog onun inatçılığını, kararlılığını ve işçi mücadelesine bağlılığını ifade edecektir. Ülker; Kılınçaslan'a yeni evlenmiş olduğundan, bir eve ihtiyacı olabileceğinden bahseder ve "benden istediğin bir şey var mı?" diye sorar. Bir ev karşılığı bir işçi önderinden kurtulmak akıllıca bir pazarlıktır kuşkusuz. Kılınçaslan'ın yanıtı ise kısa ve kesin olur; "Tekrar bantta çalışmak istiyorum." Kılınçaslan depodan alınır gerçekten ama yeni adresi göçmen kadın işçilerin çalıştığı Çikolata Fabrikası olur. Göçmen işçiler özellikle o dönem gerek yabancı olmanın korkusu gerekse mücadele deneyimlerinin olmamasıyla pek güven vermezler dışardan bakıldığında. Ama Kılınçaslan, ekibiyle birlikte sendikanın delege seçimlerine katıldığında, yeni fabrikasında en çok oyu alan delege olmayı başarır. Ülker'in hesabı yine tutmamıştır. Kılınçaslan kısa zamanda göçmen kadın işçilerin güvenini sağlamayı başarmıştır. Bir tarafta Sabri Ülker diğer tarafta ise henüz ipliği pazara çıkmamış bir sendika genel merkezi vardır. İki cephede birlikte mücadele etmenin, üstelik bu mücadeleyi veren işçilerin, genel merkez yöneticilerine değil ama bir kurum olarak sendikaya karşı da sorumlu olduklarını düşünürsek, zorlukları ortadadır. İki cephede de başarılı olmanın tek bir taktiği vardır; işçilerin en geniş birliğini sağlamak. Bu taktiği Kılınçaslan ve ekibi başarıyla uygular. Siyasal görüşleri ne olursa olsun güven duyulan işçiler delege seçilir. 80 öncesi, DİSK'in işçiler nezdinde büyük itibarı olduğunu düşünürsek Ülker'deki muhalefetin

boyutlarını daha iyi anlayabiliriz.

Kısaca anlatmaya çalıştığımız Ülker'deki mücadele deneyimi, bu deneyimden sonuçlar çıkartacak bir işçi önderi için büyük bir okul olacaktır. Bugün işçi hareketinin en büyük zayıflıklarını ve bu zayıflıkları aşmanın yollarını bu deneyimlerden saptamak mümkündür. Kılınçaslan deyim yerindeyse Ülker mücadele okulundan başarıyla mezun olmuştur. Hayatının sonuna kadar her saptamasında kendi deneyimlerinin, özellikle Ülker'in izlerini görmek mümkündür.

Sadece Sabri Ülker'in mi! Kılınçaslan, Ali Şen'in de bileğini bükebilmiş olmanın güveniyle konuşurdu. Aylarca süren fabrika işgali sonucunda işçiler haklarını alabilmişlerdir Maga Deri'de. Bu defa sadece fabrikayı değil Kocaeli halkını mücadelelerinin etrafında birleştirmeyi başarmıştır Kılınçaslan. Bütün işgal boyunca fabrikada işçilerle yatıp kalkan, her günlük sorun karşısında işçilerle birlikte karar verip onlarla birlikte harekete geçen, esnafı işçilerle gezen, her eylemde her bildiri dağıtımında işçilerin başında olan kaç sendika örgütlenme sekreteri tanımışsınızdır? Genel merkez yöneticilerinin hep yapacağı başka işler vardır, öyle değil mi? "Başka önemli işlere" koşmaları gerekir. Telefonla haber havadis sorarlar, direnişi ziyarete gelenleri ağırlarlar, misafir gibi işçilere başarı dilerler genellikle. Kapanmış bir fabrika, üstelik bu fabrika ne tür ilişkilere sahip olduğu malum Ali Şen'in fabrikası... İşçiler dahi haklarını alabileceklerine inanmıyor. Yine o "tek" işçinin kararlılığı, inatçılığı ve sınıfına inancı çıkar sahneye. İşte bu yüzden Maga Deri işçileri için bambaşka bir yeri var Kılınçaslan'ın. Gözlemledikleri diğer yöneticilere bakarak; "O bizden biri gibiydi" diyorlar Memet abileri için. İşçilerin bir sendikacı için yakıştırdıkları en güzel betimlemedir bu ve herkese nasip olmaz. Sendikacıların önemli bir kısmı "bizden biri" denemeyecek bir yaşam ve mücadeleye katılım biçimine sahiptir çünkü ve Kılınçaslan'ın bütün sendikacılık yaşamında işçiler için "bizden biri" olarak görülmesi aslında sendikal hareketin en büyük zaaflarından birine de işaret eder.

Evrensel Gazetesi İşçi Sendika Sayfası Editörü Muzaffer Özkurt,

Kılınçaslan'la aralarında geçen bir sohbeti aktarmıştı. Özkurt, işçi sınıfının mevzi düzeyinde bile olsa bir kavgadan kazanarak çıktığını gözüyle göremediğini söylediğinde, Memet Başkan kendisine; "Ben hiç kaybetmedim" der. Bu cevap ilk bakışta bizzat kendisinin sendikal mücadeledeki başarılarına bir atıf olarak anlaşılsa da, daha çok, her kavganın işçi sınıfı için kazançlı olduğuna işaret eden bir bakış açısını yansıtmaktadır. İşçi sınıfının, sermaye ile giriştiği her kavgadan, yense de yenilse de deneyim çıkaracağını, bu deneyimin de başlı başına bir kazanç olduğunu düşünürdü. O, öyle anlaşılıyor ki, gençlik döneminde bile, en küçük taleple yola çıkan sendikal mücadeleye dahi işçi sınıfının iktidar yolunda aşılması gereken bir süreç olarak bakıyordu. Ülker'de çalışırken ve daha sonraları da, değişik fabrikalardan işçilerle görüşebilmek için farklı farklı kahveleri gezmesi, en yakın mücadele arkadaşlarından ileri işçilerle işkolu, fabrika gözetmeden ilişkiler kurmalarını istemesi, etrafında geniş bir mücadeleci işçi ağı yaratma çabası, işçi mücadelesine daha o yaşlarda bile bir iktidar mücadelesi olarak baktığını kanıtlıyor. Örgütçülüğü, günlük sorunların peşinde savrulan, sadece o gün için birlikte hareket edebilmekle sınırlı değil, geleceğe dönük yatırım olarak algılardı. Bir işçinin ya da parti taraftarının militanca mücadeleye katılmasa da en azından etrafında kalmasını isterdi. Herkesin mutlaka az ya da çok yapabileceği bir şeyler olduğuna inanır ve kırmadan dökmeden, şefkatle yaklaşmasını bilirdi. Düşmana karşı ne kadar öfkeli ve başeğmez bir tutum takınırsa o ölçüde sevecen yaklaşırdı aynı saflarda yürüdüğü arkadaşlarına. Ama arkadaşı da olsa hele bir karşı cepheye geçsin, hiç duygusal davranmazdı.

Memleketine ve hemşehrilerine düşkünlüğünü yakın çevresi çok iyi bilirdi. Gerçek bir halk adamının duygularını taşırdı Başkan... Bir Adıyamanlı ile karşılaştığında gözleri ışıldardı. Ama işçilerini sendikaya üye yaptığı Cabani Ayakkabı Fabrikası patronunun, köylüsü, üstelik vakti zamanında TÖB-DER yöneticiliği yapmış olmasını hiç umursamaz, adamın bu özelliklerini hatırlatan yaklaşımlarına kulak bile asmaz. Sınıfına olan bağlılığının önüne hiçbir gerici bağı koymazdı çünkü. Bir patronun solcu

olması da, bir işçinin sağ ideolojilerden etkileniyor olması da onu zerrece ilgilendirmezdi. "Bir proleter devrimci zaten böyle düşünmelidir" denebilir, ama günlük yaşamda, değişik ilişkilerin olduğu politika dışı çevrede de bu ilkeyle yaşamak, düşünüldüğünden çok daha zordur.

O, "bizden" derken, ayırmadan bütün işçi sınıfını kastederdi. Bu bir saptama olmanın çok ötesinde derinlemesine içselleştirdiği yaşam felsefesiydi. Partimizin her bakımdan bir "İşçi Partisi" olarak şekillenme yürüyüşünde katkısı çok büyük olmuştur bu özellikleriyle. Farklı sınıflardan gelen parti kadrolarının işçi sınıfının içinde çalışma, işçi gibi düşünebilme, işçilerin duygularını anlama gibi özelliklerini geliştirmede her sözüyle, her davranışıyla eğitici olmuştur. İşçi sınıfı partisinin, işçi hareketi ile sosyalizmi birleştiren bir yapı olduğunu düşündüğümüzde, onun varlığıyla bu tespit örgütsel olarak anlamını buluyordu âdeta. Herhangi bir parti toplantısında, sınıfsal kökenler bakımından nasıl bir bileşke olursa olsun, onun konuşmasının ardından toplantı salonu işçi sınıfının ruhu, mücadele isteği, kararlılığıyla dolardı.

Sezgi, öngörü, kararlılık, yüreklilik olmadan önder olunamaz kuşkusuz, fakat saydığımız özellikler ikili ilişkilerde başarı olmadan pek bir işe de yaramayacaktır. "Bir bilen" olunur olunmasına ama önder olmak ince ruhlu ve esprili olmakla da fazlasıyla ilgilidir. Trakya'da görev yaptığım dönemde sık sık arar, yoklardı beni. Hemen parti çalışması ile ilgili haber havadis vermeye girişti̇ğimde ise durdurur; "Ben halini sormak için aradım. Biz zaten sana güvenmişiz, senin halin iyiyse işlerimiz de iyi olur" derdi. Karşısındakinin derdini önemser, bıkmaksızın sorununu dinler, ihtiyacı olduğunda yanında olur, "işi düşmeden" de arayıp sorardı. Ne zaman kafam bulutlansa, dertlendiğimi sezer, "gel bu akşam seninle bir hareket çekelim" derdi. Ülker'den girer Maga Deri'den çıkardı sohbetimiz ve geride ne dert bırakırdık ne de tasa.

2003 yılıydı. Esenyurt'taki Colins fabrikasının işçileri sendikalaşmak için girişimde bulunmuş ve patron tarafından yüzlercesi işten atılmıştı. Atılan işçiler işe geri dönmek için fabrika önünde bekliyorlardı. Emek Partisi Esenyurt İlçe Örgütü, İl Başkanı-

mız Memet Kılınçaslan'ın katılacağı bir ziyaret gerçekleştirmek istemişti. Yaklaşık yüz kişi fabrikaya elli metre kadar uzaklıkta toplanıp fabrikaya yönelmiştik ki çevik kuvvet tarafından durdurulduk. Niyetimizin işçileri ziyaret etmek olduğunu, bir miktar erzağı da işçilere vereceğimizi söyledik. Bizden yarım saat önce gözümüzün önünde, CHP, atılan işçileri ziyaret etmişti oysa, ama biz engelleniyorduk. Böyle olunca ben çevik kuvvet amiriyle tartışmaya başladım, fakat anlaşılan kesin emir almışlardı ve ısrar edersek saldırmaktan çekinmeyeceklerdi. Saldırabilecekleri aklımdan geçer geçmez Memet Başkan'ı oradan uzaklaştırmak istedim. "Başkan burası karışacak, seni dışarı çıkartalım" demem-le, Başkan'ın bana çıkışması bir oldu; "Sen işine bak, ne olacaksa olur, burdan geri dönecek adam mıyım ben? Yürümek en doğal hakkımız, yürümeyeceğiz de uçarak mı gideceğiz fabrikaya?" Başkan'ın beni azarlamasının ardından çevik kuvvet vahşice saldırdı üzerimize. Üstelik kitlenin genelini değil sadece Başkan'ı hedef almışlardı. Başkan'ın üzerine kapanan partili genç arkadaşlarımız fena halde dövülmüşlerdi. Tek tesellimiz Başkan'ın zarar görmemiş olması oldu. Başkan'ın da içerisinde olduğu yedi kişi gözaltına alındık ve geceyi emniyetin küçük bir nezaretinde geçirdik. Başkan'ın neşesi ve rahatlığı sayesinde ne yediğimiz dayağın ne de içinde bulunduğumuz durumun farkına varabildik. Başkan hepimizi gülmekten kırıp geçirdikten sonra ayakkabılarını böbreğinin altına yerleştirip uzandı. "Zaten bir böbreğimiz kaldı, onu da kaybetmeyelim" dedi neşeyle. Fabrika sahibiyle emniyet arasındaki su sızmaz ilişkinin de etkisiyle hayli yormuşlardı bizi. Ertesi gün de saatlerce, oradan oraya taşıyıp parmak izimizi aldılar, fotoğraflarımızı çektiler ama Başkan'la birlikte olmanın keyfiyle arkadaşlar salıverildiklerine sevinmemişlerdi sanki. Aslında il Başkanımızın gözaltına alınması, yani bir anlamda bunu engelleyememek büyük bir zuldü, ama Başkan özellikle gençlerin bu durumdan dolayı moral bozukluğu yaşamamaları için elinden geleni yapmış ve başarılı da olmuştu. Birlikte gözaltına alındığı o gençlere, her karşılaşmasında, "cürmüm" diye seslenirdi.

Başkan'la Galatasaray-Fenerbahçe rekabeti üzerinden tatlı

atışmalarımız olurdu. Galatasaray'ın başında Fatih Terim'in olduğu 2002 senesinde hem takımın çok kötü oynamasına hem de malum siyasi ilişkileriyle bilinen Fatih Terim'in Galatasaray'ın başında bulunuyor olmasına çok bozuluyordu. Ben de fırsat bu fırsat; "Bırak artık şu takımı, bak tansiyonuna da zararlı" diye takılınca, "Bırakacağım, kesin bırakacağım ama şu anda takımın durumu kötü, düşene bir tekme de ben vuramam, hele bir düzlüğe çıksınlar sonra bırakırım" demişti. "Düşene bir tekme atmak" Başkan'a yakışmazdı. Zaten o, hep kendine yakışanı yapmıştı, kimseye hiçbir ayrıcalık tanımadan kendisine ne yakışıyorsa onu yapmak... İlkesi basit bir ahlak anlayışıydı onunki; "Başkasına izah edemeyeceğin şeyi yapma ve kendini başkaları için koyduğun ilkelerden kayırma." Bana ve Sinan'a genç yaşta belli sorumluluklar aldığımız için "hayatınızı yaşayamadınız" diye takılırdı. Gençken yapıldığında mazur görülebilecek birtakım "serserilikleri" artık istesek de yapamayacağımızı hatırlatıp, "yazık size" derdi. Aslında hayatın içinde olan her şeye sonsuz bir hoşgörüyle yaklaşır, ama bize nezaketle pozisyonumuzu da hatırlatırdı.

Kılınçaslan'ın merkezinde bulunduğu işçi örgütlenmelerine baktığınızda, hep örgütlenmesi güç sayılan kadın işçilerin yoğunlukta olduğunu görürsünüz. Ülker, Maga Deri, Humanic... Kadın işçiyi mücadeleye katmak ancak eşi, çocuğu, ailesi, yani bütün çevresiyle birlikte mümkündür. Erkek işçilere kıyasla kadın işçilerin örgütlenmesi belki her şeyden önce bu bakımdan farklılık gösterir. Kadın işçiyi bütün çevresi içinde düşünmek ve buna uygun hareket etmek, evlerini ziyaret etmek, eşleriyle tanışmak... Mücadeleye kattığı işçilerin ve sendikacı arkadaşlarının kendisi ile ilgili olarak ilk akıllarına gelen özelliğin inceliği olması boşuna değildir. Örgüt yaşamı içinde askere gidecek, cezaevine girecek, evlenecek arkadaşları için geceler düzenlemek hep önce onun aklına gelir, bu tip işleri hep bizzat kendisi organize ederdi.

Ardından, ailesinden tutun sendikacı dostlarına, partili yoldaşlarına, kahvede oyun oynadığı arkadaşlarına kadar hepsi aynı şeyleri söylediler. Bu belki de her devrimcinin hayalini kuracağı bir durumdur. Başkan'ı son yolculuğuna uğurlayacağımız günün

öncesindeki gece, ara sıra uğradığı meyhaneye gittik. Bir niyetimiz de orada çalışanlara, varsa arkadaşlarına cenazeyi duyurmaktı. Garsona, "Memet Kılınçaslan'ı kaybettik" dediğimde uzun süre kimden bahsettiğimi anlatamamıştım. Baktım isminden olmayacak, fiziksel özelliklerini tarif etmeye başladım ki; "yoksa sen bizim Başkan'dan mı bahsediyorsun?" diye sormuştu garson panikleyerek. O, meyhanedeki garsonun da başkanıydı. Kendini, kimliğini herkese, çekinmeden bütün doğallığıyla sunardı. Onu tanıma şansı bulanlar, herhangi bir olay karşısında, "Kılınçaslan olsa şöyle derdi, böyle yapardı" diyebiliyorsa, bu onun sade ve kararlı duruşunun herkeste derin izler bırakmasının sonucudur.

Mücadele etmek isteyen için yanından ayrılmak istemeyeceği bir rehber, mücadele kaçkını içinse gördüğünde kaçmak isteyeceği bir adamdı, korktuğundan değil, olsa olsa onunla, içinde sınıf mücadelesi olmayan bir ilişki kurmanın mümkün olamayacağını bildiği için.

Birlikte yürüdüğü arkadaşlarını bir an olsun hayal kırıklığına uğratmadığı için hiçbir zaman yalnız yürümedi, tıpkı bütün diğer kahramanlar gibi...

Sana Geldik Başkan Mücadele İçin Fikir Almaya

Sinan Ceviz

Senden bize kalan
O heybetli duruşun
Gülüşün
Meydanlardaki konuşmalarının yankısı
Fabrikalardaki direniş destanların

Memet Başkan'la ilk karşılaşmamız, partimizin kuruluşundan kısa bir süre sonra, Aksaray'da bulunan il binasında olmuştu. Beni odasına çağırmıştı ve bir süre sohbet etmiştik. Bu tanışmanın ardından Başkan'la uzun yıllar birlikte çalışma şansına sahip oldum.

Kısa bir süre sonra da Esenyurt'ta bir toplantıda yeniden karşılaştık. İl binasındaki sohbetimizi hatırlatarak, anlattıklarımla ilgili sorular sordu. Başkan, herhangi biriyle yaptığı sohbeti, konusu ne olursa olsun, ister politik ister havadan sudan bir mesele olsun, unutmazdı. Belki de en önemli özelliklerden biriydi bu. Çünkü o, çok iyi bir dinleyiciydi. Tanık olduğu, duyduğu, gördüğü her şeyi değerlendirir, birçoğumuz için önemsiz olan bir konudan, sohbetten, herhangi bir olaydan sonuçlar çıkartırdı.

En çok ihtiyaç duyduğumuz günlerde kaybettiğimiz Başkanımızı anlatmak o kadar zor ki! 'Ölen'in ardından iyi konuşmak âdettendir, ama Başkan'ı anlatmak için iyi şeyleri ardı ardına sıralamak yetmez. Çünkü Başkan, hayatı, tarifte zorlanacağınız kadar temiz ve dürüst yaşamış ve sınıflar arasındaki mücadelede de kararlı yürümüş, girdiği her kavgadan başı dik çıkmıştı.

Memet Başkan kendini tanıyan herkese ve partiye önemli değerler kattı ve öğretti. "Demirci ustası işi çırağına göstererek

öğretir." Başkan örgütlenme çalışmalarında bu yaklaşımla hareket ederdi. Yapılması gerekenler konusunda talimat vermez, karşısındakini ikna etmeye, kazanmaya çalışırdı. Ya da bir hata yapıldıysa, kestirip atmak yerine nasıl olması gerektiğini, nedenleri ile birlikte ortaya koyardı. Bir işe "olmamış" derken karşısındakini kırmamaya özen gösterirdi. Yazdığımız bildiriler meramımızı anlatan bir içerikte olmamışsa, nasıl yazılması gerektiğini anlatır, yazılmasına doğrudan yardımcı olurdu. Bazen de yazılan bildiriyi ya da hazırlanan afişi beğenmemişse; "Arkadaşımızın emeğine sağlık, çok güzel olmuş ama biz bu çalışmayı ileride değerlendirmek üzere arşive kaldıralım" diyerek takılırdı. O bunu söylediği anda çalışmayı hazırlayan arkadaş da dahil herkesin yüzüne bir gülümseme yayılır ve tekrar emek harcamak bir keyif haline gelirdi. Başkan'ın böyle esprili yaklaşması, bizim de hata yapmaktan çekinmemizi önler, cesaretlendirirdi.

Başkan toplantılarda not tutmazdı. Eline kâğıt kalem alırdı ama karalama yapardı, bazen de karakalem resim çizerdi. Bazen "notlarımı göstereyim size" deyip toplantılarda yaptığı resimleri ya da karalamaları gösterir, "bakın bu toplantımız nottan da anlaşılacağı gibi çok karmaşık olmuş" derdi.

Başkan not almaz ama toplantılarda konuşulanı asla unutmazdı; en çok not alanımızdan daha çok detayı aklında tutardı. Hangi toplantıda kim ne demiş, ne karar alınmış şaşılacak biçimde hafızasına kaydederdi.

Yeri gelmişken, karakalem çalışmalarında da oldukça ustaydı. Resim yapmaya özel bir zaman ayırmazdı, ama gerektiğinde kolaylıkla afiş tasarlayabilirdi. Partimizin amblemini de Başkan çizmişti.

İyi bir gözlemci ve sınıf hareketinin özelliklerini iyi bilen biri olarak, sorunları sade bir dille anlatır ve kendine has yaklaşımı ile birçok meselenin basitçe çözülmesini sağlardı. Toplantılarımızda karmaşık sorunları Memet Başkan'ın müdahaleleri ile çok rahat aşardık. Bu durum sadece Başkan'ın yer aldığı parti içi toplantıları için geçerli değildi elbette. Başkan işçi toplantıları ya da geniş halk toplantılarında da bu özelliğiyle bilinirdi. Bu nedenledir

Başkan'ın katıldığı toplantılara örgütlü örgütsüz halk kesimlerinden yoğun ilgi olurdu. Başkan kürsüye çıktığında, toplantıya en ilgisiz olanlar dahil herkes, dikkatle onu dinlemeye başlardı. Başkan'ın sorunları dile getirmedeki kendine has üslubu farklı siyasi çevrelerde de beğeniyle karşılanırdı. Savaş karşıtı ortak eylemlerden birinde, İslamcı bir genç, Başkan'ın konuşmasını dinledikten sonra, "Bizimkiler nutuk atıyor, sizin başkan çok güzel konuştu, harbi konuşmayı o yaptı" demişti.

Gençlerin örgütlenmesine, hele de işçi gençlerin örgütlenmesine özel bir önem verirdi. İşçi ve genç üyelerimizle yapılan toplantılara, sayıya bakmaksızın katılırdı. "Bir kişi de olsa bizim işçilerle bir araya gelmemiz lazım" derdi.

Sadece işçilerin emekçilerin örgütlenmesinde değil, aydınların örgütlenmesinde de önemli deneyimleri Başkan'la edindik. Bilim adamlarıyla, aydınlarla bir araya gelindiğinde Başkan hemen ağırlığını hissettirir, söyledikleri ilgiyle dinlenirdi.

Bir işçi aydınıydı Başkan ve okumaya oldukça önem verirdi, tanıyan herkesin bildiği gibi Başkan'ın sabah ilk işi gazeteyi tüm detayına kadar okumaktı. Marksizmi öğrenmek için de bol bol kitap okurdu. Okuduğu kitaplar masasının çekmecesinde dururdu ve bunları genç parti yöneticilerine de okuturdu. Bazen beni de çağırır, "Şu kitabı oku bakalım ne anlatıyor sonra bana anlatırsın" derdi. Anlardım ki o kitabı Başkan okumuş ve bizim de okumamızı istiyor.

Parti kadrolarının sorunlarıyla yakından ilgilenirdi; sadece örgütsel değil kişisel sorunlarımızla da yakından ilgilenirdi. Yaşadığımız her sorunu, "Acaba yanlış anlaşılır mıyım?" kaygısı gütmeden Başkan'a anlatabiliyorduk, çünkü Başkan ilişkilerinde bu rahatlığı sağlardı.

Yaşamı boyunca birçok deneyim yaşamış, önemli birikimler kazanmış biri olarak anlattıklarını hep yaşadıklarına dayandırır, örneklerle anlatırdı. ABD'nin Afganistan müdahalesi öncesinde savaşla ilgili yaptığı bir konuşmada aşağı yukarı şunları söylemişti: "Ben Ülker'de çalıştığım yıllarda Kıbrıs çıkarmasına katıldım, Kıbrıs'tayken ordu hep Ülker'in mallarını kullanıyordu. O zaman

anladım ki biz sermaye için savaşıyoruz."

İlk tutuklanmasında yaşadıklarını ise şöyle anlatmıştı: "Sorguda işkence yapıyorlar ben bağırıyorum, askıya asıyorlar, vuruyorlar ben bağırıyorum... Sonra dedim ki kendi kendime, 'ulan Memet kalıbından utan ne bağırıyorsun'... Sonra sustum, hiç sesimi çıkarmadım." Aslında Başkan kendinden bahsetmeyi sevmezdi, anlattığı her şeyi özenle seçerdi, hepsi edindiği mücadele deneyimleriydi.

Bursa'da çalışma yürüttüğüm zamanlarda da onca işin arasında, sık sık arar, hal hatır sorardı. Bu sadece bana özel bir şey değildi, Başkan her birimizi arar ve halini hatırını sorardı. Onun için parti ilişkisi sadece bir işin yapılması için kurulan diyalog değildi. Yoldaşlarının yaşamları ile yakından ilgilenirdi. Bir keresinde Başkan aramış, "Ne yapıyorsun, nasılsın" diye sormuş, ben ise yaptığımız işleri anlatmaya başlamıştım. Başkan "Dur bakalım, ben, sen nasılsın onu sordum. İyi misin, bir ihtiyacın var mı? Teşkilat işlerini sonra konuşuruz" demişti. Başkan nerede olursanız olun yalnız olmadığınız duygusunu uyandırırdı. Başkan'a sadece rapor verilmezdi; her şey konuşulabilir, sorulabilir, paylaşılabilirdi.

Başkan hayat adamı olmayı öğretirdi. Biz öğrettiklerini ne kadar uygulayabiliyoruz bir kenara, o bunu yaşamıyla çok iyi gösteriyordu. Asla halktan kopuk politika yapmadı, güçlü sınıf sezgisinin dışında, halkın gündemini doğrudan hep halkla güçlü bağlarını koruyarak takip etti.

Beni Başkan'ı tanıdığım ilk gün kadar etkileyen bir diğer şey ise, bu kitabın hazırlanması için Maga Deri işçisiyle yaptığımız röportaj oldu. Başkan'la ilgili anılarını anlatan Maga Deri işçisi sözlerini şöyle bitirmişti: "Hayatımın en mutlu günleri Memet ağabeyle birlikte Maga direnişinde geçti. Bir de geçenlerde hayatımda ilk kez, çocuklarımla birlikte bir tatile gittim ve çok mutlu oldum."

İşçiler, son yolculuğuna uğurlarken, bir pankart açmışlardı: "Sana geldik Başkan mücadele için fikir almaya."

Evet, Başkan yaşamı ve yaptıklarıyla bize yol göstermeye devam ediyor.

Miting meydanlarında senin konuşmaların yankılanıyor kulaklarımızda, fabrika önlerinde mücadele anıların canlanıyor zihnimizde... Bıraktığın boşluk büyük, yüreğimizdeki acı derin. Birbirimize sık sık senin sözlerini hatırlatıyor, "Memet Başkan olsa şöyle yapardı" diyoruz. Senin söylediklerini ve yaptıklarını rehber edinerek yolumuza devam ediyoruz. Müjdesini ilk senin verdiğin Hayat Televizyonu'nu milyonların kanalı yapmak ve gazetemiz Evrensel'i büyütmek için çalışıyoruz. Bunları yaparken, yapmaya çalışırken yine en büyük şansımız seni tanımış olmak.

Keşke Telefonum Olmasaydı

Yusuf Ertuğrul

O sabah her zamanki gibi gazetelerimi alıp işçi arkadaşlarıma dağıttıktan sonra, tulumlarımı giyinip, baretimi takıp işime koyuldum. Saat on sıralarında çalan telefonu açtığımda beynimden vurulmuşa döndüm. Arayan başka tersanede çalışan bir arkadaşımdı, sesi çok kötüydü, söylediği şeye inanmak istemiyordum. Yanlış bir bilgi aldı herhalde diyerek kendimi kandırmaya çalışıyordum; ama o ağlamaklı konuşuyordu ve Memet Başkanımın, sevgili yoldaşımın öldüğünü söylüyordu. Çok çaresizdim, elim ayağım boşaldı. O benim Başkanım, yoldaşım, babam, abim... Ben, biz onsuz ne yapardık? Üzüntümü ve yıkılmışlığımı gören arkadaşlar merakla sorunca, gözlerimden akan yaşlara aldırmadan durumu anlattım ve olduğum yerde yığılıp kaldım.

Şeref hocamızı uğurlarken nasıl ki en iyisini yapmaya çalıştıysak, Memet Başkanımızı, canımızdan çok sevdiğimiz yoldaşımızı da en iyi biçimde uğurlamalıydık. Bir gün sonra bu acı gerçeği yazan gazetemiz Evrensel'i satarak –sesimiz boğuk ve acı da çıksa– tersane işçilerini cenaze törenine çağırdık. Yaptığımız toplantı ve seçim çalışmaları sırasında Başkanımızı tanıyan birçok işçi gözyaşlarını tutamadı. Bütün mahallelerde olduğu gibi Şifa mahallesinde de kapıları çaldık. Kahvelerde onurlu, dik başlı, sınıfına bağlı, işçi babası yoldaşımızın törenine çağrı yaptık. Özellikle deri işçilerinin şaşkınlıkla gözlerimin içine bakmaları yüreğimi dağladı. 1986 yılında Memet Başkan'la birlikte mücadele eden bir işçi, onunla anılarını anlattı.

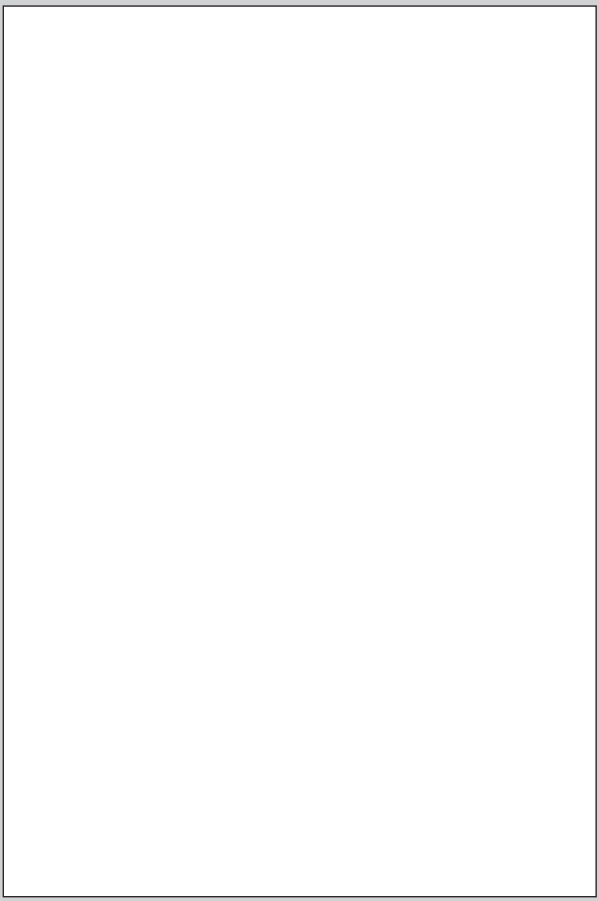
Sevgili Başkanım, canım yoldaşım; parti, seni taşıma onurunu, biz tersane işçilerine, deri işçilerine, ambar işçilerine, yol işçilerine, Telekom işçilerine verdi. Binlerce işçi, emekçi olarak senin huzurunda işçi iktidarını kurmak için daha inatla ve kararlılıkla

mücadele edeceğimize dair and içtik.

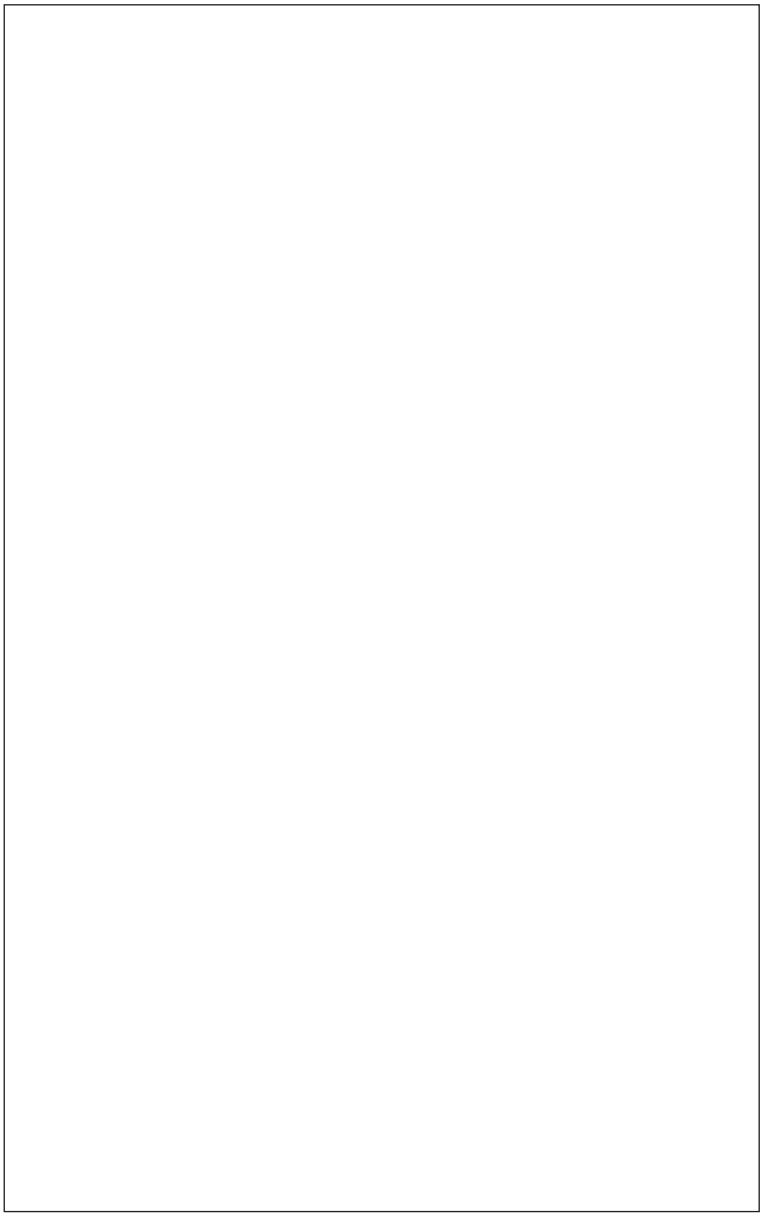
Sevgili Başkanım, canım yoldaşım sana söz olsun! Tersane işçisi öğrencilerin ve genç yoldaşların olarak bize bıraktığın bayrağı iskelelerde dalgalandıracağız. Sana partili işçi yoldaşlarından söz olsun ki; bütün gücümüzle çalışacağız. Senin, Şeref hocamızın yokluğu yüreğimizi acıtıyor. Acımızı mücadeleyle hafifleteceğiz. Rahat uyuyun sevgili yoldaşlarım.

Binler Uğurladı

Memet Kılınçaslan, son yolculuğuna, binlerce emekçi, sendi-

Onur ve ölümsüzlük Memet Kılınçaslan'ındır...

kacı ve partili tarafından uğurlandı.

Zincirlikuyu Mezarlığı'nda 3 Aralık 2006'da düzenlenen törene, ülkenin dört bir yanından gelen EMEP'li yoldaşları, siyasi parti temsilcileri, aydın ve yazarlar, Türk İş, DİSK ve KESK'ten sendika yönetici ve üyeleri, çeşitli kitle örgütlerinin yönetici ve üyeleri katıldı. Deri işçileri, tersane işçileri, ambar işçileri, Manisa Graniser işçileri, Karayolları işçileri, Telekom işçileri pankartları ve dövizleriyle Kılınçaslan'ı uğurlamaya gelmişti.

Enternasyonal Marşı eşliğindeki saygı duruşuyla başlayan tören boyunca Kılınçaslan, işçilerin ve partili yoldaşlarının omuzlarında taşındı. "Memet yoldaş ölümsüzdür", "Yaşasın devrim ve sosyalizm", "İşçi sınıfı partisiyle güçlüdür", "Biji bratiya gelan" sloganlarıyla toprağa verilen Kılınçaslan'ın mezarı karanfillerle donatıldı. Mezarı başında toplanan binlerce kişi hep bir ağızdan "mücadele andı" içti.

Levent Tüzel

EMEP Genel Başkanı

Değerli dostlar, emek ve demokrasi mücadelesinin değerli temsilcileri;

Ülkemizdeki emek hareketinin sayısız etkinliklerinde bir araya gelen bizler, bu kez yüreğimizi acıtan bir nedenle buluştuk. İşçi sınıfımızın ve halk hareketinin seçkin önderlerinden; kundura işçisi, sendikacı, politikacı, işçi devrimcisi ve halk adamı; mücadele arkadaşımız Memet Kılınçaslan'ı uğurlayacağız.

İşçi sınıfımız ve halkımız, ödünsüz, dik duruşlu, tok sözlü, değerli bir insanını yitirdi; hepimizin başı sağ olsun.

Yoldaşımız Kılınçaslan içinden çıktığı ve yetiştiği işçilerin ve emekçilerin sömürü ve ezilmişliğine isyandan bir an olsun vazgeçmedi; devrimci bir işçi gibi yaşadı, mücadele etti ve son nefesini verdi. Son gününde yöneticisi olduğu il örgütünün toplantısını yönetti ve akşam evinde partisinin dergilerinin satırlarını okurken; halkını, ülkemiz çocuklarını, geleceğini, işçi iktidarını

düşünen hayalleri içinde gözlerini yumdu.

Onun eğilip bükülmeyen, tutarlı mücadeleci yaşantısında belirleyici olan, 70'lerden bu yana hep işçilerin hayatı içinde olması, emekçilerin havasını teneffüs etmesi, eğitimini ve gelişimini işçi sınıfının politikasıyla buluşturmasıdır.

Yıllar önce Ülker fabrikasında başlayan sanayi işçiliği, daha sonra deri işçiliği, temsilcilik ve sendika merkez yöneticisi olarak sürdü. Ancak o emek mücadelesinden hiç emekli olmadı. Çoğunun yaptığı gibi köşesine çekilmek değil, işçilerin iktidar mücadelesinde partili mücadelenin zorunluluğuyla Emek Partisi'nin kuruluş çalışmalarına ve örgütlenmesine en ön saflardan katıldı.

İşçi örgütlenmesi, hak mücadelesi, grevler ve direnişler, darbe döneminin gözaltı ve işkenceli sorguları, savaşa karşı gösteriler, insan hakları, barış ve kardeşlik için yürüyüşler, genel ve yerel seçimlerde adaylıklar; özcesi yakın tarihimizdeki demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin nabzı nerede atıyorsa Memet Başkan hep oralarda oldu. Aramızdan çok kişiyle çok eskilere dayanan ortak hatıralarının olduğunu duymanız şaşırtıcı olmamalıdır.

Birçok önderin hayatında olduğu gibi Memet Başkan'ın hayatında da ardında bıraktığı unutulmayacak izler vardır. 80'li yıllarda işçi hareketinin, askerî darbenin yıkıcı etkisinden çıkmasında önemli bir yer tutan; 85 yılı Kazlıçeşme deri işçilerinin grevleri, 89 Bahar Eylemleri, 91 Ocağından Mayısına kadar süren ve başarıyla biten Maga Deri işçilerinin direnişi Başkan'ın dirençli bir işçi önderi olarak içinde yer aldığı hareketlerdir. Baskı ve yasak koşullarındaki 88 1 Mayısının, genç bir sendika örgütlenme sekreteriyken birkaç yoldaşıyla birlikte öne çıkarak bir işçi gösterisi olarak kutlanmasındaki yeri ve cesareti hafızalardan silinmeyecektir. Yine 90 1 Mayısını işçi ve emekçilerin üretim alanlarından birleşerek gerçek bir mücadele günü olarak örgütlenmesine katılması nedeniyle tutuklanması ve ceza alması onun işçi hareketi karşısındaki tutumunu göstermektedir.

Kendi eşi de özelleştirme furyasında kapatılan Sümerbank işçisi olan Memet Başkan'ı, gösterilerde hep önde olan ve sesi

en çok çıkan Sümerbank'ın kadın işçileri hiç unutmayacaklardır. Kılınçaslan, hep yaptığı gibi fırsat bulduğunda onlarla dertleşmiş, mücadelelerinin sorunlarını paylaşmış ve eylemlerinde yanlarında olmuştur. Kadın işçilerin çalışma hayatına dair sorunlar kadar, ezilen bir cins olarak yaşadıkları problemler de Başkan'ın dert edindiği ve paylaştığı konulardı.

Değerli arkadaşlarım;

Dostları onu dürüst ve ağırbaşlı yönleriyle olduğu kadar, politikayı ve sınıf mücadelesindeki gelişmeleri anlamadaki ve halkın sorunlarıyla arasındaki bağlantıları kurmadaki becerisi ile sevmiş ve takdir etmiştir. Bunu başarmasındaki gücü, bir işçi gibi yaşayıp düşünmesinde ve halkın içinde olmasında aramak gerekir. Ülkedeki gelişmelerin haberlerini ve boyutlarını emekçi kahvelerindeki sohbetlerde edindiği izlenimler, özellikle Adıyaman Besnili hemşehrilerinin derneğindeki gözlemleri, ondaki fikir açıklığı ve politikadaki isabetli tespitlerinde payı olmuştur diye düşünüyorum.

Değerli arkadaşlarım;

Başkanı ülkemiz demokrasi mücadelesinin en temel meselelerinden olan Kürt sorunuyla ilgili çeşitli gösterilerde, Newrozlarda görenler Kürt kökenli olduğu zannına kapılmışlardır. Ancak Kılınçaslan, hem Türk hem de Sünni bir gelenekten gelen bir devrimci olarak, sosyalist bir işçi önderinde olması gereken, tavizsiz ve net bir tutum içinde olmuş; halkların kardeşliği ve tam hak eşitliği, büyük emekçi birlikteliği düşüncesinden hiç şaşmamıştır. Onun bu hasletleri İspanya'da olduğu gibi, parti merkez yöneticisi ve temsilcisi olarak katıldığı uluslararası işçi örgütleri toplantısındaki izlenimleriyle daha gelişmiş ve büyümüştür.

Memet Başkan, kurucusu olduğu ve önderlik ettiği partisinin kendisine kazandırdıklarıyla mücadele içinde kendini geliştirmeyi bilmiş, yenilgilerden ya da zaaflardan yılgınlığa kapılmamış, inanç ve inatla işçilerin iktidar mücadelesini sürdürmüştür. O bu tutumuyla içinden çıktığı sınıfına yabancılaşmış, mevki uğruna

değerlerden uzaklaşmış, sınıflar üstü sendikacılık diyerek gerçekte sermayeye hizmet etmiş kimi örneklerin olduğunu bilerek hep davasına ve partisine bağlı kalmıştır. Onun bu tutumu burada toplanan bütün arkadaşlarımız, dostlarımız için elbette sahip çıkılıp, geliştirilecektir.

Son olarak yıllardır başkanlığını yürüttüğü İstanbul örgütündeki mücadele arkadaşlarıma seslenmek istiyorum. Memet Başkanımızın kaybının, yeri doldurulmayacak bir büyüklükte olduğunun bilincindeyiz. Ancak içinde bulunduğumuz dönem ve koşullar, partimizin ve emekçilerin birleşik hareketinin daha yüksek bir görev anlayışıyla örgütlenmesini zorunlu kılıyor. Yakın zamanda yaşadığımız bu kayıpların maneviyatımızı bozmamasını, aksine daha gelişkin bir çalışma yürütmeyi Başkanımıza verilmiş bir söz olarak kabul etmenizi diliyorum. Başkan'ın örnek yaşamı ve kişiliğiyle bu görevi üstlendiğimizde bu söz yerine gelmiş olacaktır.

Kılınçaslan'ın değerli aile üyelerine, sendikacı dostlarına, tüm mücadele arkadaşlarına ve halkımıza başsağlığı diliyor, acımızı paylaşan herkese teşekkür ediyorum.

Hamma Hammami

Tunus İşçileri Komünist Partisi Genel Sekreteri

Sevgili arkadaşlar, sevgili yoldaşlar;

Tunus İşçileri Komünist Partisi ve uluslararası Marksist-Leninist partiler ve örgütler adına sizleri selamlıyorum. Bizim ve sizin için çok değerli olan yoldaşımız Memet Kılınçaslan'ın ölümü dolayısıyla sizlere baş sağlığı dileklerimi iletiyorum. Yoldaşımızın ölümü, Emek Partisi, Türkiye işçi sınıfı ve halkı için büyük bir kayıptır. Ve aynı zamanda dünya devrimci hareketi ve ilerici güçler için de büyük bir kayıptır.

... Yaşamı boyunca kararlı ve yiğitçe bir duruşa sahipti. Tüm yaşamını işçi sınıfı davasına adadı. O, siyasal alanda olduğu gibi sendikal alanda da büyük katkılar yaptı. Sendikal hareketin gelişi-

minde önemli roller üstlendi.

... Yoldaşın kaybı dolayısıyla yaşadığınız üzüntü ve acıyı paylaşıyoruz. Aynı zamanda Memet yoldaşın şahsında Tunus'ta diktatörlüğe karşı verdiğimiz mücadelede biz de bir yoldaşımızı kaybettik. Ben yalnızca tüm Tunus İşçileri Komünist Partisi adına değil, aynı zamanda Tunus'ta kolektif harekette yer alan partiler, dernekler ve şahsiyetler adına da başsağlığı dileklerimi iletmeye geldim.

... Onur ve ölümsüzlük Memet Kılınçaslan'ındır. Onur ve ölümsüzlük işçi sınıfının ve emekçi halkın evlatlarınındır.

Yaşasın işçi sınıfı ve halkların uluslararası dayanışması.

Hayri Kozanoğlu

ÖDP Genel Başkanı

Sevgili dostlar, sevgili yoldaşlar,

Türkiye işçi sınıfı en mücadeleci, en direngen, en kararlı evlatlarından birini kaybetti. Ben Memet Kılınçaslan'ı özellikle yerel seçimlerde Güçbirliği döneminde tanıdım. Gerçekten de içinden geldiği işçi sınıfına layık bir insandı. Hem yıllarca en zor bir sektörde emeğiyle üretime katılmış, emekçileri örgütlemiş, hem de her zaman devrim ve sosyalizm mücadelesinin ön saflarında bulunmuştu. Bundan sonra Türkiye halkları onu devrim ve sosyalizm mücadelesinde yaşatacak.

Işıklar, nurlar üstüne yağsın!

Emek Partili arkadaşlarımızın ve hepimizin başı sağ olsun.

Filiz Koçali

SDP Genel Başkanı

Sevgili dostlar;

Bir yol arkadaşımızı sonsuzluğa uğurluyoruz, bir devrimciyi sonsuzluğa uğurluyoruz. Onunla aynı meydanlarda konuşmaktan, aynı kürsülerde aynı talepleri dile getirmekten, birlikte çalışmaktan onur ve coşku duydum. Şimdi de ona, bütün sonsuzluğa uğurladıklarımıza verdiğimiz gibi bir söz vermek istiyorum.

Sevgili Memet yoldaş, biz şu an onurlu kavgamızda senin adına da hep birlikte yan yana yürüyeceğiz. Barış ve demokrasi, devrim ve sosyalizm yolunda, bütün dostların, yan yana olacağız.

Hepimizin başı sağ olsun.

Memet yoldaş ölümsüzdür.

Doğan Erbaş

DTP İstanbul İl Başkanı

Değerli dostlar, sevgili arkadaşlar;

Demokratik Toplum Partisi adına Memet Kılınçaslan arkadaşımızın ailesine, yakınlarına ve mücadele arkadaşlarına öncelikle baş sağlığı diliyorum ve acınızı yürekten paylaşıyorum.

Biz Memet Kılınçaslan arkadaşımızla birçok ortak etkinlikte bir araya geldik. İstanbul'da Newroz başta olmak üzere, birçok mitingi, birçok etkinliği beraber örgütlemeye çalışmıştık. 2002 Genel Seçimleri'nde Emek Barış Demokrasi Bloğu adına Birinci Bölge'den milletvekili adayımızdı. Daha sonra yerel seçimlerde yine birlikte çalıştık.

Bu vesileyle ben partim adına bir kez daha hepinizin acısını paylaşıyorum ve şunu da belirtmek istiyorum: Türkiye'de her zamankinden daha fazla barışa, kardeşliğe ihtiyaç duyduğumuz bir dönemden geçiyoruz. Türkiye'de gerçekten tehlikeli bir dönemde bulunuyoruz. Her zamankinden daha fazla güç birliğine, iş birliğine, mücadele birliğine ihtiyacımız var. Halkların kardeşliğine her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyuyoruz.

Ben çok yakından biliyorum ki, Memet Kılınçaslan bunlar için çok çalıştı, çok mücadele etti. Biz onu yaptığımız etkinliklerde gür sesiyle, coşkulu sesiyle, kararlı ve inançlı duruşuyla her zaman hatırlayacağız. Ve bu vesileyle birliğe her zaman daha fazla önem vereceğimizi de Memet Kılınçaslan'ın anısına verdiğimiz söz olarak belirtiyorum.

Hepimizin başı sağ olsun, hepinizin başı sağ olsun diyorum.

Yener Kaya

Deri-İş Genel Başkanı

... 1986 yılında sendikamızın Teşkilatlandırma Sekreteri seçilen ve altı yıl birlikte mücadele ettiğimiz arkadaşımızın acısını içimize atmış durumdayız. Ama Memedim sen ölmedin, ölmeyeceksin. İşçi sınıfı, deri işçisi seni unutmayacak.

Memet Kılınçaslan arkadaşımız, 1991 yılında Kocaeli'de Maga direnişinde 84 gün gece ve gündüz fabrikanın içinde işçilerle kaldı. 'İşçilerin kanuni hakkı olan kıdem ve ihbar tazminatını almadan bu fabrikayı terk etmeyiz' dedi. Ve haklarını alan bir arkadaşımızdır.

Türkiye işçi sınıfı tarihinde unutulmayacak bir değerdir. Önemli bir meziyeti vardır; sözü özü birdir. Teori ve pratiği uygulayan bir arkadaştır. Dolambaçlı yol bilmez. Dediğini yapan, mücadele eden bir arkadaştır.

Seni Memedim işçi sınıfı, deri işçileri unutmayacak.

Sevgi Göğçe

KESK Merkez Yönetim Kurulu Üyesi

Sadece işçi sınıfı bir dostunu, yoldaşını, mücadele önderini kaybetmedi; aynı zamanda kamu emekçileri de kaybetti. Ama kamu emekçilerinin örgütlenme mücadelesine duyduğu inancı, uzattığı dostça eli, kamu emekçileri hiçbir zaman unutmayacaktır. Sendikal hak ve özgürlükler mücadelesinde Memet Kılınçaslan hep yanımızda oldu. Bundan sonra da hep yanımızda olacaktır, diye düşünüyoruz. Çünkü onun verdiği eşitlik, adalet, barış ve özgürlük mücadelesi bizlere hep ışık tutacaktır, yolumuzu aydınlatacaktır.

Abdullah Kılınçaslan

Memet Kılınçaslan'ın abisi

Bu güzel insanın, Memet Başkan'ın aramızdan böyle erken erken ayrılması derinliklerimize büyük acılar bıraktı. Dünya işçi sınıfının, ezilenlerin, yoksulların, sevdiklerinin, sevildiklerinin, yoldaşlarının, arkadaşlarının başı sağ olsun.

Orhan Atan

Emek Gençliği İstanbul İl Sekreteri

Emek Gençliği olarak Başkanımızı zamansız ve beklenmedik bir şekilde kaybetmenin üzüntüsünü yaşıyoruz. Sınıf mücadelesi içerisinde yıllarca en önde savaşan ve bu savaşta edindiği birikimi tüm yalınlığı ve basitliğiyle bizlere sunan, bütün zorluklar karşısında umudunu hiç yitirmeyen ve bir ömür özleyeceğimiz o kahkahasını yine de atan Memet abimizi, arkadaşımızı, babamızı, yoldaşımızı yitirmenin üzüntüsüdür bu.

Onunla her konuşmamızda, dinlediğim her toplantıda şunu düşünürdüm; bir insanın adı kendine ancak bu kadar uyar ve yakışır. O, koca bir ömrü işçi sınıfına adayan bir sıra neferi olarak işçi sınıfının, halkının Memet'iydi. İşçi sınıfının karşısındaki her çevreye, edilen her yalan söze karşı dili bir kılıç kadar keskindi. Partimizi mücadelesinden uzaklaştırmak isteyen ihanetçilerin karşısında ise bir aslan gibiydi o. O, Memet Kılınçaslan'dı.

... O mücadele içerisindeki en karışık ve içinden çıkılması en zor gibi görünen durumlarda dahi kendi yaşamı ve mücadelesinden verdiği örneklerle sorunu en yalın şekilde ortaya koyar ve çözerdi.

... Başkanımın yaşamından çıkardığım en önemli ders, hiçbir koşulda işçi sınıfı ve halkımdan uzaklaşarak bir şey yapamayacağımdır. Her koşulda onların içerisinde ve onlardan biri olarak yaşamam gerektiğidir. Halkıma ve onların değerlerine yabancılaşarak ve onlardan koparak değişimi başaramayacağımdır. Devrimci, deviren insansa, o, Türkiye'de halka güvenmeyen ve onların dışından, onlar için bir şeyler yapılabileceğini düşünen

anlayışı da bizim için devirmiştir.

Tüm bu özellikleriyle Memet Başkan bizim için örnek bir devrimcidir. Evet Başkanımızı çok özleyeceğiz ve acımız büyük. Ancak hepimiz biliyoruz ki, onun mücadelesini geliştirdikçe acımız hafifleyecek. Onun, tüm ömrünü inanarak ve çıkarsızca adadığı bu mücadeleyi ileriye götürdüğümüz her adımda ona olan özlemimiz biraz da olsa dinecek. Onun önümüze çözmemiz için koyduğu ilk görev gazetemizin yaygınlaştırılmasıdır. Gazetemizin daha nitelikli olması ve tüm emekçilere ulaştırılması onun temel kaygısıdır. Ve yıllardır her yeri geldiğinde şunu tekrarladı; biz bu gazete ile emekçileri birleştirip mücadeleye yön verebiliriz. Ama bunun için tüm üyelerimizi ikna edip birleştirmeliyiz. Evet İstanbul'dan gelen arkadaşlar, hepimiz bu görev etrafında birleşmeliyiz. Onun anısını ancak böyle yaşatabiliriz. Onun mücadelesini ancak böyle güçlendirebiliriz.

Hepimizin başı sağ olsun.

Sennur Sezer

Şair, yazar

Başımız sağ olsun.

Hem Başkanımı, hem de bir kardeşimi daha yitirdim. Onun güleç yüzünü, taviz vermez kişiliğini, işçi sınıfının bir neferi olduğunu unutmayışını yinelemeyeceğim. Hepiniz biliyorsunuz. Onun en büyük özelliği; kendi sınıfından öğrenmesi, öğrendiklerine kendi deneylerini katması ve bütün bunları bir adım ileri götürmesiydi. Bundan sonra hepimize düşen görev onun bıraktıklarını bir adım daha ileri götürmek, işçi sınıfının partisini, basınını güçlendirerek iktidara taşımaktır.

Hepiniz onun gibi güleç ve tavizsiz olun.

Başınız sağ olsun, başımız sağ olsun.

İşçi sınıfı dinç ve diri olsun.

TÖRENE KATILANLAR

SDP Genel Başkanı Filiz Koçali ve il yöneticileri, ÖDP Genel Başkanı Hayri Kozanoğlu ve il yöneticileri, DTP İl Başkanı Doğan Erbaş, TKP İstanbul İl Başkanı Hüseyin Karabulut, Şair Güngör Gençay, Şair Yazar Cengiz Bektaş, Yazar Tülin Tankut, Şair Yazar Gülsüm Cengiz, Şair Yazar Sennur Sezer, Yazar Adnan Özyalçıner ve Senarist Önder Çakar, Özgür Yurttaş Hareketi Okmeydanı yöneticileri, Tunceli Dernekleri Kağıthane Şubesi, Toplumsal Demokrasi gazetesi yöneticileri, ESP, Halkların Ortadoğu Projesi, İHD İstanbul Şubesi yöneticileri, 78'liler Girişimi Merkez Yürütme Kurulu, SEH, Besnililer Derneği yöneticileri, Türk-İş Bölge Başkanı Faruk Büyükkucak, Deri-İş Genel Başkanı Yener Kaya, Genel Başkan Yardımcısı Musa Servi, Tuzla Şube Başkanı Binali Tay ve yönetim kurulu, DİSK Basın-İş Genel Başkanı Kamil Kartal, Hava-İş Genel Başkanı Atilay Ayçin, Gıda-İş Genel Başkanı Celal Ovat, Genel Sekreteri Seyit Aslan, Sine-Sen Genel Başkanı Yusuf Çetin, KESK MYK üyeleri Fevzi Ayber ve Sevgi Göğçe, Yol-İş İstanbul 1 No'lu Şube Başkanı Ali Akdağ, Eğitim Sen İstanbul 2 ve 3 No'lu Şube başkanları ve yöneticileri, Haber-İş 1 No'lu Şube Başkanı Levent Dokuyucu, Genel Sekreteri Ali Küçükkoçkaya, Eğitim Sen Adana Şube Başkanı ve yöneticileri, Eğitim Sen Bursa şube yöneticileri, Eğitim Sen İzmir 4 ve 6 No'lu şube başkanları, Eğitim Sen Kocaeli şube yöneticileri, Genel-İş Merkez Yöneticisi İsmail Özhamarat, Genel-İş İzmir 6 No'lu Şube Başkanı ve 3 No'lu Şube Sekreteri, Petrol-İş İstanbul 1 No'lu Şube Başkanı Reşat Tüysüz, Petrol-İş Aliağa Şube Yöneticisi İsmail Doğan, Birleşik Metal-İş Bursa Şube Başkanı Mehmet Kılıç, SES MYK Yöneticisi Şükran Doğan, SES Şişli Şube Başkanı Rabia Tuncer, SES Aksaray Şube Başkanı Songül Beydilli, ESM İstanbul Şube Başkanı Gürsel Ümit Sever, Gündem gazetesi yöneticileri, Kara Dolap Mahallesi Muhtarı Hüseyin Sertkaya ve yurtdışından Uluslararası Komünist Hareketi temsilen Tunus İşçileri Komünist Partisi Genel Sekreteri Hamma Hammami ve DİDF yöneticileri Hayri Çakır, Durmuş Alıcı katıldı.

Mesajlar

EMEP Genel Başkan Yardımcısı Memet Kılınçaslan yoldaşın ölümünü büyük bir üzüntü ile öğrenmiş bulunuyoruz. Bu sebeple, Emek Partisi'ne ve yoldaşın ailesine başsağlığı dileklerimizi iletmek istiyoruz.

Memet yoldaş, geçen sene İspanya'da bulunduğu birkaç gün içinde, yoldaşlığıyla, mücadeleci yapısı ve zihin açıklığıyla bizde unutulamayacak bir hatıra bıraktı. Yokluğu, devrim saflarında bir boşluk yaratmıştır. Ama militan yaşamı boyunca bıraktığı iz, Türkiye'de sosyal ilerleme ve özgürlük mücadelesine atılan her yeni militan için örnek teşkil edecektir.

Ekim ayı sonunda, Türkiye'den de bir delegasyonun katılımıyla yeniden kuruluşunu ilan eden partimiz, Memet yoldaşın anısı önünde saygıyla eğilir.

Raul Marco

İspanya Komünist Partisi (Marksist-Leninist) MK Sekreteri

Sevgili yoldaşlar;

Yoldaş Memet Kılınçaslan'ın kaybından dolayı başsağlığı dileklerimizi iletiyoruz. O, işçi sınıfının ve sendikal hareketin içinden gelen gerçek bir liderdi. Onun yaşamı, partinizin militanlarına ilham kaynağı olacaktır.

Kardeşçe selamlarımızla

Fransa İşçileri Komünist Partisi Merkez Komitesi adına

C. Pierrel

Sevgili yoldaşlar;

Genel Başkan Yardımcınız, tanınan sendikacı ve işçi sınıfı savaşçısı yoldaş Memet Kılınçaslan'ın ölüm haberini üzüntü ile

öğrendik. Birçok yoldaşımız, onunla çeşitli vesilelerle tanışma fırsatı yakalamış ve onun emperyalizme karşı verilen savaşa adanmışlığını takdir etmişti. Ailesine, yoldaşlarına ve arkadaşlarına gönülden başsağlığı diliyoruz.

Yunanistan Komünist Partisi (KKE) Merkez Komitesi adına Uluslararası İlişkiler Sorumlusu Babis Angourakis

Yoldaşlar;

Emek Partili yoldaşımız M. Kılınçaslan'ın talihsiz ölümünü büyük bir acıyla öğrendik. Onun adı militan parti yöneticiliğinin ve bu zorlu hareketin dayanışması anlamına gelmektedir. Şüphesiz, onun fiziksel olarak aramızdan ayrılması işçi sınıfı, sendikal hareket, devrimciler ve Türkiye halkları için büyük bir kayıptır. Bununla birlikte onun mücadeleci yaşamı, işçi sınıfı ve halk için özendirici bir örnektir.

Proletaryanın öncüsü partimiz; savaşan işçiler, devrimciler, halkın ve emekçilerin özgürlüğü için dövüşenlerin anısı önünde saygıyla eğilmektedir.

Kardeşçe sevgilerimizle

Ekvador Marksist-Leninist Komünist Partisi Resmi Sözcüsü Osvaldo Palacio

Değerli dostlar;

Partinizin kurucularından, Genel Başkan Yardımcısı ve İstanbul İl Başkanı, değerli yoldaşımız Memet Kılınçaslan'ı kaybettiğimizi derin bir üzüntüyle öğrendik. Uluslararası İşçi Hareketi'nin mücadeleci önderlere duyduğu ihtiyacın arttığı günümüz koşullarında yaşanan bu kayıp, üzüntümüzü bir kat daha derinleştirmektedir.

Acınızı paylaşıyor, partinize ve Memet yoldaşın ailesine başsağlığı diliyoruz.

Sevim Dağdelen, Almanya Federal Meclis Milletvekili

Partinizin İstanbul İl Başkanı, işçi sınıfı mücadelesinin sıra neferi, özgürlük, eşitlik mücadelesinin omuzdaşı, dost Memet

Kılınçaslan'ın yaşamını yitirmesini üzüntü ile öğrenmiş bulunuyoruz. Partili yoldaşlarına, dostlarına ve ailesine başsağlığı diliyoruz. Mücadelesi devrim ve sosyalizm mücadelemize ışık tutacaktır. Herkesin acısını paylaşıyoruz.

Hakan Tahmaz, ÖDP Genel Başkan Yardımcısı

Partinizin kurucularından, Genel Başkan Yardımcısı ve İstanbul İl Başkanı Memet Kılınçaslan'ın vefatını üzüntü ile öğrenmiş bulunuyoruz. Şahsınızda Memet Kılınçaslan'ın ailesine sabır, partiniz üyelerine ve çalışma arkadaşlarına başsağlığı dileriz.

Saygılarımızla

DİSK Yönetim Kurulu adına
Genel Başkan Süleyman Çelebi

İşçi sınıfının demokrasi, özgürlük ve eşitlik mücadelesinde daima yanımızda olan mücadeleci işçi önderi Memet Kılınçaslan'ı kaybetmiş olduğumuzu büyük bir üzüntü ile öğrenmiş bulunmaktayız. Mücadele arkadaşlarına ve ailesine başsağlığı diliyoruz. Anısı özgürlük ve demokrasi mücadelesinde yaşayacaktır.

DİSK/Birleşik Metal-İş Sendikası Genel Yönetim Kurulu

Partinizin kurucularından, Genel Başkan Yardımcısı ve İstanbul İl Başkanı Memet Kılınçaslan'ın vefatını derin bir üzüntü ile öğrenmiş bulunuyoruz. Size ve kederli ailesine başsağlığı dileriz.

Mahmut Seren, Genel-İş Genel Başkanı
Kani Beko, Genel-İş Genel Sekreteri S. Salihoğlu

Emek Partisi kurucularından, Genel Başkan Yardımcısı ve İstanbul İl Başkanı Memet Kılınçaslan'ın yaşamını yitirdiğini üzüntü ile öğrenmiş bulunuyoruz. Acınızı paylaşıyor, size, ailesine ve şahsınızda partili yoldaşlarıyla dostlarına başsağlığı dileriz.

Dev Maden-Sen Yönetim Kurulu

Siyasal mücadele ve sendikal hareketin bilinen isimlerinden, partinizin kurucusu, Genel Başkan Yardımcısı ve İstanbul İl Baş-

kanı Memet Kılınçaslan'ın yaşamını yitirdiğini öğrenmenin üzüntüsünü yaşıyoruz. Acınızı paylaştığımı belirtir, sizin şahsınızda partili yoldaşlarına, tüm dostlara ve Kılınçaslan ailesine başsağlığı dilerim.

Tayfun Görgün, DİSK Ankara Bölge Temsilcisi

Yakın dostumuz Kılınçaslan'ın ölümünün şoku içerisindeyiz. Bir dostu, sınıf arkadaşımızı, öğretmenimizi kaybetmenin acısı içinde Türkiye işçi sınıfının ve emek dostlarının acısını paylaşır, taziyelerimizi tüm yakınlarına iletiriz. İşçi sınıfımızın başı sağ olsun.

DİSK/Cam Keramik-İş Sendikası Yönetim Kurulu

EMEP'in kurucularından, Genel Başkan Yardımcısı ve İstanbul İl Başkanı Memet Kılınçaslan'ın çok erken yaşta vefatı, örgütümüzde, genel merkez yönetim kurulumuzda ve üyelerimizde derin bir üzüntü yaratmıştır. İşçi sınıfı, Memet Kılınçaslan gibi onurlu, yaşamını sınıfına, halkına ve ülkesine hizmet yolunda harcayan önderlerini unutmayacaktır. Petrol-İş Sendikası adına, EMEP yönetici ve üyelerine, işçi sınıfına, sendikacı dostlarına, EMEP'li mücadele arkadaşlarına ve ailesine başsağlığı, sizlere de sabır diliyorum. İşçi sınıfının başı sağ olsun.

Saygılarımla

Petrol-İş Merkez Yönetim Kurulu adına
Genel Başkan Mustafa Öztaşkın

Partinizin kurucularından, Genel Başkan Yardımcısı Memet Kılınçaslan'ın yaşamını yitirdiğini derin bir üzüntü ile öğrenmiş bulunuyoruz. Kendisine Allah'tan rahmet, ailesi ve işçi camiasına başsağlığı dileriz.

Tek Gıda-İş Sendikası Genel Yönetim Kurulu

Partinizin kurucularından, Genel Başkan Yardımcısı ve İstanbul İl Başkanı Memet Kılınçaslan'ın vefatı nedeniyle büyük bir üzüntü

içindeyiz. Yaşamını işçi sınıfı, emekçi yığınlar ve ezilen halkların eşitlik, adalet ve özgürlük mücadelesine adamış, Emek Partisi'nin kuruluşu öncesinde bu mücadeleyi Deri-İş Sendikası'nda Teşkilatlandırma Sekreteri olarak sürdürmüş olan Kılınçaslan'ın vefatı hepimiz için büyük bir kayıptır. Emek Partisi üye ve yöneticilerinin acısını paylaşır, başsağlığı dileriz.

TÜMTİS Merkez Yönetim Kurulu

Partinizin Genel Başkan Yardımcısı ve İstanbul İl Başkanı Memet Kılınçaslan'ın vefatını derin bir üzüntü ile öğrenmiş bulunuyoruz. Yönetim Kurulumuz adına acınızı paylaşır, partiniz üyelerine, ailesine ve sevenlerine başsağlığı dileriz.

Mehmet Soğancı, TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

Emek Partisi Genel Başkanlığı'na;

Yurtsever devrimci hareketin önderlerinden, partinizin kurucusu, Genel Başkan Yardımcısı ve İstanbul İl Başkanı Memet Kılınçaslan'ın zamansız kaybından dolayı derin üzüntü içindeyiz. Partinize, parti örgütünüze, kendisinin ailesine ve yoldaşlarına başsağlığı diliyor, acınızı yürekten paylaşıyorum. Memet Kılınçaslan'ın uzun yıllar inançla taşıdığı parti bayrağının köklü geçmişinizden gelen sıra neferlerince devralınacağına ve daha yukarılara taşınacağına inanıyorum. Anısı onurumuzdur, mücadelesi yolumuza ışık tutacaktır.

Saygılarımla

Ertuğrul Ünlütürk,
TMMOB Çevre Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı

Partiniz İl Başkanı Memet Kılınçaslan'ın vefatını büyük bir üzüntüyle öğrenmiş bulunmaktayız. İşçi ve emekçi sınıfının haklarını kazanma ve koruma mücadelesinde her zaman en önde yer alan bu değerli arkadaşımızı asla unutmayacağız. Acınızı paylaşıyor, şahsınızda tüm parti bireylerine, ailesi ve dostlarına başsağlığı dileklerimizi iletiyoruz.

İnsan Hakları Derneği İstanbul Yönetim Kurulu

Yaşamı boyunca işçi sınıfı mücadelesinin ön saflarında yer tutan EMEP Genel Başkan Yardımcısı Memet Kılınçaslan'ı yitirdiğimizi üzüntüyle öğrenmiş bulunuyoruz. Partili mücadele arkadaşlarına ve demokrasi güçlerine başsağlığı diliyorum.

Abdullah Aydın, Halkevleri Genel Başkanı

Değerli sendikacı, mücadele adamı, Türkiye sosyalist hareketinin önderlerinden, EMEP Genel Başkan Yardımcısı ve İstanbul İl Başkanı Memet Kılınçaslan'ın kaybını derin bir üzüntü ile öğrenmiş bulunuyoruz. Memet Kılınçaslan'ın anısı önünde saygıyla eğilir, size, partili arkadaşlarına ve yakınlarına başsağlığı ve sabır dileriz.

Saygılarımızla

Aydın Cıngı, SODEV Başkanı,
Erol Kızılelma, SODEV Başkan Vekili

Emek Partisi kurucularından, Genel Başkan Yardımcısı ve İstanbul İl Başkanı Memet Kılınçaslan'ın vefatını üzüntü ile öğrenmiş bulunuyoruz. Mücadele arkadaşlarına ve tüm dostlara, devrim ve sosyalizm mücadelesinin bu değerli kaybından dolayı başsağlığı diliyor, Memet Kılınçaslan'ı saygıyla selamlıyoruz.

Ankara 78'liler Derneği Yönetim Kurulu

İşçi sınıfının büyük önderlerinden Memet Kılınçaslan'ın ölümünü üzüntüyle öğrendik. Tüm yoldaşlarımızın ve işçi sınıfının başı sağ olsun.

Aydın Keskintimur,
Eğitim-Sen Osmaniye Şube Başkanı

Partinizin kurucu üyesi ve Genel Başkan Yardımcısı; işçi sınıfı ve emekçilerin yakın mücadele arkadaşı Memet Kılınçaslan'ın ölüm haberini üzüntü ile öğrendik. İşçi ve emekçilerin bağımsız-

lık, demokrasi ve özgürlükler mücadelesinde ortak savunduğumuz değerlerin yaşatılacağından kuşkumuz yoktur. Bu duygularla ailesinin ve yoldaşlarının acısını paylaşır, başsağlığı dileriz.

Eğitim-Sen İstanbul 3 No'lu Şube Yönetim Kurulu

Sevgili arkadaşlar;

Memet Kılınçaslan'ın zamansız ölümü nedeniyle derin bir üzüntü içindeyiz. Hepimizin başı sağ olsun. O işçi sınıfının yetiştirdiği değerli bir devrimciydi. Yokluğu hep hissedilecek. Ama bıraktığı mücadeleci miras hep bizlerle olacak.

Kenan Ateş/Nuray Sancar

Dost kaybetmek acı

Deri-İş Sendikası eski Örgütlenme Sekreteri, EMEP Genel Başkan Yardımcısı ve İstanbul İl Başkanı Memet Kılınçaslan'ı da yitirdik. Kolay değil, 56 yıl mücadele dolu bir yaşam. Emekten ve emekçiden yana tercihlerle her dönemde örgütlülüğü savunmak ve yaşama geçirmek genel tarzı olan sevgili Kılınçaslan'la adı önce Kazlı Deri, sonraki dönemde de Maga Deri olan fabrikadaki direnişlerde birlikte olup, kararlı mücadele sürecini paylaşmıştık. Dolayısıyla mücadele dostluğu yaşadık.

Onurlu, dik başlı, sınıfına ve halkına bağlı olarak ödünsüz yaşayan biri olarak tanıdığım Kılınçaslan'ı dostları ve yoldaşları yaşatacaktır. Güle güle Memet Kılınçaslan, gittiğin yere de dostluk ve sevgi götür...

Barbaros Tantan, Gazeteci/Kocaeli

Saygıdeğer arkadaşlar;

Değerli sendikacı ve politikacı Memet Kılınçaslan'ın kaybından dolayı büyük üzüntü duydum, anısı önünde saygıyla eğiliyorum. Tüm işçi ve emekçilerin başı sağ olsun. Başınız sağ olsun.

İrfan Erdoğan,

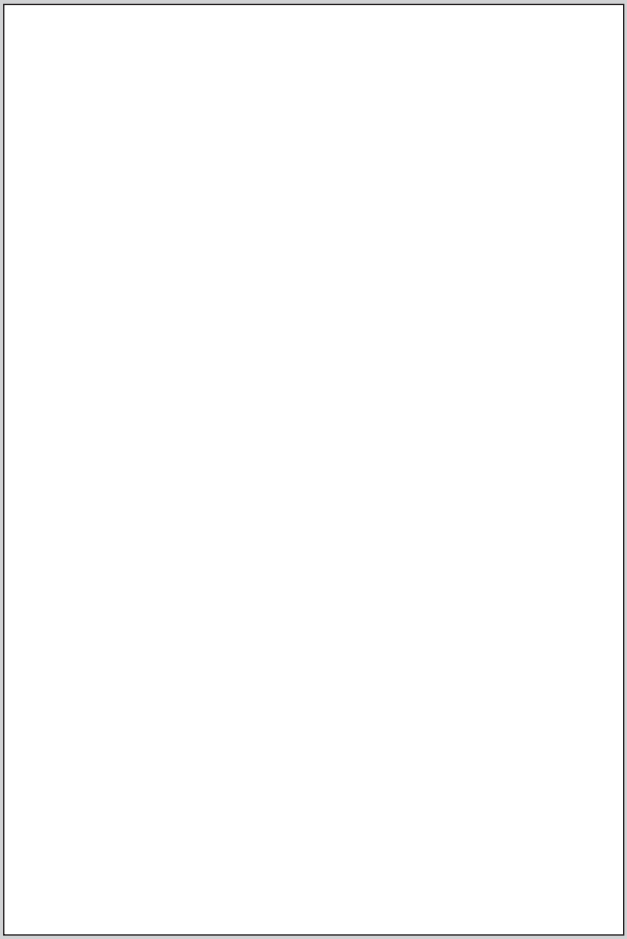
Bertelsmann'dan (Uluslararası Nakliyat Firması) paketleme işçisi

Değerli Levent Tüzel;

Türkiye işçi sınıfının ve emekçi halkın bağrından çıkan güzel insan Memet Kılınçaslan'ın yaşamını yitirdiğini duyunca çok üzüldüm. Gücüm yetse ölüme kafa tutardım. Bir çınar daha devrildi! Başta partili sınıfdaşları olmak üzere hepinizin acısını paylaşıyorum. Anısının bizimle birlikte yaşayacağı inancıyla...

Metin Gür, Hauptstr. 78 42349 Wuppertal

Ardından Yazılanlar

Ondan öğrenmeye devam edeceğiz...

İşçi Sınıfına Adanmış Bir ömür

İhsan Çaralan

Emek Partisi'nin kurucularından, Genel Başkan Yardımcısı ve İstanbul İl Başkanı Memet Kılınçaslan'ı kaybettik. "İşçi sınıfına adanmış bir ömür" sözü, işçi sınıfının içinde çeşitli mücadelelere katılmış, ya da sosyalizm davasına inanmış pek çok kişi için söylenebilir bir sözdür. Ama Kılınçaslan, bu nitelemeyi sadece mecazi anlamıyla değil gerçek anlamıyla da hak eden; yaşamının her anını sınıfın davasına adayan bir işçi sınıfı önderi olarak bu dünyadan geçmiştir.

İşçilik, sendikal mücadele yıllarında öğrenip biriktirdiklerini Kılınçaslan; sonraki yıllarda Emek Partisi'ndeki mücadelesiyle genç kuşaklara aktarmada olduğu kadar, gündelik çalışma içinde inisiyatifi, yaratıcılığı ve önderlik yeteneği ile de işçi sınıfının kurtuluş davasına adım atan her işçiye, her gence örnek olacak bir tutum takınarak öne çıkmıştır.

12 Eylül sonrasının ağır koşullarında, işçi sınıfının yeniden ayakları üstüne kalkması için mücadele eden Kılınçaslan, Bahar Eylemleri'nin ve sonraki yılların önder sendikacıları içinde de etrafına güven ve mücadele azmi yayan kişiliği ile öne çıkmıştır. Kendisiyle birlikte, sendikal mücadelede yer alan pek çok sendikacının, emeklilik ya da dönemin getirdiği olanaklardan yararlanıp "olanaksızlıklardan" yakınarak, bireysel çözümler üstünden "yeni bir hayat kurduğu" yıllarda; o, işçi sınıfı davasına hizmet yolunda ileriye doğru bir adım daha atarak, Emek Partisi'nin kuruluşuna katıldı. Ve parti saflarında, mücadelenin en önünde görevler üstlenerek, gerçek sosyalizm davasının sürdürülmesinde kendi kuşağının en ileri giden temsilcilerinden birisi olmayı başarmıştır.

Kılınçaslan, inançlı bir işçi önderi, bir sınıf partisi sözcüsü olarak, her platformda, fikirlerini olağanüstü bir açıklıkla ifade etme yeteneğini gösteren nadir kişilerden birisiydi. Pek çoğumuzun kitaplar-

dan öğrendiği, toplumdaki her önemli gelişmenin işçi sınıfı ve burjuvazi arasında çatışmayla belirlendiği, bu nedenledir ki; her olayın iki anlamı olduğu gerçeğini Kılınçaslan, bir işçi önderi olarak bizzat kendi yaşam mücadelesinden öğrenmiştir. Bunun içindir ki o, en çapraşık olaylarda bile şaşırmamıştır. Dahası, herkesin anlamakta ve anlatmakta güçlük çektiği pek çok şeyi o, usta bir ressamın fırça kullanması gibi birkaç sözcükle herkes için anlaşılır hale getirmeyi başarabilen biri olmuştur.

Onu kürsüde gören ve dinleyen birisi; işçi sınıfının yetiştirdiği deneyimli bir mücadeleciyi, nadir yetişen bir işçi sınıfı devrimcisini dinlediğini iliklerinde hissederdi. Hani, işçi sınıfı bir insan vücudunda şekillense ve dile gelse; insanın gözüne Kılınçaslan gibi görünür, onun gibi konuşurdu, denilse yeridir. İnsan için ölüm, "sözün bittiği yer"dir. Ama, ölümünden sonra yaşamayı başaracak bir yaşam sürenler için böyle olmuyor. Kılınçaslan işte bu ikincilerdendi. Yani, vücudun ölümüyle ölmeyenler soyundan geliyordu. Çünkü, Kılınçaslanların fani vücudu toprağa karışsa da, mücadelesi uğruna yaşamını feda etmeyi göze aldığı değerler; işçi sınıfının sömürüden ve baskıdan kurtuluş, barış ve kardeşlik içinde insanlık toplumu kurma davası sürdükçe, bu davayı sürdürenlerin mücadelesinde onlar yaşamayı sürdürecektir.

Evet; sevgili mücadele arkadaşımızı, işçi sınıfı davasının yılmaz savaşçısı bir yoldaşımızı yitirdik. Bunun içindir ki, hiçbir teselli sözcüğü acımızı yok edemez. Yalnızca, onun savunduğu değerleri savunma kararlılığımız, onun yaşamını verdiği işçi sınıfı davasını daha büyük bir enerjiyle ilerletme çabamız; ondan öğrendiğimiz açık sözlülüğü, dolambaçsız konuşmayı bir yaşam ilkesi olarak benimsememiz, acımızı azaltabilir.

Onun sıcak kişiliğini, dostluğunu özleyeceğiz. Mücadelesini ise; onun bizden bekleyeceği gibi büyütüp zafere ulaştırmak için her şeyi yapacağız!

Söz veriyoruz!..

Evrensel gazetesi, 2 Aralık 2006

Kılınçaslan'ı Kaybettik Davasını Sürdüreceğiz

Ender İmrek

İşçi sınıfı ve emekçiler büyük bir dava adamını kaybetti. İşçi sınıfı, sınıftan yana sendikacılar, kamu emekçileri, gençler, emekçi kadınlar, aydınlar, akademisyenler büyük bir dostunu kaybetti.

Ezilen ve sömürülen Türkiye halkları, özgürlük ve demokrasinin, işçi iktidarının kararlı savunucularından birini kaybetti.

Sınıfın partisi, sınıf iradesinin temsilcisi olan, çakmak taşlarından birini yitirdi. Emek Partisi, sınıfın sezileriyle bilimsel sosyalizmin birikimini kendisinde toplamış olan, sınıfın on yıllarca süren birikimini şahsında toplamış bir yöneticisini yitirdi. Dostun ve düşmanın gözünde önemli bir yer edinen, kararlı ve sarsılmaz bir sınıf abidesini kaybettik. Kılınçaslan işçi, işçi temsilcisi, sendikacı, sendika başkanı, sınıfın partisi Emek Partisi'nde Genel Başkan Yardımcısı olarak hep tutarlı bir çizgiye, güçlü bir iradeye sahipti. Memet Kılınçaslan her zaman, her yerde ve her koşulda sırtınızı dayayarak gönül rahatlığı içinde olacağınız bir ağabey, bir yoldaştı.

O; işçi sınıfına, yoldaşlarına, ezilen ve sömürülen yığınlara, etrafına, komşularına güven, sevgi ve sempati saçardı. Eğitimini işçi sınıfı saflarında tamamlamış, büyük bir birikim edinmişti. Sanata, kültüre, felsefeye, bilime ve düşünceye karşı sonsuz bir öğrenme ve öğretme isteği ile doluydu. Bir kundura işçisinin, bir profesör ile nasıl polemik yapacağını gösteren adamdı o!

İşçi ve halk gazetesinin daha nitelikli olması, daha yaygın dağıtılması onun temel kaygısıydı. Köşe yazarlarıyla tartışmayı, yazılan yazılar üzerine konuşmayı, eksikliğini hissettiği konu-

larda, yoldaşlarının bilgisine başvurmayı önemserdi. Mücadele ilerledikçe, gazetenin önemini hepimizden daha çabuk ve daha derinden kavramıştı; her platformda sınıfın bir güç olması ve bağımsız siyaset yapmasıyla gazete arasındaki bağı ondan iyi anlatan yoktu. Bir halk televizyonu için girişimler gündeme geldiğinde, yine o bu girişimin dönüştürücü imkânlarını herkesten ileriden kavradı. Tereddüt edenleri sabırla ikna etmeye çalıştı. Çünkü gözü ve gönlü hep ileri gitmekteydi. Sınıfın sarsılmaz iradesinin sembolü, bir güven abidesiydi. İri gövdesi, gülen yüzü, parlayan gözleri ve mütevazı duruşuyla o bir dost, bir yoldaş, bir ağabeydi. O'nun adını ilk kez 12 Eylül sonrası yükselen işçi sınıfı eylemlerinde duymuştuk. Memet ağabeyi gören ve tanıyan birisi, bir kundura işçisinin sınıfın tüm temiz hasletlerini şahısında böyle birleştirmesinin nasıl mümkün olduğuna hayret etse de, sınıf bilinçli proletaryanın engin birikime sahip bir temsilcisiyle karşı karşıya olduğunu da kendi kendine itiraf etmek zorunda kalırdı.

Türk kökenliydi ama Kürt sorununun demokratik çözümünün Türkiye ve işçi sınıfı davası bakımından önemini büyük bir kafa açıklığı ile anlamıştı. Bilim ve kültür adamı değildi; ama bu alanda mücadelenin önemini ve bilim ve kültür insanlarının mücadelesinin çok önemli olduğunun farkındaydı.

Kadınların kurtuluşu ve kadınların emek ve demokrasi mücadelesinin önemine pek çok kadından daha çok dikkat çekerdi. Biyolojik yaşı eski kuşaklara karşılık gelirdi ama gençliğin kazanılması için her fedakârlığın yapılması için her imkânı kullanırdı.

Sınıfsız ve sömürüsüz bir dünya tek idealiydi; bu uğurda ilerlemek, sınıf güçlerini hazırlamak için, demokrasi mücadelesi ve anti-emperyalist mücadelenin zaferi için enerji harcamak gerektiğini bilirdi.

Kılınçaslan'ımızı kaybettik; ama davasını, temeline harç koyduğu EMEP'i yaşatacağız.

Zafere kadar!

Evrensel gazetesi, 2 Aralık 2006

Kırk Ayaklı Karıncaydı

Adnan Özyalçıner

Memet Kılınçaslan, tam bir halk adamıydı. İstanbul'da ayakkabı işçiliğiyle başlayıp sürdürdüğü işçiliğiyle hep onların arasında oldu.

İşçilerin arasında sürdürdüğü yaşam onu eğitip bilinçlendirdi. Yaşanan siyasal, toplumsal olayların işçi hak ve özgürlüklerini etkileyen ilişkilerindeki çelişkileri görüp öğrendi.

Çünkü o Nâzım Hikmet'in: "Topraktan öğrenip kitapsız bilendir." dediklerindendi. Görüp öğrendiklerini, hiçbir zaman kendine saklamadı. Birlikte yaşadığı, aynı yazgıyı paylaştığı işçi arkadaşlarıyla da bir sendika militanı, yöneticisi olarak bölüştü. Bir işçi lideri olarak da işçi sınıfının özgürleşmesi adına görüp öğrendiklerini, bilip söylediklerini yaşamı boyunca fabrikalara, kahvelere, sokaklara, kürsülere taşıdı. Yaşamdan öğrendiklerini eğrisiyle doğrusuyla, acısıyla sevinciyle aynı yaşamı paylaşanlara tartışarak, inandırarak öğretmeye çalıştı. Hiçbir yasak, baskılar, gözaltılar, sorgulamalar, işkenceler onu

engellemedi; görüp öğrendiklerinden bilip söylediklerinden caydırmadı. Geleceğin işçi sınıfının olacağı düşüncesinden döndürmedi. Döndüremezdi. Çünkü o işçi sınıfının kendi emeğiyle yarattığı yaşamla uygarlığın eşitçe paylaşılması gereğine inanıyordu. Kılınçaslan, bütün halk adamları gibi ekmeğini taştan çıkaran kol emekçileri gibi yaşamın karşısında dik durmasını, haksızlıklara karşı direnmesini bilenlerdendi. Onun için de iyimserdi, sevecendi. Ayrıca güleçti, şaka yapmayı severdi. Onu yoğuran yaşam olduğu için onunla nasıl savaşılacağını da bilirdi. Kimi zaman güleç, sevecen; kimi zaman da asık yüzlü ve sert. Ama onun yaşama bakışında güleçlikle sevecenlik ağır basıyordu. Kılınçaslan'ın yaşamın ağır yükünü belki de biraz hafifletmek için karakalem resim yaptığını bilir misiniz? Toplantılarda, tartışmalarda sigara paketlerinin arkasına yaptığı bu resimlerle dinlenirdi belki de. Resim yapmayı severdi dedim. İzlemeyi de severdi. İki sergide birlikte olduk onunla. Biri Almanya'da Köln'de Kathe Kollwitz'in sergi salonuna gittik. Yanımızda Sennur Sezer de vardı. Kollwitz'in el ele vermiş ölen arkadaşlarına acıyla bakan işçi, savaştaki çaresizliği anlatan aç çocukların karakalem resimlerine nasıl hayranlıkla, hüzünlenerek bakmıştı. O resimlerden birinin kopyası olan üç çocuğun çorba kaselerini uzatırken, kocaman gözlerindeki açlığı betimleyen resim odasının duvarında asılıdır. Bir de Neşet Günal'ın sergisinde birlikte olmuştuk. Neşet Günal, iri yarı, elleri ayakları büyük, toprakla haşır neşir olmuş köylü resimleri yapardı. Bütün olumsuzluklara, çaresizliklere toprakla boğuşarak kafa tutan, direnen insanlardı bunlar. Acıları ve sevinçleriyle. Onları da çok sevmişti. İşçilerin de böyle resimlenmesini istediği için anı defterine şu sözleri yazdı: "Köylülerin resimlerini çok güzel yapmışsınız. Kutlarım. Sizden şimdi de işçi resimleri yapmanızı bekliyoruz."

O, yaşama hep işçi sınıfının mutluluğu açısından baktı. Bu konuda uğradığı bütün baskılara, çektiği acılara, yaşadığı yoksunluk ve yoksulluklara karşı direndi. O, Ali Yüce'nin bir şiirinde sözünü ettiği Kırk Ayaklı Karınca'ydı. Karıncanın otuz dokuz ayağını bir bir yok ettikten sonra tek ayağı kalınca sordukları soruya

şu karşılığı veriyordu karınca:

"Dön de bir bak
Dağ biraz küçüldü işte
Daha çok karınca var geride."

Kılınçaslan da aramızdan ayrıldı. Onu bir daha göremeyeceğiz. Ama düşünceleriyle, yaptıklarıyla o hep aramızda olacak. Bizimle birlikte yaşayacak. Çünkü onun düşüncelerini, savaşımını sürdürecek daha çok Kılınçaslanlar olacak geride. Ali Yüce'nin bu şiirini, işçi sınıfının direncini belirtmek açısından Kılınçaslan'ın da bulunduğu her toplantıda okurdum. O da "Gene kırkayak mı?" diyerek kıs kıs gülerdi. Şimdi de yattığı yerden "Bak gene kırkayağı yazdı" diyerek kıs kıs gülüyordur.

Evrensel gazetesi, 3 Aralık 2006

Acının Tadı

Yücel Sarpdere

Nasıl da vurgun yemiş oluyor insan...

Sersem sepet... Şaşkınlık ve inanmazlık.

Sanki az sonra birisi bunun bir şaka olduğunu söyleyecek...

Ve öldüğü söylenen o insan, kapıdan içeri süzülüverecek.

Adıyaman'dan... Besni'den... İşçilerden...

İlle de acılı yemeklerden...

Sabah kahvaltısında bile sofraya sürülen acı biberden söz edilecek.

Ki, öyle olmuştu.

Birkaç yıl önce EMEP Genel Başkanı Levent Tüzel, bu satırların yazarı ve o, Besni'ye onun ana evine gidilmiş...

O koca adama, yani Kılınçaslan'a anasının sarılışına...

Koca adama hâlâ çocuk gibi yaklaşımına...

En içten, hasret dolu, doyamamış ve hiç doymayacak açlıktaki koruyucu bakışlarına tanık olunmuş...

Yere serilen döşeklerde uyunmuş...

Sabah bahçede, ocakta közlenen acı biber kokularıyla uyanılmıştı.

Sabah sabah acı.

Ona göre ise hayatın yaşanılacak tadı.

***

Ama bu kez acı fena düştü içimize.

Tatsız... Zehir zemberek.

Sanki hiç akla bile gelmeyecek gibiydi, o koca adam;

İşçi Memet aramızdan bir gece vakti aniden çekip gidecek.

Kendilerine bir işçi önderini örnek almak isteyenler, onun yaşamına baksınlar.

"İşçi aydını nasıl olunur"u tez konusu yapmak isteyenler, onun

hayatını araştırsınlar.

Asla yanılmazlar.

En fazla, araştırdıkça, bir deri işçisinin...

Ayakkabı emekçisinin nasıl olup da böylesine okumaya düşkün...

Öğrenmeye... İlerlemeye...

Ve bıkmaz, yılmaz bir sabırla gelişmeye ve yaşamın sırlarını keşfetmeye meraklı olduğunu gördükçe şaşırırlar.

Ve ortaya çıkan portrede "işçi aydını" kimdir, nasıl olunur sorularına tüm yanıtları, eksiksiz biçimde bulurlar.

O portrede Besni'den başlayan yolculukta...

Ayakkabı imalâthanelerinin küçük, dar, basık, duman dolu odalarından...

İşçi sendikası liderliğine giden...

Ve hep direnmeyle geçen bir ömrü...

Sınıf savaşımının içinde gelişip serpilen ve çelikleşen isyanı tanıyabilirler. Hani burjuva romancılar hep çürümüş, boşa giden yaşamları kahramanlaştırırlar...

Sorulduğunda ise "Ama olumlu kahraman mı var" diye yamulurlar...

En yakınından Kılınçaslan, o olumlu kahramanlardan birisidir aslında.

Yine de inanamıyor insan işte...

O işçi...

İşçi önderi...

İşçi aydını koca adam...

Memet Kılınçaslan yok mu yani şimdi aramızda?

Peki ya damarlarımızda dolanan ateş...

Ve yüreğimize düşen acı...

Ve kirpiklerimizden göğe havalanan damlacıklar ne o zaman...

Birisi çıksın anlatsın bana?

Evrensel gazetesi, 3 Aralık 2006

O Sırra Ermek...

Vedat İlbeyoğlu

İnsan ölümlüdür.

Ölümsüzlük de insana dairdir ama...

Ölümlü insan, başka şeylerle birlikte ölümsüzlüğü de "tanrısal" olmaktan çıkardı, "tanrı katından" yeryüzüne indirdi.

Artık ölümsüzlük, yalnızca evet yalnızca insana dair...

Ölüm ile ölümsüzlük arasındaki biyolojik inkâr ve karşıtlığı tersine çevirerek, güzel bir uyum kurabilmenin sırrı nedir?

Ölüm ile ölümsüzlüğü örtüştürmenin sırrı?..

***

Ölümün adil olması için yaşamın da adil olması gerek, demiş ya Nâzım. Doğrudur, ama işte bu adil olmayan adaletsiz yaşam, ölümü adaletsiz kılmıyor sadece. Kaçınılmaz olarak önünü açtığı yaşamı adil kılma uğraşı, ölümü de, elbette ki bir başka boyutta, ölümsüzlüğe sıçratıyor.

Hiç de tanrısal değil yani; dünyayı ve hayatı değiştirme mücadelesine atılan insan, bu büyük serüvende ölümsüzlüğün kapılarına kadar uzanabiliyor.

Soluk soluğa bir büyük serüvendir ama asla macera değil...

Büyük ozan Mahsuni'nin "viran bağlar" dediği yerdir, bu serüvenin ana yurdu:

"Gezmek istiyorum viran bağlarda
Ayağıma cennet kiralansa da..."

Viran bağların olduğu bir dünyada kiralık cennetlere yüz vermemek... Aklını viran bağlarla bozmak, oraya demir atmak, orada zincirlemek kendini...

Devrimci aklımız, komünist ufkumuz ve insani ahlakımız viran bağlara, yani ezilmişlerin, horlanmışların, fukaraların, mazlum-

ların, emekçilerin dünyasına kilitlenmekle soluklanabilir ancak...

Soluklandıkça tazelenir, insani bedenin dar sınırlarından taşar, viran bağların kaderine eklemlenir, tarihselleşir, ölümsüzleşir...

Varsa eğer bir 'sır', budur!

***

Bizleri zamansız bir acıyla bırakıp göçen Memet Kılınçaslan yoldaşımız bu sırra erenlerdendi işte...

Ayağına cennet kiralanmış olmasa da hiç, viran bağlarda gezdi, dolaştı hep...

Dünyayı değiştirmenin viran bağları değiştirmek, cennetleştirmek olduğunu bilenlerdendi.

Orada doğdu, orayı değiştirmenin neferi olarak öldü. Arkasında bir emekçi eş, iki yoksul çocuk ve örnek bir örgütlü yaşam hazinesi bırakarak...

Mirası budur!

Bu, paha biçilmez bir zenginliktir.

Öyle, paralı kodamanların ölümsüzlüğü de satın aldıklarını zannettikleri vahşi servetleri gibi değil. Sonuçta paradır; devran döner, paranın beş para etmeyeceği bir dünya kurulur.

Ama yoldaşımızın arkasında bıraktığı o büyük zenginlik...

Ölümsüzlüğün sırrı, işte o mirasın içinde saklıdır.

O "sırra ermek", viran bağlarda diz vurmak, taban eskitmek, dirsek çürütmek, akıl yürütmekten geçiyor.

Memet Kılınçaslan'ın ayakkabı işçiliğinden devrimci parti yöneticiliğine uzanan hayatı, bu sırra ermişliğin çarpıcı bir örneğidir...

Evrensel gazetesi, 3 Aralık 2006

İlk Işıklarla...

Şiar Can Şener

Makineler çalıştırıldı, günün ilk ışıklarıyla başladı mesai. İlk ışıkların ısıtamadığı sabah saatlerinde, eller ısınmaya başladı, Memet Başkan. Yeni bir gün doğuyor ve sabah ilk kez makinenin başına geçmiş, ürkek, usulca ya da her gün, dünün kattığı deneylerle kararlı, hızlıca hareket ettirilmeye başlandı eller. Biraz ısındıktan sonra demire şekil verilmeye başlanacak, alüminyum, bakır, çelik kaplar haline dönüştürülene kadar eğilip bükülecek ham metaller; sabun, envai çeşit ilaç, çikolata, oyuncak, kilolarca konserve hale getirilecek, fındıklar, fıstıklar kabuklarından ayrılıp poşetlenecek, deriler tabaklanacak...

Ya tersane işçileri Memet Başkan. Onlar yerden metrelerce yüksekte inşa ettikleri gemilerinin üstüne çıkacaklar, hızla gemi yapacaklar; madenciler yerin kilometrelerce altına girecekler, ham madeni çekip çıkaracaklar; tekstil işçileri makinelerin başına geçip, metre metre kumaşlara bir düzen vermeye çalışacak, ha babam söküp dikecekler değil mi? Yeni bir gün başlayacak Memet ağabey ve sen hayatın tam ortasında; ilk makinenin homurtusunda, çaylara atılan ilk şekerler karıştırılır ve sohbet edilirken, öğle paydosunda yemeğe başlar ve ilk kaşığın tabakta bıraktığı sesle birlikte yemeğin ardından gazetelere bakılır ve memleket hakkında konuşulurken orada olacaksın. Dün de oradaydın, bugün de ve yarın da... Adımız gibi eminiz.

Senin kararlı, özverili, içten halini; heybetli vücudunu, gülen gözlerini arayacağız fabrikalarda, mahallelerde. Bulacağız da. Sabahın ilk saatlerinde ağ atan balıkçıların, tütün, pamuk, çay, zeytin toplamaya giden ırgatların, kat be kat yükselen yapıların işçileri arasında olabilirsin. Yerin altında metroyu kazan işçilerin arasındasın; cama şekil veren işçilerin, ekmeği yetiştiren çalışan

fırıncıların yanındasın. İşte bu yüzden hayatı; yaşamın zorluklarını, mücadelenin keskin dönemeçlerini alnımızın akıyla ve sabırla aşmayı; mücadeleyi sırtımızda bir yük gibi değil, nefes almamız kadar doğal sahiplenmeyi öğreneceğiz senden. Büyüteceğiz mücadelemizi; "hemi fabrikalarda, mahallelerde örgütleneceğiz; hemi de üniversitelerde, namuslu aydınları örgütleyeceğiz."

Bugünün ilk ışıklarıyla beraber seni uğurlamaya hazırlanacağız Memet Başkan... Yanımızdasın, hep yanımızda olacaksın. Her yeni gün, ilk ışıkla birlikte...

Evrensel gazetesi, 3 Aralık 2006

Maga Deri direnişinde işçilerin çocuklarıyla.

Onu Unutmayacağız

Evrensel'den

Memet Kılınçaslan, işçi sınıfı önderi ve parti yöneticisi kimliğinin yanında, gazetemizin de yayın kurulu üyesiydi. Dünyaya, ülkede olup bitenlere işçi ve emekçilerin gözünden bakan bir gazete açısından Kılınçaslan'ın temsil ettiği özellikleri, katkısını, çalışkanlığını görmemek olanaksızdır. Geriye dönük olarak gazetemizin sayfalarına bakıldığında, gazetede yayımlanmış olan fotoğraflar tarandığında onun mücadeleci bir işçi önderi olarak göründüğü çok sayıda habere, çok sayıda fotoğrafa rastlanacaktır.

O fotoğraflardaki, o haberlerdeki Kılınçaslan'ı tek bir cümle ile nasıl anlatabiliriz? Gazetemiz yazarlarından Sennur Sezer'in onunla ilgili olarak yazdığı ve dün gazetemizde yayımlanan yazısındaki şu cümle bunu çok iyi anlatır: "Haklılık duygusunu yansı-

tan bir duruş. Memet Kılınçaslan'a yakışan tanım bence bu."

Kılınçaslan'ın gazetemizin yayın kurulu üyesi olarak rolünü ise, Marksizmin vazgeçilmez ilkesi "somut koşulların somut tahlili" sözü ile belki biraz olsun açıklayabiliriz. Evrensel'in aydınlatmaya çalıştığı işçi ve emekçileri, o geçmişi ve bugünü ile temsil eden bir canlı tarih gibiydi.

Herhangi bir işçi eyleminden Kürt sorununa, Ermeni sorunundan Kıbrıs sorununa kadar uzanan çok çeşitli alanların, halk yığınları tarafından nasıl algılandığını ve bu konularda yapılacak yayıncılıkta nasıl bir üslup tutturulması gerektiğini ifade etme rolü çoğu kez ondaydı.

Bir ömür boyu doğrudan halkın içinde, onun bir parçası olarak yaşamış, ancak kendisini geliştirmek açısından da büyük bir çalışkanlıkla davranmış Kılınçaslan'ın gündelik politikanın ülkenin kahvelerinde konuşulma biçimine dair sezgilerinden çok şey öğrendiğimizi belirtmeliyiz.

Evrensel'i her gün titiz bir biçimde okuyan ve çıkan yazılarla, haberlerle ilgili bizlerle sohbet eden Kılınçaslan, bu yanıyla da örnek bir okurdu.

Tüm bunların yanında Kılınçaslan gazetemiz muhabirlerinin de, 'bürokratik' bir mesafeden kaynaklı resmiyet hissine kapılmadan sohbet ettikleri bir ağabeyleriydi. Onların hatırını soran ve şakalaşan arkadaş gibi bir ağabey.

Bu yazı yazıldığında eksik bir taraf kalmasın diye bir muhabir arkadaşımıza da okutuldu. Kılınçaslan'ın haberlerini de yapmış olan muhabir arkadaşımız ona dair şöyle bir ekleme yaptı: "Bize, 'Benim cümlelerimi düzeltmeyin. Düşükse de düşük kalsın, ben halkın anlayacağı dilden konuşuyorum' derdi." Kılınçaslan'ın yılbaşı gecelerini ailesiyle geçirmeden önce mutlaka uğradığı yerdi gazete. Onunla paylaştıklarımızı nasıl unutabiliriz?

Onu hep saygı ve sevgiyle anacağız.

İyi haftalar...

Evrensel gazetesi, 4 Aralık 2006

Onur veya Uşaklık

Hasan Hüseyin Evin

Bugün doğduğum kent hakkında birkaç şey yazmam gerekti.

48 yıl evvel Adıyaman'ın Gölbaşı ilçesinde doğmuşum. Doğup büyüdüğüm yer olmasının yanı sıra bir süre sağlık memuru olarak çalışmam nedeniyle iyi tanıdığım Adıyaman'ın zengin petrol yatakları, akarsu ve barajları, Nemrut Ören Yeri, Besni üzümü, fıstık ve tütün üretiminin dışında en belirgin özelliklerinden biri görme engellilerin sayısındaki yoğunluktur. Çünkü Adıyaman geçmişte trahom hastalığının en yaygın olduğu yerdir. Trahom yüzünden Adıyamanlıların önemli bir bölümü görme duyularını yitirmişlerdir. Geçmişinde sanayinin bulunmadığı Adıyaman'ın küçük tezgâhlar ve küçük işletmelerde görece sanayi üretimi yapılan tek ilçesi Besni'dir. Besni ilçesi geçmişinde ve kısmen de bugün dokumacılık (özellikle battaniye, kilim dokumacılığı) ve ayakkabıcılığın yaygın olduğu bir ilçedir. Bugün İstanbul ve Uşak başta olmak üzere, tekstil ve dokuma sanayinin birçok işletmesi Besnililere aittir. Besni'de küçük işletmeler halindeki dokuma tezgâhlarında çalışanlarda tozun kulak yolunda birikmesine bağlı işitme kaybı ve kunduracılıkta çalışanlarda ise kullanılan kimyasal yapıştırıcıları solumaktan kaynaklanan solunum sistemi ve sinir sistemi hastalıkları yaygındır.

Besni tarih boyunca topraklara el koyan "ağa"lar ile bürokrasiyi oluşturan "bey"lerin iktidar savaşlarına tanıklık etti. Bir de 1970'lerin sonlarında, köylülerin toprakları işgal ederek, ağanın el koyduğu topraklarını geri alma mücadelelerine. Bu küçük ilçede çocuklar küçücük yaşlarında çırak olarak üretimde yer alırlardı. Daha çocukken işçi olurlardı.

İşte bu çocuklardan biri de 1950 yılında; açlığın, yoksulluğun,

bulaşıcı, salgın hastalıkların yaygın olduğu bu küçük Anadolu kentinde, Besni ilçesinde bir kunduracının oğlu olarak doğmuştu. Adını Memet koydular. Soyundan aldığı adı da Kılınçaslan'dı.

Tüm emekçi çocukları gibi o da doğduğu günden itibaren mücadeleye başladı kuşkusuz. Yeterli beslenemediğinden direnci zayıf olan bünyesiyle hastalıklarla mücadele ederek hayatta kalmaya çabaladı. Hayatta kalmayı başardı ama mücadele sürecekti. O artık çocukluğunda başladığı kundura işçiliği ile Türkiye işçi sınıfının bir parçası olmuştu.

Daha sonra en zor koşullarda işçi olarak sürdürdü yaşamını. İstanbul'a yerleşti. Örgütlülüğün önemini biliyordu ve sendikalaşma mücadelesi içinde yerini aldı. İşyeri temsilciliğinden Deri-İş merkez yöneticiliğine kadar çeşitli görevler üstlendi. Mücadeleci sendikacılığın örneği oldu.

Günlük işçi basını Evrensel'in ve sınıfın partisi EMEP'in kurucularındandı. Partinin Genel Başkan Yardımcısı ve İstanbul İl Başkanı'ydı. Marksist öğretiyi günlük pratik ile birleştiren gerçek bir devrimciydi.

Türkiye işçi sınıfı bütün yaşamını sınıfsız, sömürüsüz bir dünya için mücadeleye ve işçi sınıfına adamış bu yiğit önderini, Memet Kılınçaslan'ı yitirdi.

Memet Kılınçaslan işçi sınıfı tarihinde onurlu yerini aldı. Geride bıraktığı ailesi ve dostları onunla hep övünç duyacaklar. O, yaşamı ve mücadelesiyle, uğruna savaştığı değerlerle, genç kuşaklara örnek oluşturacak.

İşçi sınıfı mücadelesi içinde yer alırken sendikaların şube veya merkez organlarına seçildikten sonra sendikacılığı kişisel ikbal aracı olarak görüp sınıfa sırtını dönmüş kimi sendika yöneticilerinin yüreklerinde biraz sorumluluk duygusu, biraz insanlık kalmışsa eğer, bütün yaşamını işçi sınıfının iktidar mücadelesine, devrim ve sosyalizm mücadelesine adayan bu yiğit işçi önderinin onurlu yaşamı ile kendi yaşamları arasında bir kıyaslama ile bir vicdan muhasebesi yaparak tuttukları yoldan dönüp sınıfa karşı sorumluluklarını yerine getirmelidirler. Bu kişiler ya yanlışlarından dönecek ve en azından bundan son-

ra onurlu bir mücadelede yerlerini alacaklar ya da işbirlikçiliğin kendilerine sağladığı kişisel olanakları tercih ederek emek ve sınıf düşmanları olarak tarihteki yerlerini alacaklar. Tercih kendilerinin. Onur veya uşaklık.

Evrensel gazetesi, 4 Aralık 2006

Memet Kılınçaslan'ı Kaybettik

Can Küçükali

Onu ilk ve son kez Emek Partisi'nin dördüncü gençlik kurultayında gördüm. İzleyici olarak katıldığım bu toplantıda herkes notlarını hazırlamış, konuşma sırasının gelmesini bekliyordu. O ise kendinden emin ve neşeli bir şekilde oturuyor, konuşmaları dinliyor, kimi zaman da yanındaki arkadaşına önemli gördüğü yerler hakkında yorumlar yapıyordu. Uzun süre konuşulanları dinledikten sonra sıra ona geldiğinde elinde hiçbir not olmaksızın çıktı ve uzun süren bir konuşma yaptı.

Bu konuşma sırasında dikkatimi çeken, hitabet yeteneği, konusuna hâkimiyeti ve teorik meseleleri hayattan çok basit örneklerle herkesin kavrayabileceği bir noktaya taşımasıydı. Bunu nasıl becerdiğini, emek dünyasının içinden geldiğini öğrenince anladım. Ben onun proleterleşmiş olduğunu sanıyordum. Meğerse o, yıllarca ayakkabı ve deri sektöründe çalışmış bir proletermiş. Bu anlamda olaylara bu kadar hâkim olmasına şaşmamak gerekirdi.

Toplantı bitince sendikadan beraber çıkıldı. O, bir arkadaşıyla beraber biraz önümde yürüyordu. Bu arada sağlık sorunlarından bahsediyor, 'doktor az ye de ne yersen ye dedi' diye gülerek anlatıyordu. Daha sonra otobüs durağına ulaştık. Arkadaşıyla vedalaştıktan sonra oldukça kalabalık bir otobüse bindi ve uzaklaştı.

Bugünlerde hayatını inandığı değerlere, halkının sorunlarına adamış gerçek bir emekçi ve siyasetçiyi kaybetmenin hüznünü yaşıyorum. Memet Kılınçaslan, aynı yerde bulunduğumuz o kısa zaman diliminde bile yaşantısıyla bizlere örnek olmayı başardı. Umarım, Kılınçaslan'ın yaşamı, toplum adına bir şeyler yaptığını iddia eden herkes için bir kılavuz olur ve yine umarım ki halkın sesi gittikçe artar. Çünkü böylece Memet Kılınçaslan ve onun

gibi yaşamlarını halkına adamış nicelerinin emekleri boşa gitmemiş olacaktır. Hepimizin başı sağolsun.

Bu yazı www.toplumvesiyaset.com ve
www.sosyalhizmetuzmani.org sitelerinde yayınlanmıştır.
4 Aralık 2006

Kılınçaslan İçin

Kamil Tekin Sürek

Kılınçaslan'ın ardından dostları onun çeşitli özelliklerini anlatan yazılar yazdılar. Söylenenlerin eksiği var fazlası yok. Onun şahsında, işçi sınıfının bütün iyi özelliklerini görmek mümkündü.

İşçi sınıfının çalışkanlığı, disiplini, mücadeleciliği, kararlılığı ve diğerlerinin yanı sıra iyimserlik ve gelecekten, işçi sınıfından ümidini kesmeme tavrı; bir küçük burjuvada bulunmayıp, işçi sınıfına has özelliklerin tümü onda mevcuttu. Ondan çok şey öğrendik. Varlığı bizlere hep güven verdi. Çok karmaşık görünen pek çok konuda, onun yalın çözüm yolları yol gösterici oldu.

Pazar günü Kılınçaslan'ın cenaze törenine katılanlar da onun kimliğini çok güzel açıklıyordu. Partili yoldaşlarının yanı sıra, diğer partilerden katılanlar, sendikacılar, işçiler sadece bir protokol görevini yerine getirmek için orada toplanmamışlardı. Mezarlıkta toplananların tümü onu gerçekten sevdiği için oraya gelmişlerdi. Bu çok açıktı.

Uzlaşmacı, herkese mavi boncuk dağıtan biri değildi ama kimseyi kırdığını şimdiye kadar duymadım.

Hani, cenaze namazlarının sonunda imam "Meftayı nasıl bilirdiniz?" diye sorar ve cemaat hep bir ağızdan usulen "İyi bilirdik" derler. Kılınçaslan için cenaze törenine katılan herkes, samimi olarak bu cevabı verirdi. Tanıyan herkes aynı cevabı verirdi şüphesiz.

Öğlen, toplantı arası birlikte yemek yiyip, gece ölüm haberini öğrenmek üzücü olduğu kadar şaşırtıcı oldu. Gazetede resimleri, ölüm ilanları yayınlanmasa, pazar günkü görkemli cenaze töreni olmasa, öldüğüne inanmayacaktık. Sanki,

yarın partide yine karşılaşacakmışız umudu hep var olacaktı. Ondan yaşça çok küçük olanlar bile "abi" diye hitap etmezdi. Çünkü; dinamizmi, coşkusu, neşesi ile hep genç görünürdü. Memet Başkan ya da Kılınçaslan derdik.

Seni unutmayacağız Memet Başkan. Hep aramızda, sohbetlerimizde, toplantılarımızda olacaksın.

Evrensel gazetesi, 5 Aralık 2006

Ondan Öğrenmeye Devam Edeceğiz

Fatih Polat

Yönetici organlarında işçi bulunmayan bir partinin, bir işçi sınıfı partisi olarak gelişmesi, kök salması mümkün olabilir mi? Sadece devrimci sosyalist teorinin birikimine sahip olmak, işçi ve emekçilerin ana gövdesine nüfuz etmeye, onu her gün yeniden örgütlemeye yeter mi?

Yanıtları çoktan verilmiş olan bu sorular, Memet Kılınçaslan gibi işçi sınıfı politikacılarının temsil ettikleri değerlerin anlaşılması bakımından yaşamsal önemdedir. Birçok önemli politik sorunu tartışırken, onun, "Halk bu meseleyi nasıl algılıyor, bir fabrikada, bir kahvede bu konu nasıl tartışılıyor ona bakmalıyız" diyerek yaptığı müdahaleleri unutmamız mümkün değil.

İşçi ve emekçilerin yaşamından hareket etmeyen bir politikanın, işçi sınıfı içinde maddi bir güce dönüşmesi olanaklı değildir. Memet Başkan, birlikte politika yaptığı herkese bu açıdan çok şey kazandırmıştır.

O, bunların yanında başka birçok özelliği ile de bizler açısından öğretici olmaya devam edecek. Kundura işçiliğinden, işçi sınıfı partisinin kuruculuğu ve genel başkan yardımcılığına kadar uzanan yaşamı boyunca Kılınçaslan, hep kendi yaşamından öğrenen ve bu öğrendiklerini politik bir bilinçle sürekli bir adım öteye taşıyan biri oldu. Son on yılda onunla aynı organlarda çalışan genç bir yoldaşı olarak kendisinden çok şey öğrendim. Herhangi bir gündeme dair görüşlerini olduğu gibi, eleştirilerini de açık dillendirirdi. Yaptığı eleştirilerin, yılların pratik deneyimiyle desteklenen bir bilincin ürünü olduğu bilinir ve güven duyularak dinlenilirdi. Onun varlığı, ne kadar doğru bir iş yaptığımızın teyidi gibiydi.

Kılınçaslan'ın en belirgin özelliklerinden biri de birleştiriciliğiy-

di. Duygusal tepkilerle oluşacak kırılıp dökülmelere karşı toparlayıcı ve cesaretlendiriciydi.

Onunla büro içinde, toplantılarda bir arada olmanın yanında, seçim zamanlarında, emekçilerin arasında bulunmuş biri olarak gözlem ve sezgi yeteneği konusunda da bir iki noktaya vurgu yapmak istiyorum. Politik çalışmada yapılan darlıklar, gerçeği görmeyi engelleyecek hamasi yaklaşımlar, onun hep eleştirdiği tutumlardı. Büyük kalabalıkların verdiği anlık heyecanların ötesini görebilen bir sezgisi vardı. Kendi heyecanını çalışmaya coşkuyla katan ancak subjektivizme düşmeyecek kadar da soğukkanlı ve akılcı davranan bir politikacıydı Kılınçaslan.

Yaşça kendisinden daha genç olanları cesaretlendirmek de onun önemli özelliklerinden biriydi. Bazen gazetenin merkez bürosunda çalışırken, bazen de bir haber ya da bir toplantı için Türkiye'nin herhangi bir kentinde bulunurken cep telefonumuzdan arar ve o günkü yazımıza dair olumlu şeyler söylerdi. Böylesi telefonlara çok alışık olmadığımız için, Başkan'ın bu sıcak tutumu karşısında utana sıkıla teşekkür ederdik. Konuşup telefonu kapattıktan sonra yüzünüzde bir tebessüm bırakan biriydi o.

Ona dair vurgulanması gereken bir önemli nokta da şudur. Kılınçaslan, kendisinden farklı olarak harekete, politika ve teorik mücadele birikimi üzerinden katılmış olanların konuşmalarını hep büyük bir dikkatle dinlerdi. O, bu özellikteki arkadaşlardan öğrenmek konusunda son derece istekli davranmıştı hep. Onun deneyimlerinden bizim aynı ölçüde öğrenip öğrenemediğimiz ise ayrı bir konu...

Alçakgönüllü kişiliği, sadeliği ve başka bir dizi özelliği ile birlikte Kılınçaslan, geleneksel sol anlayışta etkileri süren "ekipçilik", "ahbap çavuş ilişkileri", "bürokratlık" gibi alışkanlıklar karşısında da hep güven veren örnek bir yönetici tipi çizmiştir. Söylediği sözün arkasında bir şey aranmaya gerek duyulmayacak kadar güven veren bir kişiliği olan Kılınçaslan ile birlikte çalışmış olmak büyük bir onur ve mutluluktu. Bu kısa yazıda onunla ilgili çok fazla şeyin eksik kaldığını biliyoruz.

Ondan, bundan sonra da öğrenmeye ve onunla birlikte kaldı-

ğımız yerden yürümeye devam edeceğiz.
Gözün arkada kalmasın.
Rahat uyu...

Evrensel gazetesi, 6 Aralık 2006

Kılınçaslan'ın Anısına

Cihan Soylu

Toprağa düşenlerimizin yaşam ve toplumsal mücadele içindeki konumları, insani ve devrimci kişilik hasletleri üzerine, onlara dair ve layık yazılar yazıyoruz. Söylenenler acılı-zor, ama işçi sınıfı ve emekçilerin tek tek ya da kitleler halinde, uğruna "ölümlere gidip geldiği", sömürüsüz ve baskısız bir dünyada, yaşamı olanaklı kılma mücadelesinin ilerletilmesindeki işleviyle de yüklü ve hak edilmiş sözlerdir. Memet Kılınçaslan'ın ardından yazılanlar da, Türkiye işçi sınıfının kendi saflarından çıkardığı öncü-devrimci bir proleteri, mücadele içindeki yeriyle; işçi, sendikacı ve partili militan kimliğiyle tarif etmektedir. Kılınçaslan, "doğrudan halkın içinde, onun bir parçası olarak yaşamış, ancak kendisini geliştirmek açısından da büyük bir çalışkanlıkla davranmış" (Evrensel); "içinden çıktığı, yetiştiği, işçilerin ve emekçilerin ezilmişliğine isyandan bir an olsun vazgeçmemiş" (L. Tüzel); "haklılık duygusunu yansıtan duruşu"yla (S. Sezer) siyasal mücadeledeki kararlılığını sürdürmüştür. Onun bu yaşam, yetişme, 'duruş' ve kararlılığı, sınıfının ve onun bir unsuru olarak "kendisinin" hak, çıkar ve kurtuluşu için mücadele eden; esasen etmesi kaçınılmaz da olan her işçi için olduğu gibi, kapitalist sömürü ve vahşete öfke duyan her gencin, halkın ve ülkenin çıkarlarını sahiplenen her sendikacı ve aydın için de, öğrenilecek ve kişilik özelliklerine katmakta tereddüt edilmeyecek özellikler taşımaktadır. Memet Kılınçaslan gibi proleter devrimcilerin yaşamı, deneyimi, mücadelesi, devrimci sınıf uyanıklığı ve siyasal mücadelenin hem gereksindiği hem de sağladığı sağlıklı siyasal öngörülerinden öğrenilmeden, işçi sınıfı hareketiyle bilimsel sosyalizmin birliğini başarıyla gerçekleştirmek mümkün değildir. Memet Kılınçaslan'ın temsil ettiği öncü proleterlerin yaşamı, en

çok da işçi hareketiyle bilimsel sosyalizmin birleşmesi-birleştirilmesi gereğinin kavranması ve bunun pratik çabasının her şeyin başına alınması bakımından öğreticidir. Onun, "ayakkabı işçiliğinden devrimci parti yöneticiliğine uzanan hayatı" (V. İlbeyoğlu), burjuvazi ve tekelci sermaye hâkimiyetinde tüm yaşamı, insani gelişimi, hakları ve talepleri cendereye alınan işçi ve emekçilere, sınıfının kurtuluşu için en ileriden mücadele eden bir partili işçi ve önder militanın bıraktığı mirastır. Onun yaşamı, "kendilerine bir işçi önderini örnek almak isteyenler" için, eğer onlar görebilir, irdeleyebilir ve öğrenmesini bilirlerse; "sınıf savaşımının içinde gelişip serpilen ve çelikleşen" (Y. Sarpdere) bir devrimci proleterin yaşamı olarak öğretici/eğitici olacaktır. Böylece ve ancak bu durumda onun "bir işçi lideri olarak da işçi sınıfının özgürleşmesi adına görüp öğrendiklerini, bilip söylediklerini; fabrikalara, kahvelere, sokaklara, kürsülere taşıma"(A. Özyalçıner) çabası bundan böyle de devam edebilecek, yoldaşlarının eyleminde kesintisizliğe ulaşabilecektir.

Çünkü Kılınçaslan'ın yürüdüğü devrimci sınıf hattı, işçi sınıfının burjuvazi ve burjuva sendikal akımlar tarafından "bir çanak yemeğe" talim etmeye mahkûm bırakılmasına, ancak sendikal mücadele sınırları içinde sıkışıp kalmayan ve sınıfın ve emekçilerin tüm birikimi ve gücünün en ileriden seferber edilmesini sağlayacak partili mücadeleyle engel olunabileceğini yeniden göstermiştir. Onun bir işçi olarak görüp kavradığı ve devrimci parti militanı ve yöneticisi olarak gerçekleştirilmesi için çaba gösterdiği görüştür bu!.. Çünkü bu görüş, bugünün modern toplumunun hemen tüm toplumsal gelişmelerinin merkezine emek-sermaye; burjuvazi-proletarya çelişkisi ve çatışmalarını alır; bu çelişkinin çözümü için işçi sınıfının en ileri ve en geniş örgütlenmesini zorunlu görür; kent ve kır emekçileriyle tüm ezilenlerin desteğini belirleyici gereklilik sayar ve böylece tüm küçük burjuva-burjuva liberal "devrimci" anlayışlardan ayrılır. Memet Kılınçaslan'ın yaşamı ve mücadele içinde tuttuğu devrimci yer, sınıf mücadelesi içinde işçilerin, "kendilerini ezen sistemin kalıcılığa ilişkin çağlar boyu sürüp gelen inançlarını kaybetmeleri"nin kaçınılmazlığına

tanıklık eder. Bu yaşam ve mücadele, 'kendiliğinden hareket' içinde ortaya çıkan "bilinç parıltıları"yla başkaldırı, grev ve direnişler içinde gelişen, modern siyasal ve toplumsal sistemle işçilerin çıkarlarının "tümüyle uzlaşmaz bir biçimde çatıştığı" bilincinin devrimci siyasal teşhir, sosyalist aydınlatma ve devrimci ajitasyonla birlikte 'yeni bir niteliğe evrildiği'ne tanıklık etmektedir. Sınıfının davasına adanan her işçi ve işçi sınıfının kurtuluşunda insani kurtuluş olanağını gören her devrimci, bu kazanımlar üzerinden ilerleyebilir. Militan bir partili ve sınıf bilinci olan devrimci işçinin, devrimci örgütün güçlendirilmesi ve siyasal faaliyetinin genişletilmesi için gösterdiği kararlı ve azimli çalışma, ancak bu durumda 'bireysel bir haslet' olma sınırlarını aşarak, işçi sınıfını konumunun ve tarihsel devrimci görevlerinin bilinciyle donatmayı temel görevi almış, partinin kolektif tutum ve faaliyetine genişletilmiş olur. Milyonlarca işçi ve emekçinin büyük gücünün partinin etrafında birleştirilmesi için izlenecek başka bir yol da aslında yoktur.

İnsani ve kurtuluşçu yürüyüşümüzün şu ya da bu anında, şurada ya da burada, şu ya da bu mevzide, düşüncelerimizin onuruna yakışan da, kesintisiz devrimci –"günlük"– çalışmanın böylesi mücadeleci militan bir tutum ve böylesi bir kararlılıkla sürdürülmesidir.

Evrensel gazetesi, 7 Aralık 2006

Memet Kılınçaslan

Bülent Habora

Memet Kılınçaslan; her karşılaşmamızda, her konuşmamızda bende ayrı bir şeyler bıraktı.

Cuma sabahı Evrensel'in İzmir Bürosu'na geldiğimde, girişteki koltuklarda Aynur hanımla bizim Ozan'ı karşılıklı oturur gördüm, her zamanki gibi.

Boş boş gözlerle bakıyorlardı bana. Daha dört katın merdivenlerinin bana yüklediği of''lamalardan, puf''lamalardan kurtulmadan, Ozan, "Sana kötü bir haberimiz var," dedi. Yarım saniye içinde belki binlerce şey geçti beynimden. Şu anda sadece birini anımsıyorum, gazetenin resmî makamlarca bir süreliğine kapatıldığını düşünmüştüm. Ama Aynur hanımın yüzüne bakınca, dolu dolu olan gözlerini görünce, yine mermilerden birinin bir dostumuza isabet ettiğini ve onu aramızdan aldığını anladım.

"Memet Kılınçaslan'ı kaybettik," dedi ya Ozan ya da Aynur hanım... Sanırım sadece "Nasıl?" diye sordum. "Kalp kriziymiş" dediler.

Ve hemen Emek Kitaplığı'na gittim. Oturdum bir süre. Memet Kılınçaslan görüntüsü üzerinde, kısa bir süre önce yitirdiğimiz Şeref Aydın'ın, Şükran Kurdakul'un, Zihni Anadol'un, Vedat Günyol'un, Ömer Nida'nın, Buyrukçu'nun, Abidin Nesimi'nin, Hasan İzzettin Dinamo'nun, Abdi İpekçi'nin ve başkalarının görüntüleri geçiyordu, büyük bir hızla... Sonra, 2005 sonundaki, Ankara'da yapılan EMEP Genel Kongresi gözlerimin önüne geldi.

Birkaç kez konuştuk katılım üzerine ya da başka konularla ilgili. Sevecenliği, dostluğu, yakınlığı unutulmazdı...

Aynı dostluğu İzmir'e gelişinde de ya da İstanbul'daki bir kar-

şılaşmamızda da gördüm.

Memet Kılınçaslan'la bir geziye çıkmadım yahut da sık sık karşılaşmadım. Ama her karşılaşmamızda, her konuşmamızda bende ayrı bir şeyler bıraktı.

Sert çizgili gülümseyişi bile aklımın bir köşesine yerleşmişti...

Unutamam Memet Kılınçaslan'ı...

Evrensel gazetesi, 7 Aralık 2006

Kılınçaslanlar Olmadan Ne Emek Mücadelesi Olur, Ne de Sol Olur(!)

Özgür Müftüoğlu

Toplumsal mücadeleler tarihi 18. yüzyıldan bu yana, işçi sınıfının burjuvazi ile mücadelesi biçiminde sürmektedir. Komünist Manifesto'da işçi sınıfının burjuvazi ile mücadelesinin, önce tek tek işçiler tarafından ve nihayet bir yörede bir iş kolunda çalışan işçiler tarafından yürütüldüğü ve sanayileşmenin gelişmesiyle beraber sayısal olarak genişlemekle kalmayıp, kitleler içinde yoğunlaştığı ve birlikler içerisinde yürütüldüğü ifade edilir. 19. yüzyıl sonlarında bu anlayış doğrultusunda yapılanan geniş ve güçlü Marksist partiler kurulmuştur. Ancak, bu dönemde işçi sınıfının devrimci rolü konusunda birtakım kuşkular ortaya atılmaya başlamış ve işçi sınıfı hareketi, "reformist" ve "devrimci" kanatlar olarak ikiye ayrılmıştır. Bu farklı iki kanat arasındaki tartışmalar günümüze kadar süregelmiştir. Ve bugün kendisini "sol" olarak tanımlayan hareketler ve partiler arasındaki en temel ayrışmanın temelinde de bu tartışmalar vardır.

Özellikle 20. yüzyılın ilk çeyreği ile son çeyreği arasında kapitalist sistemin üretim tarzı ve ekonomideki katı liberal anlayışında gerçekleştirdiği değişim, burjuvazinin sosyal devlet anlayışı içinde "sözde" ehlileşmesine, bununla birlikte de işçi sınıfının sistemle uyumlaşmasına neden olmuştur. Bu süreçte işçi sınıfı içerisinde, işyerlerinde sendikalar ve toplu pazarlık sistemi aracılığı ile, toplumsal düzeyde ise sosyal demokrat partiler aracılığı ile sistemde söz sahibi olunabileceği düşüncesi egemen hale gelmiştir. İşçi sınıfı özellikle, merkez kapitalist ülkelerde kapitalizmle uyumlaşırken, 1960'lı yıllarda öğrenciler, sömürülen etnik gruplar, üçüncü dünyadaki köylüler ve aydınlar gibi işçi sınıfı dışındaki

kesimlerin kapitalizme karşı mücadele yürütmeleri, işçi sınıfının "sol" dışında kaldığı yönündeki savları güçlendirmiştir.

1970'li yılların ortalarından itibaren uygulanan yeni liberal politikalarla birlikte, burjuvaziyi "sözde" ehlileştiren sosyal devletin ortadan kalkması ve üretim süreçlerinin esnekleşmesi, işçi sınıfının sistemle olan çatışmasını yeniden arttırmıştır. Ancak, üretim süreçlerinin ve dolayısı ile emek süreçlerinin esnekleşmesi, işçi sınıfının kendi içerisinde tabakalaşmasına yol açmış ve sınıf bilinci içerisinde örgütlenme düşüncesi zayıf kalmıştır. Bu yeni koşullar içerisinde işçi sınıfını kapitalizme karşı mücadelenin dışında tutan anlayışlar yine bu savlarını sürdürmüşlerdir. Kimi "sol" oluşumlarda işçi sınıfını dışarıda tutma eğilimi öylesine keskinleşmiştir ki bugün, liberal sol kesim içerisinde işçi sınıfını sol hareketin önünde bir engel olarak görenler dahi çıkmaktadır.

19. yüzyıl sonlarında "reformist", "devrimci" ayrışmanın yaşanmasından bu yana geçen süreç değerlendirildiğinde, ilk bakışta, reformist savların yaşamda karşılık bulduğu yönünde bir izlenim elde edilebilir. Oysa, kapitalist sistem hangi evresinde olursa olsun varlığını, üretim süreci üzerinden elde ettiği (sömürdüğü) değer sayesinde sürdürür. O halde, üretim sürecinde burjuvazi ile mücadeleden vazgeçmek, bu mücadeleyi baştan kaybetmek anlamını taşır. Kaldı ki geçen yüz yılı aşkın süre içerisinde reformistlerin kimi savları doğru da çıksa reformist sol hareketler, kapitalist sisteme karşı mücadelede başarı sağlamak bir tarafa, sistemin meşrulaşmasına ve sürdürülmesine en büyük katkıyı vermişlerdir.

Bu durumda, giderek acımasızlaşan ve insanlığı, yerküreyi geri dönülemez biçimde tahrip eden kapitalizme karşı mücadele öncelikle üretim sürecinde örgütlenmelidir. Diğer bir ifade ile üretimin temel unsuru olan işçiler, emekçiler mücadelenin baş aktörleri olmalıdır. Ancak, işçilerin emekçilerin katıldığı, öncülük ettiği bir mücadele, bu vahşi sisteme karşı koyabilir. Elbette, bugünün çalışma koşulları içerisinde işçilerin tezgâhları başından gelip politikleşmesi ve mücadeleye katılması hiçte kolay değildir. Ama bu mücadelenin içerisinde yer almış birçok

işçi, emekçi vardır. Memet Kılınçaslan, tezgâhı başından gelip, sınıf mücadelesi içerisine katılmış emekçilere bir örnektir. Kapitalizme karşı, emek mücadelesinin, insanlık mücadelesinin kazanılması, Memet Kılınçaslan'ların varlığına bağlıdır. Onun mücadelesi, emeğin özgürleştiği, barış içinde bir dünya için mücadele eden herkese "ders" olmalıdır.

Evrensel gazetesi, 8 Aralık 2006

Sonbaharın Ardından

Yücel Sarpdere

Son yapraklar da döküldü.

Kış düştü takvim yapraklarına.

Ağaçların dalları, karaya vurmuş ıstakozun bacakları gibi kuru şimdi.

Yine de güz mevsimi gibi sokaklar.

Boşluklarda dolanıyor gözlerimiz.

Neler yitirdik...

Kimleri kaybettik bu güz mevsiminin mahur havasında biz?

Ne olduk, ne olmuştuk, ne olacağız?

Hangi patikalarda koşup, hangi yokuşlarda soluklanacağız?

Ne zaman, hangi haberlerde buz kesip bembeyaz donacağız?

Hangi mirasları bırakıp da geride, hangi mirasları omuzlayacağız?

Gecenin bir vakti şimdi.

Dışarıda kış mevsimiyle dalgasını geçen ılık bir yel esiyor.

Yan tarafta teypten 1940'ların Fransa'sından bir madam, romantik bir aşk şarkısı fısıldıyor.

Ve o anda bir aşk hikâyesi düşüyor yıldızlardan:

Nazilere karşı direnen Fransız direnişçileri.

Sessiz sokaklar...

İşgal altında kendine küsmüş meydanlar...

Utançla boyun bükmüş soluk lambalar...

Solukluğun altında süzülen direnişçi suhuleti var şimdi gökyüzünün laciverdimsi griliğinde.

Yıldızlar direniş öykülerine sarılmış patlayıcılar taşıyorlar ellerinde.

Az sonra bir Nazi arabası havaya uçacak.

Paris'in arka sokaklarında bir evde mahzende bulunmuş bir

şarabın tıpası açılacak.

Yaşanacak özgürlüklere...

Haydi şerefe!

***

Ya da Petersburg'da işçiler ayaklanacak...

Gorki, gözlerini buğulanmış cama dayayıp Sibirya'nın steplerini, Ana'yı yazacak.

Tolstoy, serfliğin çöküşünü anlatacak.

Veya tersane işçileri, metal işçileri, dokuma işçileri, posta idaresi işçileri, deri işçileri İstanbul'da sokaklara akacak.

Duvarlarda "İşçiler Kazanacak" diye yazacak.

O sokaklarda, o duvarlarda, o Paris'te, Stalingrad'da, işçilerin, direnenlerin ak alınları parlayacak.

Mesela Paris'te direnişçi Mado, bir çarpışmada bir kenara yığılacak.

Caddeler onun kanıyla yıkanacak; üstünden özgür çocuklar fışkıracak.

Gorki'nin 'Ana'sı Pelage, Rus bozkırlarına hayat akıtacak.

Şikago, "1 Mayıs" diye haykıracak.

Veya İstanbul'da işçiler akşamın kör karanlığında direniş çadırında bir parça ekmeği paylaşacak.

Ya da, bir deri işçisi bir kenarda Lenin'in "Ne Yapmalı"sını okuyacak...

İşçi gazetesinde yazılanları hatmedip hafızasına kazıyacak.

Ve bir gece vakti aniden ayrıldığı haberi geldiğinde en sert bakışlı arkadaşları bile oracığa çöküp kalacak.

Arkadaşları diyecekler ki; "Onun bıraktığı mirası devraldık."

Miras; ne ev, ne bağ bahçe, ne araba...

Zaten ev de kiralık; bir salon iki oda...

Ne miras kavgası...

Ne parçalanan para kasası.

Ne de gazetelerde veraset ilanı.

Miras bu mirastır işte; teypten Fransız madamın kelebek kanatları kadar yumuşak sesi odaya doluyor.

Sokak lambalarında Paris'in direnişçileri süzülüyor.

Petersburg'da... İstanbul'da işçiler yürüyor.

İşçi Memet, yattığı yerden bize bakıyor.

Gecenin bir vakti.

Dışarıda kışı kıskandıran bir yel parçası İşçi Memet'in gülüşlerini taşıyor.

İçte derin bir sızı, gözlerde kanatlanmış buğu...

Bu kalp yoldaşını özlüyor.

Evrensel gazetesi, 10 Aralık 2006

‘Öğrenebilirsek Öğreteceğiz’

Gülsüm Cengiz

1995’in son aylarıydı. Şişhane’deki eski bir binanın merdivenlerini tırmanırken çok heyecanlıydım. Çünkü çok önemli bir toplantıya çağrılmıştım. Toplantının yapılacağı odaya girdiğimde heyecanım artmıştı. Toplantının nedeni ve oraya çağrılan kişilerin niteliğiydi heyecanlanmama neden olan. Toplantı başladığında geniş uzun masanın başında bir avuç kişiydik. Kimileriyle Evrensel gazetesinin kuruluş sürecinden tanışıyorduk; kimi sendikacı ve hukukçularla da toplumsal mücadele süreçlerinden... Ancak ilk kez gördüğüm kişiler de vardı.

Orada; işçilerin, emekçilerin mücadele örgütünü kurmak üzere “80’li yıllar boyunca mücadeleci kişiliğini yitirmemiş devrimcilerin, son on yılın sınıf mücadelesi içinde yer almış mücadeleci işçi önderleri ve sendikacılarıyla birlikte dürüst aydınların” da içinde yer alacağı bir partinin kuruluş çalışmalarını yürütmek üzere toplanmıştık.

Toplantı sürerken, bir yandan konuşmaları dinliyor bir yandan da masanın başındakileri daha yakından tanımaya çalışıyordum. Kimler yoktu ki o masanın başında... Tekstil işçisi, gazeteci, Telekom işçisi, hukukçu, belediye işçisi, büro emekçisi, eğitim emekçisi, taşıma işçisi ve sendikacı, emekli bir eğitimci olan Suna Keskin... Çocukluğunda kundura işçisi, daha sonra deri işçisi ve sendikacı Memet Kılınçaslan... Konuşmaları dinlerken ve onları daha yakından tanıdıkça, ne kadar doğru bir yerde olduğumu ve ne kadar doğru bir iş yaptığımızı düşünerek orada olmaktan sevinç ve onur duydum.

Partinin kuruluş sürecinde uzun sürerdi toplantılarımız; kimi karmaşık sorunları çözmek için uzun uzun tartışılırdı. O toplantılarda birkaç kişinin konuşması ve tavrı hemen dikkatimi çekmişti.

Kısa, kesin, anlaşılır, net işçi tavrıydı bu. Memet Kılınçaslan'ın kendine özgü bir konuşması vardı; her toplantıda "Ne diyecek?" diye merakla beklerdim konuşmasını. Emekçi halkın, o büyük çoğunluğun sesini soluğunu duyardım onun konuşmalarında. Sınıf bilinci kazanmış bir işçinin bilinçli tutumunu ve kararlılığını görürdüm kimliğinde. Yaşamdan, mücadeleden ve kitaplardan öğrendiklerini özümseyerek kendi işçi tarzından ödün vermeden yeniden ifade ederdi; herkesin anlayacağı ve sıkılmadan dinleyeceği yalın ve kesin bir dille. Konuşmalarında gerçekçiydi; yapmaya çalıştığımız işin ne kadar güç olduğunun da bilincindeydi ama bir gün olsun, bir kez olsun onun umutsuzluğa kapıldığını görmedim. Umudunu ve gücünü, yaşamını bağladığı örgütlü mücadeleden ve bilimsel sosyalizmin ışığından alan bir devrimciydi o.

Memet Kılınçaslan'ı Emek Partisi'ni kurmak için kolların sıvandığı o günlerde tanıdım ve sonra hep birlikte, yan yana yürümekten onur duyduğum bir mücadele arkadaşım oldu. Sonra sık sık kesişti yolumuz; kuruluş döneminde, merkez yürütme kurulu toplantılarında, genel yönetim kurulu toplantılarında, kongrelerde... Sonra hep kesişti yolumuz; bir grev ziyaretinde, bir fabrika önünde, 1 Mayıs alanlarında, barış etkinliklerinde, yurtdışında DİDF'in düzenlediği etkinliklerde... Türkiye Yazarlar Sendikası'nın genel kurullarında ya da yazarlarımızla ilgili düzenlediğimiz kültürel etkinliklerde... Kültür emperyalizmine karşı yürüttüğümüz çalışmalarda, Nâzım Hikmet'in 100. yaşı nedeniyle yıl boyunca gerçekleştirdiğimiz toplantılarda, Zihni Anadol'u, Şükran Kurdakul'u uğurlarken Memet Kılınçaslan hep oradaydı. Mücadeleci bir işçi önderi ve devrimci kişiliğiyle güç ve güven verirdi çevresindekilere.

Arkadaşlığı, dostluğu içten; davranışları ölçülüydü. Partinin genel yönetim kurulu toplantıları sırasında verilen kısa dinlencelerde, sürekli çevresindekilerle sohbet ederken görürdüm onu. Küçük şakalar, anılar, takılmalar içten kahkahalara dönüşürdü hemen. Bu dinlencelerden birinde yanına gidip yardımını istediğimi söyleyince ilgiyle baktı ve anlattıklarımı dikkatle dinledi. Çocuklar için tasarladığım Sihirli Ellerin Öyküleri dizisindeki Ayak-

kabının Öyküsü adlı kitabı yazmaya çalışıyordum. Bir ayakkabının yapım sürecini içeriden birinden öğrenmek istiyordum. Bana bütün bildiklerini anlattı, sorduğum soruları yanıtladı. Ondan öğrendiğim bilgilerin, kundura işçilerinin çalışma koşullarına ilişkin anlattıklarının, kitabımı yazarken bana büyük yardımı olmuştu. Kitap yayınlanınca hemen kendisine imzalayıp vermiştim.

Toplantılarda, ikili konuşmalarımızda; aydınların, sanatçıların emekçileri aydınlatma konusundaki sorumluluklarından söz ederdi. "Sizlerden bu konuda çalışma bekliyoruz" derdi, gerek İstanbul İl Başkanı olarak gerekse partinin Genel Başkan Yardımcısı olarak. Yaptığım konuşma sırasında, aydınlar adına böyle bir çalışmayı yürütme sözü verdiğim EMEP'in 4. Olağan Genel Kurulu'nda Divan Başkanı'ydı ve partimizin emekçi karakterini nasıl da güzel simgeliyordu...

Aylar sonra, İsrail'in Filistin'e saldırısına karşı bir miting düzenledi partimizin İstanbul İl Örgütü. Mitingin sunumunu genç bir işçi arkadaşımız olan Özgür gerçekleştirdi. Ben, Filistinli ozanların dizelerini ve şiirlerini taşıdım miting alanına. Yaz döneminde İstanbul'da kalan insanlar olarak orada toplanıp savaşa ve saldırganlığa öfkemizi ifade ederken, barış isteklerimizi de dile getirdik. Mitingden birkaç gün sonra işyerimde çalışırken telefonum çaldı. Telefonun öbür ucunda Memet Kılınçaslan vardı; "Mitingimize kattığınız güzellikler için size teşekkür ederiz" diyordu. Şaşkınlıktan ne diyeceğimi bilemedim. Orada olmak görevimdi, teşekkür beklemiyordum. Bunları söyledim kendisine. Telefonu kapattığımda içimde büyük bir sevinç vardı. Yaşamı sert mücadele koşullarında geçmiş bir işçi önderinin, bir işçi partisi yöneticisinin böylesine incelikli ve düşünceli davranmasıydı bana bu sevinci yaşatan.

Onunla son kez 28 Kasım günü görüştük; partimizin takvim hazırlıklarını gözden geçirmek üzere yayınevine gelmişti Genel Başkanımızla birlikte. Sonra, Önder Çakar'ın senaryosunu yazdığı Takva filminin galasına ve gösterimine katıldık hep birlikte. Sonra, telefondaki o acı haber...

Memet Kılınçaslan zamansız ve apansız ayrıldı aramızdan.

Toplantılarımızdaki kararlı tutumunun, öğretici konuşmalarının eksikliğini hep duyumsayacağız. Parti ve üye ilişkisinin tartışıldığı toplantılarımızdan birinde söylediği şu sözler benim kulaklarımdan hiç gitmeyecek:

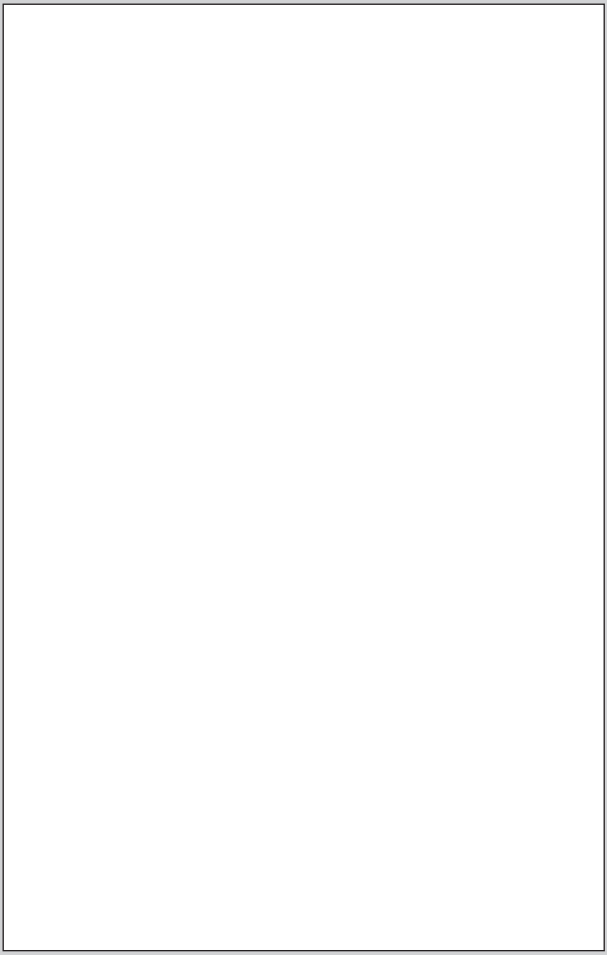
"Bazıları diyor ki 'Ben partiye 20 yılımı verdim de ne oldu?' Ne bekliyorsunuz? Parti biziz. Ben bu partiden çok şey öğrendim."

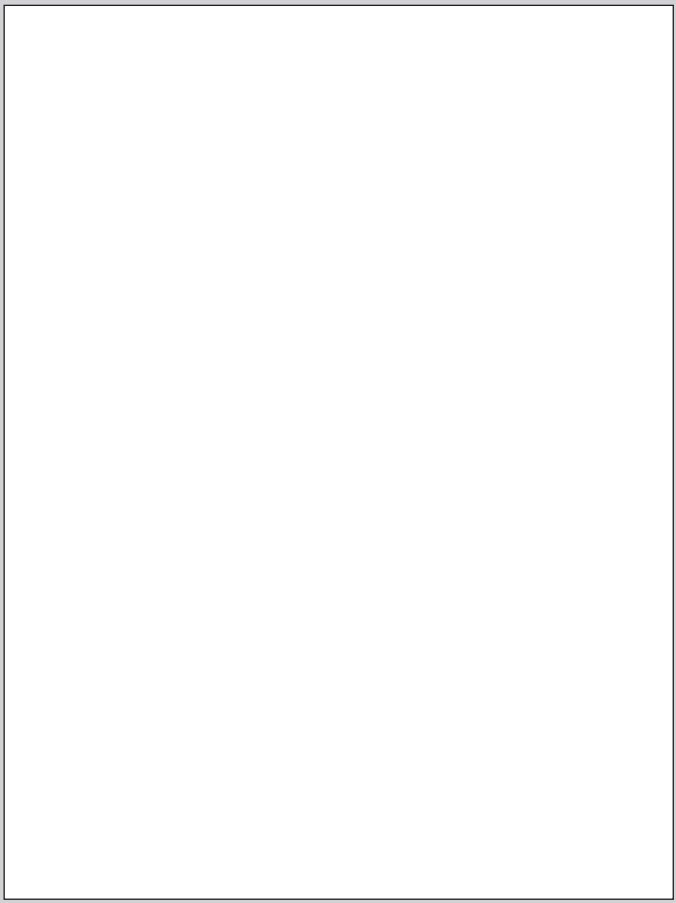
Memet Kılınçaslan, emekçi halkın duygu ve düşünce dünyasını anlamak için alçakgönüllü bir çaba içinde olmamız gerektiğini belirtip sözlerini şöyle tamamlamıştı: "Öğrenebilirsek öğreteceğiz."

Sevgili Kılınçaslan, biz senden çok şey öğrendik; mücadeleyle ve kararlılıkla geçen yaşamından; alçakgönüllü, ama kararlı kişiliğinden; mücadelenin yaşamın her alanını kapsaması gerektiğine örnek olan davranışlarından... Yaşadığın kısa ama anlamlı hayatın genç işçilere örnek olacağına ve onların arasından yeni Memet Kılınçaslan'lar çıkacağına inanıyorum...

Evrensel gazetesi, 12 Aralık 2006

Kılınçaslan'a Mektuplar

Yiğit bir yoldaşımızı kaybettik

Sevgili Kılınçaslan, seninle tanışmamız 1971 Mart ayındaydı. Tepebaşı Gazinosu'nda 'Onlar Gecesi' düzenlenmişti. O gece tanışmış ve gecenin afişlerine çıkmıştık.

Sen o günden bu yana işçi sınıfının hep önünde oldun ve hiç geri adım atmadın. O güzel gülüşünle, o işçi tavrınla hep başı dik kaldın ve mücadeleye bağlılığından taviz vermedin.

Hatırlarsan, ben Coca Cola'da, sen Ülker'de çalışıyorduk. Biz direnişe geçmiş fabrikayı işgal etmiştik. Sen işçi arkadaşları toplayıp ziyaretimize yanında bir yığın erzakla gelmiştin. Hatta sınıf dayanışması temelinde bir konuşma yapmış ve işçiler tarafından alkışlanmıştın. Baştemsilcisi olduğun Gıda-İş'in "Direniş DSM'cilerin direnişi, biz desteklemiyoruz" demesine rağmen sen ilk ziyaretimize gelenlerdendin. Sen, şucu bucu demeden, sadece işçi sınıfının çıkarları doğrultusunda, alınması gereken tüm tutumları aldın. 12 Eylül'ün arifesinde Ülker işçilerinin önderi olarak grevdeydin, bu sefer ben işten atılmama rağmen Coca Cola işçilerini toplamış senin grev çadırını ziyarete gelmiştim. Orada benim konuşmama karşı çıkanları, "Ben kim olduğuna bakmam. Sınıf mücadelesinde sınıfın yanında yer alan herkes burada istediği kadar konuşsun" diyerek susturmuştun. Ülker grevi 12 Eylül darbesiyle bitti ama sen sınıftan kopmadın, bu sefer Kazlıçeşme deri işkolunda yerini aldın. Çok kısa süre içinde işçi sınıfına önderliğini kabul ettirdin ve Deri-İş Genel Sekreteri oldun. O süreçte ben, Ülker işçileriyle ilgileniyordum 1987'de bir eylem yapmıştık. Bu eylemde de bildirilerimizi ve el ilanlarımızı, senin görev aldığın Deri-İş Sendikası'nda birlikte basmıştık. O zamanın zor koşullarında Ülker işçileri Topkapı yolunu iki saat kapatmışlar ve patrondan istedikleri zammı almışlardı.

Aslında yaptıkların anlatmakla bitmez. 1989 1 Mayısı'nda Taksim'deydin, birlikteydik. 1990 1 Mayısı'nda Bayrampaşa Cezaevi'nde yine birlikteydik. Ancak en çok sevindiğim, Emek Parti-

si'nde, bu sefer yoldaş olarak birlikte olmamızdı. Bu yoldaşlığın tadını pek çıkaramadık.

Türkiye işçi sınıfı iyi bir önderini kaybettiği gibi biz de yiğit bir yoldaşımızı kaybettik. Hepimizin başı sağ olsun. Mücadeleni daha bir kararlılıkla sürdüreceğimize söz veriyoruz. Sen rahat uyu yoldaş.

Yakup Umur/İstanbul, 6 Aralık 2006

***

Sınıfımızın başı sağ olsun

1998 yılında İstanbul'a yeni gelmiştim. Emek Partisi'ni merak ediyordum. EMEP'li bir arkadaşımla toplantıya katılmıştık. Toplantıya katılanların arasında imza föyü dolaştırılıyordu, ben de imzalayıp yanımda oturan kişiye vermiştim. Meğer yanımda oturan Memet Kılınçaslan'mış, tanımıyordum, bana babacan bir şekilde gülümsemişti. Toplantıda konuşunca dilinin sadeliği, konuyu derleyip toparlaması, içtenliği dikkatimi çekmişti. Daha sonraki yıllarda partili olarak katıldığım eylemlerde, toplantılarda, şenliklerde özellikle onun konuşmasını can kulağıyla dinlerdim. Konuşmalarından hep bir şeyler öğrenip kendimde biriktirirdim.

İşçi kökenli olduğunu, 89 Bahar Eylemleri'ndeki direnişini duymuştum. Bir işçi kendini geliştirirse, Memet Kılınçaslan gibi olabilir, örneği karşımızda diye düşünürdüm. Son kez İstanbul'da GSS ve Sosyal Güvenlik Yasa Tasarısı'yla ilgili bir panel vardı, konuşmacı olarak katılmıştım. Memet Kılınçaslan sunumumdan sonra konuşmaları toparlamış, ben yine öğrenecek bir şeyler bulmuştum.

İzmir'e tayin olunca gazeteden M. Kılınçaslan'ı takip ederdim ama son izlenimim hiç de öğretici olmadı. Kötü bir şakaydı sanki gazetedeki haber. Bu kudretli adamın gerekirse Azrail'e bile çatacağını düşündüğümdendir, "Sapasağlam adam ölemez" diyordum. Meğer diyabet ve hipertansiyon hastasıymış. O kadar çok hasta görmeme rağmen yüzüne hiç yansımamış, sevecenliği bu

illetleri de saklamış. İyi ki seni tanımışım M. Kılınçaslan. Ölüm ne kadar zamansız olsa da; bir insanın geride böyle izler bırakması çok güzel. Hep örnek alacağım. Sınıfımızın başı sağ olsun.

Deniz Şeşeoğulları/İzmir, 6 Aralık 2006

***

'Hemi Kürtler hemi Türkler' öğrettiklerini konuşuyor

Ölüm haberini alanların boğazında sözcükler düğümlendi âdeta. Kimsenin inanası gelmiyordu doğrusu. Ölüm haberini aldıktan bir gün sonra hem tersane girişlerinde tersane işçilerine, hem deri sanayisinde deri işçilerine gazete dağıtımına çıktık. Sabah evinden çıkıp işe giden deri işçilerinin bir çoğu o gün gazete almak için bayilere gidip Evrensel'i sordular. Bizden önce giden işçiler gazeteyi almış, servislerini beklerken açıp okuyorlardı.

Deri sanayisinde, işçilerin gittiği çay ocaklarında, Başkanımızın Maga Deri direnişindeki kararlılığını, cesurluğunu, sınıfına olan güvenini ve inancını konuşuyorlardı. İşyeri temsilcileri birçok fabrikada işçi toplantısı gerçekleştirdiler. Sınıf mücadelesindeki bu sıra neferinin, deri işkoluna verdiği emekleri anlattılar. Sınıf mücadelesinde önderlik eden sayılı işçi önderlerinden olduğunu anlattılar. Bunun için Memet Başkan'a sahip çıkılması gerektiğini anlattılar. Cenaze törenine, ona yakışan bir biçimde katılma çağrısı yaptılar.

Gerek Aydınlı'da, gerek Şifa ve Mimar Sinan mahallelerinde onu tanıyan deri işçileri, mücadeledeki öğreticiliğini konuşuyorlardı. Sadeliğini, emek ile sermaye arasındaki bu kavgada tuttuğu yeri birbirlerine anlatıyorlardı. Sendikada görevde bulunduğu dönemler içinde, 'söz karar tabanındır' ilkesini hayata geçirmedeki çabalarını, mücadeleci sendikacılık yanını, önderliğini, deri işçilerinin direnişlerinde işçilerle birlikte mücadelesini birbirlerine anlatıyorlardı; biri başlıyor diğeri anlatıyordu. Delege toplantı-

larını, temsilci toplantılarını, işyeri toplantılarını ve daha birçok işçi eylemleri ve etkinliklerinde konuştuğunda zihinleri açtığını ve daha pek çok yanını kendi aralarında gün ve yerini belirterek konuşuyorlardı. 19 Kasım günü Deri-İş Tuzla Şube kongresinde, son olarak deri işçisine seslenmişti. Deri işçilerine yeniden birlik çağrısı yapmıştı. Tersanelerde yaşanan iş cinayetlerine karşı, kölece çalışma koşullarına karşı, deri işçilerinin tersane işçisiyle birleşerek mücadele edip, Tuzla'yı bir işçi kenti yapması gerekliliğini anlatmıştı. "Deri işçisi, Kürt sorunu karşısında kayıtsız kalmamalıdır. Deri işçisi sermayeye karşı mücadelede gazetesine daha çok sahip çıkmalıdır. Bu da yetmez işçilerin, emekçilerin, halkın kendi televizyonu olmalıdır, bunun için çaba içinde olmalıdır" diyerek kendi deyimiyle "Hemi Kürtler hemi Türkler ortak mücadele etmelidir. Barışı, kardeşliği demokrasiyi ve özgürlüğü o zaman kazanırız" demişti. Onun deri işçileriyle son buluşmasında söylediği bu sözler, deri işçilerinin kulaklarında çınlıyor. Tuzla emekçileri, kahvelerde tanıdıkları kadarını birbirlerine anlatıyorlardı. EMEP Genel Merkezi'nin yayınladığı yazıyı kahve camlarına astılar.

Başkanım, senin söylediklerin deri işçisi, tersane işçisi ve Tuzla emekçileri içerisinde yeniden konuşulmaya başlandı. Başkanım, "hemi Kürtler hemi Türkler" işyerlerinden, mahallelerinden birleşerek seni uğurlamaya geldiler. Hayalindeki dünyayı kurmak için daha fazla çalışacağımıza, senin huzurunda söz verdik. Gözün arkada kalmasın, rahat uyu Başkanım.

Özgür Akgül/İstanbul-Tuzla

7 Aralık 2006

O babayiğit bir işçi önderiydi

Memet Başkan'la ilk karşılaşmamız Colins direnişinde işçileri ziyarete giderken olmuştu. Daha o zaman çok yeni bir partiliydim. Colins işçilerini ziyaret etmek istememize polis karşı çıkmış ve bizi gözaltına almıştı. İfademizi alma sırasında polisin bana "okumuş adamlarsınız siz burada gözaltındayken Başkan'ınız evde keyif çatıyor" söylemine ben gülümseyerek, "Başkan yanım-

daki kişi, kendisi hakkındaki düşüncelerini istersen ona anlat" demiştim.

Başkan'la beraber Gebze kongresine gittiğimizde ise, ben arabayı park edip Başkan'ın girdiği kahveye geldiğimde, onu birçok kişiyle bir masada sohbet ederken bulmuştum ve çok şaşırmıştım. Bu kadar kısa zamanda masadaki kişilerle sohbete başlamış, ülkedeki gelişmeleri birbirlerine anlatıyorlardı. Oradaki sohbette Başkan'ın en önemli özelliklerinden birini gözlemliyordum. O özelliği de gerçekten sınıftan öğrenerek öğrendiklerini deneyimleriyle birleştirerek konuşmalarını yapmasıydı.

Son olarak ölümünden iki hafta önce Tuzla'daki Deri-İş Kongresi'ne ve EMEP Sarıyer ilçesinin açılışına gittik. Deri-İş kongresinde, deri işçilerinin Tuzla tersanelerindeki işçilerle çalışmalarını birleştirmeleri gerektiğini, yanı sıra işçi sınıfının iletişim araçlarının arttırılması gerektiğini anlatıyordu. Ve işçi sınıfının kendi kurduğu ve yönettiği bir TV'ye ihtiyacı olduğunu anlatıyordu. Sarıyer ilçesinin açılışında da aynı şeylerden bahsediyordu. Açılıştan sonra, "Başkan, TV mi kuruyoruz yoksa" diye sorduğumda, "bizim değil işçi sınıfının bunu talep etmesi ve sahiplenmesi gerektiği"ni söylüyor, "artık işçi sınıfının kendi TV'sini kurması gerektiği"ni anlatıyordu.

Colins direnişi sırasında gözaltındayken çekilen fotoğrafları polisler adli suçluların fotoğrafları arasına koymuşlar. Bir akşam adamın birinin cüzdanı çalınmış ve adam suç duyurusunda bulunup cüzdanını çalan kişinin fiziksel özelliklerini polislere vermiş. Adamın vermiş olduğu ifade doğrultusunda evde hasta yatarken polisler Başkan'ı gözaltına alıyorlar. Biz olayı öğrendikten sonra Başkan'a olayın nasıl olduğunu sorduğumuzda, Başkan, "Adam cüzdanını çalanın babayiğit bir adam olduğunu söylemiş, bakmışlar fotoğraflar arasında en babayiğit gözüken kişi benim, bu yüzden beni gözaltına almışlar" diye anlattı. Bu çok çirkin olayda bile kendini ve çevresindeki kişileri her zamanki gibi güldürecek bir taraf bulmuştu. Aslında bu başına gelen olayda bir gerçeklik vardı ki oda gerçekten Başkan'ın çok babayiğit birisi olmasıydı. Memet Başkan hem fiziksel hem de kişilik olarak çok babayiğit bir

insandı. Tabuta bile sığmıyordu tıpkı bizim yüreğimize sığmadığı gibi. Anısı mücadelemizde yaşayacak.

EMEP Büyükçekmece İlçe Başkanı Erkan Sarıoğlu/İstanbul,
7 Aralık 2006

***

Seni mücadelemizde yaşatacağız

18 yaşında birisi olarak ne kadar tanıyabildiysem, yüreğimdeki yeri daha büyük birisiydi. O işçi sınıfının haklı mücadelesine adamıştı bütün ömrünü ve bir gün ölüm kaçınılmazdı onun için. 8 Mayıslardan, işçi mitinglerinden, halk toplantılarından tanıdığım; kimi zaman, belki sadece adını duyduğum, o ajitatör, halkının sarsılmaz yiğidi Memet hocamızın erken gidişi çok üzdü beni. Mücadeleme, kavgama, inancıma, kısacası yoluma önderlik edecek bütün ömrüm boyunca.

Yeri öyle büyük ki, adını her duyuşumda; o yiğit, o kararlı, o sarsılmaz, halkına bağlılığı, yüzünden bir an bile eksik olmayan gülümseyişi gözlerimin önüne geliyor ve işte o zaman gözyaşlarıma hâkim olamıyorum. Kabullenemiyorum erken gidişini ve istediğim tek şey bunun bir şaka olduğunun söylenmesi. Hocam; yaptıklarını, verdiğin mücadele aşkını düşündükçe kanım bile damarlarımda daha coşkulu ve heyecanla dolaşıyor. Yoldaşım, ölümsüzlüğünü ve son yolculuğuna uğurlarken verdiğimiz sözü tekrar tekrar haykırmak geliyor içimden. Sana söz veriyoruz yoldaşım; öğrettiklerini, halkımıza tek tek anlatmaya, günlük işçi basını Evrensel'imizi daha da kitlesel dağıtmaya, okutmaya, işçi sınıfına ait bir televizyon kurma fikrine herkesten önce ilk heyecanlanan halinle, senin heyecanını yüreğimizde taşımaya ve işçi sınıfını iktidara getirmeye...

Rahat uyu yoldaşım, 18 yaşında bir genç olarak sana söz veriyorum; öğrettiklerini öğretmeye ve mücadeleyi bütün yüreğimle omuzlamaya... İşçi sınıfı seni unutmayacak, unutturmayacak Memet Kılınçaslan...

Ebru Erdem/İstanbul-Kadıköy, 8 Aralık 2006

***

Bir tersane işçisi gibi konuşuyordu

Akşam ilçe toplantısı sonrasında Metin ağabey, Memet Başkan'ın bir toplantımıza katılmak istediğini söylemişti. Sevinmemek, heyecanlanmamak elde değildi benim için. Her konuşmasını, her açıklamasını âdeta gözümü kırpmadan hayranlıkla dinlediğim ve okuduğum Başkanımı bir işçi evinde ağırlayacaktık.

Soğuk bir kış akşamı, toplantının yapılacağı eve Memet Başkan'la Metin ağabeyin geldiği haberi ulaştı. Ve az sonra sevecen ve sıcak bakışıyla Başkanımız aramızdaydı. Tek tek işçi arkadaşlarımızla selamlaştı hal hatır sordu. Küçük salonda kimimiz yerde oturuyor kimimiz sedirde oturuyorduk. Memet Başkanımızın sorduğu ilk soru, 'Tersaneden olmayan var mı?' oldu. Katılan arkadaşların hepsinin tersane işçisi olduğunu öğrenince daha da sevinmişti. Memet Başkan, o kadar sade, açık ve anlaşılır konuşmasının yanında, her gün bizlerle tersanede lamba, pense tutuyor, davlumbazda taş yapıyor, iskele kuruyor, sancakta kesim yapıyor, raspa yapıyor, hissini bütün işçilerde uyandırıyordu. Çay ocaklarında, istasyonda, mahallelerin kahvehanelerinde hep yanı başımızda olan oydu. Sanki deride değil de, yıllarca tersanede işçilik yapmışçasına işkoluna vakıftı. Onu her bir işçi hayranlıkla dinliyordu. Ellerini öne doğru uzattıkça işçiler önünde yapacağım konuşmalar aklıma geliyordu. Çünkü ben de öyle yapacaktım. Başkan konuştukça yerimden fırlayasım geliyordu. 'Kapitalizm Tuzla tersanelerinde gerçek yüzünü gösteriyor' diye devam ediyordu. Dünya ve Türkiye'deki gelişmeleri, elinde poşetiyle istasyonda soğuktan titreyerek iş bekleyen işçiyle anında birleştirebiliyordu.

Memet Başkanımı büyük bir hayranlıkla dinledim, tek bir açıklamasını kaçırmadım. Mücadelesiyle örnek olan Başkanımızı her zaman sevgi ve saygıyla anacağız. Anısını ve mücadelesini işçi ve

emekçilerin iktidar mücadelesinde büyüteceğiz.

Sinan Cem/Muğla, 12 Aralık 2006

***

Keşke

O gün Evrensel gazetesini aldığıma pişman oldum.

İstanbul Sendikaları Şubeler Platformu'nda beraber çalıştığım, Trakya'da ve İstanbul kaldırımlarında işporta tezgâhlarında birlikte ayakkabı sattığım sevgili ağabeyim, can kardeşim Memet Kılınçaslan'ı kaybettiğimi öğrendim.

Keşke Evrensel'in yazdıkları yalan olsa. Çok üzüntülüyüz.

Hasan Mantıcı/İstanbul, 7 Aralık 2006

***

Bir yoldaşın ölümü

Ölüm vardır tüy kadar hafif, rüzgâr gibi bir anlık, ölüm vardır Kaf Dağı'ndan yüce. Ve yine bir Kaf Dağı kadar yücedir bir yoldaşın ölümü, bir militanın ölümü. Çünkü onlar insanlığın kurtuluşu için, sömürünün kalkması için hiçbir fedakârlıktan kaçınmayanlardır. Yeri geldiğinde canlarından vazgeçen aydın yüzleriyle tarihin karanlık sayfalarını aydınlatan ve insanlığa armağan edenlerdir.

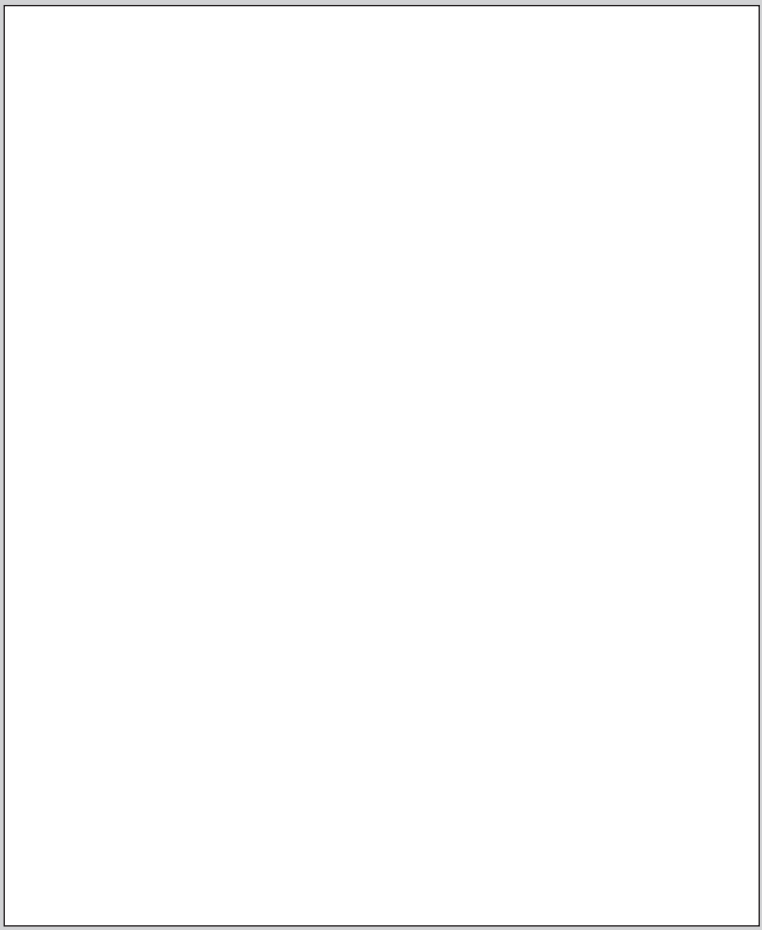
İşte Memet yoldaş, Memet Başkan bu sömürüye karşı savaşta en ön safta yer alan bir mücadele adamı, bir halk adamı, bir işçi devrimciydi. Onu bu kadar ansızın ve genç yaşta kaybetmenin acısını yaşıyoruz.

Onun bu kavgada, bu sömürü düzenine karşı verdiği mücadeleyi devam ettireceğimize, onun saflarımızda açtığı derin ve yeri doldurulamaz boşluğu yine onun bizlere öğrettiği gibi halkımızla, işçimizle, köylümüzle el ele vererek, omuz omuza yürüyerek doldurmaya çalışacağız. Ona ve tüm yoldaşlara sözümüzü yerine getireceğiz. Sana söz Memet yoldaş yolun yolumuz, ilkelerin

ilkelerimiz, mücadeleci kişiliğin ve kararlılığın temel kaynağımız olacaktır.

Kıvanç Terzi, 11 Aralık 2006, İstanbul

Albüm

Lisede arkadaşlarıyla, ayakta soldan ikinci

Mahmutpaşa'da işportacılık yaparken

Maga Deri direnişi için toplanan imzalar